

IN OMNIBUS...

Epistole. Caroli.

Oratoris probemium.

Cum omne studium meum per multos annos ad commune omnium studiosorum adolescentum utilitatem contulissem: mecumque cogitarem, quia in re maxime his, qui ornate artificiosesque et loqui: et scribere exoptarent: adiumenti aliquid afferre possem cognoui nichil esse quod magis exposcerent qui oratoris arti se tradidere: quodque ego non segnius prestare debeam quam ad epistolas componendas: in quibus uniuersa vita versatur imitationes has edere. Prisci etenim oratores diuini fuerunt. sed insurrexit nouum ad amicos scribendi genus: ut etiam necesse sit aliqui noui ad inueniendum eruditionem preceptores afferre: quo prisca illa oratorum diuinitas cum nostri temporis institutis et vita coniungeretur. Credo me id quod optabam consecutum fuisse. Certe si studium addiscentibus affuerit: scio non potuisse me rectius omnium commodo consulere.

In hoc opusculo sunt epl'arum pponendarum imitationes
puerorum ingenijs accommodatissime Louanij in gymnasio li
lū edite ac emendate a magistro Carolo virulū.

Intimatur amico impletio sue petitiōis quo ad collectionē
epl'arum / z cetera. *Epl'a prima.*

Salutes plures q̄ effundere possit h̄ calam⁹ aut fers
re papir⁹. Adulj me lris incessanter aice fidissime ml
taqz semp p̄ce p̄seqr̄is: vt in vnum libellū formulas
aliq̄s epl'ares q̄ scolaribus louanij i pedagogio lilij
p̄ emendis p̄nunciari p̄suerunt: z q̄dem correctas / tibi qz m̄t rē
das colligerem. Adaricqz illas q̄s imitationi / cōiqz scriptiōi ma
gis accōmodas / ac ornatu et sensu venustiores indicarim: q̄ vl'
epl'as struendi vel imitandi plurima tibi ad manum starent exē
plaria. Et si vir optie rem michi factu difficilem petis: puocat
tū me amor in te meus vt tuis votis fauere velim / hūanitas q̄
qz tua vt audeā / meritaqz in me tua vt debeā. Formulas igif
illas absqz ordine put casu aliquo p̄us posterius / ve in man⁹ ve
nerit in vnū aceruum redactas atqz ad vnguē vt aiunt castigas
tas tibi missas facio. Usus em̄ sū q̄ valui industria vt p̄ma h̄az
epl'az dictata put ex manu cōpositoris ceciderāt asseqr̄er exē
ploz gr̄a / nō sat p̄suis scolariū codicib⁹: q̄ oīa scribere p̄suerunt
trūcati atqz corrupte iam p̄neri iam seiūctis: vt non sat distina
guas / et iam si tibi Apollo suū īgeniū infuderit lras z syllabas q̄
qbus cohereāt. Ex qbus egrius sensum q̄ ex limace sāguem ex
traxeris. Nichil ei illic sine vicio est: q̄s vbi calam⁹ nō migravit.
Sext⁹ iā mēf agit ab eo tpe q̄ p̄ te laboris iplet⁹ est / quē magr̄i
pedagogij lilij optarunt / atqz rogarūt ad scolarium et iam p̄mo
ditatem collatū iri. Itaqz ml' r̄iplicat iōe pluria ip̄ssis iā lris col
lectio h̄ depicta ē: q̄ facili⁹ capiāt et discant q̄ correctoria vide
būt. Tu felix vale et q̄dem valentius q̄ q̄ valentissime.

Additio ad epl'am p̄ceden. p̄ nouā epl'am. Epl'a. ij
Cum lat or h̄az fidissime vir ad irer se accigeret tam nubis
losus turbidusqz aer suboritur: vt mox alio sub celo me positum

crediderim. Quo cogit abcessū suū ad crastinū perabere. Quo
lati⁹ scribēdi pl⁹ michi t̄pis erat ⁊ animi. Didici em̄ relatu nūcū
obinde has epl̄ares form̄as te petere. Quā filios duos habes
grāmaticam doctos q̄s cupis his epl̄is erudiri. Quo aliq̄ elo
quētie p̄gustamēt a assequāt / vt lz forte nō certo sapore at odo
re: tñ q̄dam succensi ad humanitatis studia tandē alacri⁹ raptant.
In q̄ nō paz tuam collaudo prudētiā. Nichil em̄ cēseo i insti
tutiōe inueniū vtili⁹ esse q̄ q̄ aptis terminis / pulchris clausulis /
dulcibusq; numeris / et ate prima i suescant / marieq; illis quaz
apud p̄secos scriptores origo est q̄ sono sensuq; sint secunde / q̄s
multas his epl̄is insemintas inuenies / q̄s doctus facile noue
rit / ad suaq; loca remiserit / q̄dcūq; em̄ totiens vngue vt aiunt
sub tenero animis suis adiungunt nouissime affigāt necesse est /
cum nichil sit assuetudine maius / et si quintiliano credimus fre
quens imitatio transit in mores / et nisi Senecā abnegem⁹ lon
gū est iter p̄ p̄cepta: s̄ breue ⁊ efficax p̄ exēpla. Nō em̄ facile q̄s
dixerit quid viriū hēant imitatio et applicatio / ad q̄s assequen
das nichil eque p̄ducit q̄ multa videre / ml̄ta quoq; viscata ma
nu legere. Habent ei oēs clausule q̄ dulciter sonant naturam pi
cis ⁊ visci suis lectorib⁹ adhesuram. Quia tñ nō voto vinitur
vno / nec maior similitudo aiorum q̄ frontium est / sed alijs alia
placent / hinc nō vnus h̄ stil⁹ obseruabit / cum varijs auribus ob
lectamenta q̄runt. more vinarioꝝ q̄ de qlibet vase p̄libationes
tradere cōsueuerunt / nō etiam aliter q̄ qui merces vendunt va
rias oculis coram ostentant. quo tenaci⁹ merx vnaqueq; suum
emptorem allererit. Sed finē do longus fui / caruit freno cala
mus / tu letius vale / q̄ apis in thymo q̄ piscis in vndis.

Rogat amicus amicum q̄ frequentius scribat ne per
non scriptiōem amicitia minuat. Epl̄a. iij.

Immensas penni fauore salutes. Nescio vnde tibi amice p̄
care preter solitum in scribendo desidia creuit / nisi tuus ille de
creuit amor qui multos iam dies versus me fulsit perlucidus
Cui si adhuc scintilla superest / nō cessabo donec epl̄arum cla

moribus flatu luminosior fiat. Clamo igitur iterum atque iterum clamor
horror/rogo/supplico: digneris dormire calamum exercitae/nec
pariaris vel diminui vel remitti infamam amiciciae tam longa fide excul
ta/ta quae pulchris in istis orationibus et facias me tui loci nouorum/tui
quae statim: tuis litteris certior. Vale/et cum satirico tibi opto. sit mens
sana: in corpore sano. **R**esponsum ad epistolam praecedentem. **E**pistola. iij.
Ut sepe ad te scribam: nunc tuis me litteris/nunc alienis/nunc
nunciorum voce excitare non desistam. Crebras ex te litteras habeo: om
niumque unum clamor/unaque haec sententia est. Sollicite petis tibi iri
mari: quod apud nos non deferat. Magatur apud nos varia ac mul
tiplex fama: nescio quibus auctoribus disseminat: quae spero suo more
non nunciaveri/sed ficti vanique vulgariter erit. Parui habeo quod nar
ret mendacium impavidus: passionibus sequar populum: quod quod nocte
somnia hausit/vel euentum optat. hoc iam asserit euenisse/non
facile adducor ut credam. Nam tamquam dicitur sepe specie habet
veri similitudinis: quam cignus cornu gestat effigiem. Nichil habeo
loci scriptu dignum noui extat/nichilque aliud audio: quam impu
dica mendacia magnis montibus grossiora. In prosperum du
cat omnia deus: letioraque faciat quam narrantur: qui tibi dignetur
quietam prestare vitam cum salute. **R**apit in ex louanio augusti
prima acta iam cena cadente lumine solis.

Cuius rogat curiale ut que in curia secreta agant
ei reuelare dignetur. **E**pistola. v.

Saluetur. Certum habeo inter primates curie illustrissimi nostri
principis: ubi continuo versaris te plurimum fieri/ ut facile intelli
gas quae nunc gerantur/ quae quae iam gesta sunt: etiam atque etiam quae rerum cur
sus sit: quaeque futurus erit. Tu in portu omnium nouorum nauigas/ tam
vere tam recenter ad te omnia deferunt: ut ea geri prope videas. Te
igitur pro tua incredibili in me benivolentia/ mea quoque item in te pari
vehementissime rogo: facias me omnium quam diligentissime certior.
Longior essem: sed plurimum harum laborum festinus erat: et mo
re impatiens/ ut vix michi scribenti in momento si indulserit: quo fuit
necesse sistere. Vale letus: sanus atque longeuus.

Responso ad precedentem. **E**p'l'a. vi.

Salutem plurimā. Nō sum nescius viroꝝ optime. quāt o labioꝝ freno vti deceat facta principū enarrant ē / quāt iqꝫ sit piculi i his ligā laxari indulgētī: cui vix vnqꝫ / quisqꝫ fuerit: exacꝫ tā satis custodiā adhibet p tātī piculi magnitudine. Lucet iam michi velut in spect'o videā effigies patris: cui altissim⁹ adesse voluit / ac illud satiricū semp dū viueret in ore gerere: digit o cō pesce labellū. Noli q̄so secretiores res ex me reqꝫere: q̄s prudē tiores tectissimas tenēt ⁊ q̄s attingere nō auderē. Si qd incidit qd tua int̄sit: certo hēas me tibi nō futuz taciturnū / nec abesse te p̄tes: me p̄sente. h̄ senties qd inris hēat int̄ nos amiciciaveris. et q̄qꝫ pauculo tpe strictioris me videas: latissimi tū in te cordis semp ac semp p̄manebo. Vale i eo q̄ facit valere.

Responso in aliam sententiam. **E**p'l'a. vii.

Inter multa q̄ a me sedulo petiisti. Hoc fuit precipium vt sepe scriberem / qd ml̄tis iā datis ad te litteris impleſse videoꝝ. ac tua ex sollicitudine plane ppendo quē apud te amicicie gradum teneā: q̄ vereris / angeris / estuas / affictaris. et dum maxie files: clamat humanitas tuaybi sim / qd agam / qd moliar: qd nō nisi ex amicissimi pectoris vberimo fōre pcedere pōt. De no nis autē qd scribā non hēo nisi q̄ magna est apud nos belloꝝ vis / neqꝫ minor celeritas: quo vētū est q̄ corpora iam oēs exercent ingenia nulli. Nos vero pauidi sum⁹ / futuriqꝫ nescij: q̄libet momento aures n̄ras! innoluant mēdacia mille vanis hominū cōflata fabellis: q̄ mor' pereūt leuitate sui. Digneſ rector et be reus nos protegere: vt qui viribus nostris stare non possumus: illius misericordia p̄feruemur. Valet o longior fui: vt scribendi raritatem prolixitate cōpensarem. Rursum vale.

Excusat se amicus q̄ raro scribat intermiscens pauca de habitu sine sui status. **E**pistola. viij.

Scripsisse frequentī carissime vir ad te de singulis: nisi varie occupationes animum meuz in alia diuersa rapuissent. Et si interdum quid ocij nactus fueram: non aderat tamen nuncius

Sed nunc isto cum oportuno latore: te scire exopto me varijs /
uolui miserijs / mult isq; curis implicari: ut qd acturus sum / qd cō-
silia secuturus: incerte me res incertum faciant. Si tibi animi
mei anxias curas: quas dira temporū calamitas peperit scribere
re conabor / non erit hec mea epistola / vel modum vel finem ha-
bitura. Plani⁹ ad ea q̄ me pungunt puncta descenderē / nisi qd
dam secretum obstaret: quod nūc prestiterit siluisse. Decrem b
omnia in tps reliquim. p̄trahenda donec alterno perfrui collo-
quio dabitur. Interea vale: superisq; carissimus esto.

Consulit amicus amico ne in patriam redeat belli
furore turbatam. Epistola .ix.

Carissime frater. Nescio quo rumore significat si michi est:
q̄ ex urbe ad nos q̄primū descendere paras. Frater si michi
credas: et te ad iter nūndū accinxis: tuū reditū ad yemē vsq;
p̄trahes / donec partim per nacti fuerimus temporis maiorem
clementiam. Nam apud nos vndiq; multa surgūt malorū initia
et horrenda semina belli: ut vix vsq; sine lapsu pedē figas. Et q̄
tū ego hāc rerū seriē p̄spicio: attēntiusq; mecū singula voluo:
dabebit ur meo iudicio felix: qui poterit inter tanta bellorum in-
cendia absq; omni prozsus lesione abire. Caue consulo: qui ho-
nesta absentia tutissimus es / ne p̄ te festino reditu in pericula p̄-
labaris. Vale longa die: et voto felici. Ex louanio iulij sexta tar-
de: dum sera traherent crepuscula noctem.

Intimatio nouorū cisalpini sup̄ diritate bellorū ad
amicum i ytaliam p̄morantem. Epistola .x.

Plurimas iocundo corde salutes. Carissime frater: no-
stra patria bellis se granibus at tenuat. quassatur motib⁹ iutēpe-
stinis: et ardet iam proprijs flammis: que diu trepidauit tanq̄
dubia videretur in quas partem esset casura: iam supina iacet /
nec video quo se erigere possit. Que et si forsan aliquando in cu-
bitum erecta speciē surgentis p̄ se ferre videatur: mox nō nisi
suorū manibus impulsā relabitur. Nec video quid restet: nisi ut
q̄ magna gl̄ia floruit: misera seruitute senescat. Ausq; viatorib⁹

tutus est trāsitus / tota regio obsessa est latrūcalis. Fac igit̄ cō-
sulo: qđ nōnulla aīalia solēt sordes timētia / q̄vbi cauernul' egres-
sa locū ceno obsitū vidēt pedem retrahunt: et intra latibulū suū
se rursus receperant. **A**dne igitur vbi es: eo felitior quo remo-
tior / vbi gaudeas / vbi nullo turbāte quiescas. Vale in eo q̄ ma-
re: q̄ terras / qui sydera fecit.

Respōsio amici ī ytalia cō-
morantis ad cisalpinum.

Epistola. xi.

Salutes felicitumvotorum datrices. Si omnes calamitates
quas vndiq; in ytalia vidi scribere pergo: citius carebo verbis
q̄ rebus / priusq; tpe q̄ animo. Castravndiq; equites vomūt /
strepunt arma / cōcrepāt tube. Et vt augustini verbū est ferree
tunicē viroꝝum fort iū mēbra cōstrīgūt. Int ēsus gerit̄ arcus / nu-
dus ensis: et hasta erecta. Sacra spoliāt / pollunt̄ r̄ pphanant̄.
maleficiorum enim licentia cadūt vniuersa in predā. Nichil mis-
seris relinquitur agricolis: quo vitam trahere / terrā colere / plu-
ges aut liberos educare possint. iam video quid noceat belloꝝū
tumultus / et agitans discordia ciues. Si sortem patriarū lucē
r̄ squalorem cernerēs: vastitates et clades quibus premis paup
popellus: iam lucem odisses mortem optares / clamaresq; illud
poeticum. Jam satis est superi vestro q̄ numine viri. Parcito
queso / iuuat de temporis iactura conqueri: et cordis angustias
denudare. Succurrat ille qui nouit planare sublimia / et altius
eleuare prostrata. Vale in eo qui dat escam omni carni.

Rursus cisalpinus rescribit ad amicum ytaliū: mala
malis comparando.

Epistola. xij.

Amiciciā supra q̄ scribi pōt p salute. Vbi ytalie crudelia bel-
la narraſti: q̄ multē maloz aculeis oppressa iacet vbi tuo transit u
flāmiferas vndiq; faces volitare vidisti / vt multa iam oppida ī
cinerē r̄ fanillā redacta sint. **A**dinora tñ oīa sunt: si ea ad p̄iam
n̄ram acerbis cladib; plenā comparabis: que iā ita deperijt / vt
ne domuncula salua permāserit. Cuius si incensas villas cerne-
res: castra diruta / sanguinē per riuos fluere / cadauera cesorum
in campis cōstrata / seminuos plerosq; fame tabescere / crudel.

supplicio aias exalare: audiresq; vt audio cuncta q̄relis gemitu
vulatuq; p̄sonare / clamares cōcussio pectore / t̄sisq; ad etbera
palmis. Felix et nimirū sua morte felix: q̄ ante has erūnas e luce
excessit / nec t̄atos videre dolores longiori vita coact⁹ est. Va
le: felicēq; te faciat pia cura tonātis. **V**ictoriam intimat ⁊
modū cū plurib⁹ malis belloꝝ conditionibus. **E**p̄l'a. xiiij.

Seruitiū promptissime ad queq; placita p̄ salute. Forſan ab
alijs audiisti spectabilis dñe: qđ ad te iā scribere pergo / forſan
q; hāc ep̄lam velox fama ſua celeritate ad aures tuas p̄uenit /
nūcijs has deferēs eo tibi relator certior erit: quo oīa oculis vi
dit. **Q** crudeles q̄ bella gerūt: qui ī amica patria / scāna / mēſas /
ſedilia extirūt. Vidit nuntius is domos innumeras demoliri /
trabes deſicere / tigilla detrahere / regnia cōuellere / regulas cō
fringere / ⁊ qđ oīm imp̄ſſimū est: matronaz lectos gladijs di
ruere / plumasq; ī vētos ſpargere / virginū oppreſſiones adulte
riaq; committere / loca ſacra ſpoliare: ⁊ grauiora q̄ pudicus ca
lamus exhorret depingere. **E**o tñ deuentū est vt nunq̄ fuerim:
q̄ hodie de patria bene ſperādi erectior. **V**ictoriā enim plenā
habemus: q̄ poti⁹ aliorum imbecillitate: q̄ n̄ra virtute triumphā
mus. **M**ulti in bello ceciderūt et ex periculo peſſimi oīm q; eua
ſerunt. **S**ive q; ſeruat multos fortuna nocētes (vt inq; **L**uca
nius) ſive quia dñs aliter viſum est (vt ait **V**irgili⁹) **S**ive vt in
telligi deſ illos inter mortis pericula tutiores: qđ vilior vita ē
(vt ait petrarcha. **V**ale ī eo q̄ cūcta poteſt rege dominātum.

Scribit magiſter vt cōpleto iā artiſi curſu: libros
legum pater pro filio emat. **E**p̄l'a. xiiij.
Filius tuus generose indolis adoleſcens ornatiffime vir
curſum in artibus adimpleuit: cui acre ingenium et multiplex
eſt / inuentionis quoq; magna vis. ac nobilis imperus / memo
riam certe capacem habet: et quod optimum eſt tenacem: quo
eum ſacratiffimarum legum aptiſſimum iudico auditorem.
Tu igitur niſi conſilium ſpreueris meum: ſibi de corpore le
gam quamprimum prouidebis / quarum ſtudijs plurimum in cū

bere optat. Quū iā est emptiōe libroꝝ augere conatū spē flū-
entem/ad quē etiā excitare deberes renitētē. Vale: ex louan-
nio octobris decima veloci⁹ euro: dū nox tulerat silētia terris.

Epistola scolarem patri ꝓmendans: idemq; vt su-
pra petens. Epistola. xv.

Libros aristotilis ꝓ gradu artium legi solitos: tu⁹ fili⁹ ani-
ce dilecte plene didicit quorū tenorē ita habet memoriter: vt
singula recitet quasi sub oculis liber esset. Splēdidū sibi ingeni-
um est: conceptus veloc: mēoria seruans. At q; vt breui dixerō:
plurima habet nature pulcherrima dona legibus apra: quib⁹ se
i b nouo ordinario discipulū dabit: me cōsulēte. ꝓserti si sibi de
corpe legū dignaberis ꝓuidere: qd meo iudicio omittere nō po-
teris: tua ꝓndētia cōseruata. Vale: vt et res nros i lōgū trabe
faiores.

Idem cum prioribus petens. Epistola. xvi.

Fili⁹ tu⁹ honorāde ꝓceptor solida sibi litterarū fundamē-
ta ꝓiecit: vt ꝓ vberiori ingenio spē sui faciat: q; ꝓstant iā singu-
larē in dicendis legib⁹ ꝓsecutur⁹ videat: si corpus legū sibi do-
nādo ingenij cultum accendas. Tēpus est q; altiozem faculta-
tem adeat: creuit in annos fluant dies et irreparabile tempus
decurnit: velocq; in terga reuoluitur annus. Tanti ingenij est:
vt que sub magistro scripsit. Nunquam relegit: edidicerit illa
cu; scripsit. Diu eum sub freno tenuisti: verit⁹ si ei liberioꝝ pes
cōcederes: q; petulātē etatis sue vigorē: non facile a voluptatū
seruaret incursum. S; donec ille timor ꝓorsus ceciderit: expec-
tare nō poteris. Nūq; nauigabit ꝓ equora q; sēper expectat ne
mare se ꝓcitet i ꝓcellam. Vale: optata letafastaq; valitudine

Responsio patris ad magistrum cum quadam fa-
ceta subrisoria. Epistola. xvij.

Quanti fecerim semper consilia tua carissime vir: plurimi
norunt quibus etiam ꝓtum tribuerim ꝓarnerimq;: tu ipse ꝓro-
fecto non ignoras. Sed nunc vbi ꝓo filio meo: quem tardum
quem desidem nosco: qui multum habet in capite plumbum: li-
bros legum emi consulis. tam michi inconsulte in aures cecidit

vt tua pace dixerim tuū filiū est ac si diceret: emas talpe specu-
lū boui alas / et a fello cytharā. Pridie ad me litteras dedit: quibus
non erat sillaba sillabe / nec vox voci cōgrue iuncta. Adiri
quo fuerit tunc illud candidum ingenium velamie tectus: vbi tunc
tuis litteris: vt ar: conceptus velor / vbi meozia seruās. Prinsq̃
ab hac dies aderit septim⁹: p̃sens tibi fuero de eo aliter dispo-
siturus: fauete opifice sumo: q̃ te dignet felicissimū p̃seruare. Ex
gandauo mane dum iam cessarunt perfectio sole tenebre.

Responsio in idem tendens. **E**pistola. xvij.
Benivolam obsequium loco salutis. Scias me amice ad cor
vsq; dilecte: epistola tua plecta / risum cohibere nequiuisse. No-
ui enim filij mei ingenium / susq; cerebellum bonis artib⁹ pro-
sus ineptum: cui nichil inculcari potest / quē vbi disertum mag-
nis sudoribus descripsisti: nil aliud michi dicere videbaris / ac su-
em nitidam / et studinem velocē: et cornū candidum appellasses
Veri ad me lras dedit tā ineptas: vt eas neino / vel ignor⁹ abs-
q; alto cachino legere posset / quaz inspectio (vt verum fat ear)
michi dolorem peperit: et furorem. nec michi animus minus in-
doluit: q̃ errasset. potuisset tunc si sapuisset silentio: suam igno-
rantia velauisse / q̃ sibi ipsi min⁹ vitij: et michi doloris minus cō-
flauisset. Qui eum docere contendit / nil aliud agit: q̃ si ceco co-
lores / et surdo sonos ingerat. Vale propeq; diem me expecta:
interea q̃q; me infra tuum cor firmare digneris.

Epistola responsiua idem sonans. **E**pistola. xix.
Salutes ad astra vsq; ferentes. Dum michi oblatas lit-
teras tuas amice colendissime intercenandum perlegerem: mul-
tus michi subortus est risus: quem vix manibus / mappaq; re-
primerem. Non secus consilium tunc aures meas perfonnit. q̃
diceret emas molari plumas: vt volit et. Quid queso legibus in-
cumberet: qui nundum pueriles illas regulas primis / vel labijs
degustasse videatur. Qui vix nomen a verbo secerneret. Cre-
do vix noscat quot digitos manibus habeat. Quibus potius
velim candidam aratri ducat.

capitulum tertio no possum in bene coram reperi possum

quod legum volumina voluat: quod voluendo teredoque plus oes deletere
rit leges: quod unicam intellexerit. Vale valetius quod quod felicissime.

Epistola excusat iua priorum rationum de non imputando
magistro quod filius male didicerit. **E**pistola. xx.

Felicitas est sine caritatis loco salutis. Ignosce queso veneranda
de magister si hactenus me scribendi calor euerit. Scio in docendo
puero: ut in serendo agro tria regni. Ut terra sit fertilis / apta se
mina / pitus agricola. Coptum habeo quod ex ingenii vitio: non magistri /
non doctrine: indoctus remansit. Quod et si male me habeat / quod tamen
non est a tergo consilium: nichil superest: quod quod ludum meum: ut aiunt pro
ioco teneam: prospecturus ut remissio proteriti intentione futuri com
pense. Volo igitur rediscat quod didicit. Post mala seget est etiam
serendum est. Sepe quod vni anni sterilitas abstulit / alteri anniver
tas donavit. Magis velle si posse filios meos scire: quod divitiarum
rum locupletes reliquere. Ad quod mecum enitere / et bene vale.

Intimat pater magistro ne filium studio legum incumbere permittat. **E**pistola. xxi.

Salutes equantes maris arenas. Nolo sincere preceptor quod
adhuc legibus filius meus incumbat / donec ex fontibus artium:
quibus laborem ingeniumque accommodat: quod satis erit hauserit:
in quibus dum satis profecerit / tunc ceteris studiis operam dabit
non michi desunt quod consulat: ut artes non deserat / ac iuris civilis
institutionibus interdum se tradat: put quodam sui sodales faciunt.
cui consilio non possum assentire: ne filio eveniat quod evenire
solet in angusto multa serentibus: ut impediant se fata concursu.
Licet enim sui equales pluribus scientiis vno tempore insu
dent / non tamen illis inferior erit si vnam bene didicerit. Non
vno impetu omnia discenda sunt / laudatur pluvia que sensim
descendit in terram. Vale sanus / eantque tibi felicibus omnia facta.

Responsio ad idem cum prioribus **E**pistola. xxii.

Salute premissa quam tibi adesse largiter opto. Eas quas
ad me litteras filius meus pridie misit amice carissime: sui stu
dij / suique ingenii fideles: testes tibi transmittito. Ubi non

silabas videbis errore caret e. Hic videbis erudit si inuenem vix
dum p̄mis elemētis imbutū / Videbis quoq; illas p̄clari ingenij
lucet / quā p̄pe diuinā tuis l̄ris extulisti / Ubi tū varios nature
splēdores sibi adesse arbitraris / quos p̄pter sic laudib⁹ eā leua
re videris / q̄si rediret exsuscitat⁹. Socrates ac p̄dret in acies
non⁹ Achilles / oib⁹ p̄orib⁹ oēm splendorē nois et fame direp̄
tur⁹ / Ego eradūso eū excūso q̄ vere famā suam. Virgilio nō eri
piet / verū i eū h̄ nomia iustissime cadere suo / asin⁹ / stipes / trū
c⁹ / molaris / nō tā ouis lupū q̄ ipse librum aut odit aut metuit.
Nūq; cōtēpti libri / nō vnq; spret el̄re / fractū sp̄nēt ib⁹ stulerūt /
Quod aut ē legib⁹ studere desiderat / nō vtiq; leges h̄ libertas
tes et ocia q̄rit / Cui nō p̄fectus / h̄ declinandi laboris p̄cipua
cura est / Breui reuocabit ad opus mechanicū disponend⁹ / Nō
sec⁹ vale q̄ tibi amicissim⁹ optat. Has litteras nō aliud post te
q̄ ignis videat / omninoq; careant lectore secundo.

J. . .
moß J. u. d. m.

Ad idem sub alio modo tendens. *Epl'a. xxiij.*
Animū ad placita paratum p̄ salute. Nescio vir optie quo
nā raridōis morbo laboras / q̄ tuis l̄ris vsq; adeo filij mei euebis
ingenij / quasi magni cuiusdam viri futuri specimē pre se ferret /
Quod poti⁹ meo iudicio pre se fert dūz ⁊ rudē aselluz / In grā
matice em̄ p̄ncipijs atq; p̄uerilib⁹ radicib⁹ tenuiter nūmū est in
struct⁹ / Volo illū in grāmatica manere ⁊ cū etate concoqui ac
maturescere / Ne si ante t̄p̄s exeat / pomoz more q̄ immatura
ramis decrepuitur asperior enaserit. Non volando: h̄ sēsīm as
cendēdo dicitur / nichil me mouet q̄ sui socij iam legib⁹ studēt /
Nō volo filij mei scillā illozū flumini / nec eius vmbra illozū lumi
ni cōparare / Qui non aliorum est ingenijs: sed suis viribus est
mandus. Vale letus ⁊ faustus optat oq; voto fruarē.

Scribit amicus amico in curia principis moranti ne ta
rillozum ludis incumbat. *Epistola. xxiij:*
Plurime salutis diuitias innumeras. Non expressero fas
cile carissime frater: q̄ta me ceperit admiratio: q̄ tanto tem
poris fluxu. litterarum ad me dederis nichil. Sed audio te: q̄

tristi calamo scribo t'arilloꝝ q̄tidie ludis iplicari: et q̄ h'ic tua feri
bendi venerit i'termissio/q̄ nō min⁹ mirat⁹ sū ac dolui. Nā i' alea
rū ludo: q̄ poti⁹ furor q̄ lud⁹ est nūq̄ virt⁹ fuit/nūq̄ decor mo
rū māsit/nec vbi modestia/nec in eo qcq̄ p̄ter ludentis vultus
humanus est. Nec illud ego p̄barē qd̄ dicere posses: te maiores
imitari et seniores. Nā omne tūc vitium peius est: cui auctori
pōd⁹ vel annoꝝ annectit. Nō errorem altitudo peccantiū cul
pāq̄ minuit s̄ adanget. Cessabis igit: si sapias/vel virtutis amo
re/vel cura pudoris. Nā oē lucrū dāni exordiū est/diripiēt mil
le qd̄ lucraris: s̄ qd̄ p̄dis restituet nemo. T'arill⁹ nunq̄ tibi ap
plaudet: nisi vt dolosius fallat. Et certe quo magis alludit atq̄
blandit/eo tandem nocebit acerbins. Scis q̄ ml'ti te colit et
faciunt pl'imi. s̄ quo magis apud illos vales auctoritate et gratia
eo magis tibi cauendū est: ne qd̄ mali inuidia tibi pariat. Scis
etiā ex aduerso: q̄ nō omnes tibi fauent q̄s curia nutrit/et sag
nosti q̄ mundas man⁹ gestare debet: q̄ habet aduersarios. Om
nino igit his ludis abstinentū est carissime frater: si rei tue velis
salubriter esse consultum ne inimicis paraueris quo gaudeant
amicisq̄ quo doleant. Parce tñ si forte verbosus nimis et aus
dar fueri. nā vis amoris me coegit. vt h' audenti⁹ scriberem. S̄
h' q̄ dixi omnia pro tua singulari prudentia in bonam partē ac
cipies. Ceterum et h' et alia pleraq̄ oīa p̄pe diē lati⁹ vna cō
mentabimur. Interea me vt tuo vt ere/et bene vale.

Responso ad precedentem. *Epl'a. xlv.*
Centenas salutes milies repetitas. L'ras semp' tuas amā
rissime frat' video libent': lego libētī: q̄ michi sēp' gratissime fue
rūt: et iam q̄ ante gratiores. Nā pre se ferūt p̄spicū iditiū si
gularis beniuolētie erga me tue. Quib⁹ nō frater ne minus q̄
eloquēter ofidis dedecus qd̄das in famam meam casurum esse:
nisi a me abiecero ludi consuetudinem. Facile frater tuis moni
tis acquiescam: qui nondum monitus iam omnem ludum execra
tus fuerim. Leuani igitur te atq̄ p̄ueni: ne longo dolore tor
quearis: et vt omnis tibi in futurum timor absit: certo polliceoꝝ

me nunq̄ fore taxillis vsurū/neq; illis vnq̄ plus tributūrum q̄
virtuti. Fidas michi/vū fidem meā vadam constituo: nisi q̄ splē
dori tanti nomis iniurias egero. Docuit me cicero fidem ex eo
dictā: qm̄ fiat qd̄ dicitur. Fines facio: ignoscas rogo breuitati.
nā nūcū velox abitio: nō est passavt tecū lōgiōr esse. psuadeq; ti
bi nichil me magis velle: q̄ tibi me obsequētissimū esse. Faust^o vi
uas sicq; in christo valeas: vt q̄ tibi placeāt: solū facias cupiasq;

Studēs studentī vt libros ei accōmodet. Ep̄la. xxvi.

Plurimum forte miraberis venerabilis dñe qua fiducia fres
tus te p̄cib^o meis aggredi presumpserim: cū nichil placitū p̄ me
tibi impensum meōror q̄ merito possem mutue a te benivolētie
vicissitudinem repositere. Hanc plane fiduciā de te michi mans
ueti tui mores prestant / tuaq; sepe audita prestat benignitas:
ad vltimam quoq; regionis originisq; iunctio. Adulta p̄fecto
dum oculos aperio amiciciarum inter nos incitamenta p̄spicio
q̄ vt nobiscum crescant / et roborā sumant firmiora: te intīme ro
go ne dedigneris p̄oribus tuis meritis me tibi astrictum redde
re: q̄ prius oneri esse cogor q̄ seruitio potuerim. Tu tua boni
tate michi ignoscas: q̄ ad te pri^o rogans q̄ meritis accessero /
nec tibi permittas fore molestum: q̄ meritis et virtutib^o ante
cedas: quo nichil fore pulchrius Seneca putat. Habes macro
bium in saturnalibus / habes etiā: vt audio donatum super the
rētio q̄s libros si michi p̄cedere nō recusaueris magno me meri
to tibi p̄strinxeris: ex meōria donec viuā non casuro / eosq; ante
trimestre restituere fide bona polliceor: / et q̄des illesos rupturis /
et maculis non labefactatos. Vale / et si qd̄ me velis precipe: q̄
mor desiderijs tuis daturus fuero: man^o / pectus / et aures.

Responsio ad precedē. Ep̄la. xxvij.

Incredibili quodam affectus sū gaudio colēde p̄ceptorū dñz
tuas michi dulcissimas litteras hax latōr reddidisset. Opto fe
licib^o auspicijs nrm amorem ichoari / augeri et trahi i dies q̄ lō
gissimos. Nichil igitur morat^o inspectis tuis lris: petitos tibi li
bros eodem tuo cū nūtio mitto / maiora facturū dñi exposces

nam cōceptionē librorū nichilipendo / quam bono viro nunquā
vel incognito abnegari. q̄ primum hoc aīo libros ceperim possi
dere / ut illos abditos cōclusosq; teneam / velim lacerent / et pe
reāt / edat quoq; ignis eos in cineres vertat. Qd̄ illum q̄ quis
est tanq; vltime fecis viz / qui libros eosq; vel celat vel abne
gat. ut soli sibi eos ad ostentationem et gloriā seruat cū damno
et librorū et postulant / et cum grāni ipsius posteritatis et aucto
rum iniuria: qui luculentissimos suos libros multo labore editos
transmiserunt in posteros: q̄ si libero gressu in publicum non oc
cultati ambulassent / laterent adhuc in finiti in tenebris p̄lap
si libri / quorū iam monumenta nisi celum intereat: perire nō pos
sent. Vale felix teq; in eum seruare dignetur creator astroꝝ.

Deplangitur fratris matrimonium. *Epl̄a. xxviij*
Adamas intensas plurimasq; salutes. Rogo ego iam tibi
cordialis amice quiddā quod me angit et vrit significare. Ama
nit miser / pdite / afflictimq; frater meus nati senior paupculam
puellā forma fulgentē / nō sic morib⁹ et aīo: q̄ tādē ut libidinis
cupiditatē expleret: cū id aliter non posset suā illi fidē seseq; pi
gem dedit. Qui caro / be⁹ nimis caro emit partū momētuli vo
luptatē: eandē iā ml̄ h̄ dolorib⁹ recōpēsans: cui iā oīs vita suppli
cium est. Tanto em̄ iam miserabilius siml̄ viuere incipiunt: q̄to
abinnicem min⁹ liceat separi. Quid em̄ tristi⁹ est q̄ bos semp̄ iū
gi debere: q̄ aīo puenire non possunt. Quid quoq; duri⁹ q̄ nū
q̄ discordē sociū / vel ut rectius hostē dicā: hīc separatū? Erat
profecto frater me⁹ ad alia natus: quē natura dū eum in lucem
produxit: longe ad preclariora cogitauit q̄ q̄ sese infaustis nū
ptiis tam misere innecteret / et seipm̄ (ut aiunt) itā perditē ultra
sepē p̄iceret / cui vxor ut clare quasi in speculo video nil boni
nilq; placiti factura est / nisi ut cum ipsa moriatur. Vale de⁹ sit
q̄ triste q̄ quoq; raptim hec scripsi: qui te conseruet.

Responso consolatoria ad precedentē. *Epl̄a. xxix*
Salutes supraq; scribi posset letiores. Rogo adq; obte
stor amice carissime q̄ eius rei dolorem exuas: que iam emēdari

non potest. Nam supi oēs et si oīa p̄silia sua i vnū cōgesserint: nō efficiēt q̄ iā factū sit infectū. Nichil in inuētute cadit ipso amo re deliri⁹/nichil cecius/nichil picto plenius/Errat ois amās/ atq; nil recte efficit. et se ⁊ oīa nescit. Eris forte mēte sedatioꝝ: si alioꝝ casus inspereris/ml̄tos pdidit amor/varijq; angolib⁹ afflirit. Pluris deplāgo q̄ frater tu⁹ vir maioris ingenij q̄ for tune vxorē pditissimam: q̄ q̄ pauperem nact⁹ sit facile sua idu stria facultates adauerit. h̄ certe facilius mille pulicū legiones in sole iacentes: ne se moneāt refrenaret q̄ vxorē vnicam: si ma la sit a p̄suetudine deflecteret. cū nulla fere res adeo parua sit: q̄ nō mala vxor cū marito mor litē mouerit aut bellū/ h̄ dolorē q̄so: nō spē deieceris. Sepe visa sūt dura initia i mollis ⁊ gratos exit⁹ pdiisse. Letusq; viuas et firma valitudine potiare.

Scolaris scribit ad patrem vt pro determinatūis ei denarios mittat. **Epl'a. xxx.**

Subiectiōem humillimā loco salutis. Omēs mei socij metuē distie pater: vnico pene me relicto determinatiaz gradū adepti sūt/ vlt̄ iā breui adepturi. Ne igr̄ a vob̄ rebus in meis iudicer q̄ p̄ sit negligētior/ vel pri mee nō vsq; sat̄ fidere: h̄ videar mo re aselli palestrā in scolastico conflictu deffugere/ et forte vereri ne honorifice tādē gradū magisterij cū socijs meis asseq̄ posses. Ad vīam benignitatē p̄fugisse decreni: hūillima p̄ce rogādo vt p̄ h̄ gradu michi vestrū assensuz: ⁊ denarios pie dignemini elar giri/ ne socijs meis q̄s pluriōs etate p̄uenio: ordie fiā posterior/ atq; post eoz̄ terga relinquer. Id bōa fide polliceor̄ daturū me operam: ne plus annis q̄ scientijs crescam: q̄q; pecuniā labore redimā et tempus diligentia. Valet in eo qui oīa sospitat.

Responsio patris super filij peritioe **Epl'a. xxxi.**
Fili: q̄ ad gradū tanto desiderio aspiras gaudeo. inditium id michi esse videtur animi volentis atq; fident̄: sat̄ isq; sibi de seipso p̄scij ad q̄q; honestā landē erecti. Acquiescēs igitur tibi altiora conāti: honesta petēt i: pecuniā p̄ determinatūis requisitā mitto. idēz expecta in ceteris/ que ex me iuxta hōestat atq; p̄

ce postulabis / ea tñ lege si interī parces / virtuosē / laboriosē / seri-
reris. sed sec⁹ si feceris / secus habebis. Vale / illi⁹ semp saloni⁹
meoz quē virtus extollit: habet quod preferat auro.

U Sribit scholaris ad suū porē magr̄m vt prēm in-
ducat q̄ eū determinari permittat. *Epl'a. xxxij.*

Humilitatem / subiectionē / seruitiūq; debitū p̄ salute. *Lōs*
go iā t̄pis cursu p̄tū habui magr̄ mi pre cūct̄ mortalib⁹ honoriā
de vestra p̄silia meoz parentum aures pdulcit̄r subire / q̄s vel
in his q̄ directionē meā respitiunt: poterit etiam tenuissima ad
monitio vestra efficaciter inclinare. *Diu* et iā noui affectionē in
meviam longa p̄stantia cūfirmatam. *Hinc* michi fiducia surgit /
vt ad sinū beniuolentie v̄re p̄uolē / in ip̄mq; supplices preces ef-
fundā. *Instant* iā louani⁹ determinātiaz t̄pa / q̄bus multi lectio-
nis mee confodales p̄ graduū in artib⁹ quodam p̄hemio deter-
minātes fiūt. *Parētes* mei hui⁹ rei nec mores / nec formas / nec
qd̄ p̄sit sat̄ cognoscūt. *Rogo* igit̄ vos magr̄ optime dignemini
parentes meos carissimos vt ad gradum in artib⁹ suscipiēdum
me subleuent̄ inducere / eisq; eoz oculis eozā ponēdo: qd̄ is ha-
bit⁹ proderit / et qd̄ noceret forte neglect⁹ / q̄q; t̄pa iam affūt
q̄ nunq; huic rei apta reditura sint / et q̄ rarissime in h̄ casu fit /
q̄d in cursu ⁊ idoneo t̄pē non fit. *Hic* industria vestra parenti-
b⁹ occurrēdū est / q̄ dilacionibus gaudent: oīaq; in crastinū du-
cunt. *Non* equis oculis aspicere potero socios meos antecede-
re me premijs et honorib⁹ / quos indefessa diligentia n̄itor sci-
ent̄ijs p̄uenire. *Nam* donec vinam turpe duxero cedere pari:
pulchrumq; vicisse maiores. *Vos* igit̄ magister colendissime ad
superstrictionem erectionēq; meam intendite / q̄ in me fidelissi-
mo nisi p̄ma litterarum coniecistis fundamenta / vt virtus q̄ a
vobis incepit / cepta non decidat / sed q̄ p̄ vos ortum est: per
vos sumat incrementum. *Habebitis* me donec vitam p̄ vestra
salute ad deum qui omnipotens est deuotissimum oratorē / qui
vobis tribuere dignet̄ quod vobis noscīt salutare.

Responsio magr̄i ad epl'am priorē. *Epl'a. xxxij.*

Quia tua petitio studiosissime adolescens honore fuit rōeque
plena/mox illi volens parui. nec egui monitōre scōo/factor p
te plura si pari iustitia poscas. Patri tuo ordie lōgo psilia des
di/nō tuis votj dissona q̄ eū nō modo tetigerunt i cortice/sed
ossa penetrarunt:incident qz medullis/qb̄ facile qd̄ postulas as
sequaris. Verū equare nō valeo q̄ gaudeat pater: te gradū ar
denter expetere/ tuosqz socios generoso q̄dam conatu velle sci
entj̄s et gradib̄ supare/qd̄ sibi statuit vt aiunt vrbem i corde.
Ad magr̄m tuum p̄ litteras mittit sui animi testes. tu ergo cū
socijs tuis p̄gredere/ac semper enittere tuis scriptj̄ tua studia
cōformare/ne q̄ scripsisti i calamo nata videant̄/et non ex cor
de emanasse. Grad̄ em̄ nil aliud est:q̄ signum foris exhibitum/
qd̄ qdem mēdat est/nisi int̄ suū respondeat fundamētū. Non
em̄ magr̄ s̄ pot̄ ydolum/ statua est: q̄ scientia carens vano ho
nore/inaniqz nomie gloria. Vale et tuam naturam/ tuamqz p
missionem sequere in preclara te vocantes.

Pat̄ filiū louaniū mittēs scribit regēti. *Epl'a. xxxiiij.*
Egregie vir/ filium meum ex pluribus vnum ad te mitto sci
entj̄s et moribus educandum/ quem in communi portione col
locatū iri velim/ cupiens eum scientj̄s locupletari et moribus/
non tantum mensa vel epulis. Sit qz in camera magistri qui est
tam moribus q̄ eloquentia prestans/ qui dicere simul et face
re doceat/ in quo non nimia emineat austeritas/ nimiaqz comi
tas/ ne inde odium/ hinc cōtempt̄ oriat̄/ q̄ neqz vitia habeat/
neqz ferat/ quem filius libenter audiat/ dictis credat: et se simi
lem illi fieri concupiscat/ cui pro suo labore me satisfactur̄ spō
sor adesto. Valeat qz perbilariter.

Respondet regens patri. *Epl'a. xxxv.*
Filius tuus dignissime vir quem domi mee educandum des
tinasti/ dum cum ipso in p̄mo eius egressu de grammaticae ru
dimentis disceptarem/ visus ē michi de numero eoz qui suos
annos ancesserunt/ cui magr̄m dedi ingenij sui ducē/ q̄ opā da
tur̄ est/ vt doctū efficiat doctissim̄ ipse/ cui sūma cura erit i eo

vitia virtutesq; distinguere/itaq; frenis esu cohibere: ne illicita pruat/ne q; p^o vitijis insuescat: q; sciat vitia ee. Et q; nichil no p furuz audiet/nichilq; discet: qd vel dediscere/vel necesse recti^o esset/q; diurni ei^o studij vespi semp ratione quat u ingenij ratio dabit eriget. Pro cuius labore nobilia duo pollicit^o sum: vt eo sit intensior/et vt sepe pmij labor ei dulcior fiat. Vale vt apud plautu est vsq; dum regnum optinet iupiter.

Scribit filio studeti vt diligeter studeat. *Ep'l'a. xxxvi.*
Fili: sis salu^o. Idna pmij est qd opto: primuz illi vt toto conatu pma tue iuuetutis face litteris ita incumbas vt tadem ex litteraz semine: tu senior dulces fructus colligas. Sciasq; in te cunctoz tui generis oculos esse couersos omnesq; ad tue vite spectaculu esse attetos/caue ne eoz de te expectatio iminuat: ne quoq; min^o in te inueniat q; sperauerit /maxime cum no iubentium querat commodu sed utilitas obsequetis. Vale longior essem/h; ad quietem me sopoz vocat.

Responsio studentis ad predicta. *Ep'l'a. xxxvii.*
Dici non pot celeberrime vir. quata suanitate vestre littere animu pfuderint meu admonitoe dulci abude: q; eo michi gratior esse debet: quo magis michi profectura esse video. Jamiaz metē meā vehemens dolor occupat. nā cū neglecti tempis recololo/q; post tergū dūcū oculis suspiro: q; sero heus nimiu sero ad vniuersitatē applicui tps q; qd natura cuiq; tā parca manu largit. tā pdigo iactu effudi/cuius no tantam michi port iuncula relictā video: vt bacet admodu minimā ptem perdere. Cura boq; ne a vestris cōsilijis animu deflectam: studijs/litterisq; intentum. Nō op^o vbis est: orit fides e factis. Intentio em met: gloriosius re q; verbis exprimit. Valet e michiq; precipite/nichil michi dulcius erit q; vestris votis paruisse.

Scribit studens ad priorem magm vt piem hortetur q; ei denarios p studio mittat. *Ep'l'a. xxxviii.*
Felicitatis constantiam. Carissime magister pater mens sū me michi metueudus in gymnasio litterario me locauit. et qui

dem in camera magri q vitã meã diligent̃ obseruat / studia mea
circũspicit / p̃tinuo iterrogat / iſtruit / dirigit / nec boni guberna
toris officium negligit. Hẽo tũ lectiõis / tũ camere: socios inge
nio et diligẽtia ſinglari. Nichil michi deesset: ſi ſtudiolũ hĩem
quo res meas collocarẽ tuti⁹ / ⁊ ſtuderem ſecreti⁹. Cognitũ est
em̃ nõ ita poſſe colligi aĩm / igenũq; vires in vnũ contrahi i fre
quẽtia ſcolariũ ⁊ ſtrepitu ſocioꝝ: ſicut i loco ſilenti ⁊ q̃eto: ab oĩ
fremitu ſeparato. Vos igr̃ magr̃ optie humillime ad pedes vſq;
q; ſupplico apud p̃rẽm p̃ hac re michi mediatõz adeste: q; h; vo
bis p̃p̃modũ / nõ mō hui⁹: ſ; aliarũ rez oĩm pleniffimã fidem
vĩa virtute p̃merente. Vale in eo ſine q̃ valor eſſe non poteſt.

Uñſio magri ſup ſtudent̃ petitione. **E**pl'a. xxxix.
Delectarũt me inſignis adoleſcens lĩre tue vehement̃ tui in
genij pulcherrime ymagines: quaz verba dum ad ſentẽtias cõ
fero: quid cui anteponam ignoro / alterz alterius venuſtate con
ſplendet. At ne lõgi⁹ vager / deſiderijs tuis honeſtis et iuſtis:
non modo paratum ſ; cupidiffimum: p̃rẽm tuum reddidi: q; gra
tulat̃ propoſito et fudit perſenerantie. Tuũ erit ei⁹ de re ſpẽ ac
fiduciã p̃firmare / ne ego ſuadẽdo / tu petẽdo / p̃z credendo / vel
fallamus / vel fallamur. Tu vale in eo q; neq; fallitur / neq; fallit

Intimaĩ atq; deplangiĩ peſtis. **E**pl'a. xl.
Salutes tibi offerem gratioſiffime p̃ceptor: incunde / hilarit̃
atq; gaudenter: niſi hec aduerbia multo iam tpe pdidiſſem: ſ; q̃
perdididi: tu inueneris p̃ ſalute. Nõ fieri põt qui cũ multuz te di
ligam: tibi abſenti quaſi preſenti ñros animi / t̃pis / lociq; angõ
res nõ apiam. Irrupit apud nos p̃ hos eſtios calozes dire pe
ſtis calamitas: ⁊ q̃dem a deo inclemẽter / adeoq; funeſta: vt hor
reſcat calamus funeſtam luem depigere: que plurimos inuenes
ſtranit / innumerõsq; cines extirrit: vt oĩs pene ciuitas extinc
ta iaceat / nec aliud videmus: q̃ multos timore: pauoreq; tabe
ſcere. Jam peſtifer annus nobis incubuit / mortiq; fatit letalis
aer / mult⁹ vndiq; dolor / multiq; lugubres eiulatus. Quid multa
dicam. En lachrimis defluimus / merore conſicimur / do =

lore veramur acerbo. **D**et de⁹ meliora pijs / horrore⁹ hostib⁹
illū: q vos tñ interea sua faciat gratia letuz semp atqz felicem.

Rescriptio consolatoria sup predictis. **E**pl'a. xli.
Pulchra illa aduerbia q̄zepl'a memisti ne pieceris carissime
frater: p salute: nō aīo deficias: s̄ letuz te teneas. Nil pdest do
lor: nil psūt lachrie: nec possūt fata moueri. Scio q̄ natura las
chris stimulos dedit: s̄ modū virtutū: rationiqz reliq̄t. Quid mi
rādum q̄ nunc frōdes nunc fruct⁹ defluunt arborib⁹ / paria sūt
hec: q̄ fatales hoīm casus respiciunt / q̄tidie mala īcrementū cas
piunt. Quis em̄ est ann⁹ p̄ore nō deterior: q̄ lux sequens: que p̄
cedenti aliqd incōmodi nō adiecerit: **N**ex pl⁹ dixero. Quis no
strū tā letum mane vidit: vt nō aī crepusculū cura merorqz sur
repperit. **N**oli igit̄ aīm tuū exulcerare fletib⁹ / z nō tā lachrimis:
q̄ ad t̄ps loci absentie fidas. **E**t felix valeas corpore sano.

Remittit̄ ad p̄em in artibus graduat⁹. **E**pl'a. xliij
Salutes omī gaudio letiores: **F**ilium tuū celeberrime vir ad
d̄fiatōes tuas sanum: et saluum: auctumqz scientia z gradu re
mitto: q̄ abscedēs laudem mēoriā qz hōestā **L**ouaniū sue fame
reliq̄t. **I**deozqz grate recipies atqz benigne: opam meā in eū cō
iectam: q̄ ceteris votis tuis ī oib⁹ paratā semp habeb. **T**e qz
rogo p̄vet erē n̄m: q̄ rūpi neq̄t amorē vel si sic poti⁹ pateris cō
sulo: q̄ filium tuū ad l̄ras natum: a scolis nō distrabas. **S**icut⁹
ad vn̄uersitatem louaniensem vel aliā quāpiam mittas: neqz si
nas adolescentie sue florem frustra deflorescere. **N**am erudiri
negligit: q̄ segnis efficit̄ / retrocedit: q̄ non progredit̄. **N**on fruc
tum arbor dabit: que in flore deficit / nec messem d̄ij dabunt: a
grum non serentib⁹ **V**aleto: tuūqz filium valere facito.

Intimat̄ frater fratri patris obituz cū doloroso plāc
tu **E**pistola. xliij.

Carissime frater. **D**ū dies augusti septim⁹ suam aurozam p
tulisset: genitor n̄r extinguitur / et vt necesse erat nature concess
sit: ei⁹ soluit quod debuit / adeozqz deuote vita defungitur vt
potius de tam salubri: dulciqz exitu gaudendum q̄ lachriman

dum esset / nisi natura stimulum nos suis impelleret: quod omnes domi fle-
tu perstringimur. Ad nostram quae nos pepit: in lucemque edidit tertiam
sua nocte in somno egit mente carens: non lacrimis: quae tempore iam trahit
miseris fletibus atque lacrimis: cui spero tuam per praesentiam multum do-
loris abrumpere poteris. Ad nos igitur mox venito / id etiam tua
res expostulat: adut vestes lugubres: huicque domestico luctui
congruas. Intereaque praesentem nostram etiam regem assidue deprecemur. Si
unicum illi prodesse poterit. Hagamus: libellos atque sarcinulas
tuas Louanij dimittas / illic quod primum reditur: studium tuum prose-
cuturus eo feruentius: quod pater noster id moriens exoptauit instans-
tius: cuiusque voluntatem ultimam in his impleturus: quae sibi tam vehemens
permanuit: ut ne vicina quidem morte lentesceret. Persuade tibi
quod me fratrem semper esse inuenieris: si quod in itinere est omnis praesentiae
lris diligenter incumbas: et cum virtute gradiaris. Vale, atque
sic studeas: ut semper magis valeas.

Epistola. xliiij.

Amicus librum reperit quem timet venditum esse.
Salutem fideique seruantiam. Amice carissime: inflavit auribus
meis fama omni cursore velocior: quod librum illum meum: quem acco-
modato possides. alteri vendideris. Sepe rogavi ut eundem mi-
hi remitteres / sed neque librum / neque responsum suum assecutus. No-
tum amice quod sola fides seruat amicum. Scis etiam quod libera letas-
que fronte omnibus desiderijs tuis me semper paratissimum habuisti
qui semper cupimus stricto amore tibi conecti. Iterum igitur ad
praesens conuolo attentam mentem rogitans: ne me diutius protractio-
ne conducas: quo cogar iuris remedium quaerere: tibi nec utile / nec
bonestum. Et summe vide: ne cultus spernas: et amatus oderis.
Vale in eo qui cunctorum corda cernit ab alto.

Remittitur liber cum excusatione honesta.

Epistola. xlv.

Salutem amorisque praesentiam. Solidissimum atque praecipuum vere
amiciciae fundamentum. est amice colere: ut de amico nunquam aliquid
dubitetur. Nam ubi dubitatio irreperit. mox deficiat no-
men amici necesse est. Graui ego dolore praesternor: vides quod me

eriffias pmissionū largiorē q̄ fidei. Scio q̄ nil turpi⁹ sol videt
fidefrago. Librū tuū ml̄ra cum gr̄az actōe remitto/ne n̄ram a
miciciā turbet dilatio. Nā semp ego id aio ficū tenui: me tūc
nūmi p̄ncipalissimā sedē occupare. Cane āpli⁹ rogo/ne labia ma
linola ap̄d tuū iustissimū pect⁹ lumen vitat̄ extinguant /tibi nūc
q̄ defuero/vel fide vel obsequio q̄ michi sal⁹ es precipuum de
cus/atqz lenamē. Vale felix/ teqz conseruet regnator olimpi.

Scribit senex se pericula climaterici anni transi
nisse.

Epistola. xlvj.

Largas abundo fluxu salutes. Ergo iā annum sexagesimum
terciū p̄stantissie vir/quē Caldei climatericū ⁊ scalarū atqz fa
talē vocant/quē Pythagorici/aut p̄pter latentē vim septena
riū numeri atqz binariū sese septies multiplicati /aut forte p̄p̄t
quasi vltimum cōis etat̄ hoīm flexū/aut ob occulti fati quāpiā
aliā latēciam piculosuz esse putarūt. Qui annus suo p̄mo agres
su subrigidul⁹ michi visus ē i quo senectut̄ icōmoda grani⁹ soli
to i ocl̄is ⁊ tib̄is suz p̄pessus/atqz adeo vt cuz Virgiliano euā
dro ceperi suspirio multo exclamare. O michi p̄terit os referat
si iupit̄ annos. Atqz illud maximiani. O q̄ dura p̄mit miseros
cōditio vite. Nō suz q̄ fuerā/perūt pars maria nostri. S; post
paruule partis anni fluxum:redūt p̄stinus michi vigor in mem
bris/ea certe integritate:vt caldaicus ille ann⁹ i me nichil egis
se videat/nisi forte q̄ in multis in me etiā ceciderit id scz:q̄ illi
mors sepe vicinior est/cui viderur absentior/cui tñ natura inc
certum finem statuit:vt p̄pior semper crederetur. Sed vale/
hora em̄ iam tarda est:leticima michi letis cum socijs cena fuit:
qui pariter equitatu fessi ex brugis gandauum tarde applicuim⁹
Suadet igit̄ somnos(vt inquit Naso)t̄p̄s motusqz merūqz.

Rogat pat̄ ne filius suus cum quodam discolor con
uerfetur.

Ep̄l̄a. xlvij.

Letissimas cum felicitate salutes. Nescio quid audio vene
rande magister tuo in litterario gymnasio quendam curati nos
stri nepotuluz esse receptum:quē a filio meo tuaz p̄prudēt iā ita

arceri desidero: ut nulla p̄sus inter eos p̄munio cadat. Nam si
is tua in domo bene se rexit: inter p̄digia meminero dici. Iam
ille fellulas meretricum adire: vectesq; earum in foribus subita vi cō
fringere / linguā habet cui silentium pena est. Nam q̄ scit et que
nescit: pari audacia loquitur / nichilq; petit nisi qd̄ ventus: sapor
q; suaserit / atq; libido. Si quē se peiorem videat: paratum sem
per digitum habet: quo illi oculum eruat / ex quo nil aliud q̄ reditū
expectat. Cum quo si filiū meū versaret: nō illesus euaderet. Plu
rimum tibi debebo: si a filio hanc societatem malā: omnēq; simi
lē semoueris. Quodq; p̄fecto si feceris: radicem mali succide
ris: silq; errorem p̄puleris. Felix vale: carusq; celicolis esto.

Responso regentis super contentis in precedētī
epistola.

Epistola. xlvij.

Salutes plurimas oī salute letiores. Vera oīa reperi q̄ michi ce
leberrime dñe tuas p̄ lras iuvene de q̄dam itimasti: q̄ me p̄mis
dieb; mentita p̄bitate delusit. Sed dū paulo p̄pi; aspicerem
mox p̄pendi q̄ multū stultitiae succū p̄biberat. Hic ingenium p̄tinax
ad praua p̄mptū: hōc est iūscium / affixūq; errorib;. Itaq; viuere i
cipit: ut nichil in eū: pecudēq; distare putares. Pulchrū dūc i
domib; meretricū hostij; vulsis e cardine oīa p̄uere / vbi de
narios p̄is q̄s largit̄ habuit q̄si ad p̄dēdū p̄duct; / nō t̄m deuo
rauit: s; veri; p̄fudit / qd̄ iō venit: q̄ p̄ eū misere / afflictū / p̄dit e
diligit. Multū vt scribis loquacul; ē: q̄ michi displicet. Nam ca
dit prax decus in loquaces. Dabo opam ne cum filio verset /
ne q̄q; p̄ragio ledat. Tu valet o p̄ualent;: et viuio mente queta

Adicitur filius ad amicum vt eum in pedagogio
ponat quem pater qualificat vt ei cautius prospici
ciatur.

Epistola. xlix.

Aulcarum salutū plenissimum sinum. Percolēde dñe cū sede
rē sub ramis arborū vmbra q̄rens: caloris p̄pulsandi grā / adue
nit is nūci; has q̄ p̄fert: quē mox rogatū feci: parū vt susteret /
donec eas p̄pingerem. Ecce optie vir quia filium meum ad ca
piendū ingenij cultum louatūz mittere p̄posui. et quia michi per

spectus semp fuit tue in me fidei nitōz singularis. Hinc te ꝑcib⁹
meis aggredior: vt ei de pedagogo ꝑspicias: maxie q̄ liguas ei⁹
vt par erit instituat ne v̄bis lapsantib⁹ defluat / eāqz neqz libe-
rā neqz vagā dimittat: h̄ rōis pudorisqz vicl' is gubernatā. Nā
ex sui natura tā garrul⁹ tāqz cupid⁹ sermonis est: vt si denarios
habet mox ꝑducatur q̄ auscultent. Loquitqz v̄ba ml'ta icōpra stu-
pentia graculorū sil'ia / ex qbus sensus null⁹ excudet: non magis
q̄ sanguis e saxo. Id gen⁹ iuuenū veteres appellarūt blatero-
nes / atqz lignaces. Blaterare ei is optie nouit: h̄ loq̄ inepriss-
me. et qd̄ deteri⁹ est: ad tacendum penit⁹ ipos. Scis qd̄ veli: fa-
cito vt soles / sed ad me scribe q̄ soles frequentī. **Epl'a. l.**

Amic⁹ meritoꝝ amici memit cū sui ꝑpetui fructū oblatōe
Salutes plures q̄ valeat is calamus depigere. q̄qz tibi colē-
de ꝑceptoz grā a me referri tāta nō pōt q̄ta debet / hūda tñ ē
tāta: q̄ta maximā anim⁹ me⁹ poterit ꝑcipere. Nūqz videbit q̄
videt oīa ꝑhebus: q̄ merita illa in me tua vlla fuerit obliuionis
nube ꝑtectā. De certe totū nichil mei retinens: tibi deuoueo.
Plura in hac re dicerē: nisi nos ābos agnoscerem. Scio te illuz
esse q̄ blandicias reijcis / neqz ꝑetere soles ianes applausus / ne-
qz ego qdem ille sum: q̄ adulari soleā / v̄l insufflare vesicas / nec
tali thure gaudes: nec ego tali sacrificio: h̄ amiciciā sēꝑ nutrire
conabor: rebus et aīo. Sinē doverit⁹ ne tibi ꝑlixitas tedia da-
ret. Valeto felix: estote faustus in euū. Ex tornaco volāte ma-
nu: lenissima penna iunū sole tertio.

Petit cōsiliū ⁊ auxiliū et nunciū credeñ. **Epl'a. li.**
Ineffabiles spe ml'ta salutes. Ad te venire colēde ꝑceptoz
nisi iā aspū gelu esset: treret qz auster eūtes. Pro pedib⁹ igiꝑ ca-
lamo vtar. Impiū michi care ꝑceptoz sydnus illuxit: acciditqz in
me illō ad Atticū Tullij v̄bū. Adoro me quotidian⁹ lacerat et
ꝑficit. Itaqz sum aīo ꝑculso atqz abiecto. q̄ vix me misereqz su-
steto. Adit tñ igiꝑ ad te famulus me⁹ clare singl'a narratur⁹: a te
cōsiliū / auxiliū / spē salutē: exꝑetēs. Assūpsi te ꝑtectozes meū /
tuoqz scuto tect⁹: nichil ego ꝑti mescā. Vale. ex louāio februarij

luce tertia: eo calami cursu: quo lepus segnior esset.

Ad idem pro celeri inuamine. **E**p'l'a. liij.

Ingētes cum l'o p'fūdo salutes. Meridianas hodie l'ras ad te dedi: casus iā cogit q' vesprias ad iūgā. Sedeo iā carissie vir i' p'pedib' r' capitate detēt'. p'inde si n'stū' me' te sedent ē iue niar: mor surge: si stāt em: vade: si vadēt ē: curre: si currēt ē: aduola op' ē sūma acceleratiōe / grauitas rei ml'tas p'ces ex postulat: s' n'ra aīcicia pauciores. Vale: et louāio tā rapido cursu digit orū: vt vir ocl'i seq'rent'. **R**ēsio ad l'ras binas p'ced. **E**p'l'a. liij:

Plurimas abūdo fauore salutes. Nō vinit q's vspiā loci: cur ius amicicia tantū fecerū: quī tuā lōge p'tulerū. Qd' igit' mun' has beo marūm memet ip'm tibi totū offero: at q'z mille millium l'rarū verborūmq'z loco h' sola sit oīz sūma: me tibi vot'q'z tuis dedit is sumum esse. In re igit' tua: t'm michi dignet' cōcedere op's: vt ali quid efficere possim. nā vt veli virt' meritaq'z tua diu pridēq'z i' parūt: p'currit ad te nunci' tu': quē p'celerit' sequar a tergo: ecce mor iam adero. Vale. **E**pistola. liij.

Littere cōmendat'cie q'bus amicus cōmendat' amico.

Ad te p'ficiscit' multa sua in te spe: et me cōsultore has q' p' fert adolecēs: quē adeo vt filiū amo: q' semp ei' seruit iū in me extiterit singl'are. Ver' illa amicicia n'ra tā fortib' nodis cōsuta: vt nulla etate: nullaq'z vī dissui possit: spē michi cōtulit q' ad te p'fidēt' er scriberē: eundemq'z tibi p'mēdarē. Amor diffidere nescit. Aspirat is q'ddā p'motionis: q' i' p'edēti est asseq' ad quē rē arrectior michi spes adesset: si te haberē cōfautorem. Hūc er go tibi magnope p'mendo: r' enixe rogo: at q'z ita: vt maiore stu dio: iustiozeq'z de causa magis ex aīo rogare nichil possis: vt enī tuo ex more humanissime recipias pie audias: suisq'z dictis fidē p'stes: sentiatq'z: nō reb' mō s' v'bis vultu: et oculis tuā benino lentia: opamq'z sibi nequaq'z de futurā: quo michi q'z maximas: q'z p'mum: q'z sepissime gratias agat. Vale: et louatio adeo cursis: vt visus sit calamus ventos superare fugaces.

Rēsio ad ep'l'am precedentem. **E**p'l'a. liij.

Q Adolefcenti illi quem michi p̄ tuas l̄ras commendasti: me et
mea obruli. Erit q̄z sibi posthac opa mea p̄esto: ea si v̄ti volet.
Sic me tua p̄stina merita: tua virt⁹: t̄ueqz sup̄fuse preces iclina
runt: videro quoqz ne vel te negligent̄er scripsisse: vel me obau
disse putet: p̄termitt̄ tamqz nichil q̄d opis me fuerit et illi⁹ inter
sit. Si q̄d aliud ex me postulas: p̄cipe: nūqz tibi: vel tuis de fue
ro/p̄us deficerent astra celo: et calor igni. Vale. ex Iouanio ma
ne augusti quita/ dum vix depulissent aurore lumina noctem.

Q De restatio tarde et rare scriptiois. **Q** Ep̄la. lvi.
Salutes innumeras: votaqz assequi: et sanitatem. Nūqz ta
grata fuit ruricol' dulcissima pluuia t̄pe lōge siccitatis: neqz sol
post longas nebulas: q̄z essent michi l̄re tue lōgum post silentiū.
Non igit̄ p̄mittas queso amicissime vir longiori taciturnitate
amiciciam n̄ram obliuionis nube fuscari. Surripe rogo t̄pis ali
quid: q̄d amicicie tribuas: Accusarē ego te vehementi⁹ negligē
tie multe: si putarem te h̄mōi verba magnifacere sed noui inge
nium tuū: q̄ nō minus surd⁹ es: q̄z mut⁹/ cuz id tibi cōducere pu
tas. sed certe more hoīz venit: vt ditiores effecti: paupiores ne
gligant. Est michi certe grata illa taciturnitas ex tam v̄t̄li cau
sa suborta. Grati⁹ em̄ michi est te locupletē esse tacēdo: q̄z scri
bendo inopem. S; obsecro ne tibi diutius atramentum balsa
mus sit: ne calamus b̄ssiuus: neve papir⁹ aurea: q̄ cūcta dissipa
re formidas: vel h̄az si rerū ap̄d te tanta caritas sit/ scribe q̄so
more vetusto in tabellis cereis: vel arborū corticibus. Vale: t̄i
biqz p̄suade/ nichil eē q̄d magis veli: q̄z tibi obsequēt̄issim⁹ esse.

Q Admonitio fidei seruande super beneficij permuta
tione.

Q Ep̄stola. lvij.

Salu⁹ et san⁹ esto. Quod cū alio q̄z me cū nūqz tui b̄ficiū p̄
mutatur⁹ eras venerabilis d̄ne assertiōe ml̄ta crebro michi pol
licit⁹ es. S; nescio qd iam audio: q̄ eadē sup̄ re cū alio q̄dā pluri
mū v̄boz habuisses. Tu videris q̄so: si id facere satis tibi sit in
tegrum. Nichil dūco honorabilius nichilqz antiqui⁹ fide. Scis
em̄ q̄z clarissimi lumis ipsa fides lampas sit. Habet nāqz (tullio

teste. **F** nomē fides sillabas duas / vnā a dicto / alterā a facto / q̄
si tūc vera fides sit: si fiat qđ dicitur. Fac igit̄ optime frater: qđ
diristi / sic em̄ fides stabit: q̄vtiq; p̄tura est: nisi factū dicto cobe
reat. Facito rogo in hac re / me michi: neq; fidei desis / cū vitā p̄
tua salute: tum opes oēs p̄fuderē. Parcito q̄so / si me audēcius
loqui q̄ par est p̄spereris. Calamas meus garrulus est: et pluri
ui flurus: nescit q; debito puncto cōsistere. pot̄ es estvet̄ amor
n̄ oia i rectū flectere. Vale: atq; fausta: feliciq; sospitate fruaris

Habentur gratie amico: et desideratur eius ad
uentus.

Epistola. lviij.

Salutes amicissimas. Cū litteras tuas exultissimo ingenio
scriptas acciperem ornatissime vir: vir dici q̄at q̄ta sim letitia:
gaudioq; affect̄ / cum p̄ eas me feceris certiorē: desiderio meo
satisfactū esse: q̄ mea opera accuratissime explesti oia: q̄ tue fidei
p̄mendarā: nec video sane q̄cō a te pretermisum: qđ mea inf̄
esse arbitrari potuisses: tum etiam marie: q̄ prope diēvt scribis
te ad nos vsq; recipies. quod q̄ primū fore uehementer etiam:
atq; etiam opto. Sat nosti q̄ sint oia exoptantibus tardiora.
Tunc enim inter nos / que sunt archana / semotis arbitris libe
re cōmentabimur / Et si interea quicō est: qđ a me fieri postules
id totū in tua fore potestate p̄side. Nā ego p̄fecto tam tam ru
sus: vt nullus cuiusq; magis esse possit. Tuo igitur arbitratu me
vtere. z bene vale. Ex valencenis martij prima tarde: duz nigre
contererant latitantia sydera nubes.

Ad amicū vt frater ex carcere liberet̄. **E**pl'a. lix.

Ingētes fauētissimo corde salutes. Si hūanissimi modestis
simiq; mores tui amice carissime ab ineūte p̄pe adolescētia nō
michi plus ide cognitū essēt: nō auderē p̄fecto tāta cū fiducia id
a te postulare: qđ michi gratissimū sis factur̄. Solent nōnulli: q̄
splēdidiorē fortunā sūt assecuti: reddi suis aicis difficiliores. At
nescire si possū q̄ bēigna sēp vrbāitate q̄ p̄mpt̄o: facili / liberali
q; aio m̄ sēp i vsū accessis q̄riens michi op̄erat tuo p̄frui adiu
mēto / nec vlla fortie traheris temeritate. s̄ rōe sēp p̄silioq; cō

duceris. Sed ne videar difficilium quicquid a te peti nullo modo accipe
fratrem habeo qui Gandavi posteaque coram scabinis causas suas agere
incepisset: plectus est in carcerem / qui me fecit de casu non de suo erra-
to certiores / nisi omnium: visitat omnes planctu (ut solent omnes qui iudi-
cio plectuntur) quod mihi tamen iniuste sit detentus. Te plurimum rogo eun-
dem visita: et quod poteris eius liberationi intende. subeger a me
abijt: et omnia aduersa infelicissime perpressus est. Festina igitur ne mors
preueniat: quam alteram carceris clauem habet. Poteris enim magis
verbis: quam alij factis prodesse. Et si quid ex me petieris: me tibi /
omniaque mea offero oblatione fraterna. Et vale fortunate.

Littere deprecatorie ad primam missam. **Epistola. lx.**
Immensas innumeratasque salutem. Parentum et amicorum consi-
lio: urgente quoque me deuotionis spiritu: ad sacerdotium me con-
tuli. Primam missam faciente dei clementia celebraturus sum sep-
tembris decima: quam dies ut puentu amicorum meorum sollempnissima
fiat. vehementer exopto: quod dum mente recolere cepi ipse inter
primos occurristi. Rogo igitur te amantissime vir: ut qui prius sem-
per beniuolentia me complecti: fauoreque persequi consueisti: hanc diem:
quam omnem expectationem diuturni desiderij mei expletura est: tua
presentia tuisque fauoribus coornes. Dabo vices dum vires erunt
et repoposceris. Adde enim tibi deuotione meaque totum polliceor: et
offeror. Vale in christo: cuius tuis aspiret gratia votis.

Littere deprecatorie ad nuptias. **Epistola. lxi.**
Ex interio cordis oblatas mille salutem. Maiorum meorum persuas-
su amicorumque ductu. quod non congruit oblucri: in uxorem delegi mihi
viro vicini mei optimi viri filiam parum generis: et dotis: sed morum: et
forme oculo meo iudice predivit em. quam sua diligentia coniugali-
que fide curas domesticas gerat componat: et instruat: astetque michi
uxorio more in spe precreandam plurimum: quod et generis nomen: et si quod
michi supersint bona relinquam. Constitutus est nuptiarum dies octo-
bris penultima: quam rogo michi tua optata presentia tuisque fauoribus
digneris honestiores: iocundioresque efficere. Interea vale. Et
Iouanio sancti luce preffesto tarde iam terris luce dimota.

Petitio p̄uisio de fructib⁹ q̄dragesimalib⁹. **Ep̄la. lxxij.**
Cōmendatōes atq; salutes p̄tereo: q̄s nisi imensas meo tibi
noīe is n̄tī⁹ obtulerit: velim eū existimes mee p̄missionis: sue
q; p̄missionis neglectorem. Possis optare carissime frater: q̄
a te distantior eē: vñ tibi ex me amoris tāt fidē: s̄ molestie mi-
nus esset. Tacuissē iā ego sola verecūdia tentus: si nō eā fidu-
cia superasset. Eo uāq; fidenti⁹ rogo: q̄ meis p̄cibus sepe liben-
tī⁹ annuisti. Ferunt dactili: fic⁹: racemi: ceteraq; q̄dragesime ali-
menta. Brugis multa copia aduētasse: de q̄bus: vt soles: etiam
michi p̄spicias rogo. Ita tñ: vt q̄ melius fieri possit: et rez elec-
tioni p̄sulat: et nūmoz parsimonie. Si qd me velis: is sum: q̄ ne
velim admoneri. Si eū scirem: qd ex me cuperes: p̄fecto atēq;
posceres adesset. Vale frater: et felix esto: Ex Iouanio februarij
q̄nta tarde: dū nox adesset orientib⁹ crescentibus astris.

Responsio ad litteras precedentes. **Ep̄la. lxxij.**
Non sol estiuus tot producit radios: qd michi salutes is tu-
us n̄tī⁹ tuo noīe dixit. Nō igit est q̄ eū appelles tui p̄missi ver-
saue. Tu oblitiosum salutes ex me tot idē habe: vel fieri si pos-
sit duplicatas. Fruct⁹ quos p̄ te cōparari petiisti vir p̄colen-
dum nauis sunt in magno dolio clausi: ne vel nautē inscicia per-
mutent: vel manib⁹ astantiū minuant. Huiuscemodi eū minus-
ta esculenta oculis manibusq; patentia praro crescere: cōsueue-
runt. Si fides sit oculis rem babes electissimam: et certe suo p̄-
cio dignam. Nuntī⁹ rem agi vidit. ipse merces: et precisi: et om-
nia nouit. Si qd amplius ex me velis: ampli⁹ māda: et optime va-
le. Ex brugis perceleriter februarij luce decima.

Inquiritur condicio: et qualificatio cuiusdam do-
micelle. **Ep̄istola. lxxij.**

Dum nundinarum tpe disertissime vir te. Ant uerpie diu-
quesitum non inuenissem: gandauum p̄xi tecum loquendi grā
Illuc cum venissem: tu Ant uerpiam v̄sus iueras. Dum rur-
sus ant uerpiā peto: tu gandauū remigraueras: defuit q; michi
syd⁹ benignū: quo te in via: vel in terminis: vel i tereavspia loci

contenisse. cupidus erā tecū loqui de re nuscq; diuulganda: nec
parui pōderis / q̄ dū diutius p̄trahi nequit / cogor p̄ lingua cas
lamo uti. Fuit tibi vicin⁹ dū viueret mercator vener⁹ inter mer
catores non obscuri nōis. is reliquit viduā cuius p̄ditiones: for
tunas / et statū: q̄so michi tectissime pandas. Res em̄ hmōi agi
tur in qua facile possit / si feceris / mea vtilitas: vel si neglexeris
magna iactura p̄sistere. Dum colloqui inter nos nobis dabit /
oīa nosces. Vale. ex louāio februarivltia digitoz motu nō segni

Responso ad eplam precedentem. *Epl'a. lrv.*

Aneto vir ornatissime. Mulieri illi / p̄ qua petis / cordialis a
mice etas iam ingrauescens est. Habet tñ adhuc infractā valis
tudinē / q̄ numerose sobolis multitudinem ex se p̄genitā videt /
filios: filiorumq; filios / atq; nepotes. Foris: et domi summe
auctoritatis est. Itaq; absq; viro mercaturā exercet: et singula
regit / vt nemo cōsiliū: prudentiāq; viri deesse sentiat. Integer
rimū nomē gerit p̄stantissime mulieris: et addo fortunatissime.
Sic dicere cogit gen⁹: fortuna / liberi: et eius diuitie possessio. q̄
bus non desunt prudētia: v̄tus / et p̄bitas. Vitā em̄ huiuscemo
di ducit sub multo sue fame splendore / vt michi multipler patet
at cāpus / virtutes vt narrē: vt vitia / nullus. Vale. ex gaudano
clamitante nūcio tarde post cenā: post vīna: palpebris sic vigilia
fessis / vt singula p̄specta bina michi viderentur. Parcito igif
si vix legas / q̄ vix scripsi calamo sine lege currente.

Rogatur patrinus pro leuatione prolis ex sacro
fonte.

Epistola. lrvii.

Noctis hui⁹ circit̄ medisi peperit michi vxor dono tñ partu
p̄modissimo filiū / quē dū a matronis audini illi⁹ roboris esse / vt i
partula baptisimi dilatōe p̄ict⁹ futuz nullū timere / mox ego dū
hodierna luce declināte iā nocte inciperet partip̄ albescere ces
lum / has ad te scribo p̄festine studiose: rogitās vt ad horas post
meridianā q̄rtā. Louani ad sis i sanctiq; Petri basilica: ad sa
crūq; fontē filio meo manū accōmodes: teq; michi p̄patrē: et na
to patrinū p̄beas / vt qm̄ multis amicitiarū nodis p̄nectimur /

scdm illud paternitatis vinculum etiam nobis etiam sit adiunctum
cupioque filium meum tuo nomine appellari/quo minus a te deseri
deat/cui in moribus:et vita simillimum fieri exopto.quo secus
aliquid tui semper deferat:rationemque habeat sibi coniunctam eo ti
bi parendi alacrius/te imitandi:et obseruandi vt alterum pa
rentem:vt vite censorem. Vale quaeas optare feliciter.

Responsio ad precedentem.

Epistola. lxxvii.

Cum hodierna die capana octauam horam annunciarer seruitor
tuus per ingentem pluuiam festinato aduolat adusque cutem madidam per ve
stes undique stillans. Quo viso primo aspectu obstupui etiamque anxi
piti meum subpauidi/ quodnam sibi vellet tanta eius celeritas: veritus
que fuisse/ ne quod mali nunciatur aduenisset/ nisi visa fuisset leticia
eius gestus vulsusque quiddam iocundi polliceri. tacitum. n. ipse mox lras
offert ex cursu quodam abelate ore/ tam calidum. vt vix primum salue pos
set exprimere/ quos dum celeriter pregressis. quod tibi mihi succreuerit gau
dium/ nec lingua diceret. nec calamum/ dum aspicerem quod tua bonitate
te mihi fieri propterea ardenter expeteres. et progeitum tibi natum mihi
filiolum esse exoptares/ quod maximi mihi muneris et ornamenti loco est
Hanc gerulum quod primum a labore itineris respirauit. ac modico cibo
sumpto: ad te festinans reuertitur: ut in tempore te mei aduentum certum faciat
Mosti iamdiu me vexari calculo/ cui etiam ruptura se iunxit/ sic esse
res/ vt bona perse: et sola veniant/ sed mala spergeiata. A motu enim
eque vel currum meum abhorreo. Priusquam tamen ad horam constitutam tibi
desis manibus/ genibusque potius ad te respicere/ nec ab illo me diuuls
let egritudo: nec itineris labor: nec inclementia celi/ fauente al
tissimo: cuius gratia te valere desidero.

Epistola. lxxviii.

Rogatur amicus vt certos mutuo det denarios
Fidem meam amice carissime protuli vadere: quod ante huius ebdo
made finem coronas decem exsoluerem/ quas vt speraueram: recipere non
potui. Honorum igitur meum: saluamque fidem preseruare non valeo/ nisi
si tu mihi opem tuleris. Te igitur exoratum velim: vt totidem coro
nas hunc per nuncium fidem mutuo mihi transmittas. Tibi eandem
fidem meam/ quam tuo auxilio redimere conor rursus vadere constituo

est libetius eem/q̄ tecū: r pauci/q̄bus cū eque libet cū nemine
tibi in amicitia anponā. r pparem paucos. Hāc epl'am verbis
breuē/ s affectōe lōgissimā poti' scripsi/ vt ex te lras excuderē/
q̄ vt qd habeā qd magnopere nouisse te vellem. Tu igi scribe
plixi' magno qdē: gratoq; cū fenore. vale. ex louanio marcij de
cima/ dū caderet sol: et diem nigra sub nocte reliquit.

Responso ad pcedentē. epl'am:

Epl'a. lxxii.

Breuitas lraz tuaz me breuiorē effecit/ q̄s vt tuas non vt
breues letissim' legi. Si cū hac breuitate leteris/ crebriores cō
fice/ vt nūer' suppleat qd lōgitudini deest. Qd si feceris v'sauice
ita te lraz facib' obruā: vt mox rogatur' sis/ vt rarius scribā: bre
uiusq;. Nō. n. tenebo te pl'ib'. ponā in calce qd oim caput est/
me tācū eē amicum/ q̄ qui maxime. Nā tu quidē meus es: aut
quod iocando dixerim tu perbelle similis. Vale. ex louanio ce
leriter oculi trepidantis in ictu.

Intimat' aduētus amici ad amicū

Epistola. lxxiij.

Litteras suauissimas ex te multe amicitie testes/ quaz nec
locoꝝ tractus: nec temporis cursus eluere quiuit: ad me de
dit oles marcij tertius/ sed venit nuncius vesperi/ vt non nisi
noctu scribere potuerim/ qui ex thoro surgens: et vestib' mals
ta celeritate resumptis/ das velat in ictu trepidātis oculi cū
scripsi. Velim certo scias/ q̄ ante pascha me videbis. ita dico/
nisi vel tibi citius: vel fortune placuerit tardius. Hoc significa
re volui ne ab alio prius audias/ quō desidiam meam culpes:
Interea tibi ero (velis: nolis) sūmus amicus. Hec pauca scri
psi longioris epistole mee conficens primo cum nuncio dedito
rem. Vale sorte felici: et tempore longo. Ex Contraco tarde/
cum somnus omnia inuasisset: et pecudes: armenta: viros: ge
nus omne ferarū.

Epl'a. lxxiij.

Excusatio rare scriptionis ex raritate nūcioꝝ r rerum.
Salutes felicibus votis refertas. Dū tuas litteras carissi
me frater miro lepore circunlitas: maximisq; ornatibus expo
litas/ sed q̄ optarim breuiiores accepisses/ mox curis sepositis

incaluit animus rēdēdi auid⁹. Scribā apte / vt amicitia postulat
nō pmittā locoz. t̄p̄ozq; interulla / vt corpus sic aios seīnāgere
Si tñ rarius / q̄ expectabis scripsero / id erit cāe / q; nō ei⁹ gñis
lfe mee erūt / vt eas audeā temere pmittere. S; cū mibi certoz
nūeroz ptās fuerit qb⁹ recte dē / nō pmittā scribere / itereavide
to. vt tue volūtati. meisq; morib⁹ obsecūdē. neq; mibi oī in vita
res tam erit vlla preposita / q̄ vt quotidie vehementius me op
time de te meritum esse leteris. vale. teq; ille custodiat / in cui⁹
ius manus nos. et nostra consistunt.

Increpatio filij nō bñ vinētis. *Epl'a. lxxv.*

Fili. tua vita me tibi īfestissimū fac / cui fecerat natā carissi
mū. Ad aures ei meas vsq; delatū ē / te ī pditissios mores plas
bi. teq; magroz tuoz pceptis obsurdescere. Tu pdite tua t̄p̄a
terēdo denarios ml'tos breui t̄p̄e discipasti. p̄tinuoq; scribis / r
petis. nec satis ppēdis / q̄ ml'tis sim p̄lib⁹ onerat⁹. Te mea fas
cilitas pdidit / h posthac videro ne te amādo pdidisse videar.
nec volo in te vnū pfūdere qd̄ eā rō trahit in ml'tos. Ador do
mū redi mibi datur⁹ vite tue rationē. interea cōsultius vīte.

Alie littere ad idē cum prioribus *Epl'a. lxxvi:*

Fili: siue h̄p̄bitonico spū scinerim. siue (vt aiūt) ī pollice vide
rim. siue patulo ore more sturionis piscis surfū erecto hauserim
ex ethere / id saltē cōptū habeo. q; minime vacas studio Nocte
dieq; p lenocinia p̄gis. confringis hostia. hūc pulsas. illi p̄tume
lios⁹ es. r ml'tas hmōi turbat idēs pagis. q̄s ne patiētissim⁹ qdē
equo poseit aīo ferre. Adale ppēdis q; ml'tis sperata nox inspa
to fuit vltia. Quotiēs. n. audiūsti / ml'tis nimio. heus nimio cō
stare suas libidies. r impudicos amplex⁹ vulnerib⁹ resolutos / qd̄
omnes eo calle gradientes ferruisse potuit. Sed bene abhuc
res se habet. q; fortuna in te mitior / q̄ tu tibi fuit.

Ad idem cum penaz p̄minationib⁹. *Epl'a. lxxvii*

Audio fili: q; vilem mulierē vento leniorē bellicosi viri con
iugem amore p̄sequeris. quem amicitie velo tegere studes. et
pulcherrimo nomie turpissimum scelus obūbrare. Non times

missis ab igne sorte: idignam maculam: et irrecupabilem damnum: et idele-
bile. et namque infamia: times ne / quod irato marito re sibi cognita / tu
tandem veneris victima fias: ubi in te non flectam mortem / quam omnibus eam est
non gladios / quos multi sepe magna gloria protulerunt / herorem tuum im-
probum: flectam esse censeo / in quem relicto planissimo calle speretis consilium pro-
ruissis. Reverte miselle: reverte. fugito illam adulteram tui er-
roris fomitem: tibi quodque prospice / ne divitiis pedes tui duces oculos
afficiant. Tibi etenim vehementer timeo. certum nam habeo quod meis consi-
liis ingenium tuum: moresque repugnant. Vereor quodque / ne non facile vi-
tia expurgaveris: quam liberet ossibus. Si tam misere perditum est nobilio-
rum morbo perisse inuaret: et ut vulgi proverbium est. si mergi iunat non
in ceno. sed in aqua lipida fiat. Sed vale. vale. itaque vitia hec a
te proijce. ut non amplius odor ullus naribus meis occurat.
Non enim tutum est prope serpentem versari virus habentem.

Consilio filii excusationem continens **C** Epistola lxxviii
Filiali obedientia humiliter premissa loco salutis. Quamquam do-
lor vestris mihi ex litteris pro animam meam occupet metuendissime pater: non
est quod exprimere possit. non quod erroris conscius sum: sed quod paternum ani-
mum vestrum vultus me ingentem sentio: malisque linguis provocatum retro-
iecta veritate. Satis conicio si non augurio fallo: quod huius fame-
fuerint auctores: quos potius livor quam veritas percutere consuevit: qui
rum ne vlla temeraria labiorum sit / qui ne sileant: ne quoque lin-
guam a malo deflectant gratis que obloquatur ex digitis sus-
gunt: a quibus pater optime rogo ne finatis oculos vestros falso
velo obscurari: vestrasque aures falsa fibula perforari. Si malis
moribus insuesco: si bona vestra: et tempora perdo: si vestris man-
datis obsurdesco / nihil est quod me expurget. magistros meos inter-
rogate studium mei: vique mee certissimos testes. Si delatores
illi apud vos patulas aures non inveniunt: vosque suis menda-
cium nec mouerent: nec turbarent quicquid de me predicarem
non unius assis estimarem. Potius velim hi me arguant: mo-
resque meos et vitam damnent / cum quibus minime velim vitam
et mores permutare quibus omni conatu semper studium: stude

hocq; sp̄ dissimillim⁹ eē. Docuit me Sene: nō min⁹ turpe eē a tur-
pib⁹: q̄ ad turpia p̄medari. Has lras optie p̄ festino cursu p̄ue-
nisse: nisi inflatio pedis mihi adeēt / z qdē tāta ut vis⁹ mihi esset
molaris pedi appēsus. nec mouere me potui etiā adiut⁹ baculo
ptim tñ tumor abscedere icipit. Ador adero me p̄mode purga-
tur⁹: dāte deo q̄ vos tueri dignet⁹: nec minus felicit⁹: q̄ lōgene.

Excusatio alia filij sup̄ studij tepiditate. **E**p̄l̄a. lxxix
Si parū his annis profeci metuēdissimē p̄ / satis p̄pendet
p̄ndētia v̄ia non om̄s eodē esse ingenio: nec eadem habere ad
discendū adiumenta. Nō oim̄ est altos montes p̄scendere: sū-
ma iuga: summosq; vertices attingere. Si tñ sociorū meorum
splendores ingenij equare non possum / primordia tamē etatis
mee honestis curis destinabo: si quoq; qd t̄pis extra libros q̄-
q; expēdero: id totū p̄ditū iudicabo. Si ex numero equaliū me-
orū vobis iserlor videar / certo polliceor: q̄ ita oēs moram cor-
rigam: ut nō mō seq; sed eos p̄currere iudicabor. daboq; opam
ut me talē efficiam cui inimici mei iuideant z aīci gratulentur.
Si tñ in teā aliq; obtrectatores iuide facib⁹ agitati / aliq; adūsū
me ficta disseminēt / vestre erit p̄bitatis illis nec aurē prebere:
nec quid fidei p̄modare. Valetē p̄ optime in eo cui nullus p̄e-
sūt auctor.

Ep̄istola. lxxx.

Rogat aīc⁹ ut secrete ingrat male fame suggestorem
Letē viuere pro salute. Spem mihi plurimā fidētissimē vir-
tua fides: qua facile velis. tuaq; industria qua facile possis pre-
buerūt / ut pleno p̄fidā paucis me obtent⁹: urū qd̄ rogaturus ac-
cedo. Sūt qui sola purigine ligue p̄citati patri meo de me ma-
la multa suggesterūt: quo ventum est ut multas in me pater dis-
guas conceperit iras: multa audinit: peiora veretur. vnde graui-
doloze affectus sum: qui nunq; tristitias potui p̄ferre parentis
quis ego grauiorē esse p̄pendo. Nam quo de me plura gent-
tor meus audit: eo altius om̄a illius animi penetrant: herētq;
tenaciter: sic illius mos est: sic natura. Alioquin parui estimā-
rem mendacē famā non rebus: sed ventoso flatu p̄structā: quas

mor casurā certissime scio more exuberantē flāme / q̄ mor emorē
si suis careat nutrimentis. Duo igit̄ facias te enixissime deprecor: pa-
trē. s. digneris q̄ ad poteris mitigare: studeasq; scrutari hincin-
de secretissime subpalpādo: q̄ sint illi: q̄ mihi suas tā faciles linguas
ī mea scādala accommodarūt / in aliq̄s me uehemēs suspicio tra-
bit quoz noib⁹ adhuc p̄stiterit peccasse: donec me feceris certi-
orē. Est. n. creberrie suspicio fallax: q̄s dū tuā p̄ exploratiōez co-
gnouero: me corā effecero eos cū rubore negaturos / q̄ post
tergus impudenter astruxit. Parcito rogo: long⁹ sum. tacere ne-
scio. plenus enim mihi est animis: quem si scriptis explere cona-
rer: breuitas ipsa in immensum cuaderet scedula in membranas
erurgeret: epistolaq; mea transiret in librum. Vale. cursim ex
L. Onanio ea die eaq; etiam hora diei: dum inter omnes mini-
mas sol procreat umbras.

Responsio amici ad precedētē.

Ep̄la. lxxxi.

Hoc erat, carissime vir tue fortune presidio: q̄ mihi tue li-
tere exhibite sunt conuenientissimo tempore: dum scilicet ces-
nandi gratia ad domum patris tui proficiscebar. Interce-
nandum de te multus sermo subortus est. studui mollire pa-
tris uerba iram multam sonantia: sed q̄primum fame auctorem
ex eo cognoui ita illum: ut ab ungue tenero noueram: sic enim
discerpsi ut nil aliud lucrifecerit q̄ solent: qui inter malleum et
incudem: iannam et limam digitos inserere consueuerunt / fe-
citq; illum mendacem: loquaculum: huius fame confictorem
rursum ad patrem me presente uocitari. ubi compertis menda-
cijs suis cum contudi durissimis uerbis: mutumq; reddidi
atq; linguem similem saxo. Ostendi patri tuo q̄ tot⁹ ex mēda-
cijs pendet: ex ficticijs confect⁹ ē. nō. n. tot puluez minuta cor-
puscula aerē p̄uolūtāt: q̄t mēdacla p̄tinuo ex ore illi⁹ decidunt.
Quis. n. sit frōtis hit⁹: z uerba testantur. sed ne tuum animum
suspensum relinquam: qui multum anhelat ipsum noscere con-
flatozem: studet L. Onanij filius uidue ad dexteram domus

mee priorā. Ille ille ē: cui⁹ nomē de industria p̄tereo ne hāc sces
dulā defedaret. Hec carissie vir tanto cursu scripsi: vt manus
cogitationem precurreret. hoc ideo dico: vt si ingenio parcere
non dignaberis / agnoscas vel tempori. Vale in eo qui ventis
ocia mandat: altumq; pontum littoze claudit.

Alia responsio alio modo. **E**p̄la. lxxxij.

Legilras tuas carissie vir. Cure mihi erit tua petitio iusta
qdē: z iusti plena doloris. Est certe nō sec⁹: ac scribis. Est certe
nescio cui⁹ p̄ tu⁹: s̄ p̄fecto maledici oris flatib⁹ accēsus aīo siml
et frōte p̄mot⁹: cui⁹ modestiā vis doloris erupat / s̄ qd̄ melius
eueniret vidi nihil. Mundū lre tue maib⁹ in meis caluerāt / dñ
ecce p̄ mihi fuit obui⁹ famaz illā de te aurib⁹ suis iiectā longo
ordie narrās: oīaq; alto p̄cipio repetens: itaq; p̄cul cepto vt
merito quis de eo horatiano possit sale ludere: z gemio bellum
Troianū ordit ab onno: q̄ scz nō ita nat⁹: nō ita aparētib⁹ erudi
tus: nec tuos maiores fuisses imitatus: ml̄taq; alia v̄ba ptulit
lōgissia dictu. Tādē ego p̄tra sp̄nēda eē mēdatia dixi: at q; va
nā famā s̄ frōte: s̄n̄ autore volātē: vl̄ quā maliuolētia texuerat
qb⁹ v̄bis ex p̄ris p̄mone tādē noui q̄snā ille p̄flator mēdaciōis
fuerat: quē tigrīde peiorē dñ agnouit: q̄ ingenio vtis maliciose et
p̄perā: nec p̄t vsq; sat famaz hoīm sāguine saturari. Quod dñ
p̄ris tui pleni⁹ i aures icusserā: sedatior aīo abiit. Scias igitur
ml̄ta supeē q̄ spes: nec desinā donec resederit p̄ris oīs ipet⁹: vl̄
deroq; (sp̄ vt ap̄d plantū ē) ne fidē fluxā gessero Tu in ea litior

Ep̄stola semi innectina. **E**p̄stola. lxxxij. vale

Saluat ionē quā dare suenit suo p̄flori scorpio. **A**ptū hēo
bone vir / te gratis ad aures p̄ris mei mēdacia de me plurima
p̄flauisse: tuāq; nūc dñ tectā iuidiaz euomuisse: quā nisi resorbe
as: z p̄sultic⁹ mox reuoces: p̄digneq; repes qd̄ mēdatio peccant
sti: atq; etiā dederit̄ps in reliquū frena maxillis: nō leni effugies
frā meā: cui facile pareo / hāc iuriā ppullantē. Valetō: valetō:
quod verbum dum ad contraria trahitur: si adhuc in iuidia p̄
flas: velim in malam significationem accipias.

Responsio ad precedentem.

U Ep'l'a lxxxiiij

Redditae sūt mibi lre tue v'bis breues: nō ita sētētūs: q̄ p̄mi
natiōes redolere vidēt adamāte duriores. Arguis me: q̄ linc
re p̄mot^o ad p̄ris aures liguā meā i tuā ifamiā inflexeri. Nib. l
errabis si diligētī^o v'itatē p̄gras: q̄ facile seipsā palā efferet. tuas
lras tuo robore damnaturam. nec aliud: cum sepe excusatione
suspicio crescat inpresenciarum dicturus fuero. nisi q̄ facilius
blandicūs: q̄ cōminatōnibus vincor. Vale: et si potes me ama
sin minus: saltem non oderis / sin nec hoc: vt libet feceris.

Rursus alia quasi inuectiua.

U Ep'l'a lxxxv.

Salutes q̄s iter vngues milui asseqt pull^o. Adros bone: t e^o
bone vir: q̄ titulo iusti eousqz i aio tuo sedez liuor inuenit: cui
melli venenum inseris: et me blanda sub imagine prodis: q̄ post
tergum linguam aspīdis: os scorpionis: et flatum geris basilisci
tumorem aranee assumpsisti: que etsi mel fugit: id morx vertit
in venenum. nec dissimilis api es. mel in ore gerenti: in cauda a
culeum. Est tibi coram homine lingua dulcis et mitis: sed a ter
go aspīoz tribulis: et calcato immitioz hydro. tu rides corā ml's
ees in aure: necas in cauda sardanino veneno persimilis quod
quos perimit: risu perire facit. Tu mibi faciē blandam porrigis
pūcis ignē: et flammaz more serpentis. Vale scis: q̄ paratam
vindictē vngulam hēo. tu si vinā: doceberis q̄ more sanguisuga
alte^o sanguinī insultas: q̄ mō sanguisuga q̄ anidi fugit: eo se
plentis interimat. eodez. n. loco sp̄ duri vitaz. et famaz habēdā
nullū tūrimē faciēs inter hostē vitez fame. tu dente ⁊ vngue
i famā meā nō cessas. irruere q̄ malo susuro p̄mis ⁊ vt mordax
erugo voras. vt tinea sulcas. Faciam vt post hac neminem tua
voce lacestes. vetus puerbium est / malitiaz partem sp̄ maximā
sui veneni bibere. Vale: vale vt me valere exopras (et vt pla
nissimo verbo loquar) iacebis nisi caueas. Ebulit mibi sanguis
noll furozi fidere.

Responsio ad precedentem cum duritie verbor

Epistola. lxxxvi.

Salutes ille: quos mihi optas: in te redeant pro salute. Scripsisti ad me lras iracundia ac stomacho plenas tui simillias: rucq; demette et exhausti cerebri testes: quibus gaudes smonez (vt plantus refert ore temerario: effrenato prodigo: petulante vite tue parē effundere. Contingit patrē dissimilē sepe filium generare. oratio autem dispar moribus vix vnq; potest reperiri: que semper est animi certissima nuncia. Certum tamē habeto quod non facile me sermone terrebis: que de re dicitur/nō quia dixerim: sed quia vera sint dicta fuisse doleas Tu verba sudisti puncto cuspidis magis acuta: contumeliosa: minacia: dignaq; a te: sed non que mihi dicerentur: que potius contemnenda q̄ refellenda iudicio Caput igitur ego: quotiens verba tua lego ita abijcio vt nihil bereat auribus: rapiant omnia venti: et tuum augurium spargant procelle/ si quid viride te delectet: domi sum nec foribus obdormi pessulum. sed si sapias ex animo tuo rancorem: deponito turgidum quoq; pectus sedato. quod nisi feceris ex aduerso ita pectus opponam vt quorum vires mee preualeant sera penitentia cogniturus sis/ et nisi furor impius tuus sinem acceperit (si libuerit spiritus: vt soles metis malivolētia: inuoreq; tabescere) nisiq; processeris libere: licent impugne. Tu: vt facis me min⁹ sepe valeo: vt mereris: quod si insolita spiritus tua malivolētia perstiteris/ ea beneficii dicitōe fruaris/ quā oues a lupoz dētibus recipere solent.

Illa epla diffidatoriaz durior **E**pistola. lxxxvii.

Salutem quas erentes suis hostibus optauere mala scilicet consuetudine delectari Tu bone vir iam cordis tui archana longa simulatione contecta euomisti: tui malivoli animi feces calamus tuus expuit. tu cani rabido persimilis/ qui mordet manum porrigentis: eoq; tamen deterior: quo canis linguam medicinalem gerit. tu venenosam: qui omnem sermonez inquinat: maledictisq; consumis/ die cerebrum plumbeū quid furis? quid despumas? quid dente tuo canino in rabiem verso me clam incurfas? oculis careas: et luscis inuides: buletecq; pec

rore famam meam conaris confundere. Sed ne longior fiam
cerebellumq; tuum mole verborum opprimam / perge:perge:
quo te inuidia ducet:nec desine omnium hominum aures: et
ora implere. fuero quandoq;: si me deus superstitem sinat:dis
gnam tãta beniuolentia tua gratiam relaturus. calamus sisto/
piget enim. et pudet tecum diutius scribere detineri / qui non
litteris dignus es: sed nudo ferro visitari. q̄ te valere velim
breui senties.

I Epistola. lxxxviij.

Frater ad fratrem vt a vindicta auocet.

Ibidie q̄ has scriberem auribus insonuerat meis caris
sime frater: te in misellum quendam vsq; adeo motum vt capi
talem in iram sanguinis quidam prosilijses. in quem nulle proz
sus fortune. vel animi votes confluxere. Noui qui sit et q̄ fa
cile contemnendus. qui linguam gerit odiorum tam seminas
tricem. vt muscas et pulices ad bella moueret alterius laus
dem in suam iniuriam reputat: et quoniam miserrimus est / om
nibus inuidet: nemo ipsi. Te per virtutis amorem carissime
frater obsecro: perq; prudentiam qua nulli cedis: per pacem et
caritatem: qua cunctos exuperat: postremo per christi quinq;
vulnera quibus innocentissimus sanguis effluxit: tuas ne ma
nus in hunc misellum commacules: nec cures quid aduersum
te moliatur: qui tuo illius contemptu non quidem odio tuo
dignus est: ipseq; gratulaberis q̄ ipsi materiam inuidie: non
contemptus prebuiti. non quid ille pati dignus sit sed quid te
debet aspice / non indus elephas culicem curat ad quempiam
alium migret vltorem. Non enim tandem castigat or ei defue
rit: qui suum errorem furoremq; consecrerit. Vale. sed quod in
abdito dixi: in abdito serua.

Alia epistola ad idem cum precedente.

I Epistola. lxxxix.

Salutẽ. Rogo te frater / rube beluinos mores: et sedos af
fectus. Alcisci eni efferũ est. et viro indignũ. beluaz. p̄p̄riũ nec
q̄dem omnium. premordaciũ atq; p̄ferociũ. Non curabis si sa

plis quid mali de te pferant: qui non iudicio sed morbo laborat.
Nihil enim clementia humanius est. honestavit clementia mul-
tos ultio nulli. Si dicas q tibi iniuriam intulit / cum Seneca
peto Quid queso refert an primus pecces vel ultim? Adors
forte quam paras hosti ei ad ceruicē sine vllō tui discernie pē-
det: quam forte et si valde velis nulla potestate posses auellere
Quid igitur rogo iuuat fatū fato repellere: et morituri sangui-
ne morituras manus inficere? quid ad te si malivolozū lingue
loquant: et oblatrent / mō quod solēt faciāt: nō quidē qd merui-
sti. Linque inuidis inuidiā: neq; illis vllū aliū cupias tortorē
satis ipi se torquēt: qui alienis angunt. Si vells a linguis ma-
lis tutus esse: bene vine. nil virtute securius: et bene vale.

Adbuc alia epistola idem suadens alijs medijs:

Epistola. lxxx.

Pacē et si quid pace reris optabilis. Obstupui aīoq; flu-
ctuatusq; sū vebementer optime frater audiens meūq; renob-
uens quid id negocij esset q tāt ope ad vindictā exarsisti. Ca-
uebis rogo carissime frater p eū q me tāt ope cogit amorē i te
meū ne manus tuas sanguine defedaueris. Ne opes q̄s ois
vita tua p̄gessit breuis hora eripiat: et tui nois celebratē cō-
sceleret: quo tibi piculuz: amicis tristitia nō deesset. Consule re-
bus tuis: p̄pescē hanc ire violentiā. p̄mitte. teq; mitigem: et ut
būaniorē verā sniam. Nulla male dicentis oīo te ledere pōt.
quippe vera necesse est bona predicet. falsam vita moresq; tui
supant. Floccipendes si sapias / quid ille mendacioz decocto-
suis bubalinis mugitib⁹ in te obganniat. Quis enim poterit cū
dīcaci rabula verbis contendere? cuius verba potius tanq; in-
sulsi aselli rugitus estimabis. Contemnesq; si sapias: alto anī-
mo illam imbecillum trunculum: vilissimum fungum: ex terre
putredine natum: omniumq; hominum fecem (qui ut ait. Flac-
cus). Alterius marcescit rebus opimis. Velim igitur illam
partem luti vilissimam: illam vltime fecis sordicem despicias /
tanq; illum lepuseulum: quem canes alexis non inuaserūt / nec

tibi sit cure qd insulsissim⁹ ille puiciator tu⁹ nulla virtute redēp-
tus: dicat agat/ vt moliat. Nō ē viri ranaz puicijs aut musca-
rū murmure deterreri/ iūmic⁹ solū volūtate ē nō potestate ledē-
di. Parui habebis p̄sus illi⁹ miseri pedic⁹ i morsū: quē facile po-
teris: si voles int⁹ vngues p̄fringere. Noli tali ventositatis tuba
moueri: de cui⁹ gladio nō paueres: q̄ vix tibi calceten⁹ se erigit
q̄ nō tā morsu q̄ sibillo: potēs ē. Clamau⁹: clamo spqz clamabo
nihilipēdas qd tremule cicade murmurēt. Spnit leo pampilio-
nes. valeto non minus q̄ qui omnium maxime.

Responso fratris in snia p̄sistentis. Ep̄la. xci
Frater fratri felicitatē dic. Est: et fuit: spqz erit optie frat.
facili⁹ p̄sulere: q̄ obseq̄ p̄silijs. Permanet ille: de q̄ scribis sua i
malivolētia sp̄ vt sulphurea vena calēs: et fumās oim/ q̄ viuūt
deterrim⁹: q̄ nō desinit me idefesse nouis puicijs insectari/ quē
si patiar tua p̄silia secut⁹/ cornua dederō puiciatori: videborqz
tacēs/ q̄ de me p̄dicat/ p̄cessisse: et lucē fugere: ac latitare/ tene-
brisqz celare pudorē. Frōtē illi opponere statui ei⁹ frōte durio-
rē/ vt q̄ bñ loq̄ nescit: discat bñ p̄ticere. fiatqz doctior ferro ma-
gistro/ ne lat⁹ i peiora defluat oī terrore depulso. Tā magnus
mibi est animi estus vt meipsum mibi abesse sentiam: tantusqz
iracundię impetus tuum sanctū p̄sillum supaturus inuasit. vt
si illi obuius fiam: non manus potero p̄tinere quin eo tendant
quo eas ducat impetus. Nescio q̄s vspiam sibi satis p̄stet: qui
equo animo oīa ferat: q̄ vbiqz: et semper sibijpsi par: idēqz p̄ma-
neat. Fortune omnia mando: vincatqz quē illa vincere mauult
vale. et te diligentem dilige.

Responso alia fratris consilijs fraternis obediētis. Ep̄stola xciij.
Mille: et mille. milliesqz mille salutes. Non facis penes me
eram/ dum tue littere fraterno: et sc̄to consilio plene: mibi sunt
exhibite: q̄bus ego sic redij ad me: vt iamā nihil magis exopt-
tem: q̄ inter illuz/ de quo scribis: et me murus semp̄ intersit qui
vtriusqz salutē cōsulat. crede mibi magno aīo cum cōtemno: ac
ipsum tam parui estimo. vt neminem minus. Tanta enim mo-

deratione p̄fulget tuū p̄siliū / vt n̄eo nisi mēt̄is iops illi nō ob
tēpatur̄ eēt. Et q̄z igr̄ suis spac̄ijs: suis vtā morib⁹: tandē se
ī ceno sue malicie submersur⁹: vale. has apras linq̄: nō. n. eps su
pererat: nec fuit op⁹ firmare sigillo.

Epistola. xcij.

Salutes n̄stro m̄ltas: mole magnas: p̄dereqz onustas. Acce
pi l̄ras tuas frat̄ ad cor vsqz dilecte sani p̄siliū plenas: patientiā
suadētes oī vidicte cogitatōe semota. S̄z vt ap̄ro tibi corde lo
quar / vt soleo / facili⁹ q̄res / q̄z inuenies q̄ om̄ia eq̄nimit̄ patiat̄.
vix vsqz repit̄ / q̄ nō inēdū ai estu vincat̄. licz m̄lti cū valeāt rec
ta p̄silia egroū p̄beāt / t̄n̄ q̄ pace tua dixerim / si doleāt mente
excidūt. Nō possū fateor obliuisci vulnez / q̄ nouis ictib⁹ conti
nuo recrudescūt. Nō digne ferre possū nouo sp̄ obprobrio: nos
uoqz ludibrio: ac lesū: lussū iri. Et vbi ī mediā ppulchre dulc̄ poe
ticū h̄ q̄ culcē elephas m̄nime curat / facile ex adūso poeticū
eqz vulgatū reddidero elephātes. s. porcina voce deterreri: nec
eē facile iuxta vipam secuz s̄onū agere. p̄stat ille vesan⁹ puicīa
tor me⁹ in suo sibilatu sp̄entino oīm / q̄ viuūt / truculētissimus
qui sēper frendet vt lupus: spumat vt aper: nec desinit ī me a
cuere dētes: et vngues / cui nisi restitero iam virtus scelere vi
cta putabit̄: videborqz tacendo concessisse / que potius liuorū:
q̄z veritati accōmodat / cuius malignitas vsqz adeo iam exarsit
vt nunc eius flāma contemni non possit. Fecit longa patien
tia mea vt errores suos tutos iam existimet / hinc in oēm mor
daciditatem defluit omni timore depulso. Immunde lingue est
illotiqz sermonis / cuius rostrū: longa: multaqz dicacitate cre
bro vndiqz lites exagitat / vsqz adeo impetuosi: piculosiqz an
helitus est: vt etiam saxa cogeret irruere saxis. Dabit / si vltre
ro: sue malicie penas. Estuat mibi animus / quem velim potius
re q̄z verbis ostendere / non est quo secus eius furorū: quo ve
aliter tot insolent̄ijs temerarijs conatibus occurratur. Statui
ego hoc in casu pprio sensui credere fortune oīa mandans / sed
reliquis in oibus tibi obtempabo / nō minus q̄z basta militi: et

folia ventis. Vale optime frater: meq; semper aio gesta.

Pterum alia rñsio ad idē in aliā sniam. **E**pl'a. xcix.
Letissimaz salutē imēsā abūdāciā. Accepi lras tuas carissime.
fratē ml'ra rōe p'textas / q's si p'tēnerē nulli' rōis gestū haberem.
Nesci' tñ sū / si mihi obui' eēt / an ardorē rō. vl' rōnem ipse ardor
suparet. qd' tñ poti' tua p'silia āplectar spē iā hēo / nūdū fiduciā.
Paulatim tñ ad me redeo. q' mihi p'i absēs fui. spero q' tua ego
auctoritate ipul' cauebo / ne temerariā: icautāq; manū i' misē
luz illū extēdā. Nā clare ppēdo supuacuū eē ab hoie centari /
qd' videt ethere' ē factur'. Est. n. mihi magno pōderi p'siliū tuū
q' te mihi altez sp' scipionē: altezq; piladē sū aicitie n're expt'
a q' rectā mihi viuēdi normā sp' conabor: elicere: citiusq; illuz a
more tui odisse desinā / q's illi' odio qcq; de n'ra beniuolētia de
trabā. Scio ei' sapiētū eē: delicto suo / nō alioz i'uria cōmoueri
Licet em' iuidia ei' mihi displicuerit: iuidie tñ cā nūq; displicu
it. idō. n. mihi molestior ē / q' eū p'sius intueor. Incipio oīa sua
pui h're grās agēs immortalī deo / q' me ei' dissimilē fecit / id mi'
bi magne de me spei argumētū fuerit / si eidē valde displiceā / q'
oīs honoris. oīsq; pudoris exclusit officiū. Interea poterit cō
tra mūz virgīs certare: atq; iuidia: acerboq; odio īsanire: tādē
q; flāmā iuidie sue in solū fumum euanescet. Et quō magis ei
oculī crepēt dolore / sp' studebo mihi virtuosior: meisq; officiosi
or eē / sic satis quo angat habitur' est: nos aut quo rideamus.
Vale in eo qui omnia sospitat. Ex louanio tarde / tertia marcij
luce cadente: volante noctua nuncia noctis.

Adoneē amic' de emuloz machinatōe. **E**pl'a. xc.
Felicissimas acerbo magno salutes. Habes carissime vir
in curia principis vbi assidue versaris vehementes tui nomi
nis inimicos / qui nisi tibi caute prospereris: tue fame maculaz
mor impingent: atq; eorum maliciam tandem senties latius
in tuum maluz erupturam: nisi tam prudenter q's vigilanter ec
curras. Tacere non potui amoris in te mei incendio concita
tus. sed non loquar aptius tibi: qui rerum tuaruz perspicias es

quo ex his paucis facile cuncta colligas: Dia naq; narrare plura
res eet longiori tpe debito. mlto atramento digna. longaq; papiro
Care vir sis bona valitudie firmus. et si quid ex me velis. manda
fident. nuq; fuerit mihi laboris genus vllum durum / quod mi
hi gratie tue precium ponat. Ex Buxellis iulij tertia sole cade
te cena peracta ocius q; sol sua lumina spargit.

Responsio ad pcedete. **E**pistola. xlvj.
Plurimas amore sincero salutes. Sunt mihi semper litters
re tue fidelissime vir validissimu pignus amoris: q; tñ vt veruz fate
ar itulerit nunciu cordi meo puctura acuta. ueceruntq; auribus
meis (vt aiunt) pulicem q; nocet plures motu suo. atq; susurro m
oem getem ademit / ptra qd sola fuerit medela alia epla tua: q;
qd rectius explicaueras significati expmas. Tu igr cura vt oia
plenissime nozim / h magis vt valeas. et plurimuz rogo scribendi
ineptie pccas. Na quo magis in caractere atq; stilo defectum
est. eo magis aim mesi in te besisse putabis / amica fide. no pic
turam. non verba querentem.

Alia responsio ad idem in aliam sniam. **E**pistola. xlvij.
Integerrimas oi amore suauitate salutes. Lras tuas or
natissime vir no qs optaueram / h qles ee sinut fata mea tade acce
pi. In qbus et si no ceteris h vno tñ oblectat su / q; ppesu inte
gruzq; amore in me tuu pspicio: p q; si gras tibi satis dignas. sa
tis plenas. satisq; ingetes no valeam repedere / diu bnificioz meo
res mlta tibi cumulata mercede repedat. Satis pncio / nisi aus
gurio falloz / qs tua verba respectat / h figam in vela / states o
culos inuenientq; me eis colubrum esse / si mihi sese prebeant
scorpiones. vale / valeantq; nostri amatores: sed rosores vale
aut / vt me valere cupiunt. Interea quoq; si sic libeat. clament
oblatrent. suoq; latratu ilia rumpant.

Rogat aic. vt libros nouo caractisadi stilo impressos emat
pro amico.

Letissimas hilarissimo corde salutes. Aditto hunc nunci
um aut uerpiam bonorande preceptor p libris ex bac noua in

pressura corrumpente & paradisi. Sed quoniam non est ipse eius rei certus factus cognitor/rogo te: ut illi in hac re prestes industriam tuam/videlicet ut characteres: et atramentum: pelles emendatione: et cetera aspicias: preciumque ponas iudicio tuo: quod michi/ut in ceteris omnibus. ita in negotio erit potissimum. Pecuniam patrem habet. tantum superest/ut te adiutore huius facti falli non metuat. Curas igitur ob nostram mutuam benivolentiam suscipies huius cerei: simulque michi mandabis/ut tibi/paratissimo quod pro me fieri voles. Si petis quod valeam/perfecto leti dono dei/quod piscis in undis. Opto sic. etiam ut valeas. et quidem fenice diuturnus.

¶ Responso ad precedentem epistolam

¶ Epistola. xcix.

Desiderijs tuis prompto cum animo famulatus. Nichil mihi amice percare iocundius est quam amicum parere desiderijs/marique tuis/que me spleis affectibus dilexisti: atque omnia amicitie iura incuncta: solidaque sepe servasti. Quaqueaversus enim flector/favoris in me tui splendorum multos video. Nichil igitur michi iocundius quam tibi modo et visui esse. Curabo libros/quoti equum erit emere/secus non delectant emisse. Nam mala emptio sepe ingrata est/eo maxime quod expricare stultitiam ementis videtur. Multi tibi hac in re servarent longe cautius/sed contendere ausis quod nemo libentius. Faciam que potero tam diligenter/quam libenter nec fidelitas aberit: si forte industria desit. Et si quid: reliquum ex me velis/tibi persuade/quod non hercule tanta tua sunt/quam tua sunt quam que mea/inter que ego differentiam nullam statuo/nisi quod illo quam defferet/quod intente me tua quam mea excipiunt/quo tuorum denariorum/quam meorum in emptionibus paratior esse. Vale in eo qui terre flores sparsit: et sidera polo

¶ Petuntur littere ab amico. ¶ Epistola. L.

¶ Salutem. Non desinam optime frater te animo persequi: et litteris/donec te videro redeuntem. Interea etiam atque etiam tuas litteras peto nostre amicitie claves: et anchoras/quibus amor noster aptus semper reluceat: maneatque fixus. Et si quod ex me vis: precipio. Nullum mihi pondus grave erit/quod meis humeris adieceris. Vale sanus: vie quietus.

Alia epistola idem petens cū prece. **E**pistola. Lij.
Salutē cum felicitate pbenni. Absētia tua plurimuz mihi molestia ē fidētissimū frater / que cogitatōes meas ī girū rotat / et more pile huc. illucq; iactat. Ferreei nō valeo me nullas literas medrie de me tue testes abs te accipe / q; tñ nūq; tā absēs es qui mecū quaquaversū flector: viuas: habites. colloquaris. Apto nam (vt aiunt) pectore / non ficta fronte te dulci amore plector: teq; ī amicitiaz tabellis adamātinis vnde nō facile delearis īsculptū teneo: spq; tenebo: q; absēs tibi: aīo tñ pñs et lōgiquo fuero sane ppiquus. Expecto tuas lrās: vl' / qd poti us velis / te redeūtē / q; certe veniēs tñ mihi gaudij tecū adduces: q; tñ mihi doloris abcedēs ipse reliquisti. Sis valēs: et viuīto letus: parcitoq; ineptie / dedit nam festinātia calcar calamo digitis quoq; pennas. **R**esponso ad predictas. **E**pistola. Lij.

Salutes plurimas ex itimo cordis egressas. Nō psueui optime frater amicus vt florib' vti / tñ diu caris / q; diu recētibus / s; vt purissio auro / cui' vetustas pñciū addit. nec sic alta obliuia letbeo ex flumine bibi / vt nō veteris nre amicitie: tuiq; in me patrociniū plene memineri. Omnia ei merita in me tua multas splēdoris sui ī me ostēdūt imagines: cremētūq; nouū qualibet die capiūt / quasi vnūquodq; grad' esset ī alterū. Velim ergo tibi psuadeas me tibi vuz ac fidū amicu esse / q; mecū sēp statui ipsā amicitia aīo: et reb' esse fouēdā q; nūq; curauī ad calcum trahere: eamq; buccinari vbis. vl' pigere loquacib' penni. Sis valēs ⁊ felix: et ānis viuīto multis.

Rogatur amicus vt certo in loco cum amico cōueniat.

Epistola. Lij.

Plurimas affectu imēso salutes. Dū reficiēdi mei grā. vīr p dilecte besternā post cenā ī deambulationē me ptulissē aduenit mihi nūci' tu' suauissimas lrās deferēs / q; vī' sū mihi animi tui vultū tāq; ī speculo pēplari / quem nūciū letissimo mor vultu bipatētib' vlnis excepi: eiq; has pñtes multa celeritate pscriptas: ad te rurs' ferēdas dedi / quib' te certiorē redderem /

mibi eodē momēto i opina quedā noua aduenisse / q̄ me Antu
verpiā ire cōpelūt . Et q̄ sēper tua amicitia delectat⁹ sū : atq̄
p̄uitu / te rogo p̄ dulce illō amicitie nomē : p̄q̄ reliq̄oia : q̄ i ami
citijs dulcia nois illic / in feria quarta ouibus fias . Ubi si te
nō i uenō lux in tenebre : et cādida nīgra fiēt : cūctaq̄ in tristia
erūt . nec panis edēti / nec sapiēt vīna bibēti . Cōtra tñ si ibi fue
ris p̄ns / amara dulcia videbūt : et aquavini vigorē habebit . Nā
illie oīa corā agem⁹ . libereq̄ cōferem⁹ : atq̄ uiaz p̄mos liq̄res
locūde bibem⁹ . Interea esto valitudine p̄sp̄ . Ex louanio adeo
festine vt calam⁹ suo cursu lepūsculus equet . **Epl'a. C. iij**

Petit p̄siliū et iunamē i permutatione beneficij .

Accepi creberrime / vir carissime p̄ alienas ligas : alienosq̄
calamos tuī nomis dulces salutes . Poti⁹ tñ optarē lras tuas
is digitis scriptas : h̄ lōge poti⁹ tuos vult⁹ . et spirātia ora itus
erit : q̄ mibi alto i pectore sculpsit amor : et fixa tenet . Illa que lit
teris p̄missē alio p̄perante haz latoz me mētis fidus ianitor
refabit petitur⁹ a te opē et p̄siliū de p̄ mutādo bñficio cuz tuo
vlcino : cū q̄ mibi singularis ē amicitia : et familiaritas ingens iā
diu exorta : et letis p̄silijs p̄firmata . Cupida diu mēte deside
rauit ad locū natalē vnde puer excessi redire : illiq̄ terre : q̄ me pa
uit ifātez : vite reliquias dedicare : et mori vbi . ort⁹ sū : et vbi rep
tani sepeliri . Sed vale . putabam calamum frenare : sed rapior .

Epistola credētie cū petiōe rñsi .

Epl'a. C. v.

Salutes p̄spas atq̄ felices . Litteras tuas recipiens vir
carissime videre mibi vidē humana quedā ora cordis tui que
mibi tācū gaudiū attulerūt : quātuz . magis acciperē possū q̄ di
cere . Nō tā miles eqs gaudet : nō tā piscator aqs : nō tā marte
pugiles : metrisq̄ poese / quantuz ego tuis litteris exulto . In
quas appollo suū igeniū fudisse vidēt . Rogo igit p̄ haz latoz
quē affect⁹ mei arbitriū habeo : et mētis mē it erptē / ad me sniaz
tuam ijs de reb⁹ : quas hic tabellarius significabit quiq̄ om̄s
nia mea optime nouit : scribas / qui mei . pectoris clauem gerit .
Vale in summo Ioue : qui tibi ad augeat vires et annos .

Responsum ad precedens epistolas.

Epistola. Cvi.

Tarijs rebus occupor amice ad cordis cœtrum vsqz dilecte nec ocium sinit pamade pceptor: latius scribam: nec hora sustinet. Tu igitur litterarum matrem ineptie parcas: quæ festinacia struxit. Hec duo adubia non coeunt: cito: et bene Tacere tamen non potui tui amore denictus. Erat ille (ut auctor est Seneca qui amicum in atrio querit: et probat in iunio: multum interest quibus auspicijs amicitia inchoatur facile abscedunt vase exhausto qui solam vini dulcedinem querunt. apud enim tales raro de pastu ouium: sed de lana questio est. Vereor enim ne vicinus meus seipsum expectet et utilitatis sue causa te atrahat. Hec amicitia si ita genita sit: ut cepit ita desinet. Et quæ desinit vana nunquam fuit. Necessesse est ei in amicis initia inter se et exitum congruere. Sed de hoc latius nuncius quidam secretum cordi tuo nunciabit cuius clauem possidere scripsisti. Nunquam sitis profectus tam gauisus est lapsu clarissimi factis: quam fueris ego auenissimo tuarum litterarum sono: que tuam ad originis patriam te rediturum dulci augurio nunciabat: ubi nemo donec viuam me tuo a latere tuoque amore semouerit: nec tanquam pilam (ut Tullius inquit) retorserit amice me michi carior si valeas gaudeo: si gaudes triumpho.

Arguitur amicus domi se permanens. Epistola. Cviij.

Fortunas spatam cum salute. Scribis crebro amice luce michi carior: quod quamprimum me visitaturus es sed huiusmodi quamprimum nuntium usque apparuit: sed hoc est: idque ipsi se fuit: et erit: quod leuiori fluxu ex calamo verba quam homines e domo persilant: si scriberent et facerent ex eadem essent iam longo me retroacto tempore visitasses. Nolito rogo te diutius lucis fugam facere noctivaganti similem luminis hostem. Quid enim tibi hoc vult quod sepe domi permanes: eaque vteris ut sepulchro: in quo te ipsum totum infodis: ac tibi perpetua mansio ea habenda esset: qui dederis nulla re alia quam solius quietis cognomine: soliusque oculi gloriari. Proinde queso plumbum epede. indue potius plumas: et alas et noli in latibulis: in furnisque delitescere: et te more talparum in cavernis abscondere. quod nisi feceris tecum iuuenali ignauissimi generis virum dixerem quasi tecto gauderes et umbra

Sed vale feliciter mei sp memor: et amās. Ex Louanio Ianua
rū septima noctis p̄fundo dū clara iā lumina stelle fudissent.

Opera amici offertur amico ad urbem romanam
migraturo. **E**pistola. Lviij.

Si vales optie vir p̄ ml̄tū gaudeo. nihil iā ē qđ magis exopto.
Aures adusq; meas p̄ueit. te ad nos nō rediturus h̄ fore te
romanā p̄fecturū ad urbē b̄nficioꝝ impetrādoꝝ gr̄a. Fuit mihi
gratissima sp̄ tua p̄suetudo: q̄ mihi iā molestior ē tu^a abscess^o. Eō
ptū diu habui q̄ longo retro tpe: atq; q̄ alte aīo tuo amorem
mei insculperis. H̄ tibi sp̄ i v̄su fuit te amātes: amore p̄ueire: et
superare. Rogo creberrie ad me scribas. dulcedie. n. l̄faz tuaz
vir mētē valeo explere. Interea p̄dat de^o iter eūti: z si qđ hic
loci curari: sollicitariq; vel: p̄cipe volētī. māda parato. sarcis. n.
abste mihi insūctis delector: adeo quoq; vt nil mihi dulci^o du^s
cā: q̄ sub face tuo succūbere. Tu vale feliciter frater optie: atq;
equus te amet Jupiter: teq; sanū: z sanstū ducat atq; reducat

Respōsio ad epl̄am sup̄iorem. **E**pistola Lix.

Salutes plurimas cordiali amore p̄neras. Accepi l̄ras tuas
amice p̄amabilis fauoris pollicitationib^o plenissimas. Quātū mi
hi p̄dest potes: nō sū ignar^o: z q̄tū velis sepe expt^o fui: cū vtilis
tas mea cordis sp̄ tui penetrabilia p̄tingat. Scribe nūc q̄so quo
tibi i v̄be auxilio p̄desse possim: q̄ etiā si tacueris dabo tñ ope
rā: vt filio tuo de b̄nficio aliq̄ apl̄ica gr̄a p̄uideat. Tu interea
curabis: ne per incurias nimiamq; molliciē opsopiri eius inge
nium sinas: neq; eum nimia cum eo tua familiaritate inīcio
perdas viuīdo: enim ingenio: memoriaq; tenacissima viget.
Que audit mox concipit. itaq; prompte recitat vt nullo vnq;
verbo eum memoria soleat decipere. Consulo neenq; a studio
retrahas: qui ad litteras natus est: nec verearis expensas: om
nis enim adolescens ingenio: indole: bonaq; pollens voluntate
similis est agris fertilib^o qui longe plus reddunt q̄ acceperunt
Quid enim tibi dulcius ingenioso filio: quid carius tuo: quid
amabilius vnigenito: quid suauis eo: quem seper suo merito

coact^o es diligere? Finē do. p̄c̄to mibi nō pl̄a scribenti: q̄ hac
hora meip̄m mibimetip̄i furat^o sū ex magno occupationū mea-
rum aceruo: qui dum plura volui. vix ista potui. Vale.

Cōmēdat cām m̄ris aduocato l̄ris recordaticū. Ep̄la Cxi.
Salutes innumeras rosas: et violis ameniores. Si qd pōdes
ris ap̄d te meis in p̄cib^o sitū ē optie vir: adde etiā doctissime: et
intimo corde p̄cor: veriusq; supplico vt m̄ri mee q̄ ad te p̄fiscit
tur / adiutor sis: atq; patron^o: cui adl̄iri comitē istructū rez et
cause: quas cām cupio i iudicio claritate tui verbi illustrari. vt
aptius i aīm iudicis cadat vi sua istructa: et luce oīois ornata
Eisē ego scribēdi pl̄xi^o: et onere p̄cū valde molest^o. nisi vsq; eo
mibi de tua boitate p̄suasissē: vt nō tā necessariū putē: tibi mei
aī est^o desideriaq; me lōgis v̄bis p̄mēdari / q̄ int̄ tuas āplissis
mas occupationes p̄memorari. Itaq; rememorantias magis
nūc / q̄ p̄mēdaticias l̄ras scribo. satis ē si scias: nō op^o ē te mo-
neri vt facias / q̄ ad mea vota i aīo sp̄ tuo calcaria geris. videro
v̄sauce ego vt tibi sp̄ parat^o vt illisq; fuero. si passeris aliq̄d offi-
ciū erga aqlā eē possit De nouis nihil certe scribere possū / nisi
q̄ ml̄ta ap̄d nos belloz surgāt tonitrua: et coruscates vtinam
pluuia nō grādinē haberem^o. De conamine p̄ncipis n̄ri qd q̄
qua ignoram^o oēs. In discrimie res n̄re sūt / qui i hac area ver-
santur / vbi huiuscemodi palea teritur. Vale: et quidem valenti^o
q̄ in siccis stipulis ignis: et me extra memorie tue sinum non
permittas decidere. quantuluscunq; enī sum / semper ego tuus
sum. hoc certius oraculis vatum habero. nunq; mibi ad tua vo-
ta perficienda conatum defuturum: si forte facultas desit. Ex-
morino celerius q̄ suos spergat radios p̄hebus.

Intimatio nummorum leuatorum cum desperati-
one recuperationis.

Ep̄stola. Cxi.

Salutes plurimas ameno splendore fecundas. L̄ras quas
hesterno vespi a te accepti amice fidentissime gressu (vt aiunt)
testudineo late sunt / que maū decima a te profecte vix eius vl-
tima tandē fores meas pulsauere. det deus reliquis quas ad

me daturus posthac vel leprinos pedes: aut pluma: aut alas
ut celeriores aduenirent. Quod hortatus es multa diligentia implere
curavi. sed quod omnium minime velim: id significare compello: ni-
hil tibi esse spandū de numis recuperandis: quos domino petro pro te
suscipiendos credidisti. Pugnavit enim cum inopia diu et prostratus
cecidit: quod quo minus solvere potest: eo verborum plura habet. Pollicetur pro
pulchra: et plurima: et tenuis quibus brevissimis. ut itur tam dulci qua-
dam suaviloquia qua durissimos lapides demolire posse videtur
sed ex eo preter verba nihil expecta. Nam quod antea rerum: et merci-
um: iam solum verborum mercator existit. Fide multa habere in ver-
bis vendentium verba non expedit. Abs te (ut puto) aberat solita
tua prudentia: cum illi denarios tuos levandos commisisti. ubi
nil secus visus es facere: quam si famelico catto pisces custodiendos
comisisses. sed eant hec: et letus esto. arras solvisti que te
in posterum reddant cautiozem. Kursus clamare optime vir
ut in calce litterarum omnium clamet: ut creberrime ad me litters
ras daret: quarum mihi nunquam satietas ulla fuit: nisi vereretur
(ut iocari soles) ne me cuculum appellares unice semper canti-
lene cantorem. Quo enim diutius careo litteris tuis: eo magis
magis magisque earum apud me desiderium augetur. Gratissimus
mihi feceris: si huic mee tante et tam auide siti aliquando pos-
tum afferas: atque etiam perpendas quod sitienti. Tantalus non suf-
ficit guttula rosis. Valeto: locumque meum tuo in pectore saluti
teneto. Nam tu in meo habitas: a quo nunquam temporis te ulla
vis evulserit. Ex Adachilnia maij die ultima: et ultima hora:
gallus enim prece temporum medium iam noctis incinit.

Petuntur frequentiores littere amici et eius
presentia.

Epistola. Cij.

Immensas fauentissimo corde salutes. Erate filii caritate
frater: dignitate iam pater: et preceptor amantissime. Licet
tuo nomine: tuaque fama plenus sum: impleri tamen potius
tua presentia exopto. Crebrioribus te laceffe quam par est litteru-
lis transgresso: fio: nisi tua humanitas mihi pateat: meque

apud se in maioris dulcedie non seponat. Ceterum nisi vererer in transgressionem incurrere / sume te de crebrioribus mittendis litteris infestare. Preceptor carissime opto te diu: et bene valere / cui spiritus meus fuerit quam quibuslibet absens. Si autem ipse petas quam valeam / ita profecto. ut nihil mihi seruo tuo preter tuam presentiam abesse videatur.

Responsio ad precedentem. **E**pistola. Cxiij.

Salutem plurimam: a moribus constantiam. Miror vir prestantissime quam tibi mei imaginem adeo ipserit: ut tu preceptor meum et dominus: me patrem: me preceptorem: atque te filium appellares: nisi hoc effecerit magnus in me amor tuus / qui me figis: qualem me optas. Conaris quomodo me extollere et quo neque ipse descendas / ut me tibi vel preferas: vel quomodo eques quam in re me illudi: atque rideri crederem / nisi tue virtutis: et notissime fidei cador obstaret. Sed mihi crede sic me existimas terrebre epistolares. Discute igitur non mei oris: sed tui erroris imagines / noli sic habitum mee mentis induere / quem coactus exuas dum propius aspexeris. Nec plura quam sit rogo de me dicitis: hoc certe minus / si quid minimo minus est. Iudicium omnium cecum est ubi amor imperat: nec magis amatori credendum quam invidio. In iudicio pares sunt: errant ab omni alio honesto. Breui ad te venturus sum: quo animus meus qui litteris plane ostendi nequit: verbis appareat. Interea vale.

Rogatur amicus ut fratrem inducat cautius mercari.

Epistola. Cxiiij.

Salutes plurimas sine: atque mensura carentes. Non ego sum nescius fidissime vir: quantum sit amor in me tuus: quam fides: quam observantia. Noui etiam modestiam tuam qua egre laturus esses si pluribus verbis abs te peterem: quod tua sponte sis facturus. Soror mea moriens filium reliquit: qui sepe ad hec que incolis loca navigio perficiscit. magna aggreditur: formidat nihil: et alta conatur. Nimis autem ventis fidit: et pelago: nimisque fortune curius ars est metum demere ut licentius feriat. Nescio quo sidere natus. omnia appetit supra vires. Rogo verbis dulcibus eius compeleas impetum / ne sua perdat: seseque precipitem dedat. Probis est moribus: et ingenio claro / sed nescio quid longe se altius / ac su-

pra vires p̄pas affectat. Tenes qd veli cupio scire qd agas: q̄
valeas: et q̄ i statu res tuas collocaueris. Vale oī valit̄udie p̄spe
ri. Ex yp̄ris septēbris sole decio raptius cāu corusci luminis.

Commendat̄ causa vicini amico. **E**p̄la. Cxv.
Salutes p̄ti tibi n̄fici meo noīe dabit: q̄ tñ si oēs q̄s tibi ad
eē veli p̄gat depromere: citius lunā manib⁹ captauerit: vel vltis
mā attigerit. eq̄is guttā. Habz oneri rē vicinū meū fāgētē t̄p̄
bi exponere: quā si tutat⁹ fuere foueris: adiuueris nō me videb
b̄n̄ficioz imemorē. totū. n. id mihi factū arbitrabor: q̄d cūq; i eū
p̄gesseris. D̄mitto rē narrare serie: et circūstāt̄is lōgiorē: q̄ vt
p̄ncis d̄ici q̄at quā ei⁹ q̄ has defert: v̄bis p̄modi⁹ audies. Nō
tñ dedignaberis (rogo) si v̄tue dignitati: v̄ mee voluntati ser
mo ei⁹ nō vsq; satis p̄gruat: vt ei⁹ imp̄itiā: simplicitatē: tua indu
stria supplere velis: quē nec pallas docuit nec instruxit cicero:
tenuis ei⁹ rez exp̄iētia ē: et m̄ior eloquētia: h̄ q̄to p̄ndētia de
ficit: et factidia: tāto fide prestat: et veritate. Sicq; alex altero
corrigit: vt qd vicio maculat: virtute suppleat. Tu felix vale
t̄pe lōgo: volatiz ex Bugis iulij quita rapida veloci⁹ aura. Tu
queso genitori me commendatus: facito: qui: quotiens amicos
memoria voluo: mox semper inter primos occurrit.

Excusatur scribendi ineptia cum creden
tia latoz. **E**p̄stola. Cxvi.

Salutes et gaudij altū acernum. Nō tam gaudet culmis
aureis ceres: nec maturo palmite bacc⁹: q̄to gaudio tuis lit
teris sum affectus suauissimis quidē: ac miro artificio: subtilis
simoq; filo cōtextis q̄b⁹ vix ansim r̄ndere: ne videar eloquētiā
violare. Proūcio igitur pavidum calamum non potentem qd
par est: vel te dignum quicq; conscribere. Litterarum igitur
vices: latoz suppleturus est: qui (te teste) fidus: et verax est. Nil
aliud restat: q̄ vt adsit ei memoria tenax. Parcito ineptie stili:
deformiq; characteri. Fecit festinantia q̄ non tam litteras q̄
muscarum lituras depinxisse videoz. Si quid reliqui ex me ves
lis: mihi fidenter precipito: qui plus oblectamenti meis in te

obsequijs habiturus / $\text{\textcircled{Q}}$ in melle musca / vel in nepota catt^o /
le iocundissime. Ex Colonia iulij vltima eo mane dum adhuc
audum fulgor pbebt vmbrias noctis absterferat.

Coquestio fit de focij imatura morte. **Epl'a. Cxvii.**
Du famul^o tu^o sese in obuiu daret: p^otinere nequi qn imatura
sodalis mei morte in tuo sinu defleret / q rapt^o septēbris p^oima
saris imatura morte mergit vestē mortale erut^o. Quis nō do
leat tate indolis iuuenē p^omo iuuetur / flore exictū: sūma p^osecu
turū / si ei^o virtutes maturuissēt / qui si lachrymis redimi posset
oēs ei^o p^omodales i lachrymas liq^oscerēt. Mirū dictū ē q^o it rep^o
dus vita excesserit: ita ei p^op^oquare videbat ad exitū: ac si i por
tu nauigās paulatī vela deponeret. Vale. h scripsi noctu ieuu
nus: q die pacta ne adhuc panis bucellā gustassē: vl' liquoris
guttulā. Sic lachrye: sic gemit^o: sic dolor ipse iparuit. Longior
essem / h tristis ē anim^o: tristis calamus: et triste sigillum.

Responso solatoria sup epl'a pcedere. **Epl'a. Cxviii.**
Plurias depulso dolore salutes. L^oras tuas legi singlaris
amice quib^o lachrymaz guttulas imbibitas vidi: q carī focij tui
inruptā inter p^oma incremēta indolē: et tuum dolorē n^osciarunt
Sed p^osulo carissime frater desine diutius dolori itabescere: mo
dūq^o fues: q nec impietate patiat neq^o isaniā. Qis mod^o in me
dio ē. Scio q nihil difficultius est / q^o magno dolori impia dare
Sed nihil muliebr^o q^o p^osumēdū se dolori p^omittere. Lachrye. n.
sūt arma mulierum. Quid. n. mirū iuuenē mori: cū nihil aliud vi
ta nostra: q^o ad mortē iter sit. Que quoq^o furia est p^o eo tanto
pere dolore q nunq^o doliturus est. Non reliquit ille te: sed ante
cessit / qui ex mortali carcere emissus: hec mundana ex alto ias
despicit: et deum propius inruetur. Fruitur nunc aperto et li
bero celo. Lucē nō pdidit: sed maiorē nact^o n^o p^oest / scias ei nihil
p^ofutur^o q^o doleas: et oculos tuis fletibus exaurias. Facilius
enim te dolor tuus ei adiuciet / q^o cum ad te reduxerit. Vale.
non plura scribo p^ouentus noctis ab vmbra.

Responso ad idē sub alia forma

Epl'a. Cxix

Ingentes salutes cum sincere dilectionis affectu. Quāpi
mibi carissime vir p̄dalis mei .p̄cordialisq; amici obitum intel
lexit/ad primā rei famam corui miser:et velut repenino fulmi
nis fragore ictus dirigui:atq; mox mibi mortalia euucta vilue
runt. In eo tanq̄ in speculo video q̄ta rex nostraz infirmitas
et quid mibi nunc spei sup̄sit admoneor. Idem nobis animus
erat:vna etas:vna fides:vnaq; volūtas:summa quoq; studioz
paritas. Uno enī calle gradiebamur:vnū terminum petebam⁹
vnus labor:vna erat intentio:vnus vt inam finis esset:idemq;
sepulchū. Et q̄q̄ scio optie frater viri esse p̄mū quidē dolore
p̄pellere:p̄ximū extinguere:terciū moderari: vltimū abscondere
me tū dolorisq; adeo euexit vt quid agā nesciā. Adoriar nisi
dolore in fletū:lamēt aq; pfudero. Forte dabit lōgingtas sp̄s:
qđ rō nō potuit. Oculi madēt lachrymis:Salunt mibi p̄cordia:
tremūt man⁹:disilit e digitis calam⁹:vix valēs vale depingere
sed vale tamen.

Epistola. Cxx

Quia adhuc responsio ad idem sub alia sententia
Plurimarum salutum felicissima incrementa. Dum diei
septembus quinte vesper adesset carissime frater/ oblate sunt
mibi littere tue tui doloris quo duriter affligeris testes quib⁹
sociū tuum deplangis p̄(vt sic dixerim)etatis in vere p̄ceptū.
Maxime vellē vt lachrymas sponte fluentes rōnis freno sub
strigeres. Non molliter feras:et effeminate qđ mutari non pōt
id illi accidit qđ omnes ante eū passi sūt/cūsq; passuri. Quid
quid cepit desinat. nemo ad vitā edicur qn ad mortē destinet
Nescio cur eius mortē imaturā appellasti/atq; tanto pe dole
as sociuz tuum primis annis quasi ante tps ereptum/cum ne
mīni sit p̄ finitum tēpus. sine termino om̄s debitores sumus
sic de celeritate conqueri non possumus quasi ante diē repeta
tur:quod statim dum accipimus debuimus. Quis non videt
ante ocnlos quotidie iuuenū deferrī funera. Non.n. p̄matur
rum diei debz quod tota via denūciat futurum. Nec valet s

dicere: poterat longi⁹ viuē. poterat etiā z ceteri⁹ mori: poterat z ali-
ter: z duri⁹ mori. Nā aliū citi⁹: aliiqz tardius fata dephendūt:
nemine p̄tererūt. Scito q̄so qd habz āplius: q̄ cētū vixit ānos
q̄ q̄ ab vberē ad sepulchrū rapit / q̄nqdē z vtriusqz finis adest.
tractu aliqd / exitu nihil inest. Nō sic accipias velim q̄si ami-
cis morietib⁹ eos amiserim⁹: s̄ i patriā p̄misim⁹ / q̄ z si ad nos nō
sint illi reuersuri / nos tamen ad illos oportet satis celeriter pro-
ficisci. Vale letissime siccat is oculis dolore semoto.

Erguntur gratiarum actiones ei qui amico bursā
munere dedit. **E**pistola. Cxxi.

Immensas plena bucca salutes. q̄z gratiā mihi mun⁹ tuū fue-
rit dilectissime frat: nec poterit os: nec calam⁹ satis explicare. Est
enī p̄ciosū poti⁹ mittēte: q̄z recipiēte dignū. Tu more vter⁹ ale-
xandri magni: q̄ sp̄ ex se dona metiri p̄suevit. Faxit de⁹ vt bñ sic
ppulchre illi virgini nepti tue p̄nobilī q̄ hui⁹ mūeris artifex ē / q̄
arragnē supat: z palladem eq̄t. Eueniat illi vir dign⁹ tāta virtu-
te q̄ sobolē ḡneret sue matris imitatricē. Ceterz te maiori desi-
derio videre cupio: q̄z nūc paschalē adeē diē / q̄ piscib⁹ atqz ole-
rib⁹ oleoqz semos⁹ vesci carnib⁹ possi. Scriberē aicis meis / nisi
mihi r̄ps p̄cū: z nūci⁹ p̄festin⁹ eēt. S̄z te rogo mea vt nūc sis eplā
dicāsqz oib⁹ salutes plurias: mihiqz bñ eē et sospitē me ducere
vitā. Vale dignitate parēs: etate frat: dilectōe qz sodalis: z me
vt facis ama / sed magis q̄z facis vtere. Nunq̄z ex me quicq̄z fru-
stra petes / si modo quo petieris in mea fuerit potestate. Ex lo-
uatio die qua palmarum rami ecclesias ornant.

Excusatio super non responsione ad lit-
teras missas **E**pistola Cxxij.

Promptū seruiēdi affectum loco salutis. Non satis intel-
ligo carissime vir / cur vel ioco / vt soles / vel serio / vt vereor / su-
perbie me accusas: q̄ tibi respondeas nihil quasi ea sine tempa
quibus cuiq̄z liceat loqui quod sentit. Itaqz magis eligo abs-
te superbie accusari: q̄z damnari stultitie. Te igitur rogo e⁹
quo animo patiare silentium meum / me quoqz tantisper sinas

habere salutis me ratione donec alius de letior dies illuxerit. cum enim liberi scribere licuerit obtundate multitudine: et pleritate verborum. Non esset hoc tempore leue michi emergere si vltro me in cauto verbo fluctibus immerferis. Satis scis quod dicere velis. hec non attigo profundius. In rebus alijs omnibus me tuo vtere arbitratu. Patri tuo salutes plurimas meo nomine dicas atque eum in mei cordis centro sedere habere. Faxitque deus ut longissimo nestorisque euo fruatur. Vale sitque tibi sanitas multa: ut vita comitibus

Consulit amicum amico quod Louanium veniat lecturam poeticas artes.

Epistola. Cxxij.

Honores plurimos pro salute. Si Louanium venire vellis lecturam poeticas artes/scio quod numquam tam letus hercule suscepit. Euander. aut Acestes Anchise que te sint studetes omnes recepturi. Ad tibi putile censeo/quod frugifer illic capus est: et pauci messorum: et licet plures essent/tibi tantum (sic tua sunt merita) honores partes debent. Honor tibi plurimus esset. et quod forte liberius audies bono lucro comitatur. Nam is honor iocundissimus est cui lucra innectunt. Caduca quippe res honor est: si non pecunia sustentetur. Vale: confideque me non tantum mei/que tui boni cupidus. Dabis veniam pro filiis meis. tanta perfide michi in corde locaris/ut res de tuis non possint non esse sollicitus. Vale vno essem atque eodem in loco/quo alter altero frui assidue posset. Rescribe quod decreueris nam tantum animi predebo: quantum diu tua tardauerit responsio. Dicit se breui rediturum nuntius qui promissu leuiusculus est. sed frequenter factum morosus. Kuris vale. Ex Louanio festina lenique arundine martij sole tercio.

Responso ad epistolam precedens.

Epistola. Cxxij.

Salutes in presentia multas. Tantum michi honoris: et beneuolentie quotidie tribuis amice meis michi oculis cariorum mihi pudeat tantum cultus. Nam iusta statera minus in me ponderis inueniret quam tu conaris adicere. Itaque tibi concedendum est ne aut te: aut me: aut utrumque nostrum. et ne fallas: quoniam vanus laudator inueniaris. si quis mihi casus ad tuum locum appulerit tibi mea presentia nomen obumbret. Non est is scilicet qui mihi scilicet nesci. De me rogo loquaris parcius/ut

qui grauiſſimus et ſis: et habearis minoris iudicij eſtimeris.
Sed tñ mōſtras animi benignitatē q̄ eos om̄s ſil'es tui iudl
cas q̄s i amiciciā ad miſiſti. Qd̄ aut̄ i tā florētī studio poeſim
legā q̄ nūq̄ ſuos me choros intrā p̄miſit tā p̄ſultū mibi ē fa
cer q̄ nomē et famā pdere. Neq̄ i reliquū tps multū his mu
ſis inſiſter̄ curo. Stultū ē id velle ſequi qd̄ ab oib⁹ defit̄. Ad
fere iā muſe gemūt. Extict⁹ orphe⁹ ē extict⁹ virgili⁹: atq̄ hom̄
rus. Jelu⁹ cātat lucan⁹ i ortis. Nō video q̄ ſicvñq̄ muſe re
ſurget̄ poſſit vt fr̄is ornate leta carmina canāt. Ecīā eſto q̄ ap
tior eſſe nō video me facile tātuz louani aſſecutus: q̄tuz domi
negligerē. Tis ergo vt cordis mei nucleū pandā. Id⁹ mibi pla
cet hodiernū ouū: q̄ gallina craſtina. plane locoꝝ. Amicicia em̄
clandi nō vult ſed gaudet ap̄tis. Vale oī valore valētī. Siqud
vis p̄cipito. parat⁹ ſēper fuero ſi veliz eſſe qui debeo. Ex mo
rino lunij ſeptima irūdineo volatu raptius.

Hec epiſtola replicat contra precedentem epiſtole
reſpotionem.

Epiſtola. Cxxv.

Salutē in eo aquo oīs ſalus eſt. Te ſanū audiēs plurimū
letoꝝ amice p̄care tanq̄ ille q̄ tibi vā ſim dilectione cōnerus
nec ſecus itelligo q̄. q̄ oīa. que te tangāt: de pari nerno p̄tin
gant. Sed vt tibi tua pace patuloq̄ qd̄ laudas ore loq̄nar: qui
vbi eſ maner̄ decreuiſti pl⁹ captū laudās paſſerē: q̄ volātē aq̄
lā: nichil mibi videt̄ tua op̄inide v̄liri. Cū louanij pluris valeat
aeris vncia: q̄ vbi eſ pleniffima libra vir quoq̄ ſūt vbi morā ge
ris riuuli q̄ vni ſitiētī poſſint extiguere ſiti. Procedes ſi ſapis
ad aquas latas et altas: vbi erit tibi natādī: atq̄ piſcādī āpla
facultas. Quid tā pōderas id parū: qd̄ habes: timēs ne mino
ra ſuccedant: pone hūc met nm. ſub fortuna viuim⁹ om̄s: iſelī
ſp̄ manet q̄ nunq̄ alta tēptauit. ſp̄ iacet cūcta formidās. Nā
vt antiquum p̄uerbiū ē. Magni piſces capiūt ur i alto. non a
gam nunc tecum pluribus ſi hec non mouerint iocans dico
vale valenter: et ſi ſic libet tua prudentia ſubmergaris.

Scribit ſecretarius oppidi bergeñ. ad regentem pe

bagogifū in louanium vt de rectore ſcolarium opī
do prouideatur.

Epistola. Cxxvi.

Salutē: et ſi qđ ſalute iucūdi⁹ poterit exoptari habuim⁹ ve
nerāde magiſter: et dñe magiſtrū ſcolariū beneficio: lōge etatis
exptū pulcherrimis viuēdi modeſt⁹ ornatūq; velut ſāctiſſimus
cēſor ſtudia iuuenū icitauit eloquētia q; ſciētia et morib⁹ p̄
ſtātīſſim⁹ ipſe: ad pbenicis homeri excēplū: puerilē teneritatez
ita cōpoſuit vt ſiml⁹ dicē: ſcīre: facereq; doceret q iā plen⁹ diez
tātī laboris impariēs dictas ſcolas ī man⁹ oppidi reſignauit
Ad te igit⁹ iuſſu oppidī ſcribovt ei nūc aſſis ad iumētō: q ſuc
ceſſor habeat: q p̄ ſe idīcia boni rectoris ferre videat: q etat
litteris: et vita talis ſit: q virtutis: bonozq; mox curā a litte
raz ſtudijs nō ſeiūgat: h ſiml⁹ ſcolares iſtituat tā ad beñ agēdi
q; beñ ſetiēdi rationē: q pariter virtuti vacēt et litteris: et bo
ne mētī. Vale ī eo q p̄ſidet oī creato. Ex Bergis ea feſtinātia
q calam⁹ ſua celeritate volucrē ac p̄cētē ī aere leporē p̄ūteret

Respondet regens in louanio petitioni ſecretarij.

Epistola. Cxxvij.

Amiciciam numq; ruituram loco ſalutis. Venit ad te co
lende vir me quidem conſule magiſter hic: qui as perferre te
cum loquendi gratia: ac ſeſe reddendi certiozem de loco veſtro
de ſcolarum onere: de aeris clementia: de uero et alijs que
ad hanc rem ſpectant. Et quo certior ſias quid legiſlatorū
bus oppidī tui conſulas: teſtor ego religioſiſſime me noſſe ne
minem: qui huic rei p̄fici vellet: cui p̄ter diuitias pauſiora
quam huic deſint grāmaticē: atq; poetice valde peritus eſt:
et in cātū excellens et promptus: nemo quoq; vel vni tam gra
tus: q; hic omnibus. nec quiſquam eſt qui eum non maxime
laudet: quod non tam etatis maturitate q; vite meretur:

De quo michi benedicendi citius tempus q; cauſa deſice
ret: priuſq; verba q; animis: ſic eius merente bonitate.

Hunc igitur tibi trado de manu: vt aiunt in manum. eum que
in tua amiciciarum pbaretra: Et electam ſagittam abſconde

Pro aperto habeo scolis p̄ esyberit̄ q̄ sibi p̄ scolas fore p̄spec-
tus. Nam magister iste talis erit qualis achillis pedagogus phe-
nix erat / cui⁹ ep̄la tua meministi / quē idcirco peleus ut ē ap̄d
homer̄ achillis cure p̄fecisse dicit: ut dicēdi pariter: atq; faciē-
di ductor foret atq; magister. Vale optata valitudine. Prolix
ius scriberē nisi fames: et hora cibū exposcerēt / si autē mea opa
aliquē egueris paratōrē me inueneris / q̄ tuos tuis puritibus
ungues. **C**ōmendat̄ fili⁹ suo magistro p̄ patres filiū suū
p̄no quodā errore laudantes. **E**p̄la. Cxxvij.

Salutes amicissimas. Iuuenis h̄ venerabilis magister ⁊
dñe / cui⁹ e manib; has accipies īgenij diues semp fuit / cui⁹ si
nō pater esse leti⁹ nobilis indolis generosū specimē cōmēdarē
q̄ (si nō falloꝝ aut nimia spe ludor) facile īdoctū viz̄ essauerit / ex
cui⁹ īgenio et tibi solatiū: et illi p̄sidiū spo futurū. Nam si īgeniū
cū annis p̄feras: mox ānos videbis īpo īgenio supatos. Hec
summa est / tuus esse incipit trade desiturus. Inter dilectissi-
mos eum p̄numera atq; quo p̄prius poteris tui similem effice
eo facilius spero futurū q̄ soleat in fertili fundo ex paucis semī-
nibus valida messis exurgere. Dabisq; illi socios īgenio acres
iūdeat / q̄ īgeniū eius irritent: quoz̄ laudibus torqueatur:
quib; ita excitef̄ ut visce se gaudeat: et victū esse doleat. Vale
in eo qui numerat seculoz̄ dies et horas.

Inquisio magri prudētius iudicātis. **E**p̄la. Cxxix.
Ingentes ad vota salutes. Patiaris vir optime: id mole-
ste nō feras si forte pl⁹ dixerō q̄ audire p̄cupiscas / q̄ filiū p̄pri-
um ut celo p̄gnatū caripēdis: laudas: atq; attēti⁹ admiraris /
q̄ īgeniū claz: altū: multiplex habeat / q̄ tñ valde remissū īueio
īmo tepidū: frigidoz̄ p̄rimū / q̄ tandē p̄gelabit̄: nisi vīrgaz̄ ca-
lore excitef̄ / vsq; adeo tristē: agrestē: incultē habet īdolem / ut
eū ioculares facetie vix in risū p̄moneāt / multuz̄ ego vōz̄ ne eū
docēdo seina mādēt̄ arene. scis q̄ raro gerinat q̄ ī arido iactū
ē Sol̄ tñ ut ficta m̄ diligētia fallat ornare libros: lineas̄ papiz̄ li-
gar̄ sexternos sumt̄ illis q̄ sēp̄ speculū polliūt: h̄ speculari negligūt

Quod ex se agit aut nihil est/aut nihillo primū. Conabor tñ
quoad dederint vires in eum lrasum splendorem trāfundere
vriā tāto pfectu q̄to conatu. Vale longos dies in largitore
dierū. ex luuaio mañ sexta eo mane q̄ sol necdū se dedeat orbi.

Rogatur amic⁹ vt suū statū pādat amico. *Epl'a. Cxxx*
Innumeras locūdo corde salutes. Scio vlr optie tibi tpa
nō adeo vt mihi libera fluere. satis habeo et nil requirā āplius
si dum ocū dabit me certiorē efficias tui status: tueqz valitu-
dinis/quo nihil mihi iocnndi⁹: nihilqz potes optatius. Si iḡ
vtcūqz tibi p̄cio sis/nec te amātē spreueris/rogo interdus sua-
uissimis lris tuis me visites: reficias omnes. Nūqz q̄sqz em̄ ad
mevenit. nomē tuū in ore gerēs/quin mox sentiā titilare mihi
pectora mea amore quodam mirifico tui. Hinc hinc est q̄ cre-
berrime scribo lrasqz tuas frequēter exposco. hinc amiciciaruqz
tuarū fores totiēs pulso/quas si aperueris: me crebro hēbis.
hospitē. Vale (vt aiunt) carpa sanior: spōso quidem letior ada-
manteqz diuturnior. Ex Leidis manu currente: leuissima pē-
na: oriente iam sole iulij trahente decimam.

Responso ad precedentē. *Epl'a. Cxxxi.*
Salutes felicissimas. Amice mihi p̄cordialiter care/nō ad
manū habeo qd solidi satis tibi r̄ndero: de statu meo sollicito.
Nā si status a stando dī/ nullus mihi status est: sed lapsus po-
tius atqz ruina sic etas: sic labor ipant. Nullā mihi pmittit cu-
ra getē/que vires animi adeo spargit corpusqz p̄terit (vt vir-
torpentia mēbra trahere valeā/ siqz senex ante tps algoze so-
lutus. Qul iḡ statū meū noscere cupis. nō byrundinē celo vo-
lantē: nō leporē cāpis currentē: nō ceruū in montib⁹ salientē: s̄
reptantē cum labore testudinē meesse meditare. Vale. breuem
forte epl'am dānabis/ sed melior breuis: q̄ nulla. Ex lonanio
tarde/ dum (vt verbū virgilij est nox erat et terras aialta fessa
p̄ om̄s alitū pecudūqz gen⁹) sopor alt⁹ hēbat. *Epl'a. Cxxxij.*

Ad pictorem vt iuuenem pingere doceat.

Sincerū affectū p̄ salute. Scis q̄to tpe: z q̄ integre opti-

mevlt mibi seruerit genitor hui⁹ q̄ has pfert. Cogit itaq; me
nō minus hūanitatē p̄misceratio: q̄ iusticie necessitudo. vt hūc
gerulū tue caritati p̄medatū efficiam. Rogo igit̄ vt eundē pie
suscipias in tuoq; pingēdi artificio instruas / q̄ adhuc q̄si ip̄m
mis auicula in suo nido cōfouend⁹ esset / nisi ob inopiam p̄is
ante t̄ps enolare cogeret. Si qd̄ denarioꝝū p̄mis annis alioꝝū
more postulaueris / me q̄stū e q̄tas postulat sp̄sorē hēto / tuus
erit curare ne h̄ noua plātatio tua aliq̄ imiti turbie moueat. vt
ces reddā dū vires ⁊ t̄pa dabūt. Quāq; em̄ locoꝝ interualluz
nos hoc t̄pe seiunxerit / nulla t̄n̄ distantia loci: nullusq; t̄pis
fluxus tui memoriā ex meo pectore poterit expingere / nec q̄
q̄ te facile eruerit: q̄ mibi p̄fundus a longo inuisceratus es.
Vale feliciter oibusq; tuis in rebus me tuo arbitrio vttere.

Risio ad dictā eplam.

Epl'a. Cxxxi.

Nō minus p̄optā. q̄ debīt ā oblationē seruitutis. Nō tam
sum⁹ oculis molest⁹ est: nec tā acetū dentibus / q̄ tua me angit
absentia p̄ceptor colendissime. Delectarunt t̄n̄ me lre tue /
temetip̄m representantes / nō solū disertissime / sed certissime
testes amoris mirifici erga me tui. Quid aut̄ aliud ad te nūc
scribā: nō habeo / q̄ vnū illud qd̄: ⁊ libenter apud oēs: ⁊ inde
sinēter predico / me tibi debere plurimū. Nullū em̄ maius ad
amiciciā fundamētū est: q̄ merit⁹ effectos fuisse amicos. Agre
stis certe mibi aimus esset / si q̄ ip̄edere debuerā rep̄edere nol
lem. Itaq; velim tibi certo p̄suadeas / me vnū esse p̄petuoq; fu
turū q̄ nihil recusatur⁹ sum tua causa. Quare abs te peto inte
gro aiovt oibus in reb⁹ me ip̄so: opa q; mea nō vtaris solū: sed
etiā si rei tue p̄ducatur (vt ita dixeris) abutaris. amor aut̄ erga te
me⁹ q̄stus sit ex hoc iuvene in arte mea pictoria instruēdo nō
min⁹ re q̄ opinioe cognosces. Nihil mibi gratiosius erit q̄ me
totū seruitutis in tuis effundere. Emori em̄ malis q̄ ingratus
inueniri. Vale omī iocūdo iocūdlus.

Epl'a Cxxxi.

Aguntur gratie ei qui desideria amici impleuit
Salutes tātas o penna nunq; depinxeris / q̄tas o Jac

be meo tibi exoptat aimo / sibi ubi desint vires / sit per affectu vo-
luntas. Vidit litteras tuas ornate et celeriter eo loco eoque tempore scri-
ptas / ut precepta tibi potius esset / put relatu didici latioris / quam
cessa scribendi partem / quam littere incertum me relinquunt / an sententia magis: or-
natue: an celeritate sint mirande / quam magnam pre se ferunt pignus
amoris / quam video quod mutari nescit inueterat amor: et quod nihil in
amicicia veterastate dulcius est. Clare perspicio quod sic amicos amas
quasi non liceat desinere / sibi eant hec. Nam amantem est amatum non
onerare laudibus / nec est amicitia beneficiorum proputatrix quam non numerum
vel qualitatem sed affectum poterat. Quod autem desideria mea adimple-
sti / iunueras tibi gratias habeo / quod semper magna constantia tuis votis
postremus: et primus adeo: Amplectorque semper te suavi amicitia
non quidem minus / quam qui omnium maxime / nec interiori tue vestigi / quam
camisiam vocat / cessero / quam te dulciter amplectentem primam
omnium induis: et nisi postrema exuis: te tamen non relicturam nisi
eam abieceris. Vale in eo qui celum pinxit sidere multo.

Adagium ad magistrum ruri morantem. Epistola. CXXXV.
Nihil nobis ambobus amice carissime negligenter inesse arbi-
troz / me scis quod te louaniam non atrabam: te quoque quod huc tua sponte
non aduolas. Adiroz quod ibi esse non malis: ubi aliquid numero sis / quam
istic ruri ubi vel solus est sapere videre / et ubi nihil audis: quam stre-
pitus: fremitus rusticorum: clamor tonitruum et rudetum sibilus. Sum-
mo spe spero ubi has videris: si quid imago veteris nostri amo-
ris: si quid reliquie: gratiasque valebunt ad louanium diuertere / ubi
optum hominum gratia valueris: tibi valebo. Ex louanio magnum quin-
ta tam rapido calamo quasi iunctas haberet Dedali pennas.

Responsio. Epistola. CXXXVI.
Gratissima mihi est et memoria tua: et eius etiam au-
gende voluntas. Ab optimo enim animo ac mihi deditissimo
tuas litteras persiluisse prope quibus nihil audierunt aures
mee dulcius: postquam te audire desierunt / quas hylari corde legi
rursusque legi veneratione magna: et osculis multis memor
amoris in me tui / qui me in fratrem recepisti: solacio fouisti:

sumptibusq; iunxisti: ut nunq; cū vllō iunctius vixerim: neq; mibi hunc in diē te sedior / aut amicioz quisq; sit. Itaq; velim me tibi eū existimes / q; p te nonvllū piculū efugiat h an etate decursa ad studiū rursus redeā cū deserbuerit iā ingentiū / vbi libri tibi solatio essent vt ceas pictura: z asino lyra nundū de cretū habeo / si tñ p̄cilio nō acquieuro tuo mibi prudētiā nō fidem abesse putabis. Vale amice: memor amici.

Frater fratri scribit Louanij cōmoranti de proposito senioris fratris ad religionem. **Epistola. Cxxxvij.**

Frater noster solitudinis anidus claustro se dedicauit sibi victur^o / q; multa die p̄le vixit et amicis / cui cum suaderē q; se matrimonio daret: p̄geniez n̄ram pulchris plib^o aduicturus mor ait ridiculū esse z ioci gen^o sp̄osum senē tāq; ap̄iorē fore senectā nuptijs q̄z p̄uinā messib^o. Addidit q; t̄ps esse i hac se mirupta etate vt fluxis caducisq; reb^o posthabitis tandē securius anchorā figat / ne nox deprehēdat euntē / atq; aīe sue curas illas ip̄endat q̄s corpi prestirit atq; fortūe / satis iā doct^o quid opes / quid honor / quid inanis gloria p̄sit. Tu frater ocius ad me p̄scribe tui hac sup̄re animi p̄siliū an p̄bas: an doleas: an eius p̄posito gratuleris. Vale saluus: sauiusq; maneto. Ex brigis p̄festināter vna tibia stante. altera ferēte papiz eabora qua dies: q̄ marti^o: q̄ ianua domus cū epl'a clauderetur.

Alia epl'a ad idē in eandē iniam. **Ep'l'a. Cxxxvij.**

Sit tibi frater optie leta dies: z vita p̄hēnis. Frat̄ noster euo grādior illustrissimi dñi n̄ri ducis secretarius se religioni p̄tulit. In inensuz epl'am extendā si tēptē p̄scribere q; i genio qbusue artib^o vsus sim vt eundez ab h̄ p̄posito deflecterē: vt nob oib^o māeret i seculo adiumēto z ornāmēto / nec foret leui qdā incōstātia honores et lucra p̄iectur^o / claustraq; relinq̄ret viris ad pua nat^o / q; maiora nō p̄nt. Ad q; frater subridens bis v̄bis interludit nō vitiū auro frater ē atq; argēto si ea iumēta nō estimāt. q; nesciūt magnificere nisi fenū z stipulā. Nō vinit vspiā q; mibi p̄suaserit vt aranee sil'is diutius p̄maneam / que

teredo se enlscerat / vt vilē muscā capiat. q̄ audito: nescius qd
digne rīderē / mox obticui ex pōdere vbi. velin supi q̄ fratri ce
dat i salntē qd tāto conatu affecta / vt qd felicit̄ icepit: valeat
felici^o adiplere. Vale: z q̄ i his archana sūt: ea ne afferas peto.

Responso.

Epistola. Cxxxix.

Litteras tuas carissime frater legēs idolui: ac fratris ani
mi nouitate p̄mor^o fui: et lachrymis gene macuerūt / nec desi
no adhuc: has dū scribo oculos terere: lachrymasq; labellis ex
sorbere / supplex deū oro vt euntē p̄comitef. Gratulor certe fra
tris mei tā sc̄tis desīdrijs. vrinā te hērz a tergo sequētē / nō me
careres comit e. Nō optie frater qd multa volumus: quid ma
gna petimus: qd alta conamur? Pallida em̄ mors p̄tinuo pul
su vndiq; nos atris circumuolat alis: nec quicq; aliud est vita
nostra q̄ fumus et vmbra. si hodie viuim^o q̄s sponsor est cras
sini? Quid p̄dest diuitias celerē finē habituras sine fine que
rere? Est ois voluptas ois honor: ois mūdi gloria / vt stupe flā
mula: q̄ cessans: mox videt nō fuisse. Pauca sepe distantia inf̄
gardiū et luctū est: nox est vicina diei. Quid p̄sunt longa stu
dia / si memoriā sup̄remi tēporis nō ingerāt. Quid p̄dest omnia
nosse si nosipos ignoremus? Quid p̄dest q̄ p̄grue loquamur: si
incōgruā vitā agim^o: v̄l qd ornate dicere: si nos fede viuim^o
vel qd in scolis de sc̄tā vitā ornate disceptare: si negligam^o ver
ba in opus deflectere? Sz parce verboso calamo calida manu
ductu / quē calor in lōgiore cursu euexit. Vale semp cogitās
q̄ labilis ipse mundus sit / tibiq; queso p̄spice ne cū labenti in
bereas / cum labente proruas / sat sic dictum sapienti.

Alia responso super eadem in qua mandat se
frater sequiturum.

Epistola: Cxl.

Feliciter viuere p̄ salute. Affecerūt me frater carissime in
genti gaudio lre tue annūciantes fratrem meū nullis precib^o vin
ci posse / nec vllis blandicjs supari: quin se vltro velit religioni
dedicare qd mecum dū voluo sollicito pectore: longa suspiria
trabo / in eamq; sententiā cado / q̄ incomitatus non p̄dibit q

sui animi cum meo semper miscere studuit / Sed ego meum cum suo
ita permiscui ut pene ex duobus unus efficeretur. Indignum censeo hos
animos in re tam salubri disiungi in reliquis tanto glutimine co-
pultos nec diu deliberandum existimo. factum erigit natura peri-
culi. Quid optie frater nobis proderit / quod maris spatium celi: ter-
reque altissimos astroz cursus: herbarum vires et lapidum et reliqua
nature secreta didicimus / si nobis ipsis nos incogniti maneamus
Noli: noli carissime frater carissimum fratrem a cepto proposito de-
flectere. Tuum erit eundem in tam salubri semita confirmare ut gres-
su impavido / que locutus est exequatur: et manus oris accomo-
det. Sed parce longitudini. sensio me animi calore longius quam de-
stinaveram processisse. Fac valeas: meque mutuo diligas.

Consilium fraternum super eodem **E**pistola. Cxlii.

Salutem in deo salutari nostro. Fac frater optie propria semper
prudentera verbaris ne frustra extendaris in alia: te neglecto. Erit
namque animi more fluentis aquam / noueris hanc omnia: et lassa terre: alia celi: ma-
risque profunda / si te nescieris / edificati sine fundamentis similis eris
ruina: non structuram producenti. Eritque vita tua instar congesti pul-
ueris vento valido agitati. Opto hic dicere multa sed breuiloquum
esse prope. Dum enim has scribo vix punctum respiratiois processus est
sic erat occupantia. Vale: desideriumque tuum mihi notum efficitur quod
comprimam agnouerim / non tam meatu: quam cursu implebo.

Responso fratris non assentientis consilio fra-
tris sed suadetur dilatio. **E**pistolae Cxliij.

Cum inter nos si frater optie steterit tenax voluntatum
nec unquam facere desieris / quod me optasse cognouisti / hinc ego vi-
dens / quod ad religionem quadam animi incostantia rapiaris / mox de-
creui meam sententiam tibi apto verbo denotare / ut aut te in ean-
dem traham / aut certe testatum apud te relinquam quod censerim / ut
si quando quod nolim displicere tibi tuum consilium ceperit / possis meum
recordari. Subtuli sepe ne tuum ingenium ad litteras natum
ad alia conuerteres / quod ne facias ut fratrem fraterno corde mo-
neo nec velis tuo sensui fidere: nec te incostantie involuere / que

vel semel admissa serpit longius / que tñ error magis / q̄ culpa
est: et p̄fecto in iuuenes facile irrepit. Quod aut̄ ego tuis sua-
sionibus statū iam meū etate mutata cōmutē / ac me reteram
non faciam. quas tamen suasiones scio ex ditissima amoresve
na processisse. Omnis em̄ amor in me tuus: ex omnibus parti-
bus se ostendit. Sed ut eo redeā unde digressus sum / tu si sapias
nil facies leuiter / in omni statu m̄tra videbis que nolles: Hoc
tamē verbum quē vim habet: te ponderare malim q̄ apertius
scribere. Sinē facio. habes epistolam verbosiorē forte q̄ vel-
les / quod tibi ita videri putabo nisi longiores remiseris. Vale
tibi q̄ psuade q̄ me totū tibi cedo nihil mei mihi relinquens.

Assentit consilio fraterno et dilationi donec
mutuo colloquantur.

Epistola. Cxliij.

Salutem tibi frater dicit: perbennemq̄ leticiam. His iam
litteris tuis / quasi oculis corā perspexi optie frater fidē in me
tuā: et beniuolentiā. Dices forte quid antea? Semp̄ quidē / sed
nunq̄ illustrius. hoc certo habe / nihil me noui aggressurū / do-
nec mihi ptās presentis tui fuerit / cui⁹ p̄silio cū nō p̄cere ce-
pero / mei siā dissimilis. Sciasq̄ me tui aduētus expectatōe su-
spēsuz / quē vigilās: dormiēs aīo verso / erūtq̄ mihi oīa / si vene-
ris bylaria. Sed ne te diutius trabā: vale / sol ad occasum pro-
perat: clamatq̄ nūcius impatiēs more: ac asperos tribulos: vel
prunas calidas calcauisset.

Epl'a. Cxliij.

Rogatur amicus ut vnum emat pro amico.

Amicicia firmo glutimie iūctas. Rogo te vir optime per
amicicia mutua n̄r̄ in / que ab ineūte etate incepit nec nisi fu-
nere desitnra / quatenus vini patrie duo plaustra electa miorū
q̄ fieri queat ēpta mihi quo breuius: p̄modiusq̄ valeas trāsmite-
ti p̄cures. Atq̄ des opam ut et tuto et q̄ facillime: et q̄ p̄mum
ad me vebant. Et si publice fidei l̄ris op̄ sit / de illis rogo vecto-
ri p̄spectū iri facias. Aurib⁹ meis ingestū ē vina p̄rie h̄ āno cre-
uisse amica nature: ac gustui: gratissima: solitoq̄ longius serua-
billa vecturamq̄ tolerantia. De nouis pauca iam calamus

dabit. multa enim abigua nobis ad capita pedet. Fluctuamus in medio portum principum: quod straribus ducunt affectibus / quod dubium sumus cui littores puppin: cuiusque dictioni applicem. Adultis curis torquemur: et augimur: trudemurque non tam consilio quam fortuna. Immergimur enim malo longavetustate firmato / quo semper habemus a tergo quod doleamus: et ante oculos quod terreat. Scis amice carissime / quod dicere velis. non enim ausim specialius descendere / cum nfidum satis temporis fida: aut nuntius: aut itineri. Si quid ex me optas postula. Intereaque semper valeas et letus esto.

Responsio.

Epistola. Cxlv.

Salutes plures quam habet messis aristas. Et si variis in curis: asperisque versor in laboribus: tantaque mihi quotidie occupatio ingerat / ut vix liberum oculum in aera eleuare / vixit tamen me in te affectus / quem iam sponte surgente lectio epistole tue multo ardentius exercitavit: propulitque me ut vim facerem occupationibus meis atque res meas tuis negociis post haberem. Ecce vir optime tuis ego desiderijs pendo effecti quod tuis literis per me fieri postulasti. Aduehunt ad te duo vinorum plaustra integrius / qua potui / diligentia electa: et minoris quam fieri potuit epistola grati odor: sapor: et color indicat eminentiam: et verisimile longe duratioris instantiam. Si quid aliud efficere possim quod tibi gratum sit: confidenter impa: velim non modo utaris me / sed usu frangas: et peras. Latius scriberem sed tempus: non copia deest. cum plus erit oculi. pleniore epistola utar. Vale ut opto. Ego quam valeo sit valere sit primum. opprimi curis: et laboribus usque inuolui usque ad aures / sed tamen dono dei sanus sum. et nihil mihi preter otium deest. De nouis autem tuis: et vacillatione fortune. noli spem precere. Minus formidanda est fortuna minax: quam blanda. sepeque plus pauoris est: ubi periculi minus est. Vera virtus minax fortune despicit: nec quicquam fortuna potest cui non possit virtus obistere. Rursus vale. Et louano alto calamo pennatis digitis celeri motu volantibus.

Reperit liber modato credit.

Epistola. Cxlvj.

Salutes omni optabili gratiores. Cum longo iam tempore

nerabilis dñe valeriu domi tue habueris / quem libri aliunde ad
pstitutu tps tua causa mutuatus sum / atqz dederim p eius re
ditu ad litteras plurimas qs nundu sensi meruisse respõsus te
nõ minus mirari incipio / qz si mollarẽ pennis: z alijs volare vi
derẽ. Apparet em mutuo te potius hunc liberuz: qz pmodato
suscepisse: itaqz eũ in vsum tuũ vertisse / vt apud dñm suũ illi
nullũ relictũ videat. Nescio an ea pditione mutuo libros acci
pis vt restituas nunqz. Facis / mihi vt tua dixerim pace / nõ me
diocre inuiriã / qui tua cã illudere videoz virũ optimũ / mihi
amicissimũ / cuius fide: et beniuolẽtia habeo exploratus nihil.
Id igit qd nõ petui solũ / sed orau: et obsecraui sepissime / rur
sus oro: et obsecro pfundissima prece / vt dictũ librũ qui ppe
iam annũ tecum fuit / ppe diem ad me des vt eundẽ tandem
remittã ad dñm. Non adduci possum vt facile credam hunc li
brũ ita plectũ eternas in tenebras vt nequeat vnqz in lucem
resurgere. Fac. fac mox domum redeat / ne dñm oblitũ sit / qz si
tardarit extrude: redeatqz celerius / q exiuerit tardius: neqz mo
ra sit vlla quin mox assit vel inuit. Vale eo valentius q mutu
um amorẽ nostrũ fortiori nexu pstrinxis. ex lonanio februarij
septima raptus qz manus vsta abstrahatur igni.

Cõquestũ est q plus diuitijs qz amicitie tribuat
cum credentia: et petitione iuuenis **Epl'a. Cxlvij.**

Salutes iocundissimas: easqz qz plurimas. Nescio qd audio
amice dilecte te ad rẽ nũmariã factũ paulo anidiusculũ qz sole
as / qvereri incipio te qre de pecunie magis / qz colẽde amicitie fa
ctu eẽ studiosus. Hincqz tuũ exortũ eẽ silentiũ / q dũ vi nũmoz
obrueris amicitie nre videaris oblitus. Sz h missa facio. venit
ad te meo noie vicini meo has q pfert vir qdẽ optimo: ipseqz
doctissim. Quicũqz igr vbis meis tibi expositurus e: ea velim
nõ secõ accipias / qz si ex ore pntis mei emissa audires. qz ergo
nõ pecuniã s tuã opaz peto / nil e q de tua singlari i me beni
gnitate subdubite / q sp i me aõ beniuolo fuisti z pbenigno / ni
si forsan aduocatoruz more: opam quoqz venalẽ pponas. Sed

amicicia virtus: nō questus est / que nō pecunia parat: sed grā
Sed omisso loco hic diligentia opus est: fide ⁊ taciturnitate.
Omnia p̄ tua prudentia prestabis: q̄ es vnus oim̄ diligētiss-
mus / p̄fertiz̄ t̄s in rebus q̄ amicoꝝ inter sunt. Vale feliciter: ⁊
si qd̄ in me esse aiaduertis qd̄ vsui tibi aliē fatuz̄ putes: id
om̄e tibi debitū deditūq; intellige. Scriptū leuis arūdis leuis-
simo cursu martij luce vltima.

Ep̄la. Cxlvij.

Rogat̄ amic⁹ vt saluū p̄ductū ip̄petret alio migrād̄.
Salutes plurimas / quas non equabit uniuersus. Quia in
tegrā semp̄ gessi de tuo in me fauore fiducia q̄ voꝝ semp̄ meis
libenter intendis: te plurimū rogo / q̄ apud p̄ncipē nr̄m: et su-
toritate vales et fide et grā / et mihi publice fidei lras / quas
voce vulgari saluū p̄ductū ducimus bona in forma p̄cedi p̄cu-
res. Absq; in his em̄ a loco vbi sis abcedere nō audeo. qd̄ si fa-
cile nequiveris / non desistā litteris meis obtundere oēs qui
p̄ncipi assistūt donec liberā abit̄ idēz̄ ip̄petraro. Ubicūq; em̄ / gēti-
am hoc tēpore maliz̄ esse q̄ vbi sum: vbi absq; magno periculo
propter ciuiles seditiones / que multe insurgunt viuere secur-
rus non valeo. Habet enim hec ciuitas tot voluntates: quot
homines. Non minus vtile esset iudicio meo vnionē in ciuita-
te tueri / q̄ hostes procul pellere. Quid enim p̄odest qui extra
sunt arceri: si ab his qui intus sunt laceremur ego mi frater in
syr̄tibus nauigo / vbi nec tuto me teneo: nec valeo securus abi-
re: neq; h̄ esse sine piculo neq; alio ire p̄mitti. Itaq; lupū vt
aiūt / auribus teneo / quem nō minus dimittere: q̄ tenere for-
mido. Si quid igitur p̄siliū habes in portu nauigas. adiua me
tua prudentia / ne his fluctibus obruar / qui adeo vsq; sum ani-
mo ambiguo ne / perturbato dixerim in hac temporuz̄ dira pro-
cella / vt vix sciam qua corporis parte caput mihi collocetur.
Scriberem latius: idq; apertius / sed nescio q̄ recte hec litte-
ris commissa sint. sed tanq̄ mutus locutus sum. Interea aut
iniurias q̄s q̄tidie patior si p̄pullare nō potero: aut p̄tēnā: aut
perferam fietq; virtus necessitas. Tu optime amice vale in eo
qui amicos virte connectit amiciciaꝝq; vires et nomina fecit

Amicus in ius vocat⁹ filiū perit. **Epl'a. Cii.**
Tractus sum in ius corā vniuersitatis lonaniensis cōser-
uatore carissime fautor in cā tāti pōderis vt maxia rerū mea-
rū ps in piculo esset si pderē. Videbis casus in hac sedulula his
inclusa. Certū habeo q̄ causa mea iusticia nō egeat sed iuriū
bene p̄flatu quodāvt splendeat. Aduersarius em̄ meus q̄ astu-
tus est litūū audus hoc em̄ sibi ab vberibus influxū habz et vt
solas ad lites natus ipse videat multa inuoluit: multa obnu-
bilat. Rogo igr̄ cū iuriū doctoribus p̄siliū captes p̄uideasqz mi-
hi de aduocato in quo perspicias amici fidem: sapienū hoīs
cōsiliū: et impigri: vigilārisqz solertiā. Prope diem adero exci-
taturus vt fieri solet eorū diligentia fauente altissimo: qui tibi
bi assit auctor: protector: adiutorqz

Responso. **Epistola. Cii.**
Si ea q̄ in tua cā facti sunt satis vt scribis testibus firma-
ueris non vident iurisperiti q̄ iure cadere possis sed qz vsqz
adeo cautū habes aduersariū vt cū lacte nutricis lites surisse
videat: tuis ergo p̄cib⁹ puocatus ad tuā cām p̄uēdā assum-
psi aduocatū: et p̄curatorē viros quidē fidos: acutos vigiles/
q̄ cause tue vt splēdescat ita iuriū faces et lumia dabūt vt si
in ea vnus assis iusticie latuerit vnus libze mox speciē astru-
ent. Sed hec hacten⁹ fessus est calamus: cadūt palpebre. p̄fun-
dū noctis agit: et petūt oculi dulcē post vina soporē. Vale.

Iterū amicus amico. **Epl'a Cii.**
Longo iam diu tēpore ex te nihil litterarum habui quo
scias me indicaturum q̄ prozsus ex memoria tibi ceciderim/
nisi tuis litteris te mei memores mox ostendas. Non pigeat
rogo calamum non dico remissum stimulare sed omnino iacē-
tem excitare. Caucas queso qui mei semper amantissimus ex-
titisti ne diutius in hanc scribendi raritatem prolaberis q̄
tuam memoriā caducam arguam: et rimis plenam: et veteris
amicicie neglectricem. Esto felix: perqz beatus.

Ad idem.

Epistola. Cii.

Non possum vsqz satis mirari colēde vir: qd sibi velit hec tua litterarū raritas: si amorem friguisse nō dcmōstret. Vix vi deo quo freno me p̄tineā: quin virgilianū illud in te p̄torqueā et quonam nostri tibi cura recessit / nisi curaueris tuam scribē di raritatē abundantiori copia: et multo fenore p̄pensare. quod vt facias summope rogo. Nam nihil esse arduorū qd potēnis sp̄i amicitie vires: et roborā prestet: q̄ frequens. mutuaqz per litteras collocutio. hec enim vero amorū alimenta ministrat. Vale. Alsitqz tibi Iupiter habitator olimpi.

Responso.

Epistola. Clij.

Nō ille sum carissime vir: q in p̄forata memoria amicos so leam: quo facile decidant collocare. Falleris em̄ si ex l̄rarū rari tate amicitia iam tepuisse iudicabis. Is em̄ sum q curauerim nunq̄ amicitia vel verbis: vel litteris p̄nutrire sed reb⁹ ⁊ fauoribus. Et si mihi loco distas / aio tñ meo nunq̄ fuisi nō p̄iunctus. Inueniesqz semp in me rediēs qd abscedēs reliquisti: quē se mel dilexi non dediligo / qd poteris: dñ libuerit expiri. Si igit qd optas detegas illi: q si voluptatē tacenti aspiceret / occurreret vitra: ⁊ tuā petitionē velocissimo cursu largitiōe p̄ueniret. Vale. de me qz (vt cesareo v̄bo vtar) te iubeo bene sperare.

Alia responso.

Epistola. Clij.

Salutē plurimā. Nullus vsqz vinit / cui p̄cedā / q maiori gaudio amicos litteras accipere possit sed ex aduerso nosco neminē / q magis me calamo: ⁊ l̄ris adūset: ac magis rescribere reformidet. Perinde duco litteras scribere: ac saccos vel lapides gerere collo. Cupini semp fenerator in litteris esse: plura qz repetere q̄ dare. Desine ergo ex l̄rarū raritate amorē intermissum iudicare / sed velis affectū meū nō verbis sed opibus cōmetiri / ne aliud p̄ alio censeas: mēne amicū nō rite p̄dēnes Vale. ex louanio martij decima raptius q̄ fulgura cadunt.

Ad idem sub alia snia

Epistola. Clv.

Salutē. Scio inter nos multiplices amoris causas supesse et singulas certe pondus habētes: at qz me tibi debere q̄rum

psolvere difficile ē / nec ignoro q̄ frequēti l̄rarū missione verus
amor sūmope crescat. S; q̄ ad te l̄rarū aliqd rarius misi / non
me amoris remissio. sed vercūdia p̄pulit. vix ausis tuis litteris
respōdere. Ea quippe factidia scriptis tuis inest vt ex ore cice
ronis p̄silijse videant: quorū ad splēdorē quotiens me p̄uerto
stupeo: et obruo: indignū me sentiens qui tibi scriberē / cui nō
nisi magna quedā: et p̄clara: et digna tua gravitate: autoritate
q; p̄uenirēt. Vale: sit q; tibi leta: nec min⁹ honesta sera senect⁹

Rogatur pedagogi magistrum pater vt eius filium sub alio ma
gistro in alia camera collocet

Epistola. Cxvi.

Salutē in eo a quo verissima salus. Nihil est fidissime vir
q̄ indign⁹ fero / q̄ q̄ magr̄ ille cui filius me⁹ ē p̄missus: et con
camerari⁹ erat / reorū igni sulphura ptulerit: eūdēq; corrupe
rit / quē corripe debuisset. vitiaq; eius nō reprefferit: sed ip̄es
sit: imo eundē ip̄emet in errores illerit et qdē eū pdidit / q̄ sal
uare debuisset. Adirus ille medicus est morbi amētor q̄ salu
tis: multa mihi pulchra pollicitus est: loquebat̄ vt par erat /
si autē fecisset vt par fuit / id ope p̄eciū esset. Heus amplissima
p̄missio / tenuissima fides: Jā infidelis animi latebras malasq;
sui pectoris caūnas tarde: nimisq; tarde agnosco. Nescio qd
mihi iam p̄silij restet: q̄ pessulari stabuluz equo sublato vel de
coqui pulcem esuro sepulto. Rogo filium meum ab illo seiūgas
nec volo / q̄ ei quicq; impendat. satis p̄derit se nocere desinat
cū nihil sciat q̄ nocere: aliūq; pedagogū tribuas / a quo p̄ vir
gā molliat / q̄ vitijs induruit. Plura scriberem animi / angor
p̄icit calamū. Nil dicā aliū apli⁹: q̄ q̄ is vnic⁹ in q̄ mee spei
firmā anchorā collocaui. Ex gādauo raptim leuiori penna q̄
aio. Vale in eo qui recte valentibus defuit nunq̄.

Amicus amico p̄ famulo h̄ndo

Epistola. Cxvii.

Et si hora tardissima sit. et sim adeo vigilis laceffitus / vt
dormire q̄ scribere prestet / res tñ festina me viget p̄tractionē
nō admittens. Famulū meam p̄mou: in pinguiorizq; pascua
collocaui / sic eniu eius erant merita. Plures instant vt eius

locū subintrēt iter q̄s nō est tepidus p̄sentor q̄ p̄terito ānō
tibi famulat^r est cui^r p̄sone gracilitas si cetera starēt: satis mihi
accepta foret. Et eius a te abcessus cui seruire p̄facile ē: facit
me de illius morib⁹ dubitare. Te p̄ ultimā amicicie n̄re scintil
lulā rogo: et regro ne pigeat ei⁹ p̄ditiones mihi sub secretissima
fide deuelare: quas facebo si ita statuas: easq; mihi vni scitu
rus fuero. Libenter assequerer inter p̄les magis electū. Non
parū mea interest q̄ rerū meaz incuri⁹ suz: vel hūc: vel illum re
cipe. Quero fidelē: secretū verū: et vigilē. Nō multū laboro si ce
tera desint: nō hec assint. non facile aderit ex omni pte perfe
ctus. Vale: vale oculi mei sommo graues p̄liritatē respuit.

Responsio.

Epistola. Clvij.

Occupatio mihi pluriā erat: dū mihi tue littere redderen
tur: qua prorsus retroiecta: mox ad calamū aduolo oibus cu
ris meis tua negocia p̄ferēs. Cōditiones famuli dudū mei trās
cribi tibi postulas: q̄ dū tibi negare nō possuz: ante oia te ob
testor p̄ quicq̄ nobis amoris est: ut plectū hoc breue vel las
ceres: vel vulcano dedices: ne dū tibi p̄desse velis: alij viderint
et obsim illi. Ad aurē tibi dico titulo secreti: et submissio sermo
ne: hunc tibi inuitilez seruū fore: quē si currere vetes lepus erit
si currere mādes lenta illi secordia erit: et sibi accrescet natura
limacis: volet oia q̄ ru noles. Nō loquaciorē vnq̄ vidisti garru
luz anū. Esse tñ pōt q̄ aliqui verum dicat: si fortuna fauerit
Nā q̄tū ex se inter verū et falsum: inter tuū et suum differen
tiam paucā statuet. Jam habes qd acturus sis: qui famulum
nō vis infidū: mendosum dromonē: garrulū. Ex gandano mar
tū vltia: dū potior ps acta diei est: ea qdē festinātia ve calam⁹
sagittam celerē supasse.

Epistola. Clix.

Alia epistola interrogans hitudinē alteri⁹ famuli
Hoc natura mihi insitum habeo: hoc traxi ex incunabulis
q̄ molestissimus sum amicis. vbi cepi non desino: sed puerorū
more ad caudā bene faciētis semp: et semp bereo ex p̄mis me
ritis spem mihi suadens de futuris: quod ego mei iudex in me

ipso nō possum nō detestari / si nō pte ex altera pleno corde ex
optarē / ad similia vel maiora amicoꝝ iussibus excitari / q̄ mihi
occupatōez ⁊ si dederit / molesti tñ eē nō p̄t. Tu largo fauo
re secretaq; fide famulū / illū quē scis / noto descripsisti / q̄ mas
culas hēt nullo lixiuio: saponeq; nullo abstergēdas. S; babes
vicinū pistore quēdā ad dexterā tibi primū. filiū his habet q̄
mihi vt seruiat etiā: at etiā plurimū instat / cuius mores itidē
mihi peto significari. et si que in litteris tuis celanda duxeris
tibi do fidē / q̄ nulli alij q̄ igni ꝓmunicabo. Tua virtus te vo
lentē faciat: que me fecit ꝓsidentē. Vale vir care: et viulto let⁹
Ex louanio nō telo traditus / tēues quod ꝓsonat auras

Responso.

Epistola. Cxi.

Filius ille pistoris vt sua in vicinia non pauca fama circū
uolat bonam existimationē habz de se. Nihil qđ silentio debe
tur: in publicū ꝓfert / nihilq; dicit qđ dissidet vō. Ferturq; q̄
nihil sit ei verius: secretius: viuidius: fidelius: nec si recte me
mini / requiris in famulo parui habes si desinit reliqua / hec si as
sint. Sed superest quiddā qđ me ab eius seruitio perualde re
traheret / quod si subicerē: vererer ab instituta obseruantia no
stra declinasse. Velim ergo sub secreti tegmine scias. hunc bi
bere vt arida tellus. Non consuevit ipse vino: nec vñ illi par
cere. Prīde in conuiuiō quodam ebrius factus est adusq;
ludibria fedissima visu / vbi incertum est plus an biberit: vomu
erit: vel effuderit: ei quotiens potest ꝓuitū se ingerit: vbi pri
mum post haustū mox rixas mouet: et suscitāt iras: nec manet
socratica lingua / tñc quoq; aīnum estuantē. ⁊ promptā habz
et manum facilem illi aīo seruitricem. Hos morbos animi pu
bescentibus annis exortas diluit rarissime subsequens etas
Quid tibi fieri cōducāt tua prudentia te docebit. Vale: sitq;
tibi long⁹: salubris q; terminus cui. Ex buxella mañ vicesima
tarde volante manu: volanteq; calamo liquido dñi nox atra ce
lū subtexerat velut ethere nubes.

Ad idem.

Epistola. Cxii.

Habeo tibi gr̄as ⁊ certe q̄ plurimas de his q̄ mihi in scrip-
to tuis l̄ris deuelasti. Forē carissime frat̄ mira demētia capt⁹
si illi rerū mearū curā p̄mitterē q̄ ex fundo cippi ita fedas mo-
rum labeſ didicit: vt haurire poſt potū nō reliquie p̄ſtine fron-
tis appareāt. In tali em̄ v̄ta future miſerie facies depingitur
Fuit quidā dieb⁹ pauculis mecū alter / qui iniuſſus nihil ereg-
tur / ſed ſingulari quadā demētia in roſtris calceoz ꝛ cacatis
collarijs: lōgiſqꝫ capillis videt̄ plurimuz gloriari. Tota die qd
ſibi deſit ad ſpeculū q̄rit / lenatas ꝑportat in ſcapulis alas / que
an ſatis in altū extollant̄ an inter ſe diſſideāt oculis ſuis meti-
ri nō deſinit. Jā quoqꝫ vnā interdū: alterāqꝫ ad latus extenſaz
tibiā reſpicit: bacillū albū: vt ꝑſueuerūt porcoꝝ cuſtodes i ma-
nibus geſtans / q̄ puluerē pilleo ſuo excutiat / vel faciat calopo-
dioꝝ calceozūqꝫ roſtrū: roſtro corrdere / cul⁹ ferēdā eximiā fa-
tuitatē nō diuti⁹ cenſui / quē dū ſui erroris arguere cepi / vſqꝫ
qꝫ adeo egre tulit: vt cōtra clamādo pene rauceſceret. Viden-
tur mihi ſeruitores boni eē: ſenice rariores. Si tñ vſcūqꝫ mihi
in hac pte ad ꝑmodū ꝑſpicere poſſeſ / facereſ mihi rē gratiſſi-
mā: oīqꝫ lucro gratioꝝ. Vale ſponſo letioꝝ: regeqꝫ felicioꝝ.

Reſponſio

Epiſtola. Clxij.

Deſiderijs tuis vt ſatiſſacerē cariſſime ſauoz lōgā opam
ꝑtuli: ⁊ circūſpexi vndiqꝫ loci / vt tibi de famulo te digno ꝑui-
derē. Kepperi tandē adoleſcentē / q̄ ad tuū ſeruitiū multū aſpi-
rat / cui flouida etas adefit: laborib⁹ apta / quē paup̄tas ocia cō-
tēnere docuit / q̄ linguā ſic fert̄ iſtituiſſe / vt tacere ſciat ⁊ mē-
tiri neſciat / in q̄ nūdū vidi aliqua libidinū ꝑhemia: vel impu-
dice mētis iudicia: mireqꝫ mihi placet illius mitiſſimus animus
illuſqꝫ modestia / quā vultu. geſtu ſiml̄ ⁊ morib⁹ ꝑſitet. Niſi fal-
loꝝ / digni eſtis alter altero. nec facile dixeris vter felicioꝝ: an tu
cui ſis famulus / vel ipſe cui tu dñs obtigeris: quē cū paululuꝫ
habueris / fore puto q̄ nō Lelius Affricano gratioꝝ erat: nec
Palinurus Enee: q̄ iſte tibi futurus ſit. Vale felix tꝑe longo
Inuitat̄ ſoci⁹ vt ſequat̄ ſociū Louaniū ꝑgētē. Epl̄a. clxij.

Maximas: in fractasq; amicitias. Inter plurima que
pulsq; abire fiderrime socie dū milies itē: et milies dulci ocio
psabularemur semp nobis hec vnicā snia fuit. ut q̄p: mū loua
niū p̄gere p̄ficiēdi grā paternis finibus nō p̄tenti pollicebaris
q; mibi abeūte te me ad calcē de p̄ximo secuturū. qd q; nun
dū adimplesti: p̄tinere nō possuz quin cū harū latoze ad te l̄ras
scriberem: te ex corde rogītādo v̄t omni dilatione semota mox
ope p̄tes. qd liberalib; verbis p̄misisti. Jamia carissime socie
c culy corā video me is q̄ vtile p̄siliū cepim; nisi postea obsp̄re
uisses. Timeo ne hec dilatio te ad desidiā: ne q; hec lōga mo
ra te traxerit ad inerciā. Anim; certe meus nō quiesc; donec
vel te videro: vel p̄ l̄ras accepero te p̄breui aduenturū. q̄ dū ve
neris: eo fuero tuo in aduentu letior. q̄ fuisti in redeundo tar
dior. Ita em̄. se p̄ hab; res: hēbitq; sp; q; cui; maxie p̄ntiam ama
mus nō possum; eius absentia nō torqueri. Finē facio Te em̄
bis paucis excitasse: aut refriguisse suffecerit. Valeto salu; z le
t; p̄ndēterq; p̄spicito ne defueris tuis p̄fectui. honori: z fidei

Ad idem.

Epistola. Clij.

Firmā amoris p̄stantiā pro salute. Speravi ego carissime
socie. q; me louaniū p̄gentē studendi gratia; q̄p̄rimū nulla mo
ra fuisses sequuturus. qui mibi id firmiter voueras abeūti: vt
p̄iūctōi aīoz loci p̄iūctio respōderet. Et q̄to id magis sp̄avi fu
turū. tāto acrius doleo spe p̄repta. Si tñ scires q̄ta sit loua
niū magistrōz vigilantia scolariū diligentia: q̄tus l̄rarū ardor
q̄tus morum decor quantiq; studij vndiq; feruor. nunq; ge
lceres. donec louaniū mecum esses. Cepi ego tuis v̄bis confi
sus p̄ nobis camerā vnā in pedagogio lily. p̄uam tñ. sed duo
bus vnū animū h̄ntibus nullus locus est angustus. Dixi ma
gistris te p̄breui affuturū. eo iā res p̄ducta est. vt neq; tu ho
nore tuo saluo. nū differre possis aduentum. neq; ego illesa
fide tuā morā non accusare. Hec ideo dico carissime socie. vt
vel hoc efficiat pudor. quod ratio prius debuisset. Vale. z cu
ra ne diutius sanū p̄siliū mora corrūpat

Ep̄la. Clv.

Petitur festinus aduentus amici ut astat amico.
Salutes stellis numerosiores. Nunc potissimum opus est amice
are ut admotis calcaribus mox equum ascendas: quod primum ad
venias: laterique meo adiutor assis. Ego summo in te spe
iubete virtute quam in te sita spero agnoui quod si mihi ut forte cer
tor astatibus spero fore quod breui voti mei proposita existat. Nam in te
tibi eruditas spes est: eruditasque fiducia. Nisi enim tua opera adiu
s fuero nulli alteri auxilium spero. Nuncius has proferes tibi mei
et cordis archana quae pro nostra veste summaque amicitia ita tractabit
in rem meam pro ductura putabis quod nullum unquam protermisisti officii
n amoris summi erga me tui. quod si feceris: proclaras ego virtu
s tuas cordi meo servabo tenaciter: easque quasi perpetuo aliquis
accuatores ubique loci predicabo. Occupatores mee iam longio
rum me tecum esse non sinunt. inter amicos etiam prohibita est verbo
sas quod non ubique conectuntur: sed animis. Amor enim rebus: et animo: non
rmore queritur. Valeas igitur tibi pro persuadeas me unum omnium
te qui tanto te amore complector ut alium magis neminem
proa quod si quid apud me est quod tibi iocundum esse possit ad
esse tuum putato ut meum magis esse non possit.

Nuncius aduentus amici amico. **E**pl'a. clxvi.
Salutes supraque penna exprimeret possit. Tandem iam tandem
nas ex te fidissime domine litteras recepi quod magni muneris loco
re tametsi pax sit una epistola plurimum annorum proferre silentium.
nec tibi obinde scribo ut me vivere scias: et sospit est litterisque tuis
esse gaudissimum: et maxime ne scriberet nihil. Sic sicut calamum
et ebdomada spero videre te quod belle. scilicet valeas: quod rerum agas quod
fortunam: et sospitatis habeam. Statuique tantisper apud te esse
et amo unice venio: quod ut non viator venisse videar sed et fami
ris: et tuum quod vix a collo depuleris quod tandem ut abeam: et spero
incipies et optare. Vale igitur raptim ex Leodio decembris
iusta digitis frigentibus: et quidem flatu anhelitus in cuiuslibet
et verbi depictio calefactis. Apud nos enim hac die progelidum
horridum frigus secundumque miscet. ut etiam animalium sanguis

ni tñ erl possit ne vertat in' glacem. Bñ iam ex basilica red-
rem tam scindens fuit acumine vêtus quasi minuta queda
cultroz lamina p aera volitasset. Sed ignē struit famulus tar-
sena hec expulsuz frigora. mensurus sum añ focū donec fri-
gus erit calida camera inclusus / vt inter plumas cuculus.

Q Frat amico vt reducat nepos pfug⁹. **Q** Epl'a. clxviij
Hêt frat me⁹ carissime vir vnicū / vt nñi pter formā pauc
momēti filiū / q ludoz: mulierūq; cupidine tractus sic in erre
rē plabit vt nec paternis mādat' pat / nec rectis p'lijs credat
Adulti pbissimi viri plurimis v̄bis eū a vitijs trahere conati
sunt. h̄ sp hêt aures suas sic pice clausas vt surdo narrent fabu
lā / q tādē bonis illis p̄minationibus fessus clā p̄re abijt pfu
gus p̄fortijs se miscēs piculo plenis / quē p̄r si malū esse agno
scat / nō pōt nō diligere alteri⁹ successoris inopia. Dolet hinc
p̄ q̄maxie adeoq; eū abijisse luget suspirijs crebris: atq; lamēh
vt terētian⁹ ille menedem⁹ ex eo renasci videat / quē ita conat⁹
suz. q; ei⁹ me miserit p̄solari / vt si me audias. Cremerē audiuis
se credas. Te ergo p̄cupide rogo / si casu aliq̄ in aures tuas ce
ciderit vbinā loci fuerit: id mox cures significare / et vt redeat
p̄iuuare / vt tua v̄t⁹: tuaq; idustria me spare fac. P̄r cñ vt p̄spi
car ē / multū verē dolendū exitū / q qñ debit⁹ nō p̄suevit tā p
dite vinētib⁹ nō euenire. Vale in eo q summi regit culmia celi

Q Responsio.

Q Epl'a. clxviij.

Q Tristitia fratris tui sincerissime vir siccis genis ferre nō
potui / quē dū hēam oculis meis cariorē / et⁹ etiā filiū nō ama
re nō possū. Nō oppugnator est rami q diligit trūcū. Sp̄e mi
hī nō puā p̄flauerā / vt ex illo iuvene qddā p̄clarū exurgeret ali
qñ. vñ graui⁹ iā doleo spe p̄repta. S; tñ q; adeo pulcher fili⁹
est: et leta iuuentute: floridaq; venustate conspicuus / quem
nisi quis nosceret: ex Iouis sinu delapsū putaret / non faci
le inducar vt credam illi speciei piam deesse indolem. et clarum
ingeniū nō respondere. Nam solent corporis lineamēta animi
imaginem indicare. Esse non potest iudicio meo / quin alioruz

vitijis p̄citer: erretq; tractus / nunq̄ tā viliter sua sp̄cte p̄ la-
psur⁹ / nescio vtrū me amor decipiat. cec⁹ vtriq; iudex. Habuit
ex dono nature pulcherrima āple p̄motōis: cremētīq; indicia si
in iuuetū cursuz turpi labe nō defedassz. Flebit eate p̄uectior
qđ p̄mittit ipubes / nisi mox retrabat ex lubrico pedē gr̄amq;
p̄meriti studeat: et p̄meritā p̄seruare. qđ vt faciat opam dabo
desideriūq; tuum nec frustrabor: nec morabor. Vale q̄ scribi: q̄
dici concipi q; possit valentius. **¶** Ep̄la. Clix.

Alia responsio ad idem: sed alia sententia.

¶ Fratri tuo ex suo merito iam dudū oīa debeo / q̄ tā tā i me
sui p̄citauit beniuolentiā vt semp̄ felicē me tali amico iudicārē
S; q; pro suo filio tanto dolore nō sua prudētia digno angit
vehemēter doleo. S; nemo sibi tā p̄pos est quin aliqñ efferať
ab ipetu: et dolore super. Spero q̄ fluxus t̄pis vt fieri solet tri-
sticiā adimet / cū nihil sit si credamus Ciceroni qđ citius are-
scat lachria / bene tñ me hēt q̄ tibi suū dolorē deuclauit. Nam
dolor spēm ignis gerit / q̄ q̄ magis regit: eo magis ignescit. Ar-
bitror ego filio eius fore putile q̄ sine lege: sine metu viuere pa-
rat / vt qđdā gustet paupertatē / q̄ exptior: et castigatior tandē ad
se reuertat. Adultos docuit exptientia q̄s scola docere nō po-
tuit. Ac sepe surda plūbeaq; capita hauriūt oculis / qđ aurib⁹
nō valebāt. Spernet p̄fecto eos aliqñ / ex quoz nunc infantijs
pēdet. Hic finem facio Dum adhuc in hoc verbo pendet pen-
na penderet o carissime vir / conuenit me nuncijs dicēs vbi
nā loci fratris tui filius est? Vale igr̄. Ador pede nō moto ad
eū l̄ras scribo: nūciū mittō q̄ labore / q̄ve igenio vsus fuero: po-
stea nosces. Tēpus em̄ agēdi nō narrandi iā p̄gruit. nō em̄ qe-
scam donec eum viderim ex his errorib⁹ enatasse. Incertū tñ
est qđ exinde sit euenturū: creberrime em̄ hoc accidit: vt cū re-
bus adhuc incruo stantib⁹ vicioz radices conamur succidere
nihil aliud faciamus q̄ ventis incendia p̄uocare. Iterū. vale.
¶ Interrogatur p̄ditio cuiusdā notarū / an expedi-
ret eum in secretariū ep̄i assumi. **¶** Ep̄la. Clix.

Salutē oī salute p̄stātiorē. Parces mihi amice p̄care si p̄
cū tps p̄cas lras dabit. lati^o scribere: nō segnicies: h̄ occupatio
vetat. varijs em̄ innoluoꝝ onerib⁹ vsq; ad aures. Lator barū
vir scia: v̄tuteq; singularis q̄ddā ē petitur⁹ ex te ⁊ q̄uis sine
vllis p̄cib⁹ meis: q̄ vera sunt minime reticesceres mea tñ cā / vt
ea q̄ p̄spicue nosti de capituli tui notario referas: te plurimuz
rogo. Nihil a te peto qđ alienū a virtute cēseas. Quid em̄ vir
tuos⁹ q̄ dicere qđ verū est. q̄ poti⁹ hac de re ad te q̄ ad quē
piā aliū: scribo id cause est / q̄ nō vestit̄ aura. nec tegit̄ celo / cui
ut tibi fidē babeā / cui⁹ lingua nunq; a vero discedit. Vale se
lix. ⁊ longos viuas in annos.

Epl'a. Cxxi

Respōsio dicēs notariū illū adulatorē esse.

Exposuit mihi nūcius tu⁹ / reuerēdū in xpo p̄im dñs n̄m
ep̄m petere fidū secretariū. Instātius ex me postulās tuo no⁹ e
qd̄ sentia de n̄ri capituli notario. Ecce vir carissime loqr̄ tāq;
tibi vni semotis arbitris in sinistra aure susurrē. Si hūc nota
riū plenius velis cognoscere / gnatonē apud comicū cogitabis
q̄ ip̄anit sibi metip̄si oia assentari. Laudat em̄ sermonē inde
eti: faciē deformis amici. Si riseris maiori cachinno ꝑcutietur
Flet si lachrymas ꝑspexit amici. Frigebit si frigeas. si dixeris
estuo sudat / quē si admiseris / tuas semp aures multa nubeva
nitas implebit: misq; opib⁹ oib⁹ adulatorie applaudet. q̄cqd̄ in
eo est / id totū adulationē dicit: nihilq; veritati relinq̄tur aut
virtuti. Nihil em̄ h̄ hoim̄ gñe ꝑniciosius inuenit̄ / q̄ venena ꝑ
p̄nāt melle circūlita / q̄ citius noceāt / ⁊ q̄ noscant̄ tardi⁹. Feli
cē illū existimo q̄ adulatorꝝ retia pōt̄ effugere. Mā serpit h̄ adu
landi labes feda: ⁊ morb⁹ cācerosus in oēs / vt nullas: aut ra
rus sit quē hec labes nō attingat. Tāta em̄ ē hui⁹ erroris area
q̄stus et orbis: eoq; latior: q̄sto ꝑanciores sunt / q̄ adulatorꝝ la
queos euadere possint / vel qui ita molliciē aurū eruerint: vt
nullis ꝑorsus adulationib⁹ delectent̄ / cum eas alius nō vide
at alius etiā ꝑrenisas nesciat declinare. Canēdū optie vir sum
mope a talibus. Mō em̄ potest vnq; fides esse incolumis / bi

aliud agit aliud silatur. Per h tibi sat rsum patat o z bñ va
leto eoqz felicitus / quo a tali hoim genere distantius.

Responso alia in aliam sententiam: dicens eundē
ebriosum.

Epistola. clxxij.

Salutes plurias aduersitatē nescias. Pre oib⁹ id vnū sum
mope peto colende p̄ceptor (vt amor ille q me ad loquēdū cō
citat / te cogat ad silentiū / vt qd tibi dixero: nulli videar deue
lasse. Is de quo qris tot⁹ sese in crapulā potatōesqz dissoluit
q raro manū hēt nisi amphore vel ciphō iunctā / cui sp tant⁹
est haustus / q̄tus est ciphus / quē neqz vacuū patit: neqz ple
nū / q maiorē sit im / q̄vērē hēre videt. Sup em capacitāte sui
vētris istar vasis extēsi cū dolio certat: oīqz iunio sup̄stes ē. p̄
mus venit / vltim⁹ abir / cui aīnus in prāte non manet: ebrie
tate deuictus. nec sibi vbiulla modestia esse. neqz vllus in ope
pudor. Itaqz mox vino obruitur / vt nihil in eo p̄ter hoīs sign
ram hōi simile relinquatur / q si nō p̄staret / iā a vilissimo porco
sordibus amico: p̄suetoqz viuere luto distare nihilo videretur
Qem illū eminentiorē existimat / q vini capacioz: vel p̄fusioz ē
quē raro videbis nisi vt virgilij verbū ē somno: vinoqz sepultū
Vale si qd ē aliud. qd a me tua cā fieri velis / id si scripseris / nō
scripseris frustra. Nō em tibi apud me optandū qcqz ē / quod
spare nō liceat. Si aut nō defuerit intelligentia / q̄ videā / non
defuerit fauor / quo seruiam.

Epl. a. clxxij.

Commēdatur amicus amico / vt ei sit adiutor.

Virtus laoris me cōmouit / vt ad te pdiligenter scriberē
sed virtus tua q̄ confidenter: atqz eundē tibi q̄ accuratissime
p̄mēdarē. Rogo igitur te maiorē in modū vt q̄tū poteris tua
dignitate seruata eum tuo p̄silio adornes et auxilio eundem
quoqz q̄liberalissime tractes / quo intelligat hanc p̄mendatio
nem meam sibi magnopere fuisse adiumento / vt hoc etiam te
ste augeat nostre amicitie fides. Qua in re mibi feceris rē gra
tissimā memoria seruandā sempiterna. Is nāqz amicissim⁹ est
et maxime verus in rogando minime molestus: z tua amicitia

quod maxime dignus. Iterum igitur iterum: et repetes iterum rogo huius
viri rebus: et cause quas tibi ore narraturus est accommodes ma-
num et aures. Ex Iouano Iulij prima vides quod rapinam. satis hoc
monstrant ineptia: et characteres.

Ad idem.

Epistola. CXXIIII.

Aultas larga profusione salutes. Quasque usque adeo tempora mihi
nunc carissima sint. nec rebus propriis suffectura ut vix respira-
di spacium prestent quia tamen harum exhibitio: mihi carissimum pluris
mum sibi commodi allaturum id arbitratur si litteris meis tibi
declarem quana sim et qua diu fuerim erga eum voluntate. Hinc
te scire velim carissime fautor me totiens huius beniuolen-
tiam expertum esse et fidem ut neminem pluris faciam. ut igitur
eum in tuam fidem suscipias habeasque in numero tuorum
et ubi sine molestia poteris eum adiuues te vehementer etiam
atque etiam rogo. Plura de eo scribere eiusque in me meritis res
exigit certe tempus pauciora. Felix vale et viuito letus.

Increpat filius a patre frequenter pecuniam
postulans.

Epistola. CXXV.

Gratam rem mihi faceres fili si ad me sepe scriberes: nisi as-
sidue pecuniam ipse postulares cum te videatur non tam filia-
lis amor quam denariorum cupiditas prouocare. Quod autem
sic incessanter petis: et repetis facit me plurimum tua de vita
dubitare. Scio pauca esse que bono scolari ad necessitatem
opus sunt. Ad si tibi iam sepe pecuniarum porciunculas multas nec
iterum atque iterum de nouo petere destitisti. Quod mihi argumeto
est te ipsum non tam virtuti et literis quam voluptati malisque oculis con-
tulisse propria dissipare. et bene proficere raro coeunt. Caueo fili
ne id quod mihi iam dubium est veritas ipsa testetur nisi me velis
tibi preem abnegare quam tibi desinam facere bene quam primum desines
promereri. Promerere autem semper donec magistris obediueris
tuis: laboraueris studueris profeceris. nec te rebus imiscu-
eris malis: vanis aut impudicis.

Epistola. CXXVI.

Ad idem alijs verbis et sententijs.

Nō satis p̄sideras fili/ q̄stos labores ego matre cū tua die noctuq; expēdim⁹ vt denarios ad nostruz victū: ⁊ tuū iuuanē honeste sancteq; affēmur/ q̄s tā incaute: ⁊ inutiliter effundis ⁊ dissipas. q̄ asit toties donem⁹ q̄tens postulas nō nobis facultas vlla est. Adoneo te vt q̄ paup̄ es: humiliq; genitus ex parte te ip̄m agnoscas: ⁊ paternis egestatib⁹ p̄cere discas. Intereaq; abstineas velis a supbia: ⁊ maxie ab inobediētia eius supbie pessima prole: sitq; tibi eo alacrior studēdi cura/ quo ab inopia citius recedēdū erit. nulla tibi spes in rerū copijs est. vel tui generis potētia. Superest solū vt tibi scias scia virtutesq; acumules. Sic semp̄ q̄cunq; ieris p̄sictas tibi inueneris carissimas/ q̄b⁹ falli nō potis/ ad altiora p̄motrices. Vale tibiq; p̄spice/ ne malis te p̄sortijs misceas ⁊ ne cū vanis vaniter agas.

Ad idē rursus: sed alio modo. **Epl'a. Cxxxvij.**

Fili videris mihi p̄ denarijs furere p̄sequens ē q̄ p̄pide studeas. Caue ne nimis absentie fidas/ vt lati⁹ audeas/ q̄ longius distas: ⁊ p̄cul absis. Des opam ne rerū tuaz p̄fusor fias ne q̄ vitijs malis p̄spgaris. nunq; p̄ficiet malis vitijs inq̄nat⁹. Sic discas: sic p̄uerferis vt deo ⁊ hoib⁹ grat⁹ esse merearis q̄b⁹ si feceris me patrē semp̄ inueneris paterno officio nō carentē sed secus si feceris: secus habebis. Et q̄b⁹ lucraberis facile (vt aiunt) in cote nodabis. nec interea tutus fueris quin aspermas virgas tibi senseris inimicas. Vale vt mereberis.

Responso filij.

Affectuosissimas hūillimaveneratōe salutes. Adetendissime pater testor illā carissimā fidem: p̄darūq; amorē illū q̄s in vos gessi incōfracte/ me nihil pecunie ad voluptatē s̄ nudā ad necessitatē postulasse: neq; audiuisti vt spo t̄p̄is vnq; dū apud vos domi essem q̄ mea stulte p̄sumpserim q̄b⁹q; mal' icubueris ocijs vel ludis etati nō p̄geneis: ⁊ bono scolari vetitis. Utruz aut nūc absens denarios meos prodigo iactu expēderis/ an remissius debito laborauerim: p̄fecerimq; magister meus testis erit qui quicq; me respicit optime nouit: ⁊ q̄ int̄rogat⁹ nihil

preter verū dicit verissimus ipse. Ex culus ore sepe auditū est
me magis freno/ q̄ calcarib⁹ in studēdo eguisse. Nā q̄ tarde
ceperā lras colere/ curavi festino cursu meā corrigere tardi⁹
tatē: eoq̄ studere ardēt⁹ q̄ incepī tardi⁹. Conatusq̄ sum pual
de socios meos discēdo supare turpe duscēs cedere pari: pul
chūq̄ vicisse maiores. Itaq̄ in discēdo vigilē opam dedi vt sic
discerem ne diu docēdus pmanerē. Desiq̄ do testē/ q̄ nun⁹
q̄ ab institutis studijs me vanitatis ardōr retraxit: neq̄ defle
xit cura ludorū. P̄o vīa iḡ prestāt i prudētia facile intelligi
tis nihil tā bene fieri posse q̄ nō poterit linguis maledicis de
pranari/ q̄bus spo virtus p̄clari animi vīi nō aures dabit cre
dulas. Sic em̄ vīa scripta in eā ptē it̄pretari conatus sum vt
huiuscemōi crimia nō q̄ facta sed ne fierēt arguistis quasi fierē
ex vīs his scriptis p̄sciis ei⁹ q̄ essem si similia facerē audire
Valere in t̄po.

Epistola. Cxxxix.

Repos ex italia rediēs suo nepoti innioi louanij studentī.
Abundas largo corde salutes. Pater tuus fidissime vir in
bac dura byemis cauda in domū suā me suscepit ex Italia cū
sarcinulis redeūcē vbi p̄mis illic salutis v̄bis: et leti aduent⁹ v̄t
satis expressis/ mox de te vbinā loqi: vel gētū esset perē: p̄de
peto. Dicitur mihi te nūdū Louanij reliquisse/ ibiq̄ gradū
in artibus suscepisse et philosophiā iam p̄ alijs legere p̄ te q̄q̄
suribus incūbere. Q̄ cū audisses magn⁹ mihi multe letitie sub
ort⁹ est cumulus/ cum nō vanā fuisse illam spem ridens inue
niām/ quā ex eminentia tui ingenij: tueq̄ nature abscedēs cō
ceperā. Intellico iaz oīa splēdida esse/ q̄ mores q̄ vitā que stu
dium tuum respiciunt. Cum certū habeā ad aristotelicas les
ctōes in pedagogijs louanij assumē neminē q̄ nō p̄positi mori
bus honesta vite ingenio scēt iaz floreat: et facundia. Gratu
lor iḡ institute vite tue an et plurimū gaudeo illud Horatius
clamās. Et bone quo virtus tua te vocat Et pede fausto. ve
lim tamen me certiozem efficias in quo pedagogio p̄moreris:
quid valitudinis habeas an temporis aliquando humanitatis

studij incubas: et si quod fuerit aliud quod te respiciat quod mihi cognitum iri desideres ad intimare non omittas: et vale feliciter.

Responso ad predictam.

Epistola. clxxx.

Non rex midas letior erat cum vidit quocumque tangeret vti in aurum: nec pigmalio dum dilectam virginem eboze sculptam habere senserat spiramiam vice / quae fueram ego carissime nepos / cum tu nuncius mihi tuas litteras praestavit magni tui amoris in me non futiles testes vehementer gaudeo / quod ex Italia cum sarcinulis redisti magis quod sanus / maxime quod doctus. Litteris enim tuis tullium prope reprehendas / quod me tua sic terret eloquentia / ut non ausim longius exterrere litteras. Nuncius iste ex me multa: iterum et multa suis auribus hausit cui iam lingua pro calamo utar / in qua animus meus tutius quiesceret si ut fidum et verum / sic eum memorum descripsisses. Quam autem interrogas in quo pedagogio moram ducam / scias me in lilio semper moram habuisse / in quo ipse morari consuevit. Sunt testes plurimum camerarum parietes multi / in quibus tuum pro vndique nomen. In camera enim canum: ceruorum et forcipum vir paries tuo nomine vacat. Quod autem te reddi cerciorum mei studium postulasti si studium rite a Tullio vehementer animi applicatio describat / nihil est quod studeo. Desidia enim mea vehementer non admittit. Iucundissime vale. ex louanto maius sexta hora / dum sol abierat / et nox celum iam sparscerat astris

Ite rex nepos nepoti.

Epistola. clxxxi.

Si oculum harumque latores: et tempora ferrent scriberem de nuncio multa quae ad te miseram / cui te adeo carum tua beniuola tractatione statuisti / ut sibi non tam pascha: quam tuum nomen celebre sit. Multa ex te mihi longo ordine dixit. sed plurima de te quod si tam dicarum tuarum laudum permaneat sua labia: suamque linguam proteret / sed male me habet quod nec ex eo: nec tuis ex litteris colligere possum / quod in pedagogio lilio hunc tempore regant / iam agitur annus vicesimus ab eo tempore quod sibi scolaris fui / vbi tunc erant regentes duo pares animis: non ita diebus / quorum vnum brabantia: alterum flandria genuit. Perualde cupio scire / an iidem supstitutes sunt: an incolumes: an alter: vel neuter: vel pariter regant. vbi litteris autem ex tuis prospexi quod in lilio

vix paries meo noie vacet/mox ego memini magistroꝝ meoꝝ
rū/q̄ parietes pergamenū fatuorū appellare psuerunt quibꝫ
assentior. Magnū em̄ sunt parietū: atqꝫ muroꝝ flagellū p̄uri
entes digiti fatuorū/qui nitore: atqꝫ planicies maculare non
cessant. Possunt p̄uo flabello cohiberi aranee. cessant in frigo
re musce. Fatuorū digiti frenū nō habent duri parietū: et p̄pe
tū inimici nullo flabello dimouēdi. Plurimū rogo abstergas
hec oīa et q̄ fatue pinxi p̄udēter expingas: et precipue in came
ra dudū mea quā nō noīasti/que leonū camera appellari psue
uit/que supra aulam est ad ianuam cogne gradus extendens
suū capiēs lumen ab orto quam p̄e ceteris me fidius macu
lasse timeo. Valeto semper: et prope tibi iupiter assit.

Respōsua ad precedētē.

Ep̄l'a. clxxxij.

Solende preceptor carissime nepos. Applicuit nūcius tu
us ad vesperā ingētī pluuia/sed multo maiore yborum copia
qui amoris in te: et fidei plenus est tui noīs tuarūqꝫ rerū opti
ma tuba. Amor em̄ frenū non cognouit. In referēdis etiā no
uis nō parū liberalis est: et plurimū a spongia distās/ex qua ni
hil erit: nisi prematur. Iste autem rimis non caret/vbi omne
quod hausit gratis: et vltro affluit. Sed hec actenus. Magis
stri mei de quibus ardentē interrogas/qui tempore tuo. re
perunt in lilio/adbuc dono dei viuunt: saniqꝫ supersunt: et pa
riter regunt adiuncto regente iam tercio/quem etiā flandria
duxit in lucē. Nō minus ipsi sunt tui memores q̄ si dies he
sterna te iam primū ab eis reuocasset/ q̄ a te omni mora de
pulsā optāt summope visitari/qd̄ sperant te posthabitis oibꝫ
mox facturū/nisi vetat necessitas/aut fueris alio tractus eris
qꝫ eis desideratus et certe lectissimꝫ hospes. Vale nec minus
sane q̄ iocūde. Raptim Louanij ex lilio festinantia cum maxi
ma/que calamo contulit alas.

Ep̄istola p̄mēdaria.

Ep̄l'a. clxxxij.

Salutes faustas atqꝫ felices. Adolescēs q̄ hāc p̄ert ab in
cunabulis me obstravit: sempqꝫ dilexit/que habec vt ciceronis

ad germanū verbo vtar suauitate frem: sepe equalem: obsequio
filiū nullo parentē / q̄ multū dignitatib⁹: et gradib⁹ nō ante meri-
tū: s̄ ante tps ornatus ē / quē nūc tibi nō suo boratū. sed pro
prio impulsu p̄mendo. Illudq; laboro / vt nō minimū hac p̄mēda-
tione mea se p̄sequutum arbitret. Egebit is tuo p̄silio. Desi-
deriū meū tibi parefacio. nō onerabo te precibus / ne me tue in
me beniuolentie diffidere putes. Tu si qd ex me cupis redde
mibi fiducie vicē: et in me iure tuo vtere. Ego em̄ vt vides iurē
meo vtor: in te / in quo oīs spes mea requiescit. Vniūto let⁹
vt inq; boratū. dū licet et vultū seruet fortūa benignum.

Alia epl'a p̄mēdatina ad idē. **E**p'l'a. clxxxiiij.
Felicē p̄silitatē loco salutis. Qui me ardēt⁹ amat: s̄ ado-
lescēte p̄ter te habeo neminē / q̄ tot⁹ a meo p̄det arbitrio: nec
mibi q̄cūq; est eo grati⁹. etiāq; iudico dignū / q̄ a te diligit quem
nūc dileris nō dilect⁹. Aspirat is tot⁹ virib⁹ tuā grām p̄me-
reri / quā si alleq; poterit / se celū Jouis tenere arbitrabit. Tu
iḡr meas ob p̄ces fauorē tuū illi accōmoda q̄rū tibi equū et re-
ctū videbit. Gratissimūq; mihi feceris / si huic p̄mēdatōni mee
tū tribueris / q̄rū vllū q̄ tribuisti. Nā putat me a te plurimū
fieri: spatq; lras ad te meas sibi fore vtilis. Fac iḡr / vt qd opi-
nat. sciat qd spat inueniat quod petit accipiat et q̄ indiget p̄-
fruat. Idq; p̄ nram amicitia / q̄ nobiscū cū annis creuit: et q̄ nō
eget testib⁹ summope etiā: atq; etiā rogo / q̄ me pro eo diligē-
ter scripsisse putet. et te diligētius paruisse. Vale.

Alia epistola ampliozem ad huc commendatio-
nem continens.

Epistola. clxxxv.
Prosperrias ad vota salutes. quibus de s̄ adolecēte tecus
p̄ridē diligētē suz loquit⁹: et scripseris ad te accurate sepissime
q; tū putat interest sua me ad te q̄ sepissime scribere. Itēz ac-
q; itēz hūc adolecēte sanguie nobile: s̄ vtute nobiliozē quē in-
clitavirtus in celebrē laudē euerit tibi cōmēdo / vt faciles adi-
tus ad te habeat / vt quoq; eius cām pro ipsius dignitate p̄fi-
cias. Tu p̄ridē oia te facturū liberalissime p̄misisti. meminisse

te id spero scio em̄ solere is in amicoꝝ rebus meōre esse. Inue-
niat igr̄ q̄so ap̄ te patulas aures: patulū aīmū ⁊ man⁹ extēsas
iuuamini p̄doptas / q̄ tua v̄rute: ⁊ meo gaudeat iternētū. Cari-
or ip̄e mihi ē q̄ calam⁹ pigere possit. Tu ml̄ta bñficia i ml̄tos
ptulisti. ausus suz p̄cedere te melius nullū: vl̄ eq̄ bñ collocasse.

Responsio ad predicta. **U** Ep̄la. Cxxxv.

U Salutes multiplici plausu cordis oblatas. Litteras tuas
ornatas / easdēqz amore plenas accepi amice fidissime / que et
si credētia dabā / nūdū tñ qd p̄teret latoꝝ expressit / p̄ q̄ factur⁹
sum q̄tū aīo enīti potero nisi aliud suauolūtas: aliud egras po-
stulet. Ab equo em̄: ⁊ honesto seiungi nō veliz / etiā si pater me-
us: materqz felicitis memorie e sepulchro in lucē redeāt / idqz re-
quirāt. Neqz etiā hoc ex me p̄ tua singulari virtute exigere
velles / erūtqz si dicto latoꝝ p̄ immortalibus bñficijs in me tuis
nō satisfecero vel fortūe: vel imprudētie assignabis. Nunq̄ em̄
sollicitus esse destitero donec eū: eiusqz cām in tuto collocaue-
ro / q̄ nunq̄ fatigari soleo seruitio: vel amore meorū. De nouis
villicus noster / q̄ morib⁹ fuit vrb̄anis: ⁊ cultis nature p̄cessit:
eiusqz vxor in extremis laborat. pua eius vite spes est: minor
sanitatis. exanguis est. Spūs: nō corp⁹ videt / q̄ tñ pinguis-
sima fuit / in multā escam resoluta / quā si iam videas / p̄ v̄trev̄tris
l̄cū cernes: pectusqz p̄edere putabis: totāqz cā effeto iam cor-
pore / quasi in craticulā: vl̄ rete p̄uersam. Proles etiam egrote
sunt. Succurat benignus ille / q̄ p̄t. Sed qd volum⁹: incomis-
tate nō p̄deūt miserie. In multas se ineidisse nouerit / q̄ in vnā
incidit. Vale matre letior / q̄ viuo sit obuia nato / quē audiues-
rat eq̄ris in medio mersum.

U Ep̄la. Cxxxvi.

Quedā respōsio ad l̄ras: hinc tamen nō insertas.

U Letiores q̄ possis optare salutes. Venerabilis: domine:
amiceqz singularis q̄tū apud me valuerint littere tue in p̄men-
tationem huius tabellarij p̄scripte: ipso referente cognosces.
Fuit p̄fecto patruus eius pondere: ⁊ auctoritate illarum non
parū mitigatus q̄ prius fuerat adamantē durior. Hoc sup̄ est

ut omni cura: et opa sese studijs l'arfi imergat. q' porē desidia
flagrantiori diligētia vincat q' facile iram patruī penit' super
bit. Ceterū queso p'fidas te mihi carissimū: nihilq' me optari
magis q' ut aio inter nos sim' absentes eodē q' p'ntes fuim'
q'd de te sperare: de me p'stare possum ut asit breui me visitu
desidero vehemēter ut simul p'fabulemur: rideamus: bibami
cenem': et solamie q'd l're prestare nō p'nt inuicem oblectemu
Interea vale meiq' semp memor esto dulci tuo more vetusto.

Debitor p'fug' suis creditorib'. **E**p'l'a. clxxxvij.

Saluete prestantissimi viri: saluete gratiosissimi creditores
Nisi vos p'sos mihi dederit' ip'a fortuna mitiores q' me duro
heus nūmū duro pressit naufragio pertij: spes mihi cecidit oi
actū ē: cogarq' p' terras incognitas vag': et p'fugus ob errare
eoq' p'gere q' fors p'ducet euntē. Nā mihi debita exsoluere fa
cultas nulla ē q'z tñ si aliq' tā mihi p'tē remittere d'ignarem
solutōisq' terminos in lōgū p'trabere q' mihi spaciū respirand'
adesset. sp'are tādē sudorib' vob' nō mihi effundēdis efficere c
b: eui vob' oib' fecero sat q' plane ābulatur' neq' me ādros: n
q' d' inerticula q'rā/ h' tāto diligētiōr fuero q'nto vos videro m
tiores. q'd hac in re decreuerit' id cū in rē et iā v'iam futuz si
significare curato v'io vob' nō graue sit vt ip'e me p' l'ras redd
re possit certiorē. valete. scriptū raptiz sub diuo i loco sine noī

Responso.

Ep'l'a. clxxxviii

Quod ventorum rabie: et inclementia maris dilectissim'
vir per multa naufragio dāna pertulisti. vt amicitia cogit tibi
maxime condolemus. Et vt nos incitat caritas tuis votis ve
lentes libentesq' ānumi'. Et q'ntum ratio suader: tibi consulti
mus vt bono aio feras nō culpes quod mutari nō pōt. De te
de nobis: de nullo despēs. Nunq' desperatio fera fuit nulli
fortuna p'petua est q' seneca teste) vitrea est ac tūc cum splen
det frangit. metui nā debet dum blandit: irrideri dum tonat:
p'tenniq' dum fulminat. multa feret sech' dies. multa remedia
non expectatib' p'uenere. Licet em' tuo ex genere p'rimi adeo

fiat inopes. ut te nisi cōdolēdo subleuare nō possint: et quāquā per
didideris multa. lōge tñ tu plura reseruasti claras multoz amici
clas integram apud hoīes fidem: magnūq; tue fame splendo
rem: quibus ingenio adiutus: et industria facie omnem fortune
duriciē superabis. Vale in eo sine cuius ope non uiuitur.

Congratulatio amici super dignitate adeptā.

Epistola. Cxxxix.

Salutes omī voluptate dulciores. Ego p̄ his que de no
uella p̄motōe tua adēpte dignitatis audio colende p̄ceptor
summā capio voluntatē p̄mī causa tui qui summa semper me
reri nō destitisti. Deinde noīe meo qui me semp amicoz felis
citate feliciozē iudicant. Persuade tibi queso me tuum fidum
amicum esse: et nunq; t̄pis desitutum. Nam ex aduerso certo
scio q; per te nunq; enodabit̄ veteris amicicie dulce ligamen
qui nō modo meos labores sed vel vitaz meā tuo tibi iure ven
dicasti. Vale in eo: celeri qui polum cardine uersat.

Responso.

Epistola. Cxxxx.

Salutes multas longo tpe duraturas. Quas ad me lras
dedisti amice colende: legi cū summa animi voluptate que amo
ris: amicicieq; vim. abunde p̄ se ferūt. Et ut de calce tuarum
caput meaz efficiā nunq; desinā quoad uirero tibi obsequio
et usui esse: Adan̄ et̄ em̄: sp̄q; manebūt animo inscripti labores
uos pro me cepisti indefesse. Non em̄ tam gaudet platanus
uo: nec iūcus in vnda q; ego meis erga te obsequiis dele
abor si me admiseris seruitorem nec accessio dignitatis quā
ueritus suz adeptus me segniorē faciet. Quod asit mee pro
otioni gratularis gratias habeo: et tibi gratuloz gratulāti.
Quiddam adhuc aliud restat qd̄ ad te scripsisse uelim qd̄ obua
is occupatiōes meas in aliud tps differo. Vale in eo q; ipe
et terris et astris.

Epistola. Cxxxi.

Noua epistola r̄ponsoni respondens.

Salutes plurimas melle: et sucharia dulciores. Quod tu
in litteris meministi carissime frater me plures p̄ te cepisse

labores nō mibi leuiter in animū cadit. Quicūq; cū diligit nō
laborat. vera amicitia nullo fasce curuebit. Profecto h̄ nomē
labor nūq; cecidit in amate. Fuit mibi semp seruitū in te mei
suauissimus gustus / cui⁹ nunq; satur extitit: nec posset igitur
mibi ex facietate crescē fastidiū / qđ nescit dñs q te saluū velit
atq; felicē. Parcito breuitati / nā eā ob rem breuissime scribo
ne q; rārū mltitudine tibi oneri suz / etiā: ac et: a verē longitūdie

Epistola increpatiuā amici q; secreta credis
derit mulieri.

Epistola. Cxxxij.
Leticias plurias loco salutis. Quāuis hui⁹ diei carissime vir
labor somnū suaderet: atq; quietē / eget tñ tui amor vt gra
ues oculos: defessosq; digitos ad hec scribēda pellerē. Expo
suit mibi secretissime nrē rei quā agim⁹ lōgā feriē acilla tua: in
dicio meo magis loquacula / q̄ secretinatura exposerz. Et vt
pace tua dixerim / qđ hac in te fieri potuisset deliri⁹ nō video
q̄ q; muliebri garrulitati adeo celāda pmitteres: q̄ id solū face
re pōt qđ nescit / q̄ inter picula nō distinguit / nec scit qđ iure
timeat. Doleo certe vt adhuc liberi⁹ loquar crescētib⁹ anis de
crescere prudētiā. Simulani ego nihil oim me intelligere / q̄ di
cere sic abigua: attonitaq; redit. Vale h̄ tarde ex Vruellis ocu
los iuuāte lumēq; supplēte cādela.

Ep. Cxxxij.
Intimat filius patri se vestes pdidisse: veniā deprecās.
Adetuendissime pater. Necessitas me cogit: et: iustus do
lor impellit / ad vos vestrāq; pietatē pro venia pfugere / quam
nisi assequar: longius viuere nō affecto. Due mibi su rto ablate
sunt tunice iunij prima ex archa mea: quam obserare neglexi.
Culpam igitur mee negligētiē confiteor. pro qua supplex ego
plenissimo corde complois manibus amaris suspirijs: largisq;
gemitibus / veniam implozo / leges subiturus: penasq; datu
rus quas statueris. Nihil mibi spei superesse putabo si vos non
poterint mee lachryme ad remissionē inflectere. Jā p̄m̄ expi
oz illud Senece: q; somnus locū non habet / vbi r. oloz. r. met⁹
habitant. Dignetur igitur paterna vestra pietas volenti filio

misereri errori ignoscendo vestesq; nouas largiendo quo senti
re valeam paternū fauorem vřm a me non esse alienatum. Fece
rit me h̄ perditio donec vixero cautiozem. Valet e in christo ie
su aīo benigno: et mente quieta. Ex pedagogio lilij Louanij in
nij prima sopitam iam diem dum clauserat umbra.

Responso patris sup vestiu perditioe. Epl'a. CLV. L.

Post ridie ei⁹ diei q̄ ex scō iacobo pegrinus redij: fili recepi
llas michi qdem mīme gratas q̄b⁹ significas duas tibi tunicas
sublatas esse: stude q; duras increpatioes meas euadere: p̄fessi
one tua p̄ ilus forsan v̄bo nasonis q̄d numē p̄fessis aliqd patz
Sed ex aduerso cū Claudiano clamo. Quid iuuat errores mer
sa iā pupe fateri q̄ tñ veniā peti: hāc tibi largit̄ tribuo: atq; totā
culpā i caput meū refero: q̄ tibi vnicū corp⁹ hñti tres tūicas de
di vnā nisi habuisses duas/nūq; pdidisses. Qd̄ aut̄ polliceris
te i postez ne idē accidat p̄spectuz. itez i tui fauorē hāc in me
curā suscipio: ne a studio tuo nimia cura distrabar. Ego pat̄no
voto tibi do fidē te h̄ anno duaz tunicaz nō futuz pdit orē h̄
de ea quā vestieris solā curā tibi reliq;: et vale felici⁹ q̄ meruisti

Alia responsio ad idem: h̄ darioz. Epl'a. CLV. L. i.

Asprimas virgas p̄ salute **P**ridie ei⁹ diei q̄ pegrinat̄ioe fūc
t⁹ domū meā rediissem pessie neq; plate sūt ad me lre tue/ q̄s
adhuc clausas letis oculis vidi/ aptas aut ē frōte rugata mox ru
pi: indignoq; aīo fragmēta sub pedes p̄ieci. Quid stolide miselle
fateri iuuat: qd̄ p̄cari q̄ tot iēs i hunc eundē errorē p̄ruisti toti
ens correptū: tot iēs q; indultum Negligētia em̄ tua/ q̄ mltam
habes/ paucā gemis/ nouos michi sēp: ac nouos dolores p̄cre
at/ q̄rum nullū michi finem video/ nisi quē finis vite sit latu⁹.
Sepe te argui: et oburgauī/ h̄ serpit sp̄ h̄ malū lōgi⁹ q̄ magis ipe
ro/ magis sp̄nis. et resistis. Salire pōt picaz more tippl'a leuioz:
nō te vestiu nouo fasce grauabo. Felix vale eo pacto/ q̄ tuis ma
gistris it̄iani. Sic aut̄ q̄ futura sit illa valitudo roges. Erige ad
haz caput i salutarionē ocl'os i ea facile qd̄ veli speculaberis.

Epistola. CLV. ij.

Iteq; sup eodē filius ad patrē dat lras desolatorias.
Cōmendatione humillima debita veneratione premissa.
Dum litteras vestras non tam hilari animo q̄ humili mētē ple-
gissimē metuentissime pater mor gene maduere lachrimis sua
sponte profusis: adeoq; iram vestram expaui: vt parum affuerit
quin vita defungerer. cibus habitus non capitur: sonnas cupit⁹
non habetur: sanitas: vigor letitia. reliq̄ quoq; me deserit om-
nia: p̄ter fletus: et mesta suspiria. quibus iam meam p̄pensione
negligentiā. Et q̄bus p̄ssime pater: si me leuare recusaueritis: et
semper michi: vt virgilij verbum est. lachrime voluantur inanes.
non video quid supersit aliud: q̄ hos breui sum finiturus morte
dolores. Ad pedes igitur vestros humillima genuflectione p̄-
stratus supplico indulgere: atq; subuenire dignemini plantatio-
ni vestre ne arescat: et pereat. Arescere autem necesse est ramus-
culum: si abscisus fomentum nō habeat a radice. Valere optime
pater q̄ felicissime: sitq; vestri custos regnator olimpi. Ex lonas-
nio oriente sole inlū trahente tertiam.

Frat̄ scribit ad fr̄em sup eodē. **E**p̄la. **LXXXVIIII.**
Salutes fraterno amore venustas. Frater optie parauit be-
ri genitor n̄r n̄ris amicis cenā certe p̄splendidā: vbi sermo mul-
t⁹ de mult⁹: s̄ de te p̄cipuus fuit: qui res tua custodia tenui p̄dis-
disti. Referre verba singulorum lris foret longissimū: dū coram
erimus cuncta tibi secreta dicam. Quod ei secreta volum⁹: nō
tute lris commendatur. Consulo tibi ne destiteris iteratis lit-
teris veniam patris precari. In t̄psq; reliquum res tuas dili-
gentius sub turis clausuris recundere cures: nec fueris segnis:
vanusq; auditor huius. Quidiani. Non minor est virtus q̄ q̄re
re parta tueri. Vale sanus: longumq; superstes: Ex tornacovo
lante calamo ac equante sagittam.

Ad idem super eodem. **E**p̄la. **LX.**
Salutes fido obsequio comitatas. In hesternā cena caris-
sime frater quam noster pater cū amicissimis habuit milies tu-
um nomē versabatur: asseruit frequenter pater statuisse se non

modicam in te partem reꝝ suarꝝ collocare / si tu votis suis vt fili-
um decuit paruisses. Dixit nanqꝫ te nocte vino: ⁊ dieꝫ semino
pterere / qꝫ lectiones nunqꝫ visitas non coactꝫ: ⁊ qꝫ tibi ois i cur-
ria fluxit in more. Vereor qꝫ in te sciret si ei esses obuius. Le-
gam vba in tuam excusationem islectere / sed mox ego legens i
vultu aim patris / quem genarꝫ sub ortus rubor indicauit / supps-
si labia: linguãqꝫ cohibui timens ne si loquerer uebementius mo-
neret. Sed psulo / qꝫ ad p̄rem denuo scribas / si eiꝫ iram mitigare
velis. velle autem debes si sapias: neqꝫ presentabis te patri / do-
nec vultꝫ p̄oris exuerit. Peccaberis absens audencioꝫ. Episto-
la em̄ nec timet: nec erubescit: Interea summopere conabor eiꝫ
aim secundo spirante vento molliorem efficere. Reddã te de si-
gulis celanda sub fide cerciozem. Qd̄ latius nõ scribo / dabis ve-
niam attrito calamo: ignoscesqꝫ animo occupato: ⁊ p̄ccs fessis
digitis. Optime frater felix: faustusqꝫ valet o.

Frater fratri respondet. **E**p̄la. CC.

Collegi tuis ex lris optie frater p̄rem n̄m ex vestiu mearꝫ p-
ditione nõdũ esse quieto animo. Cõsulis denuo patri scribam:
nec cessem veniam postulare. Tuo igit̄ consilio fretꝫ / qꝫ dũ egui
nũqꝫ steti non adiutus tibi lras mitto patri dandas his inclu-
sas / q̄s illi p̄sentabis subsereno sydere hita ratione t̄pis: et stu-
deas ita p̄rem lenire verbis / vt p̄iozem ad mores aim figat: ne-
qꝫ destiteris / donec omnem iram motum: nubemqꝫ propuleris
Sic qꝫqꝫ p̄gas / vt tua idustria te docebit. Persuasus michi cer-
to habeo opem tuam michi minime defuturam. Vale frater vt
opto. ego quoqꝫ valerem / vt ille / quem ridet Terentianꝫ gnas-
to cõsiliũ cum re amisisse / nisi te in spem michi contulisses / qꝫ
fit / vt omissa re spem non perdiderim / te seruat o. Ex Louanio
iulij sexta volante calamo velocibus alis.

Ep̄stola eiusdem ad idem. **E**p̄la. CCJ.

Salutes plurimas benignola penna depictas. Studeas rogo
suauissime frater litteras meas his inclusas patri nostro clara
sub aura reddere. dum scilicet eiꝫ facies animi fidelis interpres

quiddam letioris pre se ferre videbitur. Et quod quid viribus potest: ingenio: lingua id totum in re mea accommoda. Proderit si fueris idonea tempore nactus: si idonea verba. Adilies enim optimum est ea quae per se grata fuerunt / et inconsulta relatione displicuisse: et dura quae quod eo tempore: eoque artificio relata quae mixta in modum placuerunt. Et si primis precibus eius iram vincere non poteris / non facile destiteris. Nam saepe vidimus primas preces deficere: sed valuisse geminatas. Spero si bene perstiteris. non frustra conaberis / quin animus patris in me feceris molliorem. Extenua quoad poteris culpam: polliceare in reliqua tempora exactam custodiam: et ut paucis verbis omnia claudam / praesens gratiam / quam mea negligentia perdidisti / tua diligentia redime. Sed quod sum huiusmodi instructore non eges. Non est meum docere mineruam. Tu frater tua utere industria. Ingenium enim tuum tibi modum: et ordinem dabit / quod patris aditus: mores: et tempora nosti. Tu vale optime frater. ego quoque valeo / si valere sit animum: et suspensum vivere. *Epistola. CCLij.*

Respondet pater super litteris missis a filio suo magistro. **N**escio vir optime quae vispam vivat cuius verbis fidem parum: ac tuis tribuam / quod non aliud in ore gerere / aliud mente peruesti. Ita accipio te firmiter putare eas: quas laudes de filio scribis in filium cadere / sed quod gressibus iuvenum nichil incertis / summe eropto ut filium expectes extollere / praesertim ut virtus sit: et maturaverit / ne flos pro fructu: pro arbore radix: et crudum laudet pro maturo. Consilia tamen amplector tua: tuis consiliis tuisque precibus libens pareo: filiumque in gratiam suscipio tuis litteris provocatus. De vestitu: et tegumento illi prospicies ut poscet necessitas: non voluptas. Quantum tamen poterit te moderante te paternis denariis parcere discat multis curis: multoque sudore quesitis. Vale cursim ex *Tomasco iulij ultima tarde / dum nigra caelum circumvoluitur umbra.*

Incitatio in amicitiam ad hominem non oculo / sed fama notum cum recitatione novorum. *Epistola. CCLij.*
Plurimas felici affectu salutes. Quia te virum optimum: hisque humanitatis studiis insudasse audio / quibus ad prime de

lector hinc trabor desiderio vehementi tui oculo visendi meo
quē te totū tuis ī scripti creberie vidi q̄ tāta elegātia scribere
diceris vt oēs tui calami eloquētie fōrē appellēt: cundēq; di
gnū vt fulgido auro tingeret cū passim omnes aurore q̄dam tui
noīs capiāt. Teq; nō min⁹ q̄ vlnā quādā Ciceronis imāginē
venerēt. Scripta. n. tua q̄t lectores iueniūt tot hñt sui splēdo
ris admiratores. Est. n. stil⁹ tu⁹ splēdēs: ⁊ resonās miro artificio
subtilissimoq; filo ꝑcūsus magni: ⁊ felicissimi īgenij tui monimē
tū. Opto īq; inter nos amorē optimū incoari: ceptūq; sp̄ auge
ri oī tpe seclūso. At nō incōcinne finit Homer⁹ Adīneruā q̄ io
uis e cerebro fluxit doctos hoīes colligare cathēa aurea q̄uis
inūicē distēt: ⁊ ꝑcul absint Tu si me dignū tui amoris cēseas / me
lter tuos ꝑnumera: ⁊ bñ vale. Si noua petis / crescit apd nos
crudulīa bella: mlc⁹ sāguis effūdīt: vrbes delent: sacre edes incē
se sūt: agrī vastati: vagi coloni. Quisq; n. fortior / is est ferocior
mifero sp̄ paciante popello Null⁹ dies nobis secur⁹: nullaq; nox
quieta est. In vtrāq; aurē dormit nemo. Omīs hic res ferro
geritur: et calibe. omnia miscet impet⁹ ardorq; pugnātū. Pla
ra scribere doloꝝ ꝑhibet: et singula rumpit verba singultus: tres
mor inest dīgītis vt semitētus semiq; lapsus calamus vix rur
sus vale depīngat. Sed q̄ tam longus sui amor ille queso te
flectat in veniam qui ad multiloquium me coegit.

Responsio ad precedentē. **E**pistola. CCLiij.
Salutes multe virtutū conneras. Litteras tuas vir colen
de gratie: ⁊ virtutis plenas cū ꝑlegissem letitia repente persus
sus sum. atq; vltro presentatam mibi beniuolentie tue officiuꝝ
libenter accepi ab offerente / quod rogare statueram etiam a ne
gante. Visa ꝑfecto mibi est litteras tuas legenti resonare in
aures meas ꝑclara illa Ciceronis sententia / que nihil mi
nus esse hominis arbitratur / q̄ illi in amore non respondere
a quo vltro ꝑuocaris. Proinde vir optime mutuum amor
rem libens reddo: gaudensq; recipio: et quem recipio adhuc
repeto: et quem reddo adhuc debeo. vltroq; semper in limine

stabo in amicitiaz portas te hilarissime receptur⁹ nō p⁹ ex-
clusur⁹ / q̄ mibi aiaz mors excludet. Qu⁹ autē scribis / qd̄ ap⁹
te oīs depēdeat ab armis suspirāda tell⁹: flāma fame: ferro durit̄
afflicta / q̄ quōdā hostes victrice calce calcavit: hostiūq; risit in
cursus nullo timore p̄fusa / vebemēt̄ doleo / s̄ esto bono aīo hy-
ems iā breui aderit i mēsos ardores p̄mens / q̄ iras domabit:
cogetq; algecere flāmas. Vale. ex Padua calido calamo: et oci-
us euro octobris vi.

Epistola p̄mēdat iua amici ad amicū. Ep̄la. CCLV
Oblatōnē obsequij q̄ plurimā p̄ salute. Erigit a me p̄fētū
latoz amice carissime litteras ad te cōmēdaticias quas vt verū
fatear eo trepidius dedi / q̄ tuā caritatē ego vl̄ partū de te me-
rit⁹ frequēt⁹ molestavi. S; dū aīz subit tua milies mibi p̄specta
humanitas / q̄ p̄desse plurib⁹ soles: desse nemini / ausū suggestit
p̄ B viro scriber̄ / cui rogo i rē eē dignerts / qd̄ sic itellectū veli si
p̄mode potes. Parebit tibi puitas mea dū exposces. Vale. ex
Decblinia raptius cursu lep̄ris / dum sancti Laurentij dies
festus illuceret

Respōsio descript iua inconstantie eius pro quo
rogatum est. Ep̄stola. CCLVI.

Salutes dulci amore spirātes. Tū p̄ma facies tuaz litte-
raz venerāde p̄ceptor se i oculos p̄gebat / meo gratulabar amo-
ri / s̄ errori p̄pariebar / q̄ itim⁹ a te dilectū q̄ cognitū p̄mēdasti:
et qd̄ viz ad oīa recta p̄silia p̄tumacē / i q̄ nulla virt⁹ ē: nullus
respect⁹ honesti: nulla dictoz fides: factorzq; constātia / cui⁹ aī⁹
ad lunā mutat: atq; cū oī v̄to caduce frōdis more circūvoluit
Instarq; v̄tilogij ad omnē flatū v̄tit: itaq; rotat / vt i q̄ p̄tes
sit casur⁹ sciri neqat / i quē aptissie cadit illd̄ Petrarche: qd̄ vi-
ficile sit cani lectū sterne: q̄ accubatur⁹ buc: atq; illuc i girū v̄ti-
tur / vt ne scias vbi puluinar colloces. Supeē video vt te tādē
p̄silij: et me peniteat obsequij. Nā qd̄ ei fauoris p̄stiteris oci-
us ex eius memoria: q̄ anguilla ex manu compressa elabetur:
Dulca habet signa inconstantis animi non habentis tenorē

sui. Pulis piliis acquiescit: sua semper temeritate mergit et
deffluit. Nō molli⁹ audit amicos / q̄ vt statij v̄bū est tenues cu
rant vaga flamina nimbos. Si igit fame tue bñ p̄sultū iri ve
lis / illō p̄necessariū ē viderē q̄ ratione hunc hominē / quo nemo
magis suo impetu abuti soleat a te amari: defendiq; conueniat
Adalo ei ego obediētia obediēdo amico / paz prudēs videri / q̄
p̄ p̄tunatia de prudētia gloriari: eiusq; cause succurrā. an recte
feceris: a te ratō exigat. me excusabit obsequi Tua ei auctoritas
mibi p̄ ratioē iuffiē. Vale: sēp q; p̄cipe: tuus sēp fuero / si tēpus
postulat eut res.

Frater fratri intimat seniorez fratres milite creatuz:
et in capitaneū delectum. **E**pistola. CCvij
Summas summo vigore salutes. Frater noster senior as
manissime frater i capitaneū delect⁹ est / nō taz iudicio q̄ ers
rore / q̄ res illi⁹ nature male respōdet. Naz sp̄ ab adolescētia so
la hostij inspectiōe mox expalluit: p̄tremuit: obriguir: z salutē pedis
celeritate quesuit / qui nō modo terretur / si gladius micātes i
hostiuz manu p̄xerit / s̄ sono: z vmbis: z nudo noie belli / cui⁹
arma nō taz ei tutamini sunt / q̄ oneri / q̄ post vmbiam caloris
impatiēs: et pulueris solē ferre nō potest: nec post sudorē gales
am. Nā statiz dū p̄caluit / v̄t leuissimo motu agitāt⁹ ē / i sudorē
sicut nix: sole resoluit. Adiles tñ creat⁹ ē / sed ifra famā vocabu
li māsit. Elegās quoq; p̄sona est formā certe dignā habēs / cui
virilior anim⁹ obtigisset. Juniori autē fratri nostro militia foret
maiori decori / cui martius labor iucundus est / qui non taz fer
ram splendidum amat / q̄ cruentum. Tanteq; agilitatis est /
vt nec cursu: nec saltu: nec ense: nec arcu superet / sed vt magn⁹
belli artifex indiferens est vel equis: vel pedibus: terra: vel ma
ri dimicare / quem omnes imitari conantur / nulli aut paucis
s̄simi possunt. Vale: et longum viue superstes. Ex montib⁹ rap
tissime iunij quinta.

Ad amicum cōmendatio iocosa cuiusdam
gloriosi: et elatissimi hominis. Epistola. CCvij.

Salutes plurias leto risu permixtas. Quia calamum ad has scribendas atramento illitum papiro conecto vir amice sentio mihi suboriri titillat ides in risum / quem vix perspici. Causas facile agnoueris: si hanc latrois comitem pariter audieris / quem queso videas: utaris: colas: mercuriumque vanno puolnas. Audies elastam beluam vetoso inflata tumore / qui seipsum adeo leuat / ac eoli filius esset: vel alius ex celicolis natus: omnesque celi cardines pambulasset / qui seipsum ipso apolline plenum existimat putans mex salē esse quocumque loquat / quasi ex deorum registro secretis oculis inspecto omnia colligeret. Septē illos quos greca tulit sapientes longe post se facit / qui tamen nullus viuit ebetiori ingenio: aut tardiori: aut magis ignauo. Atque adeo se sapienter predicat / ut eo in lucem producto tercius e celo cecidisse videatur cato: et quasi totam minernam iam ebiberit liquefactam: vel inclusus habeat totum in cerebro iouē. Tamen etiam demes est / ut sibi decem statuam postularet: virque dignaretur habere preconem sue laudis hominum: nec quempiam dignum reputat / que stium suarum simbrias pertingeret / sed dignum sese qui iouis auresi tronsi solis radiantem domum: deorumque atria: superiusque templa ascenderet. Sed vale: vale. Hec scribens risu dissoluo: sed hunc hominem ita tibi commendo / ut illi adsis: eumque videas: audias: et tecum habites.

Epistola conuersus de incendio armigerorum ad creditores / ut terminos solutionis progeret.

Epistola cetera.

Salutes multas sancto tandem fine conclusas. Ad vos omnes nunc scribo amicitissimi viri vnus quod non diuersis literis putas hos epistolis non debere diuidi quod vnus amor: vnaque causa conecit. Parcaque queso stili ineptie. Dolor enim ornatum non habet: neque egra esse potest: aut tristis eloquentia. Uxor et ples vna mecum omnia perdidimus preter manus: et animum quibus nervoso conatu decreuimus / uti ad questum donec grauamina alieni eris a collo propulerimus. Omnia nostra igni seuissimo concremarunt armigeri / sed facilius dolorem lenire meum: nisi vobis debitor essem. Sed ita si aies vestros in me benignos non habeam: et solutiones in longius diem protrahere non libeat / nihil spei superest quin vagus fiam: et

pfugis: et quicquid fors me duxerit / deferar hospes. Si magna
ego spe ad vias pietates me puto / quod inimicus exurgere spo si
compati libuerit mihi. et solutōis terminos gratiosius extende
re. Quod benigniter facere dignemini precibus multo imploro: et ob
secro. quod si feceris: me nunquam omissurum accipite quod utilitatibus ve
stris pducere pperero. Valete colendissimi viri: si de quo in me since
ram habeto te omni timore dimoto. scriptum sub blauto celo lun
na supplente die in loco quem presterit siluisse.

Responsio ad eplam pscriptam. **E**pl'a. ccc.
Salutes stabiles sine carētes. Quantū nobis doloris ac
cesserit ex infortunio tuo vir carissime: facile poteris ex nro
singulari in te amore iudicare. Dupugit certe corda nostra
epl'a tua quod lachrymas nris ex oculis non paucas excussisset. Si
mulierum more in fletibus p solationē iacere putassemus. Certus
hēto animi erga te nostrum imitari nō posse: ficta em̄ beus nie
mū ficta est illa amicitia / quod cū fortuna: nō cum virtute decurrit.
Cū em̄ intelligimus quod forti aīo sis / maiorē leticiā ex tui animi
cōstantia percipim⁹ / quod ex iniuria fortune dolorem. Nō es ha
biturus nos tuis votis refragatores. Liberum igit aditum ad
nos: liberumque abscessum his nostris lris sigillo firmatis polli
cemur daturi opam non modo debiti nostri diatione / sed om
ni adiumento / quo ad nostra facultas erit / ut plectatus: et cō
culcatus exurgas. Multi ceciderūt ut altius resurgerēt. Nihil
fortuna cepit quod nō dederit: et quod nō rursus multo cū fe
nore reddere possit: Solent vehemētes fortune pulsus breues
esse. Quia patiens es / fortuna lassabitur. Nō min⁹ voluunt ad
uersa / quod grata. omnium equa vertigo est. Tu igitur posthabiti
tis omnibus omni dolore deiecto: ad nos redcas: et quidem si
denter / ut debes: lete ut soles feliciter ut spem⁹. Vale in eo / quod
fortunā donat: et aufert. **Epistola. ccc.**

Exensatio nō scriptionis ppter qualitatem temporū.
Salutes stabiles omni firmo constantiores. Scio frater
carissime nostra plurimum interesse / ut persepe alter alteri per

scribam us. Si tñ banc facultates mibi quis casus eripiat mea
tñ in te officia cōstabunt nō secus: ac cepe scriberē. Et certo ti
bi dico/vt certi⁹ nūq̄ nisi tua i me fides maxie possit/vix has
ad te pferēdas litteras hac tēpestare dedissē. Scis em̄ q̄ varie
sint hominū suspensiones: et q̄ p̄mptissime lingue: quanta vis
hominū: et t̄p̄is: et q̄ icerti omnīū rerū exitus: q̄ flexibiles ho
minū voluntates: q̄ vndiq̄ icidiaz interuolat/que p̄t̄is ad sūt:
part̄is impēdēt. Si quādo tñ resederit bellorū impet⁹/vt aliq̄
alia tot luctib⁹ alia cogitatō inf̄i possit nō litteris mō h̄ volumi
nib⁹ te fatigabo. Vale sub leto sydere. vt tu⁹ honor: tuavirtus:
tua merita poscūt.

Epistola. CCXij.

Aliud exempluz excusans non scriptiōnem propter
mendacia populi et nunciozum.

Amicicias purissimas multa salute secūdas. Et si frequēt
ex me noua scribi ex postulas honorāde p̄ceptor/nō ausis tñ in
hoc tēporū turbine aliqd clamo cōmittere. Nam que diffūdit ru
mor: q̄ fama disp̄git/ tātū sepe absūt a veritate/ quātū lumē di
stat ab umbra: et q̄ creditu difficiliora sūt/ q̄ isse diē sine sole/
dixeris. Quod em̄ vulgus n̄ticiat i aures meas nullo pondere
cadit/ cū nō ex reb⁹ q̄ dicat traher̄ didicit/ s̄ eo tendit q̄ ducat
solicitudis impet⁹. Inter labia ad nutū s̄mo nascit̄ sibi re nulla
respōdētē figuloz more/ q̄bus/vt grecoz v̄bus ē/ ollis āsas cō
cedit̄ p̄ libito apponer̄. Semp hos habui risa dignos/ qui dāt au
res sibilo vulgi. Paruiq̄ duco qd loq̄tur garrul⁹ popul⁹/ q̄ ci
coniaz istar rostris i hameros dactis vagū sonū mittit i auras/
qui si ad misas aliq̄s v̄l matronulā serpsit/ mox vniūsa puagat̄
p̄uitia. Quis igit̄ nisi s̄sus i ops fidē dedit̄ ceco rumori/ q̄ tā
tremulo nitit̄ sūdāmēto. Sed de his finē facio/ ne dū loqui ni
misi audeo/ videar obloquunt⁹. Vale: et me te amari constantissi
sime tene. Cur autem iam te visitare non possum/ foret causa
scriptu lōgior/ q̄ fessis iam digitis: trisoq̄ calamo pingi pos
sit. Ex Brugis mane martij decima priusq̄ totas aurora tes
nebras dimouisset.

Comendat amicus amico. **E**pistola. **L**Criij
Carissime fautor letissimus tibi assit animus: et plurima sa-
lus. non ad te scriberem / quod tibi totiens precibus meis oneri fui: nisi
huius amici mei / quod has profert maximus amor / quod etiam te amicum vin-
cere paro / me vicisset. **T**as vulgaris est enim tuus in me amor in auri-
bus hominum / ut quisquis tua ope egeat sese primo existimet meo
eget iterum. **R**ogat igitur rogo: non eo more / quod non rogatus siluis-
sem verum non admonitus rogatur / si rogantis animum minimo
flatu prenouisset / ut hunc amicum meum integre conditionis; et me-
tis hominem meo nomine in his / quae tibi deuelabit habeas summo-
pere commendatum / quo intelligam has meas litteras tantum quantum
rogas sperauit: et ego scribens confidebam / apud te potius habuis-
se **V**ale: et me illum semper expecta / qui tibi in dies ex caro faciat
cariorem.

Responso. **E**pistola. **L**Criij
An te omnia fautor optime: salue. **C**omendasti mihi vir ami-
cissime tui nepotis optimi viri filius in gestu: et facie patri usque
a deo similis / ut in uno corpore utrumque cognoscas / cuius res in
turbido posite sunt / ut curam amicorum celeri occursum exigant
alioquin periculum subiture / cui animo indefesso assistere non
tardabo tua amicitia tractus / quam ais in fronte epistole tue
multis testibus confirmatam / tum propter innumera in me con-
gesta merita patris: que nunc taceo. ea namque si promere pergo
vereor: ne aut omnia recensendo nullum scribendi faciam finem: aut
paucha attingendo oblitus videar reliquorum. **V**aleto feliciter:
meque eius patri commendatum reddito.

Alia responsio ad idem: sed alio sensu.

Epistola. **L**Crv.
Saluto. **I**llum quem mihi colende vir tantopere com-
mendasti / eo quippe maiori studio / quo minori iudicio tempore
longissimo noui virum esse amicitia frigida: tenui fide: et parca vir-
tute: non dignum in quem beniuolentiam tuam figas: et merita proferas
Dicax enim est: plurima pollicetur: paucissima prestat. **N**on

enī est facile dictū q̄ sit ī agēdis āblgu^o: q̄ p̄rarīs desiderīs
aff. ci videat q̄ pazq; sibi p̄stet: q̄ arūdīnea q̄dā leuitate facill
v̄eto nūc huc: nūc illuc īpellit. Nā q̄r quot adit p̄sulēs (adit cer
te plurimos) tot accipit suās / q̄ tādē r̄n p̄silio nihil / s̄ c̄f̄ca te
meritate: ac vesania p̄seq̄. Pudet me hoīs lenitate referre / q̄
facilius accusari: q̄ emēdari p̄ōt. Tu r̄n cū has legeris lacerato
vt etiā eo cauti^o nūc sue fame p̄sulam^o. Nō r̄n qd ille increatur
Intuebar / s̄ qd p̄ me fieri decebat a te mei amārissio p̄uocatur.
Sibi īḡr aditū facillimū dedi: p̄missiq; opaz ob tuā p̄mēdatiōez
sibi nullaten^o defuturā. Si qd velis reliquū p̄fidēter impera: sue
ritq; mibi semp̄ cure neqs meis ī te obseqs me super. vel ī a
micis ia p̄ferat. Vale: vineq; dies p̄speros: et s̄n̄ suspirio noctes.

Scribit auūcl^o vt renocet nepotē amore captū ne se incō
sulte misero matrimonio dedat. **E**p̄la. C. Lxvi.

Salutes plurimas amico fauore secundas Nepos tuus /
in si mor̄ obicem ponas carissime domine / se dabit matrimonio
Amat enim pauperis v̄tri filiam: sarumq; voluit cuius pater
opes sic obligurint suas / vt non habeat quo tegmine vellet ī
re tegenda: neq; testaz q̄na postulet ignem. Sed cinctus est
od̄is multis: nudus bonis: et nudus amicis. Ardet is nepos
tuus senissimo illo veneris igne / quem non facile extinuerit / n̄
si aliqua industria tua eundem ī alia loca transtuleris: Tante
enim pulchritudinis puella est / vt non ea astrozum ignis: neq;
lucidus ether pulchrior sit. procero est corpore: facieq; venusta
Mirum dictū / quis corporis candor: quis oculozum decor: q̄
genarum gratia. os enī: humerosq; d̄is dignos habet sua fron
te potens serenare sydera / vt videatur aut dea: aut p̄hebi so
ror: aut nimpbarum sanguinis vna / quā si optimus ille formaz
elector iūpiter pristinis t̄pibus vidisset / spreuisset ora. Diane
nec ledam cigno: nec aureo danaez fefellisset: nec hāc nube: nec
illā tauro / sed hāc solā adamasset: oīsq; alias ī hac vna conspe
xisset / cui^o etiā lingua varia micat arte loquendi / cui cederet si
ex tumulto tullī^o exurgeret. Nouit miro artificio iuuentū aīos

blandis oculis: blandoq; sermone excitare: gestus habet ficta fa-
ceta plenos / quam si videres non posses gram mox suorū quā
foris effert vsq; sat admirari / q̄ magis: atq; magis nepoti me-
tuēdū est / ne qd subito temere egerit / qd eū ppetuo affligerit: s̄
vale: ageq; qd expedit. *L*imoz pictuli festināt iā postulat. *E*x tor-
naco iulij sexta nocte fere media somnum suadetibus astris.

Responsio ad precedentem. *Epl'a. LXXVj.*
Obssequia prompta p salute. *C*um gall⁹ pco diei lucem voce
pugili nunciasset honorande vir: atq; auroza aliquid lumis af-
ferre cepisset / insultauit limibus meis famul⁹ tuus ceno aspsus:
circūlitus sudore: lras tuas suauissimas afferens quibus vix p-
lectis vaga qdem michi: z dubie mētis mox adsunt auguria / q̄
dubius reddoz / qd agam more ceci palpant / q̄ vel q̄ sit via que-
rentis / cuius oculus baculus est: et dux fortuna. *L*oco igit̄ ba-
culi fratri meo lras scribo conceptui tuo psonas / fortune cetera
mandans. *T*enoz lrarum est q̄ mox iisdem inspectis omni re
alia posthabita ad me non tā currat q̄ aduolet: necessitate ma-
gna cogente / qui si frigidior fuerit / tue virtuti erit aurib⁹ eius
calorem iflare. *S*i ille in laqum inciderit: iā magis pditus est / q̄
stuppa in etna. *N*osco matrem q̄ virum habuit turbem / cui⁹ vul-
tus vix human⁹ videbat / visa fuisset bipes / nisi erecto in celsū ca-
pite ambulasset / mox visum iudicasses: quo mulieri visum est vi-
rum indignū: cui tam pulchra species p̄dormiret / dignum tamē
quā ipsa deciperet / quem aūt iā vix habeat: inscius sum. *I*d tñ
vnum scio dictam matrē ingenium habuisse validum ois semis
nei doli capacissimum. *I*ta em̄ oim muliez technas: dolosaq; il-
la amorū retia tendere: cōpedes stringere: et (vt aūt) caput li-
gare p̄nouit / vt ad miraculū vsq; sua astutia p̄tēderet. *S*oro-
res habuit tres qbus nō *H*elenā pulchriorem p̄tuleris. *I*ta tñ
lasciue: et gule deditas / quasi essent in ircū: et suez transforma-
te. *R*ogo me certiozem facito: quid agant: vt viuāt: qd quoq;
fortunarum habeant: et vale rege beatior. *Epl'a. LXXvij.*

Respo ad id qd in calce p̄cedent̄ epl'e petebatur.

Cupidū obsequium loco salutis. Tibi in secreto: et ut aiunt sub pollice significo pdulcis amice eas sorores/de qb⁹ in calce lras rñ tuaz memisti oēm pudiciā: oēm qz verecūdiam vino abluī/q nō ad solē/s ad faces: et cereos viuūt q raro añ educā ocl'os besterna graues crapl'a: noctisqz vigilia/qz rursus apparere nox ceperit/vt i eas illud Virgilianū cadat Allis sera rubēs accendit lumina vesper. Ubi rñ eas alī basilicas visitare ptigerit: vl' theatrum/ita se ornāt/vt qz deformes añ putasses/qzlibet iā cultam ipsam venerē arbitreris/q et si multos annos post terga relinquant/adhuc tñ sentire vident sub eaz vetustis pellibus adolescētie est: et pōis et atqz purigies q nec veneris flāmas (vt Quidij verbū est) nec seuos effugiūt ignes: nō prius terminū luxurie qz vite habiture: tot amāt/qz vidēt iuvenes forma coruscos nec pudorē miscēt amori. Horrūt incedēdi modū mira arte cōponere: id qz nolle/qz veli: et velle quod nolint. simulare: et lacrimas/si opus sit/gratū pfundere. Nichil cōcupisci pōt quod nolint: nichil volunt/quā audeāt: nichil audēt: qz non pficiāt. Non facile earū ingenii: artes: dolos: laqos expssero. Ita docete sunt adolescentulos vncis: et tendic'is trahere: suisqz carbenis strigere: qz nec euadere: nec vllō impetu cōfringere possunt. Maior natu scinit mirabili dolo: dñ sibi flos et atqz adesset: fulta tegere: ocl'osqz velare mariti. Coegit em artificio lique maritum suū: dñ viueret: in dubium vertere qz viderit: et si verb nō valuit: excusauit lacrimis: blandiebat ocul': vel seduxit osculis. Vale: longior esse non possum sera nocte preuentus.

Arguitur amic⁹ ab amico q non seruauit pollicita frequē
tis scriptiois: et noua petunt. **E**pl'a. LXXIX.

Salutem in eo sine quo salus esse non potest. Pollicebaris michi charissime domine abscedens assertione multiplici: q ad me sepe scriberes: quo me feliciorē existimarem: si per te pollicita seruarent. Si igitur adhuc vt semper fecisti me inter tuos teneas dignum: deniqz me tuis litteris censeas: reuehement etiam atqz etiā rogo tuis me disertissimis suauissimisque litteris i

hoc pelago: aduersitatē turbine nōnūq̄ visitēs: reficies. omnes
Plane s̄ tue virtuti haud quāq̄ deesse patiāre: q̄a tua in oēs
semp̄ tuaz epl̄az liberalitate tui cupidissimus excludat. Ego ei
si te noua curare putarē: scriberē ad te creberrime q̄ ridianarū
l̄rarum lōgos p̄mentarios: q̄ in sarcinā crescerēt cameli aut ele
phanti. Sed si te rite nomi interesse tua arbitraris hec hoīm te
dia: mendosaq̄ deliramēta ignorare. Cōtra ego ad oia nona i
clinatas aures habeo. Si qd̄ igr̄ de secretis futuris adhuc pollice
tectis odorare sagatius poteris significa. si quid occultius fue
rit annotabis. Vale: z q̄ citi⁹ pōt me visita. Clamant domi mee
pro aduentu tuo anseres et pulli: et graues rauca voce capōes:

Responsio.

Epistola. LXX.

Salutarem i vota p̄speritatē. Frequenter desidiā meam ar
guis p̄prestās amice q̄ l̄ras ad te nō dem crebris. Poterūt t̄si
loci distantia z tabellarioz penuria paulisper segnicem meā al
leniare. Et q̄uis me negligētie noīe ap̄d te suspectū esse doleo.
nō t̄si: tā molestum fuit accusari me abs te officium meum q̄ in
cundū regri: vt sepe scriberē. Est em̄ sūmi amoris negare veniā
vel silentio: vl̄ breuibz epl̄is amicoz: cuz p̄serti scias illis con
stare rōnem. Desine q̄so ex tepido calamo amiciciam tepidā in
dicare. Spero em̄ n̄ras amicicias longe firmiores q̄ q̄ paruo si
lento perire possint. rebus em̄: z effectibus amiciciā semp̄ p̄fo
uendam existimaui: nō lingua: verbis: calamo neq̄ amiciciā ge
ro insculptam vnguibus: vel cuti impictam: s̄ cordi: z menti ad
centrum vsq̄ imp̄ssam: q̄ nullis v̄t̄is defluat: vel nullo sapone:
nulloq̄ l̄xiuio abluat. Nō sic animus meo iudicio ex calamo p̄
det: vt pigritante calamo animus pigressere iudicet. Longior
essem: sed clamitat nunciis l̄ras numerat: et sillabas: quarū nul
la tā breuis est: q̄ ei non longissima videatur. suspirat: celsiq̄ sus
spicit et sol fugit. Et vereor ne dum michi obsequor illi sim incō
modo: eoq̄ forte festinior est: quo dies valde declinat. Instat
q̄ nox amica p̄donibus. Vale. Tu facile qd̄ calamo deest in
telligentia compensabis.

Excusat silentium: et petit scriptio. *Epistola. CXXI.*
Amicitias constantia firmas loco salutis. Caritas nunciorum
carissime vir me uti silentio longo coegit. Hoc tamen latere aspectu
cessare a scribendo non potui/ne non solum tuo sed etiam meo con-
siderio negarem quod me videbam officio veteris amoris debere.
Velim tibi persuadeas animam erga te meam immutare non posse. Nam
neque tu permittis/ut mutari oporteat/neque is sum qui amicitiam sine
causa dissolvam. Tenax amicorum sum/tarde tamen in amicitiam ve-
nio/sed recedo tardius:nec soleo amicitiam semel pretermissam dirumpere:
vel ut propriis verbis. Tullij attigam/nec eluere:dissuere:vel discide-
re:vel veterem amorem nouo amore/ut clauum clauo expellere.
Non facit intervallum loci amicorum animos dissidere. Non semper cum a-
mico presens esse laetum:non semper decet:non semper expedit:non semper oportet.
Sed laetitia inter absentes ymago refulget presens quod animam cum
amico misceamus. Quare rogo inter ludamus frequenter epistolis
quarum eiusmodi usus est/ut locis disiuncti iungantur affectu:ipsi
demum amicitia cepta quasi firmis anchoris retinetur. Finem dicitur:
Vale. somnum enim inuadit oculos:et digitos meos pediculos reddit
et calami male tenaces:pulvinar me vocat datuque obliuia curis.

Rescriptio cum petit idem quod validitudini intendat. *Epistola. CXXII.*
Suauiores omni dulcedine salutes. Literis tuis poposcisti ut fre-
quentius scriberem/id futurum polliceor/ ne tibi negem quod postulas:
ne quoque inuitem quod iam diu michi in usum fuit. Tamen fortis enim
michi semper amicitiae nexum fuit/quem non facile vlla dissolutione
seungi posse concedam. Neque vanus fuero Ciceronis auditor/quod pre-
cipit cunctis rebus amicitiam adferri debere/quod est vita hominum
mere idem existimat/ac solentem mundo tollere. Hanc igitur velim in
me altius infusam existimes/quod quod possit ob absentiam euolare. In
animis enim amicitiarum sedes est/quod animi in vera amicitia/et si cor-
pora distant/distare non possunt/cum sibi sese sic misceant/ut
vnius fiant. Ceterum audini quod non parum dolui te subegrotum
esse. Nichil rogo me amor impellit/ut eo amplius tue sanitati in-
terdicas/quod plures amicos optimos habes/quod tua bona validudine

velis reddere solatos / inter quos me letissimum dabis / quia tua optima sospitatio non minus libenter audiam / quam sententiam meam. Quirito lectus veterisque nostri amoris / qui distatio / eo tenacior esto. Et Letidis decembris vltima tarde dum suaderet cadentia sidera somnos.

Mittuntur amico capones. **E**pistola. CXXIIII.

Salutes tam abundas ut saccos repleant: sportas: et bigas. Mitto tibi capones sex bene caudatos: et iudicio meo perpulchros: et si forte hoc te magis iuuat / etiam pingues. Tue erit bonitatis non doni valoris / sed mittentis affectum poterare. Quia enim munusculum paruum sit / id tamen offert leta manus: et magna voluntas. Et si quid ex me vis: inclino humeros sibi a te fasciculum imponi expectantes. Tu saluus viue: valeque beatus.

Responso ad epistolam predictam. **E**pistola. CXXV.

Salutes multas cum dilectionis ardore. Cum fessis membra lectus: et lassas puluinar aures profouere cepisset: ait quod quod sonus me oppressisset / ecce pulsat ad valuas: insultat: clamitat nuntius tuus. Offertque mox itro missus munera tua / quod leto vultu duplicauit quod statim ut venit regredi voluit / quod desiderio meo abstraxit quod tuis iussibus addidit / sed ea longe magis adauit epistolae tue dulcissimum sonum / quod aures plus reficit meas / quam sibilatis aure nautas mollior: procella delectet. Habeo tibi oblatai muneris gratias multas sed maxime vellere / quod munere protractior: sed liberalior esses quam mox vise cor meum rapuit dulci sermone diserte. Vale. ad lectum rursus me vocat sopor infra nos / longe propecta. cadunt palpebre. digiti elabatur pena. patiuntur oculi mira gravitate soporem.

Scribit vniuersitas ad consilium pro preuilegiorum tuitione.

Epistola. CXXV.

Premissa recommendatione decem: ac debita. Vni egregium vobis amicis nostris carissimis: mittimus iansem ad presentiam vobis venerabilem vix dilectum nostrum atque fidelium presentium exhibitorum nostro nomine plenissime informatum occasione cuiusdam edicti auctoritate serenissimi nostri principis super feudis recenter emanantis rogantes prece validiori qua possumus et valemus / quatenus illi in dis

cedis audiētia: et fide p̄stitis / ipsaz vniuersitatē hūilez filiā p̄fa
ti p̄ncipis n̄ri: atq; nos p̄ prudētissias p̄bitates v̄ras ita p̄tege
re dignem̄i: vt rōne p̄dicti edicti p̄uilegijs suis: et indultis: atq;
nobis m̄ime deroget̄ nūc. aut in futurū. Quo nobis placitū. sin
gulare facietis: eoq; magis nos obnixos ad vestra queq; vota
cōstituet̄. Valete viri egregij p̄speratiōe felici. Datū Lonanij
sub sigillo nostro rectorie Anno millesi^o q̄drigētesimo septuagesimo
primo^o mensis ianuarij die sexta.

Epl'a. LXXVI.

Epl'a vniuersitatis ad cancellariū brabātie p̄ eodem.

Precellētissime vir: magnifice dñe: amiceq; nostre carissime
Notitia illa p̄habita qua nobis iuicē p̄fauere tenemur sp̄e nos
bis p̄tulit: et ausuz: et fidē q̄ ad v̄raz p̄sonā nobis carissimā sup
occurentib⁹ nostris accessuz haberem⁹ p̄niorē. Cūq; intellexi
mus vir egregie quodā esse auctoritate illustrissimi p̄ncipis n̄ri
sup fendis publicatū edictū / quo plurimū suppositū n̄ris vero
gatū iri timem⁹ / nisi bonis p̄silijs atq; prudētij sit occursum.
Pro quo nūc nostros fidos mittim⁹: atq; dilectos / vt in p̄silio
brabātie nostras aperiāt requestas / cui dignissime cācellariat⁹
dignitate p̄lidetis. vos sc̄it / quā alūnū precipuū n̄m et scim⁹
et esse gaudem⁹ diligēt s̄ ma p̄ce rogamus / q̄tenus rez nostrā
fauorabili p̄mot iōe: assistēt iaq; p̄debita dignem̄i suscipere p̄mis
sam: atq; eaz vbi labi ceperit brachio dextro tā potēter / q̄ p̄u
denter stantem. et rectam conseruare / vt ei parte ex omni tutis
sime sit p̄spectum. Valete feliciter: et vt optamus.

Scribit particularis amicus ad cancellarium pro
eodem:

Epistola. LXXVII.

Adferunt nup advos p̄stantissime dñe: domini deputati
nostre vniuersitatis litterae / quarum votis dum per vos par
te concessam iudicaret: statuissentq; rursus / et quidem intimis
us advos scribere / mox a me petunt vt suis litteris ad nos mit
tendis etiam: ac etiam meas adiungam / quod ideo dictum ve
lim ne existimetis q̄ fatuitas mea que alioquin immensa est /
me ad vos scribere in hac causa concitet / quasi putem arenule

concederetur / quod morti negatum est: vel quasi venias mari ad-
diturus guttulam: vel solē facula adiuturus. Vos tñ mihi p̄cite
si facere cogor quod negare nec possuz: nec audeo. Non modū
video quo euadā / etiā si me siclopsū abderem autro / quotiens
vniuersitatis nostre littere ad vos mittantur / qñ vel mee sint
comites. Efficit h̄ bonitas in me vestra / q̄ q̄sqz putat amicitia-
rum vestrarū ditissimā venā mihi semp aptaz: nec precibus meis
vos t̄p̄is vnq̄ obditurū pessulū. Rogo igit̄ si qd littere mee pos-
sint. vel excitando: vel acuendo taliter in hac causa facite / ut
quod sepe putatū est scituz fiat / vel si sepe scituz sit / iamā etiā
confirmetur. Valete feliciter. Ex louanio raptim alata manu:
pennatis digitis: calamo sine freno currente.

Respondet cancellarius priuate persone super prece-
dentibus. **E**pistola. CXXVII.

Plurimas larga mēsurā salutes. Nō potuit paule tuis lris
fauor in te meus augeri: q̄ stetit in sūmo. Dicas vnūq̄qz / q̄ p̄
eius negotio p̄ficiendo omnē meā curaz polliceor sine vlla exce-
ptione: aut laboris: aut occupatiōis. aut t̄p̄is. Sed eius deside-
riū impletioez cū hac exceptiōe quātū valeā: quātūqz possiz. Va-
le paule. Te sanum tene: te serua iocundum.

Nepos nepoti excusans se super postulato ex eo in
quadam re consilio. **E**pistola. CXXIX.

Maximā p̄mendationis. salutisqz p̄stantiā. Nihil tā opere
desidero carissime nepos / q̄ tibi p̄ me p̄placitū iri qui oīuz p̄m^o
te vltro semp ad mea desideria / ne obrulisti solū / sed alios si op^o
fuit excitasti. Ita mihi deos om̄s propicios velim / nihil mihi
durum fore quod iubebis / ad qd etiāz preter meritū me trabe-
ret linea parentele. Sed hoc indignū reor / q̄ meuz iudiciū po-
stulas: et consiliū / qui in nulla re plantā tuam adequarē fron-
dibus / quo nō aliter mihi facere videris / q̄ si lepores alto sub
equore: vel sub vudis ignem quererēs. Vna queqz res suis lo-
cis: suisqz sedibus ē q̄rēda. Sed in hoc tuum affectū metior nō
effectū. Nimis me estimas: nimis tribuis: nimis extollis si enim

ab alio scriberet illud credere: atque rideri. Sed certum nunc habeo quod
littere tue de purissima quodam parte. a te tui prodeunt nec fallunt / utinam
non fallerent. Diu copiosissimum habui / te nihil mei amari esse: et
nihil pro illo tuo potius. Quare non ausus tuo splendore umbram
meam adiacere / sed taceo quam si ego a te laudat laudare te cepero
vereor ne non tam proferre iudicium meum / quam referre gratiam videar. Sed
ut ad rem redeam / nihil est quod de hac re in dexteram aurem fiducia mei
dormias / quo tamen potentiam non voluntatem accusabis. Nam
nullum onus quod virium mearum esset pro te effugeret: et iam animam
sub falce daturus. Vale in eo qui ventis omnia mandat.

Scribit auunculus ad nepotem arguens eum: et fratres / quod insatiabiles sint / quibus subventiones negat.

Epistola. CCLXXX.

Amicas amico corde salutes. Dediti amice litteras multas
aliquem se defectum pro se ferentes / iam deest vestis: iam arma:
iam equus. Fratres tui ad aliam mihi aurem pendunt. Omnes clamant
et petitis: nusquam mihi requies. Et quod indignius fero / vos
omnes castorum more quam magis dimulcemini / tanto altius caudam
leuatis / quos nisi quis deus nouos recuderit omnis fuerit domus
melior / quam a vobis remotior. Tu tanto fastu inflaris / ut quasi consumptus
in fumum euanescas. Si primo verbo non assequaris / quod
optas / mori nares protrahes: rugabis frontem: leuabis cervicem: faciem
que iam pallore vesties: iam rubore confundes: et vocem oris insano
repente clamore mutabis. Plano igitur verbo peto quod me amodo
missus facias. Non sum in spe natus omnium: nec ad omnium vota coactus:
qui vix mihi satis sum. Tagus hispaniam preterfluit: pactolus
asiam / qui duo flumines aureas arenas habere dicunt. huc
eundem: huc tibi migrandum est / qui tanto se auro egeas / nam
quod a me petis: ad te non ibit. Quod potui feci: et quod id nunquam
sufficit / quere aliunde quod sufficit. Video me satis diu de meo
sinu profuisse. Vale pro meritis. es enim vnus omnium ingratus.

Comendat magistro scolaris ad sui fultium. Epistola. CCLXXXI.
Salutes letissimo sole letiores. Habes domi iuuenem tui

Seruitij appetentissimū: aspectu gratū: lris eruditū: hilarissima
indole claz: quodq; sup oia p̄ciosū ē integra fide: z singlari bo
nitate p̄stantē q; corp⁹ habet natura solidū: ml̄ta exercitatione
duratū q; a teneris ānis virtuti incubuit: ad irā tard⁹: z ver⁹ in
verbo/quē dū nosse cepis: z amare sil̄ incipies: z mirari. Valde
seruilis est obediēs: z hūilis cui⁹ virtus tāta est vt cū oibus q;̄
at de oī genere laudis p̄cedere/q; si lapides loqui possēt in ei⁹
laudem linguas soluerent/quē si in fuitore accepis/non p̄bis
lochthetes herchuli carior erat: nec cboro achilli. Nā sil̄ is ē a
mare similē: oīs q; p̄bis afficit p̄bis: nec v̄tus p̄t nō placere v̄tu
ti/vez pl⁹ dixerō fore spo/q; magis eū aābis: q; p̄thou thesūs
aut hosterē pilades. Nā is ore tullī est: paris in facie: pirusq;
vigore. Sed nescio ā oberit/q; magn⁹ iā eū discēdi ardor inuasit
Nihil em̄ nisi libros scolas z magros cogitat. In h̄ vnū sollici
tos agit dies: z noctes insōnes/quē si te p̄tigerit in famulū ad
mittere/tue erit bonitatē suo fauere p̄posito: opēq; ferre tā iū
stis d̄siderijs. Et si qd in dāni tuo accedat fuitio/suerit tibi in
p̄miū oipotēti merces etna/quā tibi largiri dignet ille: q; p̄t.

R̄n̄sio ad epl̄am p̄cedentē. **E**p̄la. C. CXXII.

Salutes multa caritate fulgentes. Laudasti vir optie quēz
ad me famulū misisti: audiui etiā te z p̄ores laudauisse. sed p̄o
tuit forte tibi vel prudētia vt bonos faceres: vel fortūa vt iue
nires p̄stitisse. Adibi fateor acten⁹ neutrum p̄cessus est cū vtriū
q; tñ studiū mibi sp̄ fuerit. Ego bonū seruū nūq; vidi. q̄ro tñ/
qui si casū aliq; obui⁹ mibi fuerit: velut occursu bicipitis hoīs
obstupescā. Nescio an in te ceciderit antiquū puerbiū/plus eq;
laudat/q; vult venales extrudere merces: Ab eo t̄p̄e quo mecū
fuit tercius iam mēsis agit/q; nō tam mea p̄cepta q; sue vestis
nitorem curauit/ne aduēticie sordis quid recipiat: vel imp̄ssas
plicas collisa remittat/cui etiā metus semper multus adest/ne
dato ordine capillus effluat: ne quoq; complicatos comarum
globos leuis aura confundat. Sepem capillorum gerit auribus
et oculis importunam: semperq; illi pendent longissimi ab in

Conso vertice crines: studet placere mulierum oculis: et maxime illis
quibus displicere lucro esset: et decori. Namque is speculo in sul-
to in publicum perdit. In illo se comere: se ornare: se spectare: vul-
tus crinesque proponere studet. In pretioque habet femineos mores:
cunctaque muliebria usque adeo sectatur ut cum est in luce natura produ-
ceret visa sit domunculam cogitasse. In vestibulo sumptuosior est: quam
mos paternus: vel dignitas suorum maiorum vel sua facultas exposu-
let: quam suis voluptatibus non meis vacat obsequis. Finem domine si ver-
bosior ne dicam tediosior. Remittam illam ad te quem si bonum fuerit
effeceris tu palmam adeptus: coronatus incedas: et bene valeas.

Scribitur ad priorem monasterii ne quendam in do-
natum admittat.

Epistola. CCXXIIII.

Salutes amicissimo cultu fecundas. Aures adusque meas des-
latum est religiosissime domine filium curati instare vebementer ut in do-
natum monasterium tui sit receptus. Itaque rogatum me fecit: quod est tibi
commendatum efficerem quo sibi patronus tam ad rem: et opitulatores adesse.
Sed volens ego veritati servire: non rogatus: speculo ab eo te quod
lenius potes absolue. Nam si est in paucam loquela admiseris nisi
a collo propuleris: quod millies retruseris: millies aggredi non veretur
nuncquam illo fictiore hypocrisiam vidisti: cui dum loqueris loquitur
submissius se declinabit: et genua flectet: inclinatusque in terram ca-
pite ambulans humilitatem prestat: leto sermone: tenuique voce ad de-
verbum suspirat: gaudet fictis: sanctitatis laudibus predicari: et ne-
glecta veritate meriti de sola curat opinione: quod si se leui sermo-
ne offensum videt: continuo attollit supercilium: mentem leuabit: mor-
pallet: mor estuat: mor vultum rubore perfundit: et magna tremetibus
labris impatiencia pectoris offendit: quem unico verbo ita muta-
neris: ut exiguo momento non agnoscas eundem: cui prope plura
sunt mendacia: quam verba: ut non videatur tam esca quam mendatio
vivere. Nullius secreti tenax est: clauem oris iamdiu amisit: quem
non dignum iudico: qui locum tuis in sedibus inueniret. Faci-
lius canem ab uncto corio terrebis quam est a citho depuleris. Nullus
est eo sus immundior: non vulpes fraudulencior: nec amat

aliquē: nec amatur ab illo. Libidini ita incipit. Quod non de libidine
ne sed de gloria sit certamen. Minime cupit more equorum si mulie
rem viderit / quod ad ingluviem crapulam non doctus fabam pythagore
nec olus horatij edere. Plura in hac re loquerer / nisi occupatio
ingens: et breue tempus adesset. Vale quod quas optare felicius.

Alia epistola ad idem alijs medijs. **E**pistola. CCXXIIII.
Salutes tempore non casuras villo. Quod hunc virum de quo mecum nuncius
tuus multa verba fecit in domum tuam abigis suscipere / nihil facis
a tuis moribus alienum. Bene in agendis deliberare sapienter est
quorum extra numerum nemo te ponit. Sed quo certior fias habu
ris manus pice linitas: et spem aduucas: vel quasi aqua lotas pla
taginis: et usque vi pertractas / accoristi cerneris caudicibus prunis
appositum. Nihil cuiquam proprium existimat / sed putat communia omnibus
omnia inherens illi poetico medico: posuit deus omnia capite. Non
enim bonis alterius insensus est: nec multum poterat / quoveto res
confleretur / modo suo cumulo accedat. Tenes quod velim. Ceterum
si noua petis. Ita nobiscum eunt res / ut nulle nobis epule dul
ces sunt: nunquam felix sopor nocte sue gete. Sepe nos rumor sine
aut ore perpersus perterret: falsasque nobis imagines astruimus: in pe
tusque singula vertimus. Omnis enim noster sermo luctibus est: et sus
piris plenus: spemque illud virgilianum ante oculos versat. Bella hor
rida bella: et tibi multo spumantem sanguine cerno. Multa nos
bis diritas sident: atque fatosum est. Gladius spem cervici herere vi
det. Vale. ex Louanio tarde dum surgit nox auctura timores.

Consulitur amico ne ad animum trahatur oblocutio
detractoris.

Epistola. CCXXV.
Plurimam fauentissimo corde salutem. Nuper ad me ve
niste amice sincere vicinus tuus / de quo merito conqueri soles:
multa de te plena bucca perferens / qui meas aures rupit sua
stultiloquentia / cum sit omni pica: graculoque loquatio: / cuius
mores lingua pauidit. Vilia enim verba / vile animam profitentur. Con
sulo ne ad animi indignationem traxeris: indigneue intuleris: quod de
te garrat. Quia namque mala licet etiam lenia sint per impatientiam

ingravescūt. Suis cuiq; mos est. Fax ei male dicere in naturā
versus est. Quis p̄tra naturā certabit? q̄s pelago ne fluctuet p̄
hibebit? vel igni ne caleat? Loquax inimic⁹ min⁹ offēdit. Raro
mordet canis / qui latrat. Nocet magis ira q̄ tegitur. Adin⁹ fas
ciunt q̄ magna loquuntur. Sed ut vex fatear Lepit tādē dū me
longo t̄p̄is tractu audierat in bonā p̄tem linguā suā inflecte
re: Aiebat em̄ se cupere sese fraterno sub amore tuis affectib⁹
conformari: Et q̄ oīa vetera forēt in obliuiois campo sepulta.
Item meo iudicio feceris tuis morib⁹: tueq; virtuti nō imparē
si immortū sp̄ aim tenueris / proorsus nihil p̄do quid dicat: agat:
vel moliatur. Tu fac valeas: quieteq; viuas: areāq; illi vitupa
tionis relinuas. Illius sit male dicere: tuus bene facere.

Rēsio ad precedentem cum detestatione detractoris
et suorum morum.

Ep̄la. CCXXVI.

Prosperitatē optate salutis. Ex calce lraz tuaz fidissime vir ac
cepi / q̄ inuidus meus ml̄ra tibi pulchra dixit / q̄ ap̄d te inno
centior: vrbanozq; videret. Itaq; cautelose h̄ efficit / nō vt ab
scindat: sed abscōdat vitia / q̄ tñ vsq; adeo inuid⁹ p̄manet vt si
posset / oculos hoībus effoderet / ne solē viderēt. Vex si capilli
in hoīe hēat / cito exrescere facit in trabē more muscaz nil bo
ni actur⁹ / sed ea mox sedatur⁹ si q̄ bene acta p̄spicit. Nescio cur
tātōpe miraris / si laceffit⁹ tātis iniurijs moueor / q̄ si vides la
pidē teri / ignē videbis erūpe. Quid miri si in aiatis ego rebus
mol'oz nō āplius ipsis ferre valeā. Mosti em̄ q̄to conatu ille:
ille sup̄i quē fulmie pdant / samā meā nigrare moliat: vt sub illi⁹
vmbra possit suā infamiā occultare. Si mihi tñ ad vindictā tā
ta volūtas adesset / q̄ta facultas / nisiq; hec fecisset libere: licēter
ipune. vex de h̄ alias. Cū p̄ocifi dabit / tecū plurib⁹ agā. Si qd
ex me velis p̄cipito. tuis nāq; nō modo mea / sed meipsum totū
tum ex plenīs visceribus cordis impēdo: et bene valetō:

Scribit filius p̄ veste. **E**p̄la. CCXXVII:

Obedientiam humillimā ex centro cordis loco salutis. Nos
uit vestra paterna benignitas honorandissime pater / q̄s indes

corū sit inter honestissimos viros / q̄s inter versari me sp̄ oportet / vili: abiecta: laceraq; veste p̄parere. **D**etrītū id totū ē qdqd vestīū habui. **T**ir filuz filo coheret. **R**ogo igit̄ hūilima p̄ce tunica mibi fieri longā: et latā / nō auaro forcipe scissaz / eāq; rubeā qua vester ī me fauor et honoz eluceāt magis / q̄ valeā nō modo vester fili / sed vel dilect⁹ iudicari. **V**alete in valitudis largitore. **E**x Louanio adeo rapti / vt nō tā currere man⁹ / q̄ vcurrere videret: **J**unij p̄ma sub nocte silēti. **E**p̄l'a. **L**XXVIIII.

Risio in prima parte seriosa. in calce derisoria. **P**etis fili vestem / et quidē rubeam / vbi in hoc hyemis aduentu nō calorē / sed colorem postulas / qui nō tam necessitati / q̄ iactantie subueniri requiris / qui vestīū cultui magis videris insistere / q̄ sciētie: vel virtuti qui credo puerorū more veteres vestes volēter laceras: vt nouas recipias. **A**tiq; fili nō tā opere corporis cultū curares / nisi neglecta tibi mēs esset: incultraq; virtutibus. **Q**uid longaz: et latā vestē queris / que lutum: et puluerem trahat: et in hūmum demissa calcetur: eamq; rubeam et oculis splēdidā / que te non ornaret / sed tuā stultitiā p̄deret. **N**am vestis / q̄ par est / insignior. **E**t mouere alios solet in risus atq; cachinnos: prudētib⁹ aut̄ viris inter quos te versari dicis semper accepta ē neglecta cura decoris tali moderatide / vt nec sordeat vestis: nec splēdeat. **V**estias velim animū virtutibus. **H** vestis solida est: et sincera non a casu pendula. **P**ro veste autez corporis tui mittā tibi griseā vestē / ne pediculi quos abunde nutrie p̄suesti / tuo cū pudore sese oculis hominū ingerāt. **A**nimalia em̄ id genus grisea facile occulit grisea vestis. **S**cis enim q̄ similis color similem tegat: p̄dantq; se contrarij. **C**ōmenda me magistro tuo viro mibi ob suas virtutes summe colendo. **E**x Bordinaco octobris decima celeri manu: et auida penna.

Scribit amicus amico non posse votis suis satis esse cū excusatide: et oblatide. **E**p̄l'a. **L**XXIX.

Plurimas corporis animeq; salutes. **N**on sum beniuolentie nescius vir prestantissime / quam in me sepissime magno

aceruo ꝑgessisti / q me tantis sp meritis. atqꝫ fauoribꝫ aff. neterz
ornasti: et ꝑuenisti / iuxta eoz ꝑre multitudine totus in me absorz
ptꝫ videaris / quo flāma mihi amoris in te succreuit / cuiꝫ exube
rantia tacere statui: et meā ad tua seruicia oblatiōem / ne in me
clamitet pictagoras. Age magna: nō magna ꝑmittēs. Diuites
verboꝝ inopes rez esse ꝑsueuerūt. Magnis ꝑmissionibꝫ minis
mū fidei esse solet. Si quid igitꝫ ex me velis scribe: pete: exire
Dabit exꝑientia fidē. Sed ne inani alaris spe / nihil hic loci esse
video / qd faciat i rē tuā. Nā sūptus hic lucra eruperāt. rē pau
cis tenes. Aliūde tibi ꝑsulas oportet. clare loquor. Sꝑo iāꝑri
de te gandani cū apd te agerē lucide cognouisse me his moris
bus esse / vt verbis pascere didiceris neminē. Quod āplius scri
bā habeo nihil / nisi qꝫ letus valeas. Ex Louanio manu leui ra
ptius icru fulminis.

Epistola. CCL.

Inuitatio ꝑtiz seriosa: ꝑtiz iocosa / vt frequēs sit scriptio
Salutes desiderijs ꝑpares. In primis te plurimū rogo caris
sime vir / id mihi ꝑcedas / ne minorē de me geras / fidē / qꝫ qui te
saluū: r res tuas maxime optant. Velinqꝫ ego intelligas te ha
bere in me hoīem amatissimū cui: e t sine vlla exceptione deditis
simū tibi / qui et siꝫ corpore tibi ꝑsens esse nō possum / amore tñ:
et spū assum. et tu ex aduerso is es qui nullū erga te sterilē amo
rez finis. Nostra ergo amicicia / quā nec locoꝝ: nec tēpoꝝ ma
gnitudo diuellere potest / nos ad calamū trahat. Amo litteras
tuas / qꝫ tenaci: fideliqꝫ seruo memoria / quas nūqꝫ video qn mi
ro quodā calore scribēdi ardeam rursus. Si taces / maior mihi
scribēdi cupiditas silentio concitatur. Quid em pulchrius qꝫ
amicum epistolis colloqui: ego em sic mihi suasi aut nullū esse
bonum in vita: aut illud esse cū amicicia iunctum / qui inter ab
sentes nisi epistolis flozere non ꝑotest. Sepe mihi pollicitus es
frequenter scribere. Verum si in memoria tua quid foraminis
fuit quo ꝑmissum exciderit / rogo id obstruas / ne quod de no
uo ꝑcibus iam meis infundo iterum: atqꝫ iterum decidat. Sed
satis locatus / suz. seriosa iaz ꝑce postulo. Sepe: ac sepe scribito.

uec velis te amplius excusari de q̄ negligētie sp̄ socia est expurga
re q̄i nihil habueris qd̄ scriberes q̄ saltē illud scribere potuisti
te nihil habere qd̄ scriberes. Si vales bene est. ego quoq; valeo.

Epistola r̄siua: et excusatiua frequētis scriptiōnis ex
qualitate t̄p̄is.

Epistola. CCxli.

Notis potiri loco salutis. Sepe ad te scribere statuerā colē
de p̄cepto: sed alia ex alijs impedimēta p̄surgit: veteribusq; ne
gocijs noua sp̄ accrescūt: nec priora pagunt: oiaq; negocia mea
se miscēt: et p̄fundūt vt vel se pellāt vt p̄cella p̄cellā. vel sese tra
bant vt cortina cortinā q̄ sp̄ mentē a cepto auertit. Dix ad me
diaz horā somn̄ mibi obrepit sub tāto p̄dere negocioz. Semp̄
em̄ mibi adsunt sine fine labores q̄bus nō subsistere possūz nisi
per labores requiē quererē q̄ in rege regē nō inuenio. Te igitur
exorat si velim vt raritati ignoscas ad quā me necessitas: nō de
sidia traxit. Sed in sūma illud habeto q̄ aliqua magna restāt q̄
hoc tempore: etiā si mibi oculi esset p̄na nō sineret effluere. Sūt
enim periculosa non aperte frontis tēpora: adeoq; turbata oia
vt nemo sciat quo nauiget vento: vel quas in manus littere si
quas scribat casure sint: et quantum lesure si male ceciderint
Tacebo igitur ne verba forte aliqua incautijs prolata statui
obsint meo qui quo est paruus: fiat nullus. Vale. ex ypris ia
nuarij tertia tarde vt: cum epistola dies ipse clauderetur.

Petitur consolatio super causa pendente coram offi
ciali: et assistentia.

Epistola. CCxliij.

Salutes plurimas suauī amore spirantes. Causam habeo
coram officiali morinensis venerabilis domine / quam potentia
aduersarij mei hucusq; potius q̄ equitas rexit / quam si perdo
statui meo grauissimum vulnus infligitur / quod ne accidat in
tua bonitate positum est. Aditto tibi in scedula bis inclusa ca
sum: atq; processum / super quo consultationem scribito: Et si
quid in p̄cessu per me minus p̄uisum sit / tua prudētia corriga
tur. Nam ad te tanq̄ ad portum quēdam: et firmā consiliorum

anchoram cōfugio / qui in tuā grām: et prudentiā oēm meā cu-
ram. cogitat iōez: mentē deniqz omnē: et spē meā fixi: et colloca-
ni. Vereor em̄ / nisi adiuueris / cām meā in piculū esse lapsuraz.
Non qdez q̄ de iure meo dubiū sit: aut sinistre de iudiciū suspi-
cer equitate / sed qz aduersario mei tātus licitū amor est / vt nisi
eius astutia tua diligētia: tuaqz industria certēt / nō videas
quo facile dicta cā subsistere possit / qn indefensa tāto aduersa-
tori cito succūbat / qd si feceris expecta futuraz / q̄ tuis votis li-
bens: patulqz pareā: nec em̄ tā meū p̄modū mihi caz erit / qd
ex te accipo / q̄ fuerit mihi relatio grāz iocūda / q̄z si forsaz nō
faz digna erit vt tua merita erigēt / tñ ⁊ iusta erit: ⁊ debita: ⁊ si
potō gratiosa. Vale forz sp: ⁊ san⁹: ferriqz recocti roboze firmior

Rñsio prinēs iudicis laudē. **E**p̄la. CCLiij.
Salutes placidiores gēmis: ⁊ auro. Si tua cā vir dilectissime
iustitia fulgeat / nihil ē q̄ despes. Iudex em̄ vir lris intergerrim⁹
est iurisqz pitissimus / q̄ a semita recta deflecti nō poterit: adeo
qz amat qd equū est / vt nihil possit / nisi equū facere. liceos hēt
oculos videt / vt Arg⁹ Partū versutias sua industria facile no-
scit: faciliusqz frāgit atqz retūdīt: ⁊ q̄ cauillat iōib⁹ sinistris ptes
cōfusa efficiūt: atqz turbata / mox oīa in sedē debitā: ⁊ locū res-
tituit / q̄ facile p̄spererit / ne cāe tue equitatē ip̄roba hoīum cō-
silia vincāt: in solāqz iusticiā lumina sua fixa tenet: nec p̄ce: nec au-
ro declinat ab illa. Vale: ⁊ me puta tibi sp̄ deditissimū fore / qñqz
dez sic tua imēsa de me exposcūt merita / q̄ si forte nō fortē: aut
potentē / vt velis / p̄stantē tñ tibi aiuz sp̄ polliceoz: atqz volentē.
In p̄cessionē oppidi tui me tibi presentem contulissē / nisi
maris tumor increscens mihi transitum denegasset.

Rñsio alia in aliā partē. **E**p̄la. CCLiij.
Amicicias solidas minutione carentes. Aduersarius tuus
vir est versuto: occultoqz ingenio: et eo plane improbus atqz
huiuscemodi mox / vt ne dicam alienos / sed ne suos qdē in pa-
ce relinquat / quos iniuris: ⁊ p̄tumelīs quotidie p̄sectat. se tñ
innocētissimū fingit. Ad q̄ritur: mō gemit. Nunc tps̄ accusat

ntic hoies. Iusticiã suã pdicat / vt pallio verboꝝ fallacias tegat.
quo hoie nihil pduxit natura fraudulenti. Sed certe interea / q
aduersari tu dolis certat / vñces / si exadũso certaueris nũmis
Iuder em̃ qđ vis faciet / si eũ munere pascas. venalẽ pstituit iu
sticiã eius aĩmo inte benigno gratia carebis / nisi eius auaricie
tuis munerib⁹ hiatũ oppleris. Niam: ⁊ sanguinẽ vedet / si em̃
ptores hẽat. Sed hac in re filẽtũ moderationẽ hẽbis / ne incau
te q̃ scribo reueles Nam verbũ alas habere fingit Homerus /
qm̃ ⁊ volat celeriter: et nõ facile emissus reuocatur. Que igitur
sub tegmine dixi: sub tegmine sua: et bene vale. Scriptũ celeris
ter volate calamo equa fuga sagittis. **Epl'a. CCXlv.**

Querela amici ad amicũ q ab hostib⁹ captus est.
Nescio frater optime qđ ego infelix sinistro sub sydere
natus in supos demerui / q tãtis calamitatib⁹ pcutior. Pridie
eius diei qđ ciuitas caperet exire conat⁹ agmẽ armigerorũ incau
tus subintro: ⁊ pda bellica fio: nõ potẽs pedũ celeritate saluari.
Nec aliud video qđ q tetto carcere cogar putrescere. pch dira
bens nĩmiũ dira potẽtia fatt. Nõ tñ hec me scribere arbitrare:
vt aliqd mea in causa tuo agas detrimẽto: nec volo meã amici
ciã tibi iacturã attulisse. Tbi tñ absqz incõmodo tuo cũ reliqs
amic⁹ modũ mee redẽptiõis adinueneris: iã vitã dederis moriẽ
ti / qđ inertimabile mun⁹ nũqz erit a mente seiunctus. Vale. das
sum ex hoc tenebris: ⁊ squalore pleno: ⁊ quidẽ palpãdo potius
qđ scribẽdo. Testes sunt characteres. **Epl'a. CCXlvj.**

Consolatio super querela amici predicta.
Non est q satis explicet fidẽtissime vir / qđ tũ doloris aceruss
littere tue aĩo infuderit meo. Quãqz sp ac oculis cernerẽ sub
timui tuo statui / q in ciuitate cupidius qđ felicici⁹ pmãstisti / sed
dux iã res eo ducta ẽ / vt neqat aliter esse / fac aĩo forti: atqz ma
gno sis / te colligas / virũqz pbeas. Tibi virtus tua pl⁹ dedit / qđ
fortuna abstulit. Ea igit te virtute susteret. Ego aut videro vt
grã / quã tibi immortalẽ bẽo / re ipã pbẽ. Tu⁹ sp foi: nõ fortie
amic⁹: Semp me mouit: mouebit / dũ viuã / amicorũ cura qđ vir

tus mihi meritūq; ꝓciliant. Sed velim ita intelligas vt q̄ pro
te facturus suz insolūtū nō in añcessuz accipias. Ex louanio ea
festinātia q̄ digitis sudorē exp̄ssit. **¶** Epistola. CCLvii.

¶ Rogatur amicus vt medicū mittat amico egroto.
¶ Si mi petre fortūatus. Est ap̄d te medic⁹ arte. ⁊ experiētia
prestās a quo mihi ꝓ te impetrari exopto vt me visitet / sin mi
nus regimē scribat qd̄ vt certi⁹ possit / dices me vexari immiti
podagra q̄ morb⁹ mēbra mea q̄ ad decorē inflectiōis natura la
pauerat / iaz in tumorē ducit iam in rigorē ꝓstringit. Dolor im
manissimus est q̄ nūq; me deserit / qn̄ reliqas peiores relinq̄t.
Rursus ex raritate mee tēpature / quā medici ꝓplexiōez appel
lant / tātus mihi aliqñ glectialis heret rigor ꝓcordiis vt nullis
possis opimētis nulloq; ꝓgesto vestiū cumulo calefcere. Lōgiōz
essē / sed ꝓperat nox auctura dolores. Vale: dilecte vale: viueq;
dies lōgos letus: et faustus. **¶** Epistola. CCLviii.

¶ Respōtio significans medici missionem.

¶ Petrus tibi deditissim⁹ sanitatē dicit Dñi lras accipio. ho
ra iaz ferme noctis vndecima excesserat: cepantq; iaz oculi sōno
grauescere / quē sōnū motis aurib⁹ canū more: erectoq; mento
mor excussit: eūq; distuli in t̄p̄a luc⁹ / hausit mihi lachrimas epl'a
tua / qua morboz longā ꝓgeriez tibi vni incubuisse significas.
Sed nūcius q̄ has celeri cursu ꝓtulit / me magis: lōgeq; magis
pauescere fecit / ⁊ quo tue valitudinis vix verbū vnū excussit /
q̄ oē ad v̄bū meū ingemuit: lōgeq; plura fletu / q̄ loquēdo signi
ficauit / sed firmo veliz pectore ꝓstes. q̄ ꝓrimū supi celū: diēq; re
ducēt / aderit ille quē optas medic⁹ sanitatē tue fautor: ⁊ autor.

¶ Rogatur prior magister / vt patrez inducat vt filius in
pedagogio locetur. **¶** Epistola. CCLix.

¶ Obediētiā ꝓdignā loco salutis. P̄z meus magi colēdissime cu
piēs me molli⁹ educari: Louanij ī domo ciuis me collocauit: ⁊
certe electe sal⁹ q̄ ad corpis alimēta. Hōesta em̄ ē dom⁹: hōestis
oz hospes: hōestissima oia q̄ agūt / q̄ tñ cū laicalia: at; ꝓphana sic
paz ꝓfectui fuiūt meo hospes em̄ n̄ nisi mechāica sollicitat / cu

ius vroz more aliaz de lino: gallinis: et ouis semp disputat. Et
qz diu scini patre meū in oibz p̄siliū magnipēdere vestrū: scio etiā
scolasticas om̄s res vobis q̄z cognitissimas esse: atqz nō latere
vos q̄z vtilē sit in pedagogio p̄morari / vbi argumētādo: soluēdo
replicādo p̄tinua colluctatio est. Ibi em̄ vigēt studia: p̄ferūt se
ingenia. seseqz exercitāt / vbi nemo ē q̄ nō vel discat: vel doceat
petat: vel respōdeat: p̄fundatqz lras: vel hauriat. Quater em̄
in die / q̄ pedagogio imorant / disputatiōes: et reparatiōes hnt
absctibus nobis q̄ extra sum⁹. Nemo loq̄tur nō latine / tātus
ibi litteraz strepitus: tātāqz doctrinaz p̄sonātia / vt clangore
quodā videant z muri: et parietes / tecta simul: z paup̄mēta sciē
tias ipsas resonare / non aliter q̄ si aeris p̄ricula q̄libet latinis
foret imp̄ssa caracterib⁹ / quo scolares die nil aliō audire vidē
tur / q̄z sciētias: nocte autē q̄z eaz ymagines. Et licet in pedago
gio vita mibi coactioz esset: oīumqz agēdoz licētia minor / i hāc
tñ sniam ardor studēdi me p̄tulit / vt pedagogio libēter nūc im
morarer / cuius incolas vidi ceteros semp antecelluisse: atqz in
om̄ibus p̄mptio res. Supplico igitur patre meū informate / vt
paruis expensis magnū p̄fectū p̄ferre dignetur. Iuuat sepe ca
rius emere si merces fuerint meliores: diciteqz sibi que in rem
faciunt. Scitis quid velim / scribo perito / q̄ ex paucis multa p̄ci
pere p̄suectis. Valete felicissime: termino et fine setulis.

Rogatur pater a filio vt eum in pedagogio faciat cō
mensalem

Epistola. CCL.

Humilimā obediētā cū veneratiōe p̄digna. Pater optime
vobz meis votiue cūcta respōderēt / si dignaremī in pedagogio
sūptus mibi emere / q̄ nihil duco grati⁹: nihilqz fore vtilius. Ne
scio mibi Louanij de necessarijs esus: et pot⁹ p̄spicere vbi cara
sūt oīa: atqz scolastica iura excoluere absqz erogatiōe: ac ipēdio
pecunie mlte. Ann⁹ em̄ lōg⁹ ē: multā diē p̄tinēs. Vix etiā adest
hora / q̄ nō secū egētā nouam afferat et qua vicus vnus alterne
me non habeat trāseuntē. Quisqz q̄ter in die scolas adeam: re
deāqz atqz locayaria p̄ esculentis: et poculentis v̄sitem / multa

mibi inter digitos rpa diffiliūt pfectu cū modico: nec video me
terminū āni attingere posse qn forē hoc mōvel cotidē: vel āpli⁹
q̄ in pedagogio expositur⁹. Sic vobis nō psuz meipm negligo
E rteris ego curis distrabor. Interea me socij mei passibus lōs
gis antecedūt / quos nō tā seq / q̄ p̄currere conarer / si cū eis in
pedagogio solis litteris deditus essez / vbi totū āni meū in solo
studio defixū haberē: ⁊ vbi ad manū sp̄ adessent magistri meis
dubijs satisfacturi ingenioꝝ duces: ⁊ faces: nec min⁹ haberē cō
functos mihi socios ml⁹tos ingenio: ⁊ diligentia claros / q̄ pul
chro auspicio p̄signāt in adolescētia / q̄les futuri sint etate pue
cta / q̄bus cū iucūdiſsimū mihi studiū esset / omī tedio laboris se
cluso. Nā vt equi currēdo / sic nos discēdo aiāmur ml⁹itudine.
Valete pater omī felice felicius. ¶ Ep̄la. CCLi.

¶ Magister scribit scolari conatū eius collaudans.
Salubres tua in vota successus. Multo suz enect⁹ gaudio
litteras tuas legēs insignis adolescēs / q̄bus petis qd̄ erā q̄ bre
uissime psultur⁹. Quis em̄ vel mediocris ingenij nō b̄ intelligat
lōge fore vtili⁹ cū bonis studētib⁹ / q̄ cū laicis h̄itare. De hac re
cū patre tuo f̄monē ml⁹tū habui / q̄ psilio meo: tuisq; p̄iter ppul
satus p̄cib⁹ psentit tue grate petitiōi / q̄ vltro appetis stricti⁹ vi
uere / vt largi⁹ discas: nec potuit pater generosos illos conat⁹
tuos hec audiēs nō collaudare / q̄ aīm tuū rōni: siue vt aliter idē
dicam / te tibi studes subūcere / vt q̄nq; ml⁹tos alios aſcedas.
Det tibi illi⁹ aī psatiā: illiq; aīo lōgissimū tps. q̄ dare pōt. De
mū adiecit p̄i / qd̄ me rogauit iſerere litteris / vt scz om̄s curas
tuas in id vertas / vt bon⁹ fias: atq; bonoꝝ magistroꝝ tuoꝝ / cū
q̄bus morari cupis beniuolētia nō indign⁹: ⁊ p̄posito tuo vigi
lez efficacēq; opā sp̄ ipēdas: qd̄ si feceris obligabis p̄ualde me ī
tui amorē: ⁊ etiā p̄iez tuū nō tibi iudoneū debitoꝝ. Vale: ⁊ cer
te gaudēti⁹ / q̄ sub sole ardēte cicada. ¶ Ep̄la. CCLij.

¶ Pater ad filium qui filij assentit desiderijs.
Fili: habet hoc omnis iuuetus / vt leuiter iudicet: et noua
sp̄ affectet. Nescio si lenitate ducaris: vel traharis nouitate / q̄

sic in pedagogo morari desideras. Si te vt spo mouerit virt^o
& sciētie cupiditas. vt tuis litteris testabaris. nō possum votis
nō acquiescere tuis. nec deesse possum boni magistrī tui consilijs
multo sale. Adinerue cōditis. Int res igit p̄munē portorē cō
muni more alioꝝ. Polliceare magro tuo solutionē i tpe. has si
bi ostendens vt sciat te hoc facere me iubente. Vale in christo
atq; taliter vt que illi placeant solum cupias. faciasq;.

Pater ad filiū ad militiā p̄uectū **E**p̄l'a. CCLiij.
Quātū carissie fili tua ex p̄ntia solaciū ceperi sepatio docet.
Crescit idies amor in te me^o/nescitq; p̄sistere. eoq; mag^o/quo
dñs tu^o te lris suis alti^o effert atq; p̄mēdat. Scribit. n. te militia
tuis meris decoratū ml'ra quoq; alia/q; facili^o sparis q̄ credide
rim. nisi apud me ml'te eēt fidei: & nisi nasa id fieret/ vt facile
credat q' q; qd optat/q' si ita sint p̄seuera: sin min^o/fac va esse
incipiant. Si qua tibi tui cura: si quis amor glorie: vel si quis
tibi ad honores conatus est. d ex te summope requiro/ vt qd
liberali aio abscedens p̄misisti indefessa cōstantia p̄sequaris.
Alia sunt que calamum meum ad alia vocant. Tu igitur va
le. ego enim valeo quantum solent vetera e contrario compac
ta corpuscula. sed quo melius valeam: operam dabis.

Ad idem.

Ep̄stola. CCLiij.

Optata salute p̄missa. Vir credas care fili quātis ob tuaz
absentiā veter āgustijs: quātisq; dolorib^o crucier: iā p̄mū agno
sco/ q' absētia amorē nō minuit/ s̄ accēdit. Audio te militie nūe
re fructū: et in capitaneū delectū: et ad p̄elia proficiscētē. In
his fili occupari dux. sed longe durius principis iussib^o p̄trare
Supplex ego deum oro/ vt euntem comitetur. Dñi ceptis
faueant: adsitq; tibi splendens: et imobile sydus/ quo eo duca
ris/ quo cepit animus: et letus: et saluus reuertaris.

Responso.

Ep̄stola. CCLv.

Litteras vestras paterni amoris plenissimas metuēdisti
me pater tanto accepi gaudio/ quantum hic calamus depinge
re nequiret/ etiam si ferreus esset: vel ex calibe fabricat^o. Quod

me dñs me^o suis lris extulit: nō id merita mea / s̄ virt^o scribētis
effecit. Eultra tñ / q̄tñ in me fuerit roboris: atq; neruoz / pat
na vestigia imitari q̄ indies h̄ / si q̄ ē de me duplicet opinio cu
raboq; p̄teritā segniciē meā diligētia vigilātorī p̄p̄sare: nō sō
no: nō vētri: nō iertie vacatur^o / a q̄ satis me liberat on^o qd̄ post
adeptā militiā illustrissim^o dñs nr̄ dux humeris meis / qd̄ supra
vires h̄cis adiecit / qd̄ nō tam p̄mere q̄ obruere me videt / qd̄
malim ab alijs / q̄ ex me audiat. Nunc mihi aio opus est nūc
pectore firmo. Valete pater: animoq; semper fixo tenete / nun
q̄ posse mea obsequia vestris imperijs superari.

Epl'a dubitativa sup militia filij **E**pistola CCLVI
Salutē. Fili q̄ miles creat^o sis: nescio vtz doleā an gratuler.
Sepe qd̄ icipit i gaudio / desinit in merore. Per militiā. n. plu
res ad iopiā: ad carceres: ad deniq; mortē puenerūt. Habes iā
vñ sp̄ inq̄etus futur^o sis: vl' in gloriā. Quid queso iuuat h̄c qd̄
seruat vite discriminē: z cui^o p̄ciū sāguis ē? Eraxit te forte vani
tas ad militiā / q̄ vanitas fecūda folioz ē: z frōdiū / s̄ sp̄ fructuū
ē inanis. Si añ tps̄ hāc militiciā suscepisti / p̄lusq; martialib^o
artib^o sis imbut^o / pudebit apto hostio viuere z inter milites cō
parere. Fuerit enim necesse per militie titulū ignorantia tuaz
in apertum exire / quem tamen titulum / si digne cepisti / gau
deo non q̄ habeas: sed q̄ eo meritus es / quez si sapias fonebis
laboribus / ne turpi ocio euanescat. Labor area est virtutum.
Nil sine labore excelsum est. Multos labor extulit: sopor nullū
Sepius hoc dixi: sepius hoc repeto / vt altius imprimas. Vale
Ex Lonano qdā calami celerrimo cursu. **E**pl'a. cclvij.

Alia epistola in eandem sententiaz

Animū inuictum loco salutis. Satius forte fuisset fili militi
tiam humiliter: verecundeq; recusare / q̄ glorianter amplecti.
Nullulat iudicio meo in orbe damno magno inutilium tan
ta seges militum. Sed ex aduerso multos vidi / quos ocium fe
dauerat q̄ eos suscepta militia mox deterfit. Tu igitur enite
re te militie acibus exercere. Ignis nāq; de silice collisionib^o

queritur: armaq; sunt confractionibus clariora. quod ut lert⁹
facias: ecce tibi equum mitto / qui ad speciem est honestus: ad
cursu velox: et sub hastis assuefact⁹. Vale strenue: atq; valenter

Arguit pater filium suum militem non militarem viventem. *Epl'a. cclviij*
Nescio quid audio filii / quod vite maculas induis quas restans
vita non facile poterit elucere / sic te gubernas / ut pertenuis tue
spes salutis supersit / qui more trasonis tuam militiam veneri
denouisse videaris. Licentius quam par est vteris etatis vitio /
qui non plus vitio resistis / quam aqua sigillis / cum nemo te erro
ribus sic antecedit / quem non facile assequaris. Denarios tu
os effundis: et proijcis / ut quamquam varronis thesauros / ut apud
Tullium est possideres (non tamen illi sumptui subsistere posses. Perpes
dere deberes / si sciperes cum te elato mento diuites nullum
acerusum tamen esse. quin tandem ablationibus consumat. Si tui errorem
precepta mea non poterunt prescere / sed se proserperit: sequitur latius fude
rit / tandem memineris te tua demencia perijisse / quod meis preceptis
saluus esse potuisses. Vale: cautiusq; tibi prospice / ne perenni
tibus rebus fabula fias.

Epistola cclij.

Epistola comdativa amici ob multa meri tacari

Prosperitatis optatam affluentiam. Quod ore speraues
ram venerande preceptor: calamo committere constringo. Ne
lim tibi persuadeas / nihil me maiori studio a te petere: nihil te
mibi gratius facere posse / quam posthabitis omnibus: barum lato
ri beniuolentiam tuam: consilium simul et assistentiam accommo
des / quo intelligat commendationem meam vsui sibi magno
fuisse. Dignus enim est qui a te diligatur: et tuo ornatur adiu
mento. Non facile inuenies / in quem vsque adeo digne bene
ficiam collocaueris / cum quo omnia mihi etiam intercedunt ami
cicie iura / quem ut alterum fratrem amo / quo nihil mihi carius
us: nihilq; iocundius. Neq; vniui / cui homini amicitie locum
priorem faciam. Excepto quod in hoc ipse primum locum occupa
sti / quod si operam tuam illi contuleris: in me collatam accipiam
Vale: et si forte plus equo de tantorum onerum impositione

afido meā p̄sūptionē excuset mea i te fiducia Nihil ē, qđ nō
amor audeat / de quo vere dictū ē. Audacē faciebat amor. Tu
autē p̄mitte qđ rurs⁹ ab alio dī. Dia uiuic̄ amor. In utrūq; ca
dit qđ seq̄r. Nos ergo cedam⁹ amorī. Rurs⁹ vale: et qđē taliter
vt duplicationem uerbi duplicata ualitudō sequatur.

¶ Alia p̄mēdatiua sub alijs v̄bis: et forma. **¶** Ep̄l'a. CCLi.
Salutes multas: et longas: et sepe resūptas Lator harum
deprecatorē me pro sua causa poposcit / cuius uotis si nō pas
ruero / uereor ne eius in me meritis testimonis non satis exple
uerim. Ita enim a me diligitur / vt tibi vni cōcedam / preterea
nemini Si igitur amoris aliquid in te residet / residet certe plus
rimum / id rogo om̄e in huius amici mei causa defundas. Gra
tissimum mihi feceris / si huic amicissimo meo tantuz tribueris /
q̄ntum cui tempis vnq; tribuisti plurimum / quē si deseras nō
est homo alter in quem spem transferat. Persuasum mihi ha
beo / nihil esse / quod a te impetrare non possim. Pro tua igit
prudētia dicti latoris iusticiam sinceram: integramq; seruabis
et bene ualebis: mei semper memor: et amans.

¶ Ep̄l'a merā credētiā p̄tinēs **¶** Ep̄istola. cclxi.
Plurimas iugi clemento salutes Aditro ad te famulū meū
quo non fidelior / quo non secretior alter. Parcus ego iam tē
poris non possum latinus scribere: neq; tuas litteras peto dat
turas moram nuncio / cui redeunti non tam equi cursu / q̄z uola
tu op̄erit: ipseq; nūcius nobis calam⁹: ep̄l'a: lingua erit: et fides
eius cōe sigillū. S; h̄ sisto: hic taceo. Nam si de breuissimo tpe q̄
bas scribere cogebar q̄relā depingo / iterea mihi tps ego breui⁹
effecero. Rogo tñ cogites: nō qđ ipse sed qđ eius equus pote
rit / quē cōmutabit si id necesse iudicaueris / ne nimia festinatō
festinationē tollat. Vale diu sane: sed semper feliciter.

¶ Ep̄istola commendatiua amici ad amicū commendatuz
amicū qualificans **¶** Ep̄istola. CCLxii.
Id modicū qđ possum pro salute. Cōmēdo tibi aicissime
vtr̄ harū latorē / cuius res in turbido sic posite sunt / vt curam

amicorū exigat / alioquin dispēditū subiture. Hic te rogo ut digne
ris eūdem inter vlnas tui amoris āplecti / q me totū tenet: et pos
sides miro dulcore fauoris Dign^o utiq; tuo amore / apd quē nō
mīn^o honestas: q; apd alios necessitas valet. Fama. n. optima
fruit: et meritissima / q plurimū fide: plurimū virtute: plurimū itelli
gētia pstat: et q impēsa sibi bñficia ita interpretat / vt dū pōra
accipit: posteriora mereat / cui vt adiuuētō sis tantis p̄cib^o po
sco / quātis vba nulla sufficiūt: eritq; mibi tāto inclūdi^o / qd id
feceris libēti^o: eoq; grati^o / quo citi^o. Sis bona valitūdie: opāq;
des firuā: atq; sincerā / ne ille se a me: ego quoq; me neglectū a
te suspicer. Ea tñ sp sub lege vt citra tedia sistas. Ex Buxellis
martij die septima: et quidem vesperi dum sua iam retraxerat
lumina celum.

Epistola. CCLXij.

Scribit p̄ ad magr̄z filij vt determinās fiat si sic magr̄o videat
Scripsit nuper venerande magister filius meus ad suū ma
gistrum / qui eum p̄ima grāmatice rudimenta coniecit litteras
verbis pulchras: et sensu secundas / quas potius credo non ei^o
sed ditioribus venis eruptas / quibus subnixe supplicat / vt cū
sociois suis ad gradus procedat. Ego igitur consilio eius magi
stri: paternoq; officio tractus eius precibus acquiesco deter
minans suo vt tempore fiat / si ita suaseris: atq; in eum studiū: in
geniūq; p̄spereris / quo tādē firmis neruis nomē magisterij po
tēter defendere possit. Nolo. n. q domū redeat vacuo vasi p̄si
milis: nō re / sed noie gloriabundus. Reliquū nihil mibi est quod
scribā / nisi q amicorū inter se coia sunt: atq; in omnibus litter
is cadunt. Vale bene: et opto te bene valere.

Rogat scholaris magr̄m suū p̄orē / vt p̄em inducat vt
graduari possit.

Epistola. CCLXiii.

Seruitiū tam debitū q; p̄optū loco salutis. Ad vos humi
li prece confugio magister mi carissime. Scio ego patrem me
um diu animum suū induxisse nihil vobis non credere s̄ ma
ximam in vos fidem habere: vel in his que studium meum res
piciunt / apud quē vobis auctoritas: et familiaritas ingens. est

heretq; ei p̄fidissime / qđ ex vestro p̄silio traxerit. Nouit etiam
q̄ta diligētia conat̄ estis mihi pulchra l̄arū inicitia infundere.
utinā tāto p̄fectu: q̄to conatu. Fateor sane qđ longe e manib⁹
v̄ris alter euadere potui. si mea capacitas v̄re doctrīne respō
disset. Raro semē germiat. qđ arido fūdo iactū ē. nec eque secu
ris secabit ligni cadēs in nodis: ac in planū ceciderit. qđ nō se
cātis: s; nodi vitio accidit. Sed missis his: scitis venerāde ma
ster instare n̄c Louanij veterinātiarū rpa. que iā si pretereo
cū phisicā audio nō redibūt oportuna. Quicqđ de hac re ad pa
trē scribo: conat̄ oīa i t̄ps p̄trahere: putās qđ hodie nō fit. cras
eque fieri posse: et vt rex insci⁹ ē nec rit⁹: nec agēdi foras vniū
sicutū p̄hendit. oculū in me. vt in puez gerit: et at ē solū metis
ens. cui existimat gradum nō p̄gruere: videt qđ subuereri. ne vi
ridi tribuat. qđ maturo debitū ē. Rogo igitur prece cum mas
xima ex corde fluente. quatenus eundem pio vestro cōsilio in
clinare dignemini. qđ me cū socijs meis ad gradum pronehat
nec laboribus meis premiū deesse permittat. Casurus mihi
animus est. si videro ex flore studiorum meorum nullum mihi
fructum responsurum: qđ si ope vestra ad gradus scandere per
missus sum. spero labore meo id me effecturū. vt in patrem: in a
micos. Inq; omnes deniq; mei amantissimos. huiusmodi gradus re
dundarit. Idq; me curaturum polliceor. ne vel vos p̄siliū: vel
eādē p̄rem peniteat obsequi. Vale in eo. qđ p̄sudet oī creato

Pater scribit maḡo sup gradu filij: partim mentem ex
primēs: partim p̄siliū petēs.

Epistola. cclxv

Adulta salute ex corde premissa. Rogauit me filius vene
rande magister eo intentius. quo imprudentius. vt eum sine
rem suis cum socijs ad magisterij gradum p̄uehi. Sed qđ i hac
etate tene. la ad tam alta: et fausta auspitia leuari possit: non sa
tis habeo exploratum. quod tamen si facile possit: cōculsi apd
me iam est. non esse deliberandum. sed si dubium sit non esse
conādum. Filij tamen mei desiderium parui habeo. Ille enim
quid sibi cōducatur: quidne pulchrum: quid quoq; decorū i vna

partē inclinatio: non equa lance deliberat. S; certe tua aucto-
ritas / et si sentire aliter me facile provocaret. vel si dubitare tua
hortatio me facile impelleret / ut id sequerer: quod tu optimum iudica-
res: nec aditā ad aliorū consilia. si tua sint pugnātia. Plurima cala-
mo substrari. q̄ pmissi nūcio. Vale diu felix: semperq; beatus

Alia epl'a i eadē materia i aliā sniam **E**p'l'a cclxvi.

Amiciciā integerrimā: atq; salubrē pro salute. Rogo caris-
sime vir ne filium meum ad gradum admittas. nisi ipse gradus
et gradus illi decori sit. Nequaquā volo ut gradu p̄cedat. quos
sequitur litteris. ne cum doctis pudore taceat: vel impudenti-
us ineptē loquatur. quo tandem vertatur in risum: et fabula
fiat. Non volo. q̄ redeat vana opinione tumefactus solum edo-
ctus v̄rositatis ineptia supbie. Nō. n. birretū magistrū efficit
nec doctorē anulus: nec laurea poetā. Necesse est in eo sit / quod
eū faciat gloriosū. Nolo q̄ foris gerat nomē sciētis: et intus ve-
lice more nil nisi ventū p̄tinēs: v̄ more vacuū vasis quod foris tu-
met: intus nihil p̄tinet. Velim poti' simule' ficul fructu: nō flo-
re locode / q̄ spine / q̄ nō fructu ornat / s; floribus Nolo q̄ mihi
redeat focoq; meo mihi asinus assideat coronat' vano v̄ro nō
tebus inflatus. Ridicula profecto: et alta cachina digna est no-
minalis virtus / vbi ipsa noīa rem patentissime mentiuntur.
Tunc nomen sue dignitatis unusquisq; veraciter tenet / quan-
do rem noīa poterit potenter exercere. Ego enim in adolescē-
tie mee primicijs studijs incubui p̄bie / nunquā tū gradus volui
quod reuerentia fecit: non cōtempus / ad quem / et si nō forte
p̄tingere. ac saltem spirare p̄missum erat. Si tamē colende vir fi-
lium censeas non indignum tanto nomine / placet ut illius la-
bor: gradus honore premiatur / quannō potius sic vicissitudo
p̄premium / quod ad studiorum flores graduum fructus conse-
quatur. Vale: intentissimo animo enitere. ne gradū sumat nisi
fuerit scientia prestans / ne fructu omisso in vtili frondeq; glo-
rietur.

Epistola. cclxvij.

Magister prior repondet scolari

Fili. Patri tuo visū ē / q̄ gradū petis ad p̄pā: inanēq; lac
tātā nō satis intelligēs / qd magisterij gradū p̄tendat / si tñ satis
cōptū haberet / q̄ aliquā sciētie p̄statiā p̄secut⁹ eēs: ac inter tuos
os sodales / q̄ ānis equas / sciētia p̄florisses / q̄ gradū tuis vir
tutib⁹ meruisses / vellet utiq; te honore merito decorari. S; v̄
tur / ut ē mos iuuenū / q̄ appetētior sis gl̄ie: q̄ sciētie: aut vir
tutis: nec certū satis hēo qd p̄i. p̄sulā: Te. n. latere non pōt. q̄
puatibi erit paterni eris portūncula. Nescio an tibi p̄ducat / q̄
inferior ē fortuna / sup̄ior fias ordie. Tot. n. iā repiūtur magri
ut gradus dignitas ex indigna numerositate vilescat. Ad̄t os
ex vniūitate tua euadere vidī / q̄ nihil illic splendoris sunt as
secuti p̄ter magisterij inane vocabulū eis pudore sempiterno
adhesurum. Non meo iuditio ille gradus est / sed fumus: et v̄
tus est / qui cum nuda gloria nō cū sciētia: non cū virtute de
currit: Sed si te scientē prestiteris / gl̄iam pp̄ria virtute merebe
ris / nō q̄ virtus famā pro p̄cio poscat / sed carere ea: et si cupi
as / nō poteris. Ut enī corpus vmbra sequitur / sic virtutem gl̄ia
quē tñ adeo delectat / ut legam⁹ neminē eē qui dulcedine gl̄ie
nō tāgat. Et apud tullij ē Trahimur oēs studio laudis. Bene
rosū enim est optare quod sūmū est. Consulo tamen / ut ma
lorē te p̄struas / q̄ videri desideras / ne sis foris tumens: intus
p̄tract⁹: nec v̄to vanitatis insisteris: virtute carēs: atq; doctri
nis. Itaq; ut finē faciā: p̄ breui statuet quid de te fieri velit: et
te certiorē efficiet. Interea nō aliū tibi incitādū p̄pone: q̄ teip
sū. In teip̄o te inuenies / si excutias tibi te. Vale. Illud Quidij
in te p̄lecto / dī tibi dent annos. Ex te nā cetera sumes: tuoq;
desiderio fauens adsit is / quem penes potestas omnis est: et
quod feliciter aggredi cupis / det feliciter consummare.

Scribit pater suo filio suam intentionem de gra
du suscipiendo. **E**pistola. CCLXvij
Salutē. Fili multo tu desiderio nō quidē ratione fulcito
ad gradus aspiras / sed potius inanis gl̄ie titillatione porrecto
Scire te velim / qui specioso conamine gaudes in litteris ma

gisteris: nō in birro p̄sistere. Gradus. n. nisi scale sūt sciēt sap: at
q̄ virtutū / q̄s p̄cumulasse tibi pulch: i^o erit / q̄ grad^o: et titulos
Insiste iḡ studijs sūmo n̄su: t̄ oteq; aī pondere / vt inter tuos
socios tua sciētia: tuaq; virt^o emineat. Nō. n. laboro / q̄ grad^o te
ornet / si virt^o: t̄ l̄re te vestiāt / nec volo q̄ fallacib^o alis artollar^o
neq; / q̄ sic artium nomina queras / quo quod sciētie defue
rit: suppleatur titulis. Salubrius foret descendere iuste / q̄ im
merito ascendisse. Inglorium enim esse p̄stiterit / q̄ mendatio
gloriosum. Nam omnium oculos fallere non poteris tanto in
te studio defixos / du; partiper emerferis / quo tibi plus glorie
falsē fuerit / eo plus erit infamie / cum tue ignorantie p̄sciis cu
pies delitescere: t̄ ocl^os sapientū effugere: nec aus^o fueris inter
doctos h̄scere. Possē ego narrare multos / q̄s p̄ error pari pi
culo dedit / s̄ fati^o est viuis nominibus pepercisse. Vale in eo a
quo omnis valor est.

Epistola. cclxix.

Gradulatur vn̄iūitas de electione sūmi pontificis: obe
dientiam proficitur: oratores mittit: et rotulum petit.
Sanctissimo patri domino. Ad diuina prudentia sacro s̄a
ete romane: et vn̄iūersalis ecclesie summo pontifici. Humillī
ma cubniniis: apostolici filia vn̄iūersitas Louaniensis semper
seruitrix: atq; oratrix vsq; ad deuotissima pedū oscula beat orū
Ineffabile nobis subortū ē gaudiū beati n̄ime pater. ex creatōe
vestra in v̄ez vicariū saluatoris in terris. Simul. n. spes magne
salutis ecclesie nobis accreuit / q̄ firmiter credimus: atq; spera
mus v̄ram sanctitatē oīa ipsi^o ecclesie tā solida sospitate rec
tarā / q̄ ouile dominicū pace multo inturbatum stabit: atq; q̄e
tam. Et q̄ insutis crucifixi tunica suā sit integritatē seruatur
ra. Et q̄ beati Petri nauicula nullis fluctibus obruetur. Et
let igitur nobiscum ether: et tellus: et vaga ponti mobilis v̄s
da: oēs q; christicole tensis manibus: innixis genibus cū cordis
deuota iubilatione: regi eterno laudes exsoluant: qui vos ad a
picem summi pontificij erexit: et in plenitudinem potestatis as
sumpsit. Et quo lucidius sanctissime pater immensa nostra leti

eis vestre sanctitati cognita fiat miserantibus ad sacros vestros apostolici culminis pedes oratores nostros viros nobis caros et doctos multa virtute prestantes / quod sanctissime clementie vestre nos ipsos omnes tamquam humi coram sacris vestre sanctitatis pedibus oratione: et corpe precubentes presentent ac offerant: ac obedientiam debitam pro nobis cum magna animi gratulatione humillima mente profiteantur. Ac demum deuotissimis precibus vestram sanctitatem implere laborant / ut nostris desiderijs pro quorundam nominandorum rotulo dignetur vestra sanctitas commode fauere / quos ut placeat benignissime et audire: et exaudire sanctissime clementie vestre deuotissimis affectibus supplicamus quam digne: ut rex eternus conseruare longevae felicissimis incrementis: eamque diu vniuersali ecclesie preesse faciat: atque prodesse. Et Louanio in nostra congregatione generali apostoli augustini mensis Julij die tertia.

Epistola. CCLXXI:

Frater ad summum pontificem super eisdem in alia forma. Beatissimo in christo patri et domino: domino. A. diuina ordinatone sancte romanee et vniuersalis ecclesie summo pontifici. Vniuersitas Louaniensis obedientissima apostolice sedis sepe oratrix adusque deuotissima pedum oscula beatorum immensas illas tristitias beatissime patris aliquod diebus pertulimus propter defledam mortem sanctissime recordationis domini. A. sacrosancte romane ecclesie summi pontificis / nunciatio assumptionis vestre sanctitatis maximo leticie iubilo suauit. Dolebamus enim omnes sanctam matrem ecclesiam tanto preside viduatam: anrumque quisnam successor esset in apostolici culminis pontificium pendebamus. Sed quod primum innotuit iesum christum sue misertum ecclesie: ac vos in solio apostolico summi iam presidem collocasse / tanta fragrantia plenissimi gaudij nostra corda perfudit / ut nec calamo scribere possemus: nec satis voce referare. Benedictus altissimus / qui sua benignissima providentia in hoc nubiloso tempore / quo dei ecclesia omni videtur prosperitate priuata / vos in suum vicarium prefecit virum quidem scientia profundum: virtute clarum: fide perspicuum ac cunctis in rebus secundum pariter: et facundum / qui per ve

stray eminetissimā prudētīā: factissimāq; clemētiam oīa turbida
implacida: atq; senera facile pūteris diuina sp virtute pambus
la q̄ v̄ris factissimis laborib; pūssimisq; desiderijs respōdebit
vt speram; Pro quo incessanter oīpotētem nos deuotissime
oratuos pollicemur: humillimāq; siml' obediētīā v̄re sanctitati
pollicemur in euss: nosq; ipos oēs v̄re sanctissime volūtatī paras
tissimos seruos submittimus pstratos ad terrā pedes an bea
tos / prout latinus oratores nostri / quos ad sanctitatē v̄raz mit
timus v̄ris organīs exposituri sunt / quos sanctissime: ac clemē
tissime p̄ v̄ra sanctitas dignet misericorditer exaudire / quam
siml' dignet altissim; felicissime p̄seruare vt diu vniūsalī eccle
sie p̄sit: et profit vt optamus. Datum Louanij in nostra con
gregatione generali.

Epistola. cclxxi.

Scribit vnīuersitas commendaticias litteras pro
quodam doctore suo supposito ad summū p̄tificem.
Sanctissime clementissime pater. Humillima vnīuersitas
tis Louaniēsis. obediētīa semper resumpta adusq; pulueres
sub beatis pedibus cum osculo eoz per deuoto. Cum ad sanc
tatem vestram. Ad enim eiusdē dominationis v̄re deuotū fi
lium v̄triusq; iuris doctore accessu; audiuimus / omittere nō
potuimus quin eūdem nostris litteris: et precibus q̄rū posse
mus iurare: sua bonitate sic promerente / qui a teneris an
nis virtuti incubuit vigilanter: et litteris / cui natura non defu
it in eum pulcherrima dona desundēs: neq; ipsemet sibi
ip̄i abfuit. Sed dictas nature votes officijs: et litteris clarior
ris effecit. In tantāq; hominum gratiam eius se virtute eue
xit / vt nostro iudicio dignissimus sit / qui inter v̄nas sanctita
tis vestre misericorditer amplectetur: sanctissimisq; vestris gra
tīs ornet et fauorib;. In p̄mis. n. fortune p̄tractior ē q̄ littere
q̄ virtus: et q̄ eius merita poscāt. Parentes. n. sanguie clarī
tot sūt prolib; onerati / vt eū inflexerit pietas magna pro parte
successionē paternā fratrib; relinquere sese a puero eccl'astico
statui dedicando / cuius p̄sone dignitas q̄primū vestre scitatis

cognita fuerit / firmiter speramus mox illi vestram sanctissimam
gratiā opulentiū respōsurā / quō ut fiat beatissimē p̄r humillimis
p̄cibus supplicam⁹ / quo sentiat n̄r in testimoniū: n̄r asq; et iā su
p̄fusas humillimas preces a p̄b̄ sanctissimā clemētīā vestrā alī
quid fidei: et gr̄e meruisse / quā p̄seruare dignet longo tempore
in virib⁹ multis: qui eandem sponse sue ecclesie p̄fecit rectri
cem. Ex nostra generali cōgregatione louaniēn̄. apud augusti
nenses

Epistola. CCLXXII.

Cōmendatur nepos alteri nepoti / ut ei adiumento sit
Salutē: ac p̄perui amoris firmitatē. **E**t illa amicitia vir mi
hi ad cor vsq; dilecte / que mihi cū hoc latore dies longos fuit
exposcit / ut illi sum adiutor: et fautor / cui etiā accedit sāgnis
cōiūctio talis ut eū tanq̄ honestissimā mei gr̄is p̄tē cogor ex
colere / cui t̄m afficio: / ut nihil addi possit. Et quē amore magis
cōplectar aliū habeo neminē / cui ut adiumento sis tantis preci
bus posco / quātis v̄ba nulla sufficiūnt: eritq; mihi tanto iucun
dus / quō id feceris libētius / eoq; grati⁹: quo citius. Tāta enī
effulget virtute / ut valde indignū sit / eū tam diu suo clarissimo
iure caruisse. Ad te enī accedit sue cause salutis auxiliū: consi
liūq; expetens / qui abunde locū consilij habes: et auxiliū co
piam. Fiat igitur / ac illi sint preces mee p̄sidio / quo intelli
gat te mei amatissimum: et apud te nihil esse antiquius fide: et
beniuolentiā. Vale: et si quid est / quod ex me velis ipea: mox
implere conabor: morasq; p̄scindā.

Epistola. CCLXXIII.

Responso ad epistolam prescriptam

Et penetrabil⁹ cordis salutes nō n̄uerabiles. Cōmēdasti mi
hi aice p̄care tui nepotis filiū / in quo oīa p̄ris mox agnouī: cui
tā similis ē / ut oēm hōiem spectādi admiratōe suspēdet. Non
enī lac similis lacti existit: nec possū p̄pēdere qd alteri infit quō
alteri desit. Si. n. ut cuiuscūq; liniamēta sic etas: et habit⁹ res
pōderēt / mox alteri: alterum appellabis. quod enim tuis litte
ris postulasti: subito feci: quo ad potui: nil iussu moratus: facias
q; quod restat tam diligenter / q̄ libenter: nec rogandus sum:

nec horrad. Nam p̄sem ei⁹ felicis mēorie: q̄ familiarissime dilexi
ego/hūc familiaritatē illi⁹ p̄stitui: ⁊ dilectōis heredē. p̄derit q̄
ei/q̄ tā dilectis:clarisq̄ imaginib⁹ originē traxerit: ⁊ q̄ nunq̄
fuerit p̄ris sui officiū in me p̄termisissū: neq̄ ei⁹ opam i me refri-
guisse censerī nō breui dixerō q̄ leris ocl'is: q̄ blādo vultu me
viderit: q̄ comit se mihi p̄iurerit: q̄ late om̄s iocunditatē habe-
nas i meo p̄spectu effuderit. Vale: meq̄ tuo fr̄i p̄mēdatū effice
q̄ quotiēs aicos mēoria voluo: mox int̄ p̄mos emergit. Ex lo-
uano volante manu et celeri penna. nisi me occupatio ingēs li-
gatum haberet longior essem/ dum plus erit. ocij lati⁹ scribam.

Deplangit amicus filiū sui fr̄is aufugisse/rogatur ami-
cus vt reductioni studeat. Epistola. C. Cxxiiij.

Salutes innumeras et cordiales. Unicū h̄z filiū frat̄ me⁹ aice
dilecte: nibll p̄ris h̄sitē/ nisi cognomē: sexū ⁊ formā/ quē vt vni⁹
cus ē: vnice diligit/ cui iā accreuit q̄d referre piget: pudet: ⁊ mi-
seret vitioꝝ maria seges. doletq̄ vehementer p̄ in eo crescētibus
ānis: decreuisse virtutes/ ⁊ q̄ cecis ducib⁹: nō rectis fidat cōsi-
lijs. Nam prudētū vitioꝝ salubres monitōes q̄si aniles reputat
cātilenas. Dabis rogo opā si eūdē gētū vsp̄iā p̄cepis: q̄ ad suū
parētē redeat: ⁊ ex flumie erroꝝ enatet. Adodū agēdi tibi tua
prudētia dabit: nō ē opus docere. Adineruā/ nec dare lumina
lincī ⁊ argo. Ex cui⁹ t̄n secreto abcessu p̄ ei⁹ t̄nō dolore affect⁹ ē
vt more frenetici vage: turbatq̄ loq̄tur: ⁊ agat: ⁊ assiduo gei-
tu dolorē effūdāt: timēs q̄ h̄ vitia q̄bus teneris ānis insuescit
tota etate sectabit: cū magna ⁊ efficac̄ nimis ē vis p̄suetudinis
cui lōgo tractu p̄firmate: vir vnq̄ obstitit. Trabitq̄ p̄ oē au-
guriū peioꝝe via in q̄ doloris affectū nō argno: s̄ excessū. Adis-
tins ista ferret si alioꝝ caus̄ inspiceret/ cui⁹ dolores icriptis li-
nīre studerē/ s̄ vereor ne p̄uriēt ocello p̄fricatio sit molesta/ q̄
poti⁹ nil aliud agerē: q̄ augere luct⁹: ⁊ renouare dolores. Et iā
non est aptus p̄solator/ quem p̄prij gemitus viuunt: cuius vt
sceribus molitis fracta in lachrymas verba dissudāt. Sed vale
cogor ep̄l'az claudē: papizq̄ et oculos a lachrymis abstergere

Risus ad eplam pcedet.

Epistola. CCLXXV.

Et quā mibi vellē salute pmissa. Recepi lras tuas vir optime/doloris non vacuas: amoris plenas / qbus inspectis mox mixt' lachrymis. dolor mibi incaluit. vbi nepotulus tuus: qui dum sui patris corporis pulcherrima linamenta exprimit: non eius virtutē. nec animi eius imaginē pre se ferre dignatur sed honoris ppriū pdigus omni pudore depulso a virtute pedē retrahit. indulgit vitij: bisq; induruit: atq; adeo vt eius ptem viruz grandenū. mltā maiestate venerādū grauiter offēderit: sua amq; castigationē nō excusatōe: s; fuga vitauit / quo eū magis suspicor metu: vt alioz suasu / q̄ pprio nisu errauisse. Haby effigie oculis tā gratā / vt vt' celo elaps': vt' deoz semie nat' appareat. Nā in ei' aspectu nō tā humani: q̄ diuini specimē decoris: effulget. Nō solēt vitia tā decora sede locari / dolebit senex si inuenis a vitijs ceptis pedē nō retrahat. Est mibi suspitio qd aliq̄ i loco lateat / qd p famulos meos hac nocte scrutari faciat Luna. n. iam pernox ē / q̄ gratū obsequiuz p̄stabit esitib'. Scio qd petas / qd p̄ optat dabo opam āborū votis p̄gruā. Tale lōgior essem sed sōnus fur oculi grauidū mibi caput efficit.

Scribit auunculus filio profugo inducens vt redeat

Epistola. CCLXXVI.

Salutis pium desiderium loco salutis. Fili nescio vnde incipiam: quid primum: quid vltimū dicam: an bona cōmemores que pdidisti: an mala defleam / que meruisti. Obediens eras: diligens eras: parentibusq; carissimus eras: et cum tociens dico eras / necesse est vt tociens ingemiscas / qui non iam es qui fueras sed paras tuis parentibus noctes vigilijs: et anxietate prolixas / qui te. vnicum eis filium ad cor vsq; adeo diligunt vt te ipsam habeant proprio sanguine cariores: ac nocte: dieq; laborem nullam fugiunt: non frigus: non estum / quo te ab inopia futura preseruent: et certe quo felicioz fuisti: qd tibi natura tales parentes contulit / eo miserior atq; indignior eis / q tua culpa eoz fauores demereris. Mater enī tua tuam fugā agno

scēs pre graui dolore capillos vulsit: pect⁹ p⁹cussit: digitosq; cō
torsit / mēs illi refugit / vt putarēt astātes ei diē illuxisse supmū
Tu matri tue p̄mū pōd⁹ fuisti: deide dolor: et timor. Abemine
ris q̄so q̄t ei sōnos: q̄t cibos: q̄tq; iocos tuis fletib⁹ abruperis
q̄t ei ārietates pepis. Nulla maior igratitudo ē / q̄ q̄ in matrē
cōmittit. Si h̄ te fili nō moueāt adamātīua corda motura / sed
maneat tibi cor saxetū / q̄ tāta materina solacia i te suauī amore
p̄gesta nō desinas rebellionē p̄p̄sare. aspice iusti dei flagella / nō
vt lōge distātia: s; vt mox futura / iamīq; p̄sit ia. Tu igr̄ redi: et
in parētū sinu recibe. A radice. n. seūct⁹ ram⁹ emoritur / q̄d nisi
feceris: tibi tāq; mutili arbori iminēt securis: et ignis. His deni
q; lectis possibitls oib⁹ ad me p̄perādo festina: dabo modū: et or
dinem / quibus parentum gr̄am tuo honore assequaris: et nolē
rem in sinu positam p̄temnere. Nam si parentes tuos offende
re non desinas: et eos aliquando tua culpa p̄dideris / habebis
donec viuas nocte: dieq; summū dolorē erroris tui in pectore
testem. Tunc p̄imum parentes nosces / cum perdidideris. Tūc
patrem: tunc matrem: tunc mutatā domum: mutatam familiam
flebis: et frustra p̄cuties pectora palmis: et sero penitere inci
pies: dū nō erit penitūdis loc⁹. Sed vale. incaluit calamus / qui
cursu fuerit: et sistere nescit. **Epistola. CCLXXV.**

Pterum auunculus filio profugo in aliam formam
Meliore q̄ paras fruare salute. Scias care adolescens a
micos omnes tuos a te auersos esse: neq; vllam rerum tuarum
velle deinceps curam agere. Ego adhuc resto / quem / vt video
a tuo amore extrudes / si aures claudere: et oculos vt cepisti a
uertere pergas. Tibi enim adhuc: non tuis moribus sum ami
cus / qui te viliter p̄iūcis ad alia natus. Nam si verum auri
bus hausi / in te inualuit pompa: luxus: et vanitas omnis. Vir
enim mustum es / dum corrumperis in acetum. Loqui cogor
ne taciturnitas mea indulgentia reputetur. mallet tuam po
tius vt tibi tua conscientia / q̄ meus sermo pudorem incuteret
Satis enī ingenij hēs / quo sordes tuas videas / nō tñ diluis

vias fortunofas tuas agnofcis nec defertis: impendefq; piculum
nō metuere nō potes: nec declinas. Quo q̄fo fili euafit parētū
reuerētia: vbi lex nat̄e: vbi timor dei / q̄ sic difsidet a teip̄o: ⁊ q̄ te
focietatib⁹ imifces piclo plenis. Sp̄ne rogo illos q̄z exemplo
gl̄iaris: illofq; fuge / vt scyllam: a tuo q̄q; aditu phibeas / q̄s vi
des ī tāta vi:ioz eruberātia collapfos / vt iter virtutē: et vitiuz
difcrimē nullū faciāt. Qd̄ nifi facias / tādē tibi rubiginē amica
hūr / quā vix vnq; vllō post tpe poteris diluere: at exitū tandē
flebis / q̄ phemia nō fēfifti: ⁊ q̄ iuuenis tā pertinaciter agis es
nec cū rubore recordaberis. Nō hēfiteo / quīz fcias luce clari⁹ rec
ta eē: q̄ fcribo / s̄ nimitū vereor: ne affectuū ipet⁹ te cogat fequi
peiora. Hoc tñ fcripfiſſe iurat / vt fi ī errore tuo p̄ſtabis / ego in
te meo officio p̄fugar: nec omittete potui quin aicas tuas au
res: aico f̄mone pulſarē / nō qdē tā blādo / q̄ verace / nec tā cō
pofito / q̄ fideli / quē fi rugata frōte p̄pferis: tuofq; parētēs cō
tinuis dolorib⁹ p̄orſeris: meli⁹ foret (ſit venia: dicto) tepu⁹ tell⁹
ima debifceret. obſorberetq;. S; facito meli⁹: valetq; felicius.

Conſilio p̄fugit fili ad ſuū auunculum **E**pl̄a. CCLxxvij.

Humillima commendatione humillimo corde p̄miſſa. Non
video quibus verbis auuncule dilectiffime immenſam animi le
titiam exprimere poſſim: Tantum enim mihi veſtris ex litteris
gaudium ſubortum eſt: tantuſq; letitie ſplendor inſulſit / vt oīa
verba frigidiora videantur. Haberē certe oculos non modo ve
latos / ſ; p̄orſus erutos / ſi veſtris p̄ſilijs obluſtari p̄ſumerē
tanta ratione fundatis. Dabo opam mor nebulā vite mee ta
lter abluere / vt matrem meam / quē geſtauit in vtero: me pepit
ſub lacte nutriuit maiorī gaudio p̄fundā / q̄ vnq; fuerit ex me
doloze concuſſa: ſocietatēq; illam / quam ſum cupidius q̄ p̄u
dentius imitatus abūcio: fugio: nego: abnuo: reſpuo: cathenam
q; rumpo: qua ipſe mihi conteruit. Jam clare video ſocios me
os canibus ſimiles / qui os diligant / vt extrahant ſuccum: vel
bis / qui lanam in ouibus querunt: nō ſalutē / qui miro quodā
applauſu me viſi ſunt excolere / quozū amor iſdem gradib⁹ cum

mels denarijs abulauit: tantoq; remissior: q̄to pecunia nume-
ro minor: vt cū vltio denario etiā ip̄ius amoris euanesceret
vltimus grad⁹. Jam lapsum meū agnosco dolens: ⁊ gemens/
q̄ nunq̄ potui lacrimas p̄ferre parentū. Non sinat de⁹ vitam
meā vsq; ad illa perduci t̄pa/ q̄bus hec tractē quo dolorib⁹ ra-
pti funeri forent pp̄iores/ sed me vel tell⁹: vt l̄re tue sonare vi-
dent/ optē p̄us inia debiscat/ vel cyclopiū fulmie cadā. Clare
sentio v̄ia eruditide instructus/ q̄tū parētes amare: ⁊ veni-
ri oporteat. Vos aut vt cepistis/ mihi absistite. Nulla em̄ spes
salutis: nullū mihi p̄sidiū aliū sup̄est. O pro felicissime valeatis
opēq; ferat/ q̄ spē dedistis.

Epistola. cclxxix.

Et filium promoneat ad aliquod beneficium.

Plurime salutis largā affluentia. Cogunt me vir egregie
filij tui mores: eiusq; vite integritas in ip̄ius fauorē ad te nūc
l̄ras dare rogans/ vt in p̄mōtionē alicuius beneficij paternus
sibi fauorē nō abesse sentiat/ q̄ ob alia multa q̄ q̄ tibi filius sic
a te meref carus haberi/ q̄ adolescentie primitias ita instituit
vt om̄i etatis inuenies eū p̄ duce colant: obseruent/ q̄ fax
esse videt a om̄is lumē accipit. Nemo em̄ antecedere potest
quisq; eo h̄. etur honestior/ quo tergo suo pp̄ior est. vix ere-
diderit quisplam tātas ingenij lucē: tantā indolis placentiam
tantū facundie splendorē tā tenere etati incidere posse. Yucū
dius adeo est/ vt facetijs suis risum lugentib⁹ euocaret. Adul-
ta paterna in se habet non futurus vnq̄ tuarum virtutum se-
pultor: quas gerit corde: et fronte depictas: eritq; tibi ipse se-
nectutis tue baculus ⁊ paterni nominis seruator: ⁊ autor. Ta-
le. Prolixior essem nisi iam nox abstraheret lumina celo.

Responsum ad predictam. **E**pistola. cclxxx.

Salutem in auctore salutis. Filluz meū extollere conaris
multo studio non pari iudicio/ quē si min⁹ amares/ plus fidei
ap̄ d̄ me littere tue mererent. Amor cecus iudex est. Non em̄
tam rebus fallimur/ q̄ rerū apparentijs. Certū habeo q̄ bene
de filio existimas meo/ cui p̄missa ascribis vix orbe virtutis/

quo certe p virtute effigiē: p re sil'achri laudas. Bone indo-
lis esse videt / sed front' eius nulla fides virtutē / vt scopulū su-
git. Nō tā apis taxū odit: nō tā baculū canis vel balnea cat-
tus q̄ libroz hostis ē / quē si qs arguat / mille excusationū di-
uerticula q̄ret / vt pulchro pallio crimē obūbret. Vultū suū ad-
nutū variat vtq̄ nō idē / s̄ sui v̄gener videat. facies agnū mō-
strat / sed (vt persū v̄bū ē suat in pectore vulpē. Raro sibi vul-
tus cū aīo coit raro lingua p̄sonat ori. Tu his vitijis mor' oc-
curre. Discat aliū vite callē te magīo. Mā nihil duco turpius
ficto: nihilq; fedius simulato. Vale: omniaq; facito mea causa
vt consuesti semper: et amice: et diligenter.

Querele rare scriptiois.

Epistola. cclxxx.

Sincerā amiciciam loco salutis. Habet me admiratio multa
qd sibi velit tā diuturna l'arū tuaz in me abstinētia / cū vetus
nra p̄iunctio: nosterq; p̄stinus amor frequentiores expostulet.
Nescio qs torpor amoris: que digitorū palis te inuaserit vt
litterulā ne vnīcam ex te excutere possim / q; tñ vtriq; morbo
p̄fricatio p̄dest. Adādiū statui te meaz l'arum frequētia p̄tinuo
blādoq; tactu p̄fricare / vt eādē aromatiū more spiramina red-
das / q̄ lētius odorē spirāt / si non trita fuerint. Adagnes forti-
trahit ferrū si terat: maiorana: atq; lanēdula digitis p̄tractate
odores flagrātius fundit. Tu ergo / si me amas / hāc scribēdi
segniciē exue: teq; l'arū frequētiore exhibe / et si q̄ ex te merui: si
digna precor: si me tua existimas amicicia nō indignum / rogo
ne desinas mihi tuū statū p̄scribere: studeasq; vetusti nri amo-
ris cineres euoluere inuenies spo adhuc aliquā viuentē scin-
tillulā tui vt creberrie scribas excicatricē / qd si mihi p̄stiteris
q̄ maxie tuis iussibus delectabor. S; vale longi-
l'apsum / q̄ tarditas t̄pis: vel festinantia postulauit.

Intimat' amico / ne quē p̄posuerat comitē capiat iti-
neris ad sctām terrā / q; garrul' / et mādar ē. **E**pl'a. cclxxxij.

Salutes nō pauciores / q̄ gignit estas aristas. Audio p̄pos-
uisse te cordialis amice terram sanctam deuotionis gratia vt

fitare & assumere p socio villici filii h vt te libere: tuteq; alto
quar/accede ppius ne qua externa auris interueniat: interea
q; mihi ad ostiū ocul^o erit ne q; inspatio irrūpat. Ille quē ite
neratiōis tue comitē delegisti/vir proorsus agrestis et insulsus
est/q; inter canes male tut^o ābularet/si tā lep^o q; fatu^o videre
tur: q; tot^o ex mēdacijis pēdet: et ex ficticijs pfect^o ē. Animum
tuū inducas/nihil illi credere quē tā infestū aurib^o senties vt
facile tibi quieti^o esse iudicatur^o esses vl' eū lingua: vel te aurib^o
caruisse Certū est tāto pectoris sono minime rīdere virtutem
Nā piccas: & graculos sua arrulitate supat nihil iudicio dis
gerēs nullā tenēs lingue mēsurā. alti em flat^o est/q; more follis
plenis buccis aerē trahit: & efflat/q; molēdia moturū putates.
Vale lōgeue: sane plandēter. Has dū scribo nō quereūt digiti
sed volitauit calamus non aliter q; ei velum super infixum
esset v̄cto p̄spo agitatū.

Epl'a. cclxxxij.

Intimat breuis visitatio amici: & leta p̄fabulatio.

Immēsas cū fauor' ardore salutes. Adderit breui tps qd
nos vnū in locū misceat. Starui em his paschalib^o videre te.
Ita dico nisi vl' tibi citi^o: vl' fortūe feri^o placuerit. Adtra me
diu ligatū tenuerūt/q; min^o te visitare potueris h tā funē solūā
rūpā moras: cūcta retiacula frāgā. Lōgiorē p̄tractionem ferre
nō possuz vroz: ardeo crucior. Te p̄celerit visitare intēdo/vt re
frigeriū p̄beas/q; hāc flāmā puocasti. Tūc vocē voci iūgem^o. &
dexterā dextre eritq; tūc nob n̄oz. euētū vltro: citroq; incū
da recitatio/q; nobis tūc dies breuissimi videbunt/etiā si esti
nis solib^o p̄rēdāt tūc (vt orati^o clamat) bibēdū: tūc pede libero
pulsanda tell^o: craterisq; magnis vīna coronasse iuuabit: eroq;
tibi cohesur^o diuiti^o q; aduenero tardi^o amicissimoq; sermone
lōgas horas p̄saptur^o/vt mora restituat qd necessitas abstulit
ex louanto tāta festināria vt facile putares/si me has scribere
p̄speriffes: digitos meos i pedes lepoz eē p̄spos. vale philariē
& qdē ganderior muscis in melle.

Epl'a. cclxxxij.

Ad petitionē amici statū suū fr̄isq; sui notū facit amico.

Ad petitionem amici statum suum: fratrisq; sui no-
tum facit amico.

Epistola. cclxxxij.

Salutes felicibus voris onustas. Quia semp inqris caris-
sime vir: quid frater: qd ego: qd vnus: qd alter: vel qd abo mol-
liamur. Hinc bis pauculis dabo respōsum. Frater meus viuit
ruri beatus (q' vt Oratij verbū est) paterna rura bobus exer-
cet suis: p'spectatq; errantes greges suos in valle: qñq; ramos
arborū āputat felicioresq; inserit. Adodo lib; ei lacere sub an-
tiqua ilice: mō in tenaci gramie: querit aliqñ in siluis aues ten-
dēs retia: et dolos ap'ris: et turdis edacib'. Iā pauidū leporē fu-
gat: iā aduenā grnē laqueo captat: sic vagat q'ridie latis in cā-
pis pustus solib'. et letus domū rediēs: sp' comedit dapes in-
emptas. In quē illud virgilij cadit. Felix beus nīmū felix bona
si sua norunt agricole. Nā nulla sub sole occupatio alia magis
eisdē pducit: qui tāta vborū angustia ptractus est: vt si vbus
vnū vel duo subduxeris elinguis fiat: et quavis statua tacit ur-
nior. Ita vt eum marmoreū putes: et inaudit orio. Dūbagore:
aut monachorū claustrō nō tā vsus: q̄ necessitatē silētij didisse
qđ silentiū in capiēdis auib' pualde cōuenit: ad quā capturā
instar argi centū ferentū oculos diligētissim' est. Libros a ter-
go relinquit. Nā studere apud eū: torqueri est suppliciq; loco
liber est. Ego aut venationis loco interdū poesum video: quo
possim facilius dispēdia vite p'pensare: more laborantium qui
qñq; cantilenis solent redia propulsare: et itinerantiū: quibus
via breuior videtur: si labor fabulis subleuetur. Vale sanus: et
fatis viue secundis.

Epistola. cclxxxv.

Rogāt amic' vt mittat per eū scriptor picus amico.
Salutes omni desiderabili gratiores. Prospicias mihi ro-
go amice carissime de scriptore bono: de bonitate non solum
artis loquor: sed fidei: qui non mecum agat vt ille estate par-
acta qui multa incepit: perfecit nihil. Plurimorum ille verborū
rumerat: et promissionum maxima tuba: sed omne promissum
in voce permansit: qui vbiq; loci eum conuenio: non secus a

meo aspecta fugit q̄ si basiliscū aspiceret. Volo mihi. Multige
lū bonis lris ad gratiā p̄tracris mēdis castigat̄ exscribi. que in
nec veditōe neq; p̄modato vel longo tpe assēq; valeo. Hæc igr̄
epl̄a visa q̄si p̄gnore facito ad me bon̄ scriptor̄ accedat. cui re
ratio suaserit p̄missi dabo. Polurimumq; rogo. ne differas ne q̄
q; p̄mittas. vt te poti⁹ excusandū tardit̄. q̄ laudā dū festinas
tionis efficias. Parcito tñ. si fuero. q̄ equū ē audēcioz. Vibi
em̄ ē. qd̄ magni amoris sibi p̄ci⁹ aim⁹ nō audeat p̄sumere. Ce
terū post vltias lras nihil accidit qd̄ tua interesse arbitrer pie
ter incredibile desiderii meuz visendi tui. qd̄ in dies magis ac
magis augetur. hoc aut̄ me lenare tui est officij. Si qd̄ ex me
vis certe p̄cipito. Tu is voq; pere mihi voluptas ē et nullū ipo
nere pōd̄. Vale in eo q̄ mori vincula r̄p̄it. Ex burxella Junij
quinta eo mane. quo noctem sugauerat auroa consurgens.

Epistola solatoria.

Ep̄la. ecl̄xxvi.

Salutes et plusq; salutis. si quid vsq; est qd̄ is plus est
Accepi lras tuas plactu plenas disertissime vir. qbus rimo
rem ad te venisse declaras. q̄ frater tu⁹ in oppido suo cū alijs
conciuib⁹ obsidione ostius sit circūseptus. vt nulla illi salutis
spes relicta videat̄. Hūc rogo dilectissime vir timorem exue.
Pessim⁹ semp̄ in dubio angur est timor q̄q; sepe vbi timoris
magis ē illic p̄culi min⁹ ē. In bellis em̄ fallax ē spes ⁊ fallax ē
timor vbi fere nihil ex p̄meditato vel agit̄ vl̄ accidit. s; eūt̄ oia
inopine. Nō igr̄ despes queso. Neme scit qd̄ presidij fortuna
p̄bebit. Finis cuiuslibet rei incertus est. Nō em̄ de nibilo hec
nomen finis gr̄matici dubij generis posuere. Vale vir fama
ingens sed re quidem ingentior. Ex louanio nonenbris sexta
volatim p̄instaranis. que vt (virgilij v̄bo vtat) raptis secat area
pennis. Lator harum quiddam secreti tibi deuelaturus est
meo noie. cuius v̄bis nudus sic credere potes. ac si mille foret
ei appensa sigilla quodcūq; dixerit iurati putabis.

Intimat amicus amico. q̄ sequenti die secum
suo in reditu p̄ansurus sit.

Ep̄la. ecl̄xxvij.

Uini optimi letissimos haustus p salute/que salutatio in
bucca cadit qua iaz satis inhabitat. **D**u nunc curru vectus vir
ornatissime domum tuam transitu aspicio/mox saltu festino velut
ad lectus fracta puppe pfugerem/de curru descendo:celeriqz cur
su domum tuam peto/ad cuius fores pulso: et clamito parum tecum
loquendi avidissimus/sed dum vicini te in ecclesia esse nunciarer
fecit partim impatiencia vectoris: partimqz distantia ne illic te seque
rer: partim qz q inculca fui: rusticanaqz veste ptectus/in qua te
solo coram comparare non formidabo: puicuras/qualis extrinsecus
tibi videar/q a longo aptum: ac nudum animi cognovisti. Sed dum
clamore vectoris: societatisqz rursus cogor currum ascendere ec
ce inopine scolaris occurrit/cuius ex corio calamum peto: hanc
qz precario papirum nactus has tibi dandas relinquo quibus cer
tior fias/qz cras rediens tecum pransurus sim/nisi vel deo: vel
fortune: vel tibi secus placuerit. Interea vale faustus: et frue
re votis: neqz unquam rogatum Iouem inueneris surdum.

Filius ad patrem p subuentione ut libros emat.

Epistola. cclxxxvii.

Humillimam obedientiam loco salutis. **C**omemoratio vestre
et quidem vltronee sponsonis meruendissime pater omni cyro
grapho mihi efficacioris: cunctoqz pignore certioris intrepida
dam mihi afflauit rogandi fiduciam/ut mihi denarios per tutum
et celerem nuncium mittere dignemini/ quibus mihi libros valeam
comparare. Clare enim nouistis optime pater qualiter anni eant (Qui
dico teste) more fluentis aque: nec que preterit iterum renocabit
vnda/ sic hec indulta studio tempora flutu continuo occurrunt
absqz refluxu/ que tempora nequeo in pfectum meum inflectere
stante non modo mihi penuria/ sed omnimoda librorum carentia
que me facit scientiarum dulci: optoqz fructu carere. Si enim
Cassiodoro credimus: larga manus ingenia nutrit. **H**este igitur
bonitatis erit acquiescere iam meis necessariis: iustisqz deside
riis/ quo pectori meo scientiarum sitibundo vberem refecionem
vederitis/ et quidem vtilem gratam: et salutarem: et quo tandem

pater optime tandem intenerit Tantalus undas. Non enim debet studentis sumptus inter consumpta / sed veluti quedam semina centupli fructus computari. Dignetur altissimus vos felicissime seruare. Ex Iouanio cursim: confidenter / corde tamen meo multa spe: multoque affectu titillante. *Epl'a. cclxxxix.*

Salvus: et bonus esto. Vidi litteras tuas atque eas preter exposuit mihi filii intercursor nuncius indigetis te multis sub esse: atque te mirari / quid tibi velit hec temporis mora / qua tibi (ut ais) nihil: ac nihil missus est / sed talia certe nunc filii sunt tempora / ut conducat te ori tuo silentium dare: et frensi desideris: ac opulentiozem fortunam expectare. Nam ut satis audivere potuisti / huius anni agrorum cultura: pratorum sectio: putatioque vinearum: et quod egrius ferri solet / dum iam his omnibus labor esset impensus / ex inclementia celi male responderunt per seffori: nec erunt hec omnia vel hominibus. vel armentis hoc anno pastum prebitura. Hinc compati cogeris parentum damnis fratrumque tuorum: sororumque egentis. Parce igitur: atque sobrie tibi ad tempus viuendum est / donec sidera nobis illuxerint feliciora / quod breui concedat ille qui potest. Vale: salutes plurimas tuis magistris meo nomine annuncians: et si deus votis annuat meis ad te me cito futurum expecta.

Conqueritur pater de dura correctione filii.

Epistola. ccxc.

Salutes plurimas auro gemisque ornatas: vel alio quodas si quid his preciosus easdem poterit venustare. Inueni filium in hac paucula mora venerande magister / qua iam domi mee fuit habere animu formidoloso quodam pauore deiectu / ut vix oculu leuare vel vberu ausit exprmere. Si quis est accedit propius: mox caput retrahit cubitusque leuat / quod conari videtur ut caput a vberibus saluet quod in sommo sepe clamitat: veniamque rogat / non aliter / ac si virgis duriter impetvapularet. Dixit mihi mater ipsum sub veste habere cutem macram grossis vibicibus informem. Rogo igitur magister optime

q̄ ip̄m dulcius formes et mollius alas. neq̄ eundē virgīs vel
minis corrigas: nec utcūq̄ vapulare. pmittas. mitis ipse inge-
nū est dulciusq̄ nature. Despant em̄ (vt inqt̄ quintilian⁹) ple-
rūq̄ pueri. et dolent: et nouissime oderunt ⁊ qđ marie nocet
dū oia timēt/nihil conant̄. Mā vt frōdib⁹ teneris rustici falcē
nō adhibēt/ eo q̄ reformidare ferrū videre/ ⁊ nūdā cicatricē
pati posse/ ita teneros ānos nō tā virga terreri/ q̄ incuditas
te demulceri oportet. Videm⁹ em̄ sepissime inter man⁹ cesoz la-
pides frangi/ dū q̄drāt si fort̄ asse nimio ipetu q̄drator icusse-
rit. vale sub leto sidere vt tu⁹ honor: tua vt⁹ tua merita poscūt.

Rescriptio ad eplam p̄scriptā **E**pl. cccci.

Salutē ē: ⁊ si qđ salute grati⁹ poterit cogitari. Deus q̄ vel-
lem optie vir tuū filiū alienis oculis aspiceres/ q̄ eundem dul-
cis nature: mitisq̄ ingenū descripsisti/ q̄ aliorū iudicio: cū sit
alijs multis vitijs inq̄nat⁹/ tū inobedientia est oīm pm⁹. quem
vt tua pace dixerim/ a vitijs satietas q̄nq̄ retraxit: nūq̄ volū-
tas. S; p̄cepta magistrorū vel ptumaci temeritate ptenuit: vel
vbi incipit/ ibi deficit. Scis em̄ q̄ ignis male accēsus/ cito ex-
tinguit. Et equus mane deficiēs: paruā dietā pficit. S; ei dur⁹
magister sit/ durus et ipse discipulus est. Dura duris efficas-
cius leniunt. Sepe medici mollioris deformior: ē cicatrix. Gra-
uioribus morbi grauiora remedia adhibent. Adedicic⁹ sepe te-
dēdo: sanitatē pfert: nō sine murmure patienti/ q̄ amara q̄nq̄
pocula mīstrat/ q̄ nō sine frontis rugositate sorbent. Obscuritas
in auro erit/ nisi addiderit flāma fulgorē. Si em̄ pater es: nō q̄
mulceant/ sed q̄ psint: cogitabis/ ne q̄ sibi plumbis mollior esse
conaris/ durior saxis fias. Quo tandē p̄ meritū tuā senectā p̄-
ditis moribus ingetet. Si virge cessarint: mox malicia/ q̄ nunc
latet in lucē erūpet: crescētq̄ sibi vitiorū incēdia/ quoz flāmas
nō facile extinxeris/ si paululū p̄cesserint. Quid factū opus sit
tecum met ip̄o cogita/ ne tue prudētie ipse oblitus videaris.
Dum colloqui dabitur tibi multa revelabo/ que non ausim
papiro: aut nūcio: aut commendare calamo. Vale. sit tibi leta

atq; honesta: et sera senectus. Dum hec scribo manus volat
otio: auro.

Epistola. cccxij.

Risio ad certas lras hic nō incertas de glorioso poeta
Salutes nūero incalculabiles. Legi oia iucūditime frater,
q̄ mihi tuis in lris signasti multa iocūditate: atq; vix risa
finē faciēs easdē iterū: iterūq; relegi. Longo iā tpe illā noui cui
ins dictis in lris meministi: cuius mores si pingere p̄gā mihi
scribēti labor esset et tibi legenti fastidiū. Hic em̄ noster bipes
asellus ⁊ statua marmorea suo vesano: p̄sibeoq; capiti poeticā
artē totā ascribit nō aliter/ac si totā poetriā ebibisset lique
factam. Om̄es em̄ oratores post se facit: neq; Tullio cederet
si viueret: neq; virgilio palmā daret. tā. verbis abund⁹ ē vt q̄
secū sunt magis audire/q̄ loq; possint. Ipse cicada est. q̄ vbi
facta fuerit semel/nunq; silet. Si parē sibi loquaculū inuenerit
iam piccas inēorib⁹ aut in paludib⁹ ranas audire putares. Ju
diciū p̄pū plurifacit: q̄ toti⁹ orbis sniam. Plura de hac re
scriberē/si mihi cū hoīe min⁹ p̄ico iā res esset. Tibi autē oē pa
rū sufficit. Hec iocundo calamo scribo. Hideret calam⁹ si os
hēret. Vale puluinar me vocat: magna pars noctis effluxit.
Dabis me queso tuo fratri commēdatū/quē respiciat oro for
tuna mītiori lumie: vel si nō fortuna/is q̄ fortune ipat de⁹. Ex
colonia nō manu pigra martij. v. noctis crescētibus vmbis.

Inq̄rit stat⁹ amict: et describit p̄pū. **E**pl'a. cccxij.

Immensas largissimo corde salutes. Tu p̄re ceteris vīr
optime marie nosti q̄ in studijs iam ipse p̄senui: vbi nihil mi
hi t̄pis preterit vnq; q̄ nō sollicitus ego de te: deq; tuo statu
inquerē qualiter fortuna tecū: et qualiter tu cū illa. quid ageres
vbi esses? quā viam vite sequereris? quid de progressu? quid
de fine disponderes? cui te similem exhiberes? oculi mei te ami
cum absentes anxie petunt quibus per absentia detrabit mul
tum h̄ aio nihil. Si autē ex aduerso petas quid agam qd mo
liar? vīno frater optime sorte p̄ctus mea q̄stū animus optat ha
beo: nil ultra desidero. Rogo em̄ desiderij magnū et animum

quies cohabitāt / cū nihil plus torqueat / q̄spati carentia. Ha-
beo em̄ quo viuā: et quo forte melius: sanctiusq; carerē. Habeo
vnde lasciuiā: habeo vbi habitē: qd̄ edā: quid bibā q̄uehar: quo
tegar: vbi iaceā: vbi spacier: quo delecter. Quid queso summ⁹
pōtifer: vel iperatoꝝ roman⁹ hēt āplius. Magne diuitie nō di-
uitē / sed occupatū faciūt nō dñm / sed custodē. Neq; em̄ prez-
ciū rerū q̄q; diuitē facit s; p̄ceptū. Semp em̄ querēdo: et inbiā
o cupiditas / crescit / et seruitus: atq; paupertas. Plura scribere
nequi tetra iam nocte p̄euent⁹. Talitudinē bonā hēto adamā-
te solidiorem. Si qd̄ ex me velis tuū est p̄cipe q̄parat⁹ futur⁹
sum p̄bādo p̄disces. Poti⁹ sp̄ ē re / q̄ v̄bis amicitia splēduisse
Et pedagogio lilij in louanio pennata manu: alatoq; calamo
mane / dum sol terris infundere / inciperet spiramina lucis .

Tutores scolari studentī louanij in artibus / qui
petit adire aliam vniuersitatem

Ep̄la. ccxciiij.

Saluti intendere loco salutis. Sedisti ad nos lras carissime
adolescēs / qd̄ plures / q̄b' sabnixe p̄caris nrm p̄sensuz q̄ aliam
vniuersitatē studēdi / p̄tate a nobis tibi facta ad ire valeres / q̄ nro
iudicio nō tā sciarū amore / rei vana qd̄a nouitate moueri vi-
deris. Scim⁹ iuuenū aios p̄optos esse ad motū / q̄ sp̄gunt in
oia vota / q̄ sepe meli⁹ putāt / qd̄ pei⁹ ē: optimūq; qd̄ pessimū.
Prima nā etas stimulos hēt / et frenos hēt vltia. Adēs em̄ iu-
uenū vaga ē / q̄etis ipatiēs: et rerū nouitate letissima / maxime
eorū iuuenū q̄ ocij̄s gaudēt. Vanā em̄ sp̄ dāt oia mētē. Au-
dim⁹ te inerti ocio / incubere: itaq; sommolētū esse / vt vix te tu
bavigilē faceret: atq; magr̄m tuū te creberrie digito suo p̄signa-
re q̄si futurū qd̄a inuat nō tā v̄bis / q̄ virgis p̄plendū. Nō vi-
demus qd̄ aliud scriptis tuis coneris / q̄ loco sciaz: et v̄tutū
ocia: et vana petere. Nihil p̄stante iuvene splēdidi⁹: nihil in con-
stante fedī⁹. Karo bñ germiat plāta / q̄ sepe trāsserit. Proinde
tibi mādam⁹ / vt hanc tuī trāsserēdi cupiditatē e mēte tua pel-
las: lrisq; sp̄ diligēter insuda / q̄ q̄uis ex natura tardior es / fre-
quēti tñ exercitatōe acni poteris. valebit ingenij vbi intēderis

quod profecto lenius feceris: si die quodidie tuis scrutaris: oiaque facta
audita: dictaque illi diei rememaris / quod factis melior: dictis acuti
or auditusque doctior fias. bona tua / ut aliorum oim / a precio solito
decidit. Debes igitur esse ad studium alacrior: et in exponendo pra
ctior: ut tui virtuti addas quantum fortune sit abstractum. Valeto: ita
que facito / ne si voces nostras lucro intelligere contempseris / tandem tuo
dano intelligas. Fac letus oia / ne quod mestus patiaris. fac etiam vo
lens: cupiendoque quod cogaris / effeceris / ne cogaris. Nullum utilius
hac necessitate consilium est desinet esse necessitas / si voluntas accesserit.
magistros tuos ama: bonos cole: scolares ceteros preter: ne
que cultos: neque offensos. Vale constans studio intentus omni
que pedetia mentis seclusa.

Epistola. ccxcv.

Tutores studentium Louanij in legibus quod petit ad ire aliam universitatem
Carissime adolescens sit leta dies: sit plura salus. Omibus
in litteris tuis multa diligentia moliris aliam universitatem adire legum
studendary causa. Non facile capimus quod tibi Louanij deesse / ubi sco
lares legum tibi sodales multos habes ingenio: et diligentia sin
gulari doctores que scientia experientia: eloquentia conspicuos. Nisi for
te cupias a nobis esse distatius quam possis errare licetius. Nec
instabilitas magnam argumentum est animi male se habere: ut enim egrum
corpus thorax voluit nequeque consistere / sic eger animus variis affecti
bus agitatur. Vale spiritus spiritus de iuvene vario proprio sensui innitente.
Sententia nostra est / ut Louanij studeas: et maneat: et tamquam in tuto
salubrius studio portu iactis anchoris coquiescas. Oppone
igitur desiderijs tuis seras. et vectes: habesque spiritus animi tuum uti deces
et oportet / consilijs nostris conformem. Quod si feceris: nos spiritus habebis tui
amatores: rerumque tuarum utiles: ac diligentes prospectores: neque un
quam amicitiarum fores apud nos occlusas habebis. Vale felix: vale
bisque certe feliciter / quam studebis intente quam nisi satis profeceris nunquam
tibi ingenium defuisse arbitramur / sed curam: et diligentiam quam magis
perfectum tuum patulo corde conspiciamus / quam naufragus portum vel fa
melicus escam.

Epistola. ccxcvi.

Intectio iocosa in amicum raro scribentem.

Salutes innumeras. atq; pbēnes. Dū oīa mēte voluo a
q; reuoluo amice pcare: p̄cipe neq̄o / qd te detineat: t̄aq; mu
tū faciat / vt oīo scribas nihil / cui tū rā cult^o stili fluxus adeo
p̄p̄rius atq; venust^o est / vt inter scribētes p̄marū teneas q̄si
papyrus tibi p̄regia sit: et p̄ sceptro calam^o. De q̄ plura dice
rē / nisi h̄ amant^o esset (plinio teste) amatū nō onerare laudibus
Fecit h̄ sp̄ leta vinacitas tua / q̄ agilis ip̄si plen^o es / ne qd iur
ris in te bēat desidia / q̄q; tū nō videris q̄ faciturnitatē tuā p̄
tegere posses. Nō em̄ eo clipeo q̄ solēt inertes: et segnes nihil
habuisse qd scriberes i tāto flumie nouitatū. S; tumeo ne oīa
tibi eant incōmoda / q̄ tps aliq̄d aprū ad scribendū non inue
neris. Estas forte attramētū exsiccat ip̄mq; byems in glacie
st̄it. In vere astit nūdū anseres pēnas dedere: reliq; forte tpe
palisant digiti q̄ q̄sq; stupēt: atq; rigescit / vel forte papiri mo
la rupta est. vel nescio an te aliq; flumie laueris / vbi oīs ver
res amoris flāmulas extinzeris. Logoz iḡ exclamare illō p̄ ce
ticū. Quis de^o opposuit n̄ris sua numina ver̄. S; omīto icco
facias rogo musas tecū redire in grām frequentī^o q̄ scribū o.
Aulroz em̄ l̄ras q̄ ad me scribunt semel dumtaxat lego id̄ qz
curis tuas: aut nunq; satis legisse video: redeo iterz. atq; iterz
nunc illā: n̄sic istā p̄riculā attingo: et repero. Egre illas e manū
bū emitto. facit h̄ placēs ornat^o: et min^o placēs raritas. Vale
cadatq; in te poeticū illō vixeris eternū extēdēs i secl^a nomē

Rursus iocosa inuectio in eādē snias **E**pl^a. ccclxxxvij.
Perbēnes amicicias loco salutis. Ab eo loco quo te mihi
absentem tercia iam tenuit estas carissime vir ex te recepi lit
terarum nihil / quo me habet admiratio grādīs / qui cū ad plu
res scribas hominis amicissimi sis oblitus. Adiro: e quidem
vehementer litteris indandis mihi magis: q̄ alijs iter clausus
esse. Pereant queso interceptores litterarum si qui sint eosq;
deus optim^o: maximusq; radicit^o pdat / adq; ppe diē q̄ me l̄ra
rū tuaz puāt iocūdissimo fructu: oī melle suauiore. S; certe si
tua mei p̄p̄dētia hec intercapedo l̄raz puenerit / nō possum

non gaudere ita tibi secundas res esse ut ne amicissimum quidam
hōis recorderis. quōq; nō parua sit felicitatis pars vir amicus.
neq; teneat amicitia postremū in hūana felicitate locū. S; ioco
omisso rogo te optie vir: amiceq; fidentissime p placidū amicitie
nomē: p q; id oē/q; in ea dulcissimū ē/ si qd adhuc flāmule
veteris amoris supsit: nec emortuus cinis est/ ad me frequen
ter scribito. Nā id iuris lre in me tue habēt: spq; bēbūt/ q; ex
me lōgiores excutiāt. Vale vale nihil plus q; festin°. Ita nam
clamat nūcius more ipatiēs/ q; si cupet (vt apd Persiū ē) pul
monē rumpere ventis.

Epistola. cclxxxviii.

Excusatio sup porrectis p̄cib; p ptumace filio ad p̄ez.
Ingentes cordis ex fonte. salutes Sentio/ q; moleste fers
amice dilecte/ q; rursus rogo p filio/ cui; pacē apud te p suis
erratis iam frequenter adeptus sum. Putas em ob recidivas
nec locū p̄cib;: nec venie relictū esse. Sed rogo patiaris in hoc
vno me tibi eadē mēte repugnare/ qua in oibus sp obsequi cō
sueui. Venit ad me filius tu; sese ad pedes meos solotenus p
stratū faciēs: flevit rogavit: fecitq; mihi fidē penitēre vere/ quē
ideo emendatū spo/ q; se sentit deliquissimē. Dolor em pecca
ti. p̄m; ad veniā grad; ē. Irasceris scio. Irasceris merito. Idq;
etiā scio amasti iuuenē z spo amabis. Interim expedit/ q; ex
orari te sinas. Licebit rursus irasci si rursus delinquat: tūc q;
q; iratus fueris excusat ius faciēs. Remitte aliqd iuētui illi;
remitte lachrymīs. Addo ego iā p̄cib; suis etiā meas: tantoq;
cordialius/ q; to ipsum acius: seueriusq; corripui. Vidim; se
pe inicia mala: sine claudi oprimo. Si bonis se misceat: bona vi
deat: audiatq; abibūt vitia successione virtutū. Errando q; q;
discitur. Sepe error vnus dū errasse p̄duit ab errorib; p̄serua
uit. Pudor em z verecūdia scale sunt ad resipiscētiā: z salutē
S; quo melius agat districtissime illi minatus sum/ me nunq;
postea rogaturū. hoc illi quē terreri oportui. sibi nō idem. Nam
fortasse iterū rogabo: iterū ipetrabo/ sit modo tale vt me roga
re id te prestare deceat. Vale: z si quid ex me velis/ faciā tā t f

ligenter / q̄ libenter.

U Epistola. ccc.

U Responsio ad epistolam precedentem.

U Salutes Insuperas amore puro conuincas. Facili⁹ erroribus filij optie vir ignoscerē / si malā suā vitā in psuetudinē nō vti⁹ set Omis em̄ error / et si grauis videat dū nascit / leuis tñ putatur dū in vsum venerit: et sine metu p̄mittit. Unū vitij: alteri⁹ semp cā ē / ex q̄ mor aliud q̄ si soboles p̄ouis orit / tandē ex hoc itur in pl'a deteri⁹. Qd̄ aut̄ / vt scribis / culpā agnoscit / qd̄ q̄so peius in errāte cadere possit / q̄ culpā agnoscere: et nō dolere? Irrisor ē nō penitēs / q̄ adhuc agit cui⁹ se dic̄ penitere. Quid queso p̄dest si lachrymas fūdat / gemit⁹: suspiria: q̄stus: plāgatq; qd̄ gessit nec deserit. Si em̄ / vt scribis / errasse se cognoscit / iā si bi re⁹: et iudex est q̄ p̄missa dānat / s̄ p̄denata p̄mittit. Certe si vite sue rōem a seip̄o oculis retroductis erigat: atq; fuerit rerū suarū arbiter equ⁹ / facile seip̄m dānauerit ip̄e. S; esto doleat nimbo tñ facili⁹ in vitia relabet / q̄ si qd̄ boni cepit: nō p̄stitit. Tūc em̄ oīa p̄dite ruūt / dū q̄ vitia fuerūt: mores sūt. Nec vō facile inducor / vt credā: q̄ errores bona mēte fateat: et doleat. S; hēt nescio qd̄ pamēti in lingua q̄ vba voluere nouit: atq; euoluere: et turpia facta palliat o f̄mōe p̄tegere vtutes mētrū et vitia negare. Si hieronimo credim⁹: cū defendit culpa geminatur. Quis q̄so vitiosior aut p̄ficiēs vitij: aut mēriēs vtutē? Certe is q̄ etiā mēdaciū adijciēs gemiauit vitij. Manifestam em̄ culpā negare augēt̄ ē crimē nō diluēt̄. Vale: ex insultis maij tercia summo mane oriēte iā sole: purganteq; luce tenebras.

U Increpatio fr̄is sup̄ icanto mō mercādi. **U** Epl'a. ccc.

U Salutes inestimabili fauore fecundas. Nescio care frat̄ / qd̄ audiā q̄ nūdinas vndiq; indefesse visitas in cauteq; mercaris / et qd̄ egri⁹ me hēt pluris sepe merces em̄s / q̄ vēdas q̄ facile p̄spicit / nō adesse tibi certā emēdi manū: nec sat̄ agnoscere te mercij d̄as: vel q̄ti vna q̄q; res tarāda sit. Ferit q̄ in vinis: eqs: et alecib⁹ multa breui p̄didisti. Si in tuū p̄siliū prudētia admissa esset: cauti⁹ ageres. Neq; tā multis simultā q̄ magnis

leni audacia te ingereres. **O** frater illud comicū ad oīa valet
ne qd nimis. **P**erualde timeo ne nō p̄us leuitas incōsulte au-
dacie tue sedet / q̄ effectib⁹ i faustis castiget: **E**no sepe momē
to cadit qd lōgo tpe structū est. **P**erditio leuissimi gressus est
tāte qdē celeritatē: vt nō tā accurrat / q̄ aduolet. **L**ucrū autē p
uidos aīos sequit lōga cogitatione p̄ductos. **Q**ū egregi⁹ ad-
uenit / tardiusq; gradit more limacis. **S**i qd igr̄ amicitia mea
apud te p̄deris hēt te pauciorib⁹ iplicab. **L**utior illa puppis ē
que puo flumie fert. **S**z forte inanijis me⁹ labor est. **N**ā a cuna
bulis te nō vidi aliū: neq; credovsq; gentiū artificē eē q te recu-
dere: aut possit retexere / tñ inefficaces meas lras esse malui q̄
nullas potiusq; frustra me scripsisse / q̄ per icuriā tacuisse. **N**ō
em̄ moris mei est sub duplicitate ficto sermone blāda dicere /
q in fronte: ⁊ lingua aīmū gesto / nec vnq; aliud voce: aliud ges-
si pectore. **H**ecus quorsum hec. furit in cursu pēna q in rē tuaz
adeo celer sibi cursus est. **V**ale corpe sanus sed aīo sanior. **E**x
louanio ocus / q̄ imaginē specula reddūt **E**pl⁹. ccc.

Responsio fratris ad precedentem epistolam.
Amplissimas ad vota salutes. **D**ū tuas lras hūanissime fra-
ter tui in me amoris testes accepi / tātus mihi benivolētie cu-
mulus accreuit / vt sistere nō posses quin calamum alio festinā
te ad his rīdēdū inflecterē. **A**rguis em̄ me ⁊ qdem ex fraterni
amor⁹ intio sōte / q̄ sim q̄ par est mercādo leuior: emēdoq; au-
dētior / sed tu certe frater ex aduerso / vt tua pace libere loquar
q̄vt sentio / sp̄ fuisti / q̄ par est timidior q ab infātia adeo semp
trepid⁹ extitisti / vt si in aere nubecula oriat / mox diluuiū time-
as: si vētus succrescat / edificia casura patescas. **S**intillulam si
videas / ne perardeat vibē: si tonitruū audias: vereris ne mun-
di machina ruat. **B**one frat hūc timorē exue. **N**ihil tētat oīa
formidans. **S**preuit semp fortia timentes. **S**i qd pdidi / succe-
dēt lucra pditionis plagas sanatura. **O**mniū rerū vicissitudo
est. **D**abit de⁹ p̄gressus voruos: et exitus faustos: atq; felices
Opro valeas: lōgaq; in lustra protrahas eum.

Suadet amico canonico / ut gravitate omiffa se aliis
qñ ludis ingerat: et letius vivat

Epistola. cccij.

Salutes / quas tibi mens plenissima gessit: nec calam^a pin-
gere sufficit: nec pmere lingua. Quod quotidie ad te non scribo
amice colende meorum meorum forsitan putabis oblitum. Has tñ
nunc te daturus sum / ut ex his sicut ex plerisque prioribus mentem meam
perspicias: utque etiam me vivam scias: et sospitem tuamque marie memoriam
ne quoque etiam ignores meam de te sentiam. Nam quod relictis lucris
relictisque curis ad quietem ita secessisti / ut omnino te retrahas ad
oculum somno: atque inertie amicum / quod lucrum utique sectare soent mihi
me laudo / qui tua camera per supulebras uteris: teque ipsum in ea
viventem infodis / quo facis tuam virtutem segnicie languescere.
Longe magis tibi conducerem mentem erigere: caputque tuum
lucrum miscere / quam sic delitescere plumis: et umbris. Plurimum tibi
congrueret florida etate agere interdum venatorum: ut arciludio: aut
pilarum ludo operam dare / quo naturam curis gravatam aliquam rele-
vares. Ita enim negotiis humanis in omnibus eunt res / ut si lu-
dus semper desit quodcumque negotium tractari sibi ipsum turbidum
relinquetur. Necesse est autem laborem ludis laboribusque ludum mo-
derari. Tu felix vale: et quod omnino bene valete felicior. Si quod ex me
petere libeat plena id fac fiducia. Non enim tam immoderata gratia petunt
quam ego tuis desideriis complacere opto huius parce ineptie: prope cara-
cteri. Nam haec indicibili celeritate perscripsi. Amicitia etiam non elo-
quentiam petit: suppletque semper amor quod negat facundia.

Responsio ad praecedentem

Epistola. cccij.

Amicitias adamante solidiores. Accepi ego litteras tuas
letissimo plausu spectabilis domine praecunctis dilecte: consiliumque
simul plegi tuum: quod ex intimo cordis progressum est / quo hu-
ce clarius te video spiritum esse amicum meum nunquam temporis desituri. Idque
dum mihi compressum habui nihil mihi te esse humanius. Tu-
um igitur consilium libens audio: amplectarque libentius. Sed
auribus meis inflatum est te pulchram balistam: eandemque fortem
atque nervosam in nudinis mitti praecio comparasse: dixisseque

te eandē mibi eodē p̄ precio dīmissurū / si id ego exposcerem / q̄
tibi gratias tui fanoris hēo: easdēq; q̄ maximas. Sed cū Plinio
dico / id vt feceris nō peto frater. quo tamen si me tacente tua
oīno sponte volueris / tam grate accipo: ac si ꝓcupiscerem. q̄q;
em sagittare nesciā / pulchris tñ delector in arcibus similis pa
noni / qui pulchris plumaturis ꝓgandet: licet volare nesciat. In
ter ludos tñ quos tuis litteris meministi artiludium me forti⁹
alicit cū eius exercitatio minorem corpori intempiem inducit
caloris et estus. Statuerūt canonici basilice nostre / ne quis ca
nonicorū e gremio se ingerat artiludio. Sed ideo me min⁹ an
git sanctio illa / cū idē soleat tps obseruātie: ꝓ statutiōis: eē nec
vnū altero lōgins. Nō em sibile foliū ē: aut imutabile fatū / qd
in capl'o ꝓcludit. Sed vale: fuit calam⁹. ꝓcito q̄so. Ep̄laꝝ clau
do / ne crescat in librū.

Epistola. CCLIIII.

Cōsulit amic⁹ amico / ne vniūsitate relicta ad p̄riā redeat.
Salutes in celum vsq; leuantes. Venit locum ad nostrū bis
diebus amice sincero mibi corde dilecte / q̄ se medicine docto
rem afferuit. Multa de se dixit / creditu mira / sed plurima de
te / enī nō volui ego ꝓradicere / ne si forte assertionē suā ꝓbare
possit impudēter me restitisse peniteret: aut si nō posset etiam
prudenter tacuisse non noceret. Hæc latoꝝ ꝓsens fuit / qui viri
speciem laudauit / sed risit ingenitū / cui / ineptias dñ vidisset nō
potuit cū iuuenale nō exclamare. En aīas / en mentē / cū qua dñ
nocte loquūtur. Itaq; se extulit ac si cū dñs nocturnos ꝓgres
sus habuisset. Dixit em te vniūsitate relicta ad patriā reditūꝝ
quod si verū sit / velis animi mei inspiciēdi serā tibi aprā esse / q̄
facile colliges si mei ꝓmodi rōem ducerē / q̄ te maxime hic esse
vellem / sed vnum illud nescio gratuler ne tuo ad nos aduen
tui / an timeam: vbi admirabilis quedam expectatio tui est / non
q̄ verear ne tua virtus op̄inioni hoīm non respondeat / sed ne
cum veneris / non bebeas quod mereris. Finē facio / fac valeas
Idq; signātissime cura / vt si quid studio dentas v̄ntib⁹ addas

Respo ad ꝓcedentem.

Ep̄la. CCLV

Salutes tibi amice p̄sidentissime p̄imas dico nō qdē modo
vt plātus inqt neqz trimodio (vez ipso pleno horreo. **L**fas e
go tuas suauissimas: z tui in me sincerissimi amoris plenissimas
accepī: z certe gaudio magno. Ad em̄ tā crasse adhuc suz rusti
citaris: nec tā ebetis ingenū / qn̄ clare p̄spiciā / q̄ ver⁹ amor in h̄
p̄siliū te euerit / qd̄ sp̄ p̄ firmo decreto tenebo: nec vnq̄z dies de
derit / q̄ tuis p̄silijs aures obtūdā / q̄ i me sp̄ p̄tulisti sincera p̄s
simi p̄s officia / quo optimo iure cogor donec me tra sup̄stite
ferat: te sp̄ vt p̄ez excolere: vt vite maḡm. **L**eterz audio frat̄
tuū seniore morte sic obūsse / vt q̄ mane sospes fuit / vesp̄i sepul
tus sit: nec auditū fuerat eū aliqua egritudine detineri / cū rep̄
te clamor subort⁹ ē eū vitā excessisse. **S**en⁹ qdē mort̄ felicissimū
est: si bene illi cū deo sit / sin̄ min⁹ miserrim⁹ ē trāsit⁹. **S**ed male
morti nō potuit / q̄ bene vixit. **N**ūq̄z vlla dies me amicissimo illi
cineri: carissimeqz aīe videbit i gratiā / dū meōz ip̄e mei: dū sp̄s
hos reget art⁹. **D**ent ei⁹ vmbre tenuē: z sine p̄dere terrā sup̄
redolētia aromata spirātesqz crocos: p̄petuas quoqz violas: et
rosas in vna. **V**ale vita fret⁹ longū: z frater vita defici⁹ et̄nū.

Cōgratulatio ad amici / q̄ duxit vxorē. **E**p̄l. a. cccvi.
Immēsas ingēte affectu salutes. cunctaz rez fama relatrix
colende p̄ceptor / q̄ om̄s cursores ārecedere p̄suenit meas indic
in aures te sp̄salia cum nobili pulchra: pudicaqz virgine p̄traxit
se q̄ sua venusta forme dignitate: oris specie: moxqz gratia nos
bilitatē sui generis ostētare p̄pellit. **I**d certe sūme laudo qd̄ cū
sāno ex loco nat⁹ sis / vt illustris sobolis p̄ fias: n̄ obscurā n̄ huilē
sed ex nobili genere ornatissimā tibi vxorē delegeris. **P**luris tñ
adhuc facio / q̄ eam sp̄salam nactus sis / que maloz suoz laudi
bus sua virtute r̄ndat: q̄ quam certum est tibi magni splendo
ris clarissimū radium illuxisse. **L**eteris igitur plausu magno et
mente iocunda: adhūtoz tuis nuptijs marrone primarie: virgi
nes venustissime: et adolescentes faustū illū: atqz festinū nup
tiarum diem carminib⁹ celebrātes: atqz choreis valitudinem fir
mā habet o oīs tedij: oīs quoqz cure vici ricē. **E**x delstiumqz p̄

ma foribus clausis opaca ob t̄pa noctis. **E**p̄la. cccv̄ij.

Fit detestatio amico qui anhelat uxore ducere.

Decēti c̄iurbanitate salutes. Ad aures vsq; meas carissime vir rumor delat⁹ est q̄ tu cleric⁹: atq; vir doct⁹ alioq; prudētissim⁹ amorib⁹ iā vict⁹ sis: et consq; vaga q̄dā rapr⁹ libidine / vt te m̄rimonio dedicare p̄tēdas / q̄ male ppēdis q̄ dulcis sopor sit in vacuo cubili / q̄ nihil moli⁹ est: nihilq; durū occupato. **N**o go amice colēde nihil incōsulte nihil leniter: nihilq; precociter agas. **V**a spaciū: tenuēq; morā. **V**ale c̄icta m̄strat ipet⁹ statius inq; nec in p̄mptis hēo qd aliō tibi dicā / q̄ si uxore cepis q̄ paci vale dixeris: atq; q̄ti. **N**ā sp̄ mortale duellū domi hēo bis: vinculaq; et p̄pedes et multos angores: s̄niq; p̄petuū exiliū qd aliud tibi vxor erit / q̄ idollū qd colas: qd adores: vñ tot⁹ pēdeas: qd te noctib⁹ excitet: teq; cogat lōga ordiri negocia: lōgasq; curas texere / quo nō tā vxorē / q̄ magistrā cepisse videberis. **N**ull⁹ tibi dies ibit sine mestis rumorib⁹. **N**ō negauro tñ / q̄ vxore nihil sit fida cari⁹ / sed p̄fecto nihil ea rari⁹. **P**arcito q̄so si audēt⁹ loq; me amor in te me⁹ coegerit. **N**ā facile nō dixeris q̄tū mibi ai vnlh⁹ ducēde vxoris rumor ifluterit: Sic loq; p̄pelor. **C**ōtinere nō possū me qn̄ i sinū secrete tuū est p̄pectoris meū p̄fidā ardor suadente. **O**mnia em̄ eruptiōem petūt / nō aliter q̄ nouū mustū spiraculo carens / ipsius vasis ligūculas rūpit. **C**ū c̄ta em̄ hec eo tendit / ne qd p̄cipitāter agas. **F**requētor enim currēt ib⁹ / q̄ reptāt ib⁹ lapsus est. **V**ale tēpora mature visurus longa senectē.

Ep̄istola. cccx̄ij.

Vacillatio ā poti⁹ dolēdū / q̄ gratulādū aico / q̄ duxit vxorē. **A**ltas amicissimo corde salutes. **N**escio carissime vir tristari poti⁹ ā gratulari debeā / q̄ te ad m̄rimoniū p̄tulisti / qd quātas quāve graues secū ferat curas / et mentē āgores / morūt / q̄ hmōi molestias sunt experti. **Q**uid q̄so iuuat / q̄ ad horā gaudeas / vñ sp̄ doleas: semelq; letaris doliturus millesies. **S**ed amor forte veium oculis dedit pedibus laqueū: alisq; viscum. **T**eipm̄ sa; videbis / si hamū cogites / q̄ non capit nisi prius capiatur. **S**ed

Ane m

forte ex aduerso cupis p̄ m̄rimoniu tuo incēdio subueniri. Nam voluptas libidinis / cui⁹ blādicus (vt tua pace dixeris) nūq̄ facile obistere potuisti / intra m̄rimonij sepra sine vlla dedecoris macula a te licite poterit exerceri. Tu deniqz sol⁹ nouisti / q̄ pedis pte te calcens p̄mar. Certū est q̄ ei⁹ m̄rimonij s̄ctissima lex est q̄ deū antozē habuit / vñ ois honeste vite rō nascit / maxime si cū legitim⁹ p̄mo nexu existat: similitudo etiā mox: caritatisqz accesserit: nec possuz etiā nō laudare bonaz illaz / quaz relatu didici corpis sp̄se habitudinē / q̄ valide senectutis sūdamēta facit: z sanas: fortesqz p̄les futur⁹ indicat / quas tibi foueat largitor ille sydereus: qui m̄rimonia fecit.

Significatur in secreto amico / q̄ episcopus eum officialem creabit si roget.

Epistola. LXXIX.

Ademetipsuz: totisqz tuis votis deditissimū p̄ salute. Quis nobis sincerissime vir: z amice sp̄ fuit cor vnū: z anim⁹ vn⁹ nō qdē fucata amicitia: neqz caduca sed / sincerissimi amoris cādoze firmata / ideo mihi sp̄ est anim⁹ in tuā p̄motioez intētus: arrigoqz semp aures / si qd forte is incidat / qd tibi possit p̄modo eē: neqz desino dū loc⁹: z tps: p̄sone qzqz digne se offerūt / tuū nomē cōmendatōib⁹ ml̄tis celebri⁹ efficere. Itaqz v̄bis meis (vt aiūt) oia cori / q̄ venerēd⁹ dñs i christo pater n̄r at̄istes vir singl⁹ ar̄i virtute te bona dilectioe carz iam hēat ex eo q̄ aīo suo insculpsi te virum esse sciētia: industria: atqz bonitate decoz: ml̄tisqz meris honorādū: plena etiā fide: et integritate p̄batū: z x̄lus fame: atz honoris p̄stantissimū dilectozē. Preterea te miro quodā modo amare iusticiā: et virtutum oim esse cultozem: et deum gestare semp in mēte cū pluribus scriptu longissimis: Feci qz etiam / q̄ ep̄i nostri secretarius prim⁹ oia que dixi p̄firmant. Nā ille n̄r nanis hic clauum regit: et quo velit ratem impellit. Itaqz pro uocatus est dñs / vt te in officialem suum assumeret / si nomine tuo foret pulsatus precibus. Nosti em̄ dños rogari velle etiam ad res quas vltro appetunt. Multi hanc rem p̄sequūtur: multi qz expectant quis debeat voto potiri. Consulo igitur vt p̄ces

effundas. Explorasti id satis habeo / q̄ nō patere repulsas. Mi
nis em̄ p̄cedere dñs videret rogantes: nisi rogati offerret / q̄
tanto conatu q̄ritur. Hec tibi claz. oib⁹ in secreto: atq; (vt aicit)
sub mātelo de uelo. maneāt q̄so maneāt p̄fūda in auz sepultra
Si aic⁹ ai custos recte dicat: q̄si oia secreta fideli silētio seruet
nō poteris amicitia nō lesisse / si q̄c̄q; ei⁹ q̄ scripsi efferas. Va
le i eo / qz h: z oia secreta cognoscit. **R**ñsio. **E**pl'a. cccx
Salutes plurimas: z si qd boni eas eruperat. Frigidior mi
hi amice: seu frater dulcissime calam⁹ est q̄q; possit p̄ceptas ad
te gr̄as depingere. Tā grat⁹ em̄ fuit mihi lr̄az tuaz aspect⁹ ve
nulla potueris maiori affici voluptate: nec tā re ipsa q̄ ex optio
in me aīo tuo gauisus sum vet⁹ em̄ verbū est q̄ nō rem: sed aīuz
amicicia spectat. Cū igit ardoze tue beniuolēte intueor nō ha
beo qd p̄ digna satis gr̄a respōdeā nisi eo satisfactū putabis q̄
māserit mihi sp̄ alta mēte repositū id in me meritū tuū: Neq;
letheo flumini p̄cessero q̄ possit mihi fauoris tui meōuā abluere
ret: et q; vir optime parēdū censeo amicoz p̄silij vt q; in duob⁹
corporib⁹ vnaz animaz statuerūt / vnaz illam equauolūrate p̄du
cant. Implere igit non p̄termittā qd te mihi tanto p̄video cō
sulere. Sed nescio an mihi aui implumi p̄gruat alte volare: et il
lotis pedibus ad alta conari. P̄m̄is vereor ne dū meū nomen
augere laboras / tuum p̄minnas / q; ad magis fausta auspicia / q̄
merita erigant / me leuare niteris. Hec dum meōria voluo / tre
mit subface calam⁹. Non volo tñ q; p̄uor meus tuā autorita
tem superet / quā semp sequar nō minus q̄ corpus vmbra vale
vt opto. Tuas lr̄as mox / vt legerā / gni p̄misi legēdas. Id aut
qd ad te iam scribo nō nisi tuis aurib⁹ p̄das: ne hoīm demur
risui / si qd mollimur non accidat. Creberrime enim sic eunt res
vt qui vehemētius cupimus: egrius assequamur. Ex Louanto
auroza rubente / qua sancti iobis festa dies adserpere cepit.

Rñsio negatiua ad idē. **E**pl'a. cccxi.
Plurimas inerplicabili fauore salutes. Vix exprimere sus
fecero vir mihi lumine carior: etiam si posset pectus meum eēs

tenos sonos vnico spū anhelare / quāta sum leticia affect^o cū a
micissimas lras tuas asperi ingēti amore fecūdas / q̄ iulij prima
vesperi tarde mihi oblate sūt lecto cubāti. Ego aut̄ illico nocte
paracta q̄sp̄mū auroa curas: atq; labores mortalib⁹ referēs lu
minis aliqd extulisset: cepatq; celi infusioe lucis albescere / ad
calamū curro: meq; ip̄imis tibi tota mēt̄ affectū de p̄mēdo. Ha
beoq; gratias tibi plures: q̄ gignat gramia tell⁹ de optimo illo
sauro / q̄ me sp̄ p̄seq̄ conaris / q̄ nunq; dignas gr̄as repēdere
valebo / vt tua bonitas: et virt⁹ merent̄. Darem certe opam: et q̄
dem non segnem vt tuis p̄silijs minime decissem / nisi obstaret /
q̄ sum lōgo iā sento p̄fract⁹: infesterq; calculo. Curuat⁹ gradior
terrā iuit⁹ aspiciēs: rupturā etiā passus suz: multisq; alijs mor
bis corp⁹ meū exhaustū est adeo / vt vir aliqd p̄stini vigoris re
seruarit: adeoq; resoluta mihi mēbra pendēt officij̄ deserta suis
vt q̄i moituz: et iamā exiturū me evita dies fatalis exposceret:
atq; staret vicina mors in foribus: Tremunt genua dentes ca
dunt: frons rugis est plenissima: dura cutis caua lumina palloz
in ore. Hec em̄ senectutis in cōmoda nōvllis remedij̄ arceri pos
sunt / nē si esculapius q̄dem ipse huius filius polidrius ppul
satores: aut curatores assistāt. Quare necessitate parere cogor
qui voluntati nequeo. Vale: firmiq; teneto / q̄ tuus fueris vsq;
vuz viuā: neq; min⁹ tuus dñ̄ extinet⁹.

Epistola. cccxij

Arguit aic⁹ q̄ nūq; r̄fidz lris: petisq; q̄ p̄orb⁹ r̄ideat.
Salutes plurimas fernēte mēte p̄fusas. Cecidit mihi sepe
in mēte dubiū vir dilectissime vter nostrū magis accusādus es
set ego: ne. s. q̄ lris meis nimis teverē: an poti⁹ tu / q̄ ne mei qdē
meministi: Interb⁹ adior tñ̄ mihi p̄lebu⁹ esse / me lraz: m̄nere
p̄uēre te / q̄ pollicitat̄ idē ml̄ra hic discedēs q̄ sepe scriberes me
p̄uenisti. Castigabis igr̄ morā / ne te oblite fidei arguā: aut p̄es
pte. Māx⁹ r̄iq; v̄ute tua est indignū. Sed vñ̄ certe istatissime
peto / q̄ p̄orb⁹ lris meis oīno r̄ideas / q̄ nisi feceris obseruan
tiā erga te meam: datāq; fidē non solum negligis: imo p̄emalis
Rogo igitur vt tuis occupacionibus tantillum t̄p̄is subducas

q̄ veteri aicitie p̄donare digneris: amorēq; n̄m l̄ris p̄poneas:
eiq; indies aliqd addas ī cumultū. Nā si ad quēq; ego altēp̄
t̄p̄is vnq; libēs scripsi/ad te certe libētissime. q̄ t̄h cogor t̄p̄is p̄
cissim⁹ esse. Dix̄ em̄ spaciū s̄onū: cibiq; sumēdi h̄eo/q̄ gravis m̄
bi sp̄ fait tot l̄ras n̄so indignas mittere. Priorib⁹ igr̄ l̄ris n̄de
as velis. In reliquā quoq; t̄p̄s/ s̄i materia tibi scribēdi desit/ id sal
tē scribito. Salve valeo amice. Ego te q̄q; valere cupio. ne ī nos
id vulgatissimū cadat Semot⁹ ab oculis: semot⁹ a corde. vale:
finē factō/ ne siā q̄ par sit p̄lixior.

Q Ep̄la. cccxiij.

Rogat nepos/ vt diligēti faciat/ q̄ rogātī d̄ bōa ācilla p̄uideat
Salutes astris: z plures splēdidiores. q̄ id fidei in te h̄eo ca
rissime nepos/ te. s̄. nō futurū vnq;: vel vinculi sanguis: aut vete
ris amoris neglectorē/ n̄de ad te n̄c scribo m̄ta p̄ce rogādo
vt mibi de ancilla p̄spicias. Et t̄n̄ longe inq̄sitiōis labor absit
loq; poteris cū vxore custodis q̄ se h̄cemōi reb⁹ im̄sset. In qb⁹
ei tāversatile igenū acumē ē/ vt eius artificij maḡas om̄s post
terga relinquat. Ea em̄ ācilla/ quā iā h̄eo/ bona certe puella est
Quidqd̄ ei d̄: mitissime fert: nō indignat̄: nō irascit̄: nō in q̄relas
crūpit. Sedat et nescio qd̄/ cui⁹ veritatē dies breui apiet. Amo
re em̄ iudicio meo furit: z ardet/ quē silētiō tegere neq;: nec flā
mas sui estus iter pect⁹ cohibere. Flet: suspirat: loquit̄ narrat
assidue/ vt assiduitate narrādī: vel amoris sui solatium capiat:
vel refrigeria im̄ensi amoris assumat. q̄ si sermonē aut basilicaz
visitat/ pede postpedē molliter posito vsq; adeo lēte p̄cedit/ vt
potius serpere/ q̄ ire videat̄. Sed si ad decimiv: cū choreā sciue
rit mox cursu et saltu leta: z plaudēs iter p̄currit tanquā e vin
culis euolaret. Vale fortūa felici. Ex methlinia tarde/ dū nox
tenebris induxisset orbi. Cādela deficit cādela b̄rū aut tenuissis
mo lumine flāmula labit vix me subscripsero. Luminis: et ep̄is
stole idem est finis.

Q Ep̄la. cccxiij.

Responsio ad predictam ep̄istolam.

Salutē in eo/ sine quo salus esse non p̄t. Qd̄ hortaris p̄r
me fieri dignissime v̄r mox deo fauēte nō min⁹ diligēter q̄ libē

ter implere conabor. Mā favor in me tuus vndiqz p̄ma frōte mi
cat nec te cariorē hēo: nec amiciozē quēqz. At q̄ ego ex aduer
so tu^o suz dū fidē dedi p̄missōis qdē mee pignus ⁊ arrā. Sed
ne momētula / q̄s par ē longi^o rerā / s̄ r̄sionis mee caput ē / loqr
cū vrozē custodis. Id spei qd̄ ex ea traxero. ad bidnū lris meis
significabo. Facit hoc odor boni nois tui / q̄ nedū ad nos / sed
vndiqz diffundit qd̄ facile inueneris id quod optas / qui vñ q̄
ris non minus q̄reris: atqz facilius inuenies q̄ inuenieris / cū
fulgeant in te virtutis dotes eximie: eazqz fulgore sic decora
ris vt dignū te exhibeas / cui oīs vtriusqz sex^o cupiat famulari.
Vale. Cogor breuiloqu^o esse. Cetera aut̄ in t̄ps aliud differo.
Iaz sellāt: inhyātqz eq̄ me ob nuptias fratris vecturi burrellas
Vereor ne dies me deficiat / q̄ dies (vt planti est verbū) ad vmbi
licū vsqz dimidiat^o est. Ex at̄ vverpia iulij die penul^o. oculus q̄
fūdat lumina p̄bebus.

Epistola. cccxv.

Rogatur amicus / vt fide iubeat pro amico.
Plurime salutis longā p̄stantiā. Quia apud te amice colende
irritū nūqz mibi votū: neqz vacua supplicatio fuit / ideo ad te po
tius / vbi specialior fiducia arridet / specialius recurro rogās p̄ce
cū maxima / vt ad quētos vsqz aureos / p̄ me sp̄sōzē te efficias
qui de indemnitate securitatē p̄stabo / vt tibi: et tuis satis futu
rum sit. Officiū em̄ receptorū amicoz auxiliū iam assequutus.
Sed manū administratōis vroz inserere / donec hec fideiussio
solitis formis sit explecta. Rursus igr̄ subnixe de p̄cor p̄ amici
ciā tuā magnū mibi salutis p̄cū: Si vnqz vllū apud te locū p̄
ces mee habitare sint / ne mibi iā d̄sis in hac re / quā absqz tuo
detrimētō in magnū meū p̄sidiū efficere potes. Quod si fece
ris / certo scias nullā rē taz arduaz esse quā nō putariz leuissimā
mō intelligam in aliquo officii meū tibi posse p̄desse: Vex p̄
dixero / velim non me alium putes / q̄ qui pro dignitate tua
vitam profunderet. Sed certe iam sentio / q̄s graue sit homini
pudenti petere aliquid / ab eo / de quo se bene meritum putat.
ne id quod petat erigere magis / q̄ rogare: et in mercedis po

tius / q̄ beneficij loco numerare videatur. Vale in summo lucis
aurore. Logo: ab vltiori cursu pennā cohibere: succedit nam
vmbra noctisq; profundum.

Epl'a. cccxvi.

Respondet amicus et parat desiderijs.

Plurimaz salutē pfūdā aceruisti. Accepi tuas lras fidēssime
vir amoris: et fidei plenas. Gaudeo plurimū q̄ iā aliq̄ petiisti
q̄ valeā efficere / sed magis q̄ in acillāter i me spauisti: Et q̄ tā
des placuit posthabitis alijs amicis tuis oib⁹ ad me tua vota
deflectere. Cū igit optime vir inter fere viuētes nemo hodie sit
cui aicicie locū porē faciā nō ē q̄ me tātope roges. **P**ri⁹ a solis
occasu nascet dies: priusq; etiā nox media solē videbit / q̄ ego
tuis desis desiderijs. Videro sp̄ ego ne vnq̄ in me spē hēas in
anē / q̄ nūc aliō i me q̄ amoris: atq; officij signa p̄notabis: nec
q̄cūq; petere ex me poteris / q̄d meus vltib⁹ suberit / i q̄ nō expe
ctatōez re aior diligētia facile vincā. **Q**uō igit p̄ tuo p̄modo hac
cū fidelissimē facere possis: firmū bēto: me quoq; tā tuū agnosci
to / vt nō tā pollicē tuo pugillo / q̄ me totū possis iclude. vale
in eo q̄ oīa donat: et aufert. ex mōrib⁹ augusti die decia adeo ma
ne / vt vix icepisset cādere dies nube nocti expulsa. **Epl'a. xvij.**

Fratres ex brugis suo fratri louani studentis.

Gaudior nrōz manspuli saltē vsq; ad vnū p̄ salute. **A**dira
mur frater care / qd te potest remorari / q̄ ad illustrissimū dñi nrī
ducis solēssimas nuptias nō p̄pareas / q̄z p̄m⁹ heri letissim⁹
dies act⁹ est / vbi tāt⁹ fuit: tāq; in effabilis oīm rez splēdor: q̄z
potuit oib⁹ ingenijs in vnū p̄lati p̄fici. **D**ia q̄ sunt h̄ gaudis
plena: plausus vndiq; aera replēt: ethera pulsant. vidēt q; si boi
nes modo: sed mur: tecta et pauimēta leticiā mirā resonare. **H**a
stuludia: et cornemēta. quoq; genēz ludi absq; h̄intercapedine si
unt nihil m̄sici est / quod illis non resonet: puelle trabunt sine
sine choreas. **H**ic bacus: hic ceres: hic aromata spirant: cuncti
replēt odore. **L**ōgus mensaz ordo: tanta dapum virozq; co
pia: q̄t am nemo facile dicet **A**d irum est videre stratos vndiq;
pauinos tapeta illa pulcerrima si qd vetustate squalet regentia

Quas vndiq; et spirantes statuas p̄structis in tabernaculis q̄s
deoz vult⁹ effingere dicas cerneres: Inter oīa tñ nihil aspectu
ornari⁹: nihilq; iucūdius est ipso n̄ro illustrissimo sp̄so letis os
culis suam inclitā sp̄sam respiciēte mira pulchritudine fulgētē
multe plis: pulchreq; pollicitrice qui quocūq; p̄deunt nō min⁹
oīum oculos post se trabunt / q̄ p̄prioꝝ corpoꝝ vmbrias / q̄ os
culi intuēdo faciarinō possunt. Tanto em̄ fulgore gēmar: et au
ri perculsi sunt: ac si solis festiuos in radios deflecterēt. Ad fene
stre: nō vict: nō theatrū satis sunt inspectorib⁹. Vicunt ductilib⁹
bus muris: tectis: et scalis. Nā tantus hoīm p̄flux⁹ adest / ut cp̄
pidū nostrū b̄ngēse multitudini p̄uentui vix sufficit vix videat.
Te igit̄ hortatum: oratumq; velim⁹ huc posthabitis oib⁹ acce
leres. Pluribus dieb⁹ sp̄ si quid addi poterit / crescente nitore
nuptiaz celebritas erit. videbis sic tuis oculis nūq; letiora spe
ctacula inspecturis q̄ verbis equare nō possum⁹. veni ergo de
lecte: veni / q̄ nisi feceris / te quoad vixeris lucifugam dicem⁹.
noctue similē luminis hostem. Optamus valeas: gaudeas: ad lu
cem prodeas atq; nobiscum. his letis in nuptiis leta tempora
ducas.

Epistola. cccxliij.

Alia epistola sub alia forma ad eandem sniam.

Nostri gaudij portuinculā vnā loco salutis. Nescim⁹ fra
ter optime quonā lā tenearis p̄pede / q̄ his illustrissimi p̄ncipi
pis n̄ri splēdidissimis nuptiis potes abesse / vbi tant⁹ sūpt⁹ est
nitore et gl̄ia vt magnitudine rei oīa verba superent. P̄u⁹ celi
sydera et maris numerassem⁹ arenas / q̄ imensos illos exp̄sserim⁹
mus apparat⁹ tāta arte eousq; p̄gressa p̄structos quo potuit
ingeniū hūanū leuari. Q̄ simile seculis viuas et scl̄a scl̄is aggre
gent / nūq; fueris tā arcto pago. tā p̄uo momēto tot ornat⁹ cōs
pecturus neq; tāta vnq; melodiā mimoz tubicinū histrionum
auditurus. Nullus est cinis / quin his studeat ornari quiddam
addere. Unus tapeta figit alter ramos suspendit alij herbas
sternunt alij flores iaciunt alij tabernacula struunt inuisaq;
spectacula formant. que si omnia pergimus dicere citius tem

potererebimus / q̄ aimo: citius verbis q̄ reb⁹. Maiora omnia
sunt / q̄ pleno calamo fundere possimus vel mobili lingua des-
promere. Nam vt omnem vestium ornatum omnesq; argenti
et auri fulgores ex fibulis balteis monilibus omittamus / non
videmus quo mediam vinorum ferculorumq; partem possim⁹
attingere quantus scilicet fuerit ipsorum coquorum cum arte la-
bor q̄ varia salsamenta q̄ longa mensarum structura. Fuisse
vir ausus dicere tot aurea vasa tot preciosa pocula tota regio-
ne superesse. Totq; turdos ficedulas capones perdices fasia-
nos pavones ceteraq; animalia gustui grata annum vnum da-
re potuisse. Qui non vidit non facile crediturus est. Tu igitur
festinans propera. Tolle omne plumbum ex pede potuis indue
plumas et alas nostrum locum non tam cursu q̄ volatu petē-
do. Vale. Et Brugis Julij quarta plurimum tarde inter letissi-
mos plausus cedis facientibus discedere nocrem.

Rogat amic⁹ vt equos duos p̄modato mittat amico am-
basiatam acturo.

Epistola. cccxix.

Salutē qua intimiorē nec vsq; nec vnq; pēna depinxit. In-
regerrim⁹ ille amor amice sincero corde dilecte in tua quōdam
mecum mora p̄tractus / quē in te gessi t̄p̄e longo quem quoq;
nulla alia res / q̄ virtus tua p̄uocauit / his precib⁹ meis p̄max-
spem dedit / primam autē / q̄ te p̄ clarissima prudentia tua faci-
le ponderaturum existimo / q̄ insta: necessariaq; ratio me ad tua
ibi supplicandū induerit. Adandato illustrissimi principis nri
cogor vt ambasiator ad ducē mediolanens. accedere me quoq;
itineri ante triduum accingere. Quo nihil mihi sup̄est t̄p̄is / vt
de equis: vestibus: alijsq; que res postulat vt cunq; mihi possit
p̄spicere. Vñ decreuit ad amicorū opem p̄fugere: eosq; p̄citius
am meis onerare / ad qd me p̄pellit necessitas. nē natura. Illo
em̄ se. n̄p̄ singulari fato extitit / vt mea libentius in amicos trāssa
derim / q̄ quicq; ab eis exhanserim. Te igit p̄ veteri amicitia
rogo / vt duos mihi ex equis tuis fortes: et celeres veni: vel cō-
modato d. nitas. Secreto tuo stabo factur⁹ qd ipse iusseris.

Honor iam meus casurus est nisi tuis humeris fultus sit. Si igitur
quod est quod vnicuique apud te magno studio prederim / insistentius vehe-
mentius supplico in hac inopina necessitate mihi succurras.
Quod iterum: atque iterum rogo non quod meritis meis sed ex tuavir-
tute supra fiducia. quod si feceris polliceor me fore non modo parum
vix cupidum placere obtemperare: more denique gerere tibi siquid erit
quo possim tuis votis placere / quod nisi quod me inueneris facti
favorisque suscepti in memoriam. Vale felix sub fato benigno: virtuteque
diues nimis: et annis.

Epistola. cccx.

Responsio negativa ad epistolam precedentem.
Abundantia salutis affluentia. Accepi litteras tuas / quarum tenorem
memoria habes sed ut plane loquar / te vno bone vir nemo est in con-
cedendo vel permittendo liberalior: in reddendo autem nemo rursus
tractator. Sepe a me petisti: petitaque creberre persecutus es. Sed
beneficia que in te petuli: oblivione pensasti / que beneficiorum never-
ca est. Velle tibi esset postulatio rarior: vel meritum firmior: et es-
nacionis memoria. Nihil enim iustum censeo / que collata obsequia grata
memoria pensari. Scis quod adhuc sponsor ego pro te sum: nec redi-
mere curavisti. Eam atque etiam pecuniam / quam in egestia tua ex fa-
cili manu mea recepisti / clausa nunc tractaque manu restituere
differs tantis precibus: tantisque litterisque meis vel requisitis. Tua
enim necessitas magna parulas meas aures repperit: Sed ege-
tia postea mihi suborta ad repetendum me coartans nullam in au-
re tua foramen inuenit. Solutionem protrahis: in longumque reij-
cis / quam fore per breuem promisisti. neque curas fidem illam / quam
verbis tuis obrulisti iusta solutione confirmare. Non possum
igitur videre / quid aliud verbis: quid nouis iam precibus tuis
coneris / que loco rerum umbras: vel fumum vendere / qui potius
verbis ut vento / que ut rerum signis usus est. Postquam enim quantum
verborum pollicendo precepseris: et que parua nunc prestatas roboraver-
bis / quorum si parcius: veritatisque largior fuisses / tunc iam petitioni
non ocessem sed omnem que dicere volo caput est non velle me ulterius
ori ludificatione illudi. Vale igitur: diligenterque cura / ne solutionem re-

moreris / quod nisi feceris tecum in insu ibo: nec est quod secundo suadeat. Tu
cum pro tua prudentia quod optimum factum sit: videbis. **Epl'a. cccxxi.**

Epistola iocosa speciosa super omissione scriptiois.

In mensas largissimo corde salutes. Tu pro ceteris vir optime
maxime nosti / quod in urbe roma iam ipse presens / ubi nihil mihi temporis
preterit unquam / quo non sollicitus ego de te: deoque tuo statu inquerere
scripsi ad te litteras multas: quarum paucissimas vidi responsiones rediisse
se / de quo non parum in mente consternor: nescio si hunc defectum nescio
rum fallacis iustis adscripseris: vel potius curis / quae pectora humana
sic a memoria seungunt / quod patrem filium: fratrem fratris: amicum amicum
quandoque reddunt invidiosos: vel forte quod omnium maxime vereor tue
dignitatis altitudo te magis a me reddidit alienum. Nam priusquam
extollereris sepe scripsisti: semperque mea ad vota celerem pedem prestu-
listi. Jam autem infriguisti / non aliter quam si hibernis in alpium nivibus
anno sepultus iacuisses. Rogo igitur te quod torpore declinas / ut vigi-
lantia surgas. ageque horatij consilio: dum tua iam navis in alto est ami-
ciciarium anchoram fige / ne mutata retrosus te ferat unda. Ego
autem videro quod ibi anchora fuero / qui te tanto amore tenebo / ut ab-
sire nequeas. Sed ioco posthabito amice carissime nihil omnia
no superest / quod mihi gratius: acceptiusque possis efficere / quam
quod creberrime scribas longiori mora resecta: statumque tuum mihi
hic notifica / alia munera non depono. Satis enim valeo: satisque
omnibus bonis plenus sum / si te vigere sciam statu secundo /
in quo te servet / qui solus id potest. Ex urbe roma octobris lu-
ce penultima.

Epl'a. cccxxii.

Resilio cum detestatio suspitionis cadet in amicitia.

Salutes multa cum felicitate sublimes. Quisquis ille fue-
rit amice dilecte / qui de amico suspicari incipit / iam is desinit
esse amicus / seu quod potius crediderim nunquam fuit / quo non
fides sublata creditur / sed fictio. Amicitie enim venenum sus-
picio est. Neque unquam quis satis dixerit quam semper ipsa noceat. Ubi
autem suspicio cadit / sit amor tremulus ruine propinquus. Quod
enim tam molli pulvere scriptum est: facili vento diluitur. **Vix**

quicquid est ab amicitia alieni ipsa diffidentia. Non certe mihi scribendi defidia impinges si te bene inspereris. Sed nescio quod faceto lepidoque sale ludere suesti / quod quod marie forte vis dicere / ad studas leto quodam verbi tegumeto: et blando pterere risu quasi ioco dixeris / quod tamen serio animi tui cruciat: et angit sed eat hec res (ut ait pedibus suis. Ego tamen hercule repeto me illum esse / quod se nulli in amicitijs: officijsque cessurum fatebit. Ne illi quidem si quis talis unquam fuit: aut usquam est / quod omnis amicitiarum habenas perpetuas: stabiles: incoscissasque seruarit / possentque citius celum: astraque omnia mutari / quam tu de mea mente depelli. Frater tuus sanctus est / quod aduenit his nodis clausis sed pena meate: Petitque tibi commendari: dicitque te brevi ad nos rediturum. Ubi accesseris usque ad diurnam stellam crastinam potabis ut plautus iquit (Finem facio. vale. Mor pro patre. et (ut marcianus loquitur) Jam splendet mersa fulgentia sidera pbebo. **E**pl'a. cccxxij.

Scribit vicario episcopi per iuuamine / ut episcopus curam transferat ad ultas salutem finem affluxum. Ita nunc tempus cordialis amice se offert / ut ego te prius rogare cogar: qui prius rogari maluissim. nisi tamen tali esses: tantaque virtute: ut humana omnia infra te duceres intelligeresque nihil magis esse homini proprium / quam bene facere vel ignotis subdubitare prius quicquam beneficium abs te petere / a quo nihil unquam meritus suus: Sed cum una omni voce mihi notissimum sit te animo esse perbenigno maior cum fiducia tuas en pulso fores / quam mihi facile aptum iri non dubito. Curatus meus hac die vita defunctus est / soluitque nature quod debuit / cuius dignetur miseri altissimus. Collatio curevacatis: pleno iure propeit reuerendo in christo patri nostro episcopo / cuius in oculis tanta auctoritate valles: et gratia / ut plene perfidam mor fore / ut perficiatur quod cupio modo aduigilare digneris. Exerceat se rogo virtus ias tua omnium virosum promotrix semp: atque leuatris / ut possim in gratia nostri antistitis te agente sic collocari / in qua tamen me esse perfido ut dictam curam mihi proferre dignetur. Hoc quoque gratie munus hac in re nunc mihi benigniter impedit. Itaque rursus te etiam: atque etiam rogo / ut quod abs te peto tam summopere / quam celeri

his fieri poterit effectū reddas. Satis tñ: fr̄q̄z satis feceris si diligentiā p̄stiteris. Nō em̄ diligentia min⁹ laudi duct⁹ / q̄ enē? q̄ si id adiūmēti mihi p̄stiteris / senties p̄pediē non gestare me animū ad gratias referēdas inertē: sp̄q̄ ostēdā cognoscere me tibi p̄petua obligatōe me teneri. Vale oibus tuis in negocijs flatu felici: ⁊ sorte sc̄da.

Ep̄la. cccxxiiij.

Quādet vicari⁹ cū oblatōe diligētie: ⁊ spe voti p̄sequendi. Salutem. et si quid ea queas optare felicius. Et si mihi vir eloquentissime ocularis noticie paruz: verbisq̄ nihil tecum vnq̄ fuerit / fecit tñ hoc tui clarissimi nois optima fama / q̄ tue p̄motioni affictar nō sec⁹: ac frater esses / qui qd̄ boim̄ isimul raro datur natura qdem diceris esse ditissima clarissimisq̄ artibus eloquentia quoq̄ sūma: et pulchris animi dotibus ornat⁹. Predi caris enim vndiq̄ dign⁹ p̄ tuis maximis: splendidissimisq̄ meritis / quem om̄s diligant: ament: obseruent: venerentur. Perdocti enim reperiuntur p̄ sepe multi / sed qui idem ⁊ ingenio polleat scientia: virtute: et eloquio eorū est in numero collocandus quoz raritas cum fenice comparatur. Lat⁹ loquerer / si ad alium quempiam de te mihi sermo esset. Non putabis velim hec adulanter me scribere. nō em̄ moris est mei boim̄ fauores blande adulando emungere aut vendere laudes ad pondera doni. Hoc tñ verissimis tibi verbis affirmo / q̄ ad me n̄ sic scripseris / sapienter vt iq̄z fecisti / si p̄silio feliciter: si casu / iam accedo posthabitis oibus domini nostrum ep̄m / qui omnium virtutum plenissimus ipse / illos cariores habet / qui clariori fulgēt lumine meritoruz. Conabor ego apud eū tuū nomē p̄ se satis illustre multo sermone illustrare mansurus tue fame laudator sp̄: et auctor: faciamq̄ si vires erunt / e voti tui p̄potē. Det deus n̄ras diligētiā p̄spici bonis (vt aiunt) ausibus. Si quid āplius velis alatiū me iuneneris. Tu interea sp̄ata valitudine potiare.

Quādet socius a socio vt insequēdo promissa ad vniūsitatem veniat

Ep̄istola. cccxxv.

Plurimarum salutū cordialem applausum. Dum hic n̄ncius

sociorum carissime ad te itur se diceret ex aio cecidit reditu: et sonus ex oculis/que abscedere non promisi qui litterarum aliquid ad te laturus esset/si tamen scires quoniam: et ubi hec scribo ipsa temporis: et loci facies breuitate excusaret: Facileque etiam videres/sit venia dicto quod te in amicitia vici: et in amore superavi Turbo: enim absentia tui/que absentia mei non moueris. Sane cum iter in terra que abeundi mihi pollicebaris hoc esset extremum quod quod primum retrospiciens te viderem a tergo sequentem/quod quod nudum adimplesti: si non satis te trahat amicitia/moueat te saltim lra: profectus uberrimam/que in vniuersitatibus ab omnibus quoniam psuevit. Ad vltimum quoque si nihil horum te incitare poterit: tandem id pudor efficiat/quod ratio prius debuisset. Tu grammatice semper incubis/que non digna est in quo nobile senescat ingenium. Transit illic est non terminum. Tuum ingenium: tuaque etas altiora postulat. Sequere igitur ut promissisti. Inuenies me Romanam in pedagogio lili ubi locum amplum videbis: non minus placet quod patent bonorum scholarium largo numero decorati plenusque bonis preceptoribus: neque minus bonis doctrinis et moribus: bonisq; alimentis refertum. Omnia mihi ad votum ibant: si tu mihi in studio: in camera: in lecto fieri velis consodalis/quod ut facias rogo: et consulo. Itaque enim fraterno amore/qui omnem amorem exsuperat vinemus/ut nec me consuluisse: nec te penitebit paruisse. Camera iam sola habeo te expectantem/parua tamen: sed duobus vultu animi habentibus: nullus locus est angustus. Plenus est animus. Nescio finem inuenire/sed sentio me tui amore longius quam destinare processisse. Valeo igitur: illudque Horatianum ex me grate suscipito: tecum viuere amem: tecum obeam libens. Ex Romano. Julij die septima.

Epistola. CCLXVI.

Respondet socius socio se prius in grammatice firmius velle fundari quam adeat vniuersitatem.

Largissimas animo iocundo salutes. Non facile credideris ornatissime frater/quos animo dolores pertuli quia tua mihi carendum fuit presentia. Quoniam beniuolentia in me tua: certius mihi nihil est. Eam enim benignitatem quam tuis litteris

tam alacri aīo polliceris libentē audio: amplectorq; libētī. S; q
spōsiōnē meam nō īplērī/cuī⁹ tuīs lris memisti: ad quā amor tui
calcar dedit / h ratio frenū / id erat ī causa q; esse debui rex mea
rū instior iudex. Dū em̄ ocl̄os ī me p̄uerto: aspicio me parce nī
mis: atq; tenuiter ī grāmatica eē fundatū: sat isq; etiā didici res
latu prudentū multos ī altiorib⁹ sciētīs ab vniuersitate / h grā
maticos p̄paucos bonos enasisse / h eā grāmaticam ī scol⁹ quas
p̄tīclares appellant lōge p̄fectius: faciliusq; acqri posse: Qu igr̄
q̄libet res suo loco: suaq; sede q̄renda est / iō te sequi ad tps di
stuli: nec renui. Scis em̄ grāmaticam ad oēs sciētias necessariā /
q̄ (Quiriliano teste) nisi oratori futuro fundamenta fidelit̄ iecerit:
mor corruit qdquid supstruxeris. Tard⁹ p̄ceptu sū: īgenioq;
frigid⁹ / cui potest nichil festino cursu īfundī more vasculoꝝ oris
angusti / q̄ supfusam humoris copiā respuunt: sensiz autē ī fluen
tib⁹: vel etiam instillatis p̄pletur / sic optime frater h̄nda michi
ratio est. capacitas mee / quam michi natura parca manu contu
lit / q̄ nunq; potui oīo aut eq;: atq; tu: aut etiam p̄rime vel p̄fice
re: vel laborare. Vale: si qddam p̄ me fieri optabis vt seruo me
vtere. Labor mandandī tuus: parendi dilectatio mea est. Et
parcito q̄so ineptie. Loquor em̄ vt verba ī bucam cadunt: scri
boq; semp vt eadem ī cuspide calami oriunt̄: snīam aspicio par
uī h̄ns verborū faleras: vel quo ornatu p̄nectant̄ / modo clarus
sensum: apertumq; p̄adant aīm. Ex vleternis volatu irūdinis ce
leri⁹ angusti sole decio.

Epl̄a. LXXVII.

Agunt gratie de honesta tractatione nunciū / q; etiaz
describitur secretorum esse vulgator.

Successus letissimos p̄ salute. Magnus scribendi conat⁹ or
dinem non habet. amor tacere nescit: impet⁹ quoq; ipse eloquē
tiam nō admittit. Non miraberis igr̄ fidissime vir / si hec omīa
pariter iuncta cōfusionem pariant. Sed ne te verbis diuti⁹ tra
ham / habeo h̄ pauca de plurimis / q; magnus michi ī primis
letitie cumulus accreuit / quem nullis equa uero verbis / q; mei
bonoris gratia nuncium meum mlt̄a hilaritate tractauisti / qua

ex re me tibi obligat iorem existimo / q̄ si in p̄sonā meā lōge ma
iora cōtulisses / q̄ illi fact⁹ est ipsa luce carior: cui⁹ aīmus in te a
deo incaluit / vt vix verbū exp̄mat / cui nō mor nomē tuis illi im
misceat / ita vt videatur more aliquoz aīalium vnicam in vocē
edoct⁹ elinguis ad reliqua. Te angelum faciet si longi⁹ p̄cesse
rit. Is te clamat: is te p̄dicat: et te celoten⁹ effert. Siplest est /
verus t̄net fidus est. Sed parū a Tullio: minusq; a pallade do
ctus. non secreti tenax. Multa em̄ noua dicit / q̄ ex te audiuisse
refert: eaq; sp̄git vt p̄dignus nūmos. Pax videtur abesse a ri
mosa lagena / q̄ quod sursum accepit mor passim effundit. Lin
gam h̄y tāta puritate p̄fectam / vt nichil externi super eam va
leat residere / q̄ in auditis hoc efficit q̄d solet in pulnere vent⁹.
Oberrant vtiq; verba / q̄ mei nūcū buccis infundunt si sibi eius
līguam p̄lectulo: atq; ei⁹ os p̄hospitio deputāt / vbi ne vlli vn
q̄ p̄missum est vel quieuisse: vel pernoctasse. Vale: et si quid ex
me petere dignaberis promptū me semper inueneris: atq; volē
tem. Ex burbburch l̄las martias tertia / 20 mane (vt Claudis
anus inqt) dū matutinus presudat solibus ether.

¶ Dolet amicus / q̄ amici sui tepuerit amicitia / q̄d suspis
cat ex p̄uersatōe cū emulo euenisse. Ep̄la. LXXVIIII

¶ Altos ad cuml'os vsq; salutes. Spauerā tantam in te vim a
moris regnauisse carissime adolescēs / q̄ tuā absentiam quā si
ne dolore ferre non potui tuis saltē l̄ris placitaz redderes: atq;
ferēdā. Neglector mei eē videris / q̄ q̄tidie torq̄oz meditatōe
tui. h̄ nescio an id in causa sit / q̄ v̄seris cū q̄dam quotidie quez
inuisum h̄eo / vt nihil nō acerbū putē / q̄d michi cōe cū illo ē. Fe
cit michi q̄d nō aīco fieri debuit ne iūmico q̄dem. Oppugnat oz
alteri⁹ fame negligēs sue / q̄ de p̄tinacia legē facit: et de volūta
te decretū. Sed latret ip̄e more suo ⁊ velut i sus i luto grūniat:
illepidaq; blact erat iōe raucescat et suo mugitu mare celo p̄fun
dat / ei⁹ t̄n freneticā vesaniā nō pluris facio / q̄ magna curāt flu
mia nībos / ml'ros i me p̄sitauit / q̄b⁹ ne veli idignari q̄ idignum
reoz i raml'os icādescere / q̄ decusso trūco i trūci casu decidūt /

ab huiusmodi ab inhumano boie: et quasi ex tigridi: et ferarum sanguine nato nunquam pacem obtinere valui. Deum tamen in iudicem voco: ut me vivum vermibus prestat in escam: et aiam supplicio diro in seculo eterno detineatur / si de mihi pro eum impositum aliquid unquam venit in mentem. Tunc igitur utrumque inspecto cadore enixissime rogo: ne tuum in me persistens amoris radii sole micantior huiusmodi emuli mei mendosa nube fuscet cum michi te sine nichil dulce sit: quod te semper me est: gesturusque sum coad vixero / quod non philochetes herculi carior erat / neque chyro achilli. Vale omni flore florenti: onerisque semper rebus secundis. Ex Bergis octobris decia tarde / dum iam rebus daret sopor ossia fessis.

C Ad studentem interrogando habitudinem sui concurrentis. **Epl'a. CCLXXIX.**

Boni vini cithos plenos: letosque haustus pro salute. Audio te amice dilecte in archademia tua ubi disputat ides: scolasticisque congressibus agunt hinc concurrentem / quod tantum argutiusculum plenum est ut veritati vel plucet i cedere nesciat. quod quod tantum fallaciae sunt iis innodatus est / ut nisi tormentum sit tale hinc / quod doctores ipsos non plus ris facit / quam pygmeos hercules. Rogo te ex pectoris itimo fonte facito me huiusmodi rei certiorum / de quo nichil tecum amplius agam: multa quoque in calami pectore latentia manebunt / quod non affluere permittam / donec me tuum risum meruisse videbo. vale: et si quid vel: precipe / me semper habebis memetipso relicto tua vota sequentem. Nil plura quod festinus sum. Occupatio est aica silentio. Dicoque etiam cum Diacho pigis in epistolis esse plurimum

Responso ad epistolam precedens. **Epl'a. CCLXXX.**

Non vini cithos paucos / sed ipsum totum vas plenum: et magnam loco salutis. Inspatio huiusmodi interpretandum me agredis amice fidissime / quod dum eodem tempore profecto venies: habensque salute: pro vale dixisset / vix potuit precibus flecti: ut pro momento sisteret. Brevis igitur verbo accipe hunc mesum de quo loquaris concurreret non tam viribus pectoris / quam oris valere / sed scis quod suis sepe te lingua indocta succubabit: lepore citius cepis ripanis: et tubis / quam eundem tacere coegeris / quod ipsa loquacitate loquacior est / quod etiam vinorum acutus censor est. Nonit enim egregie discernere cuius vini fumus gratiores nebulas

crebro infundat / q̄ v̄bo h̄es q̄s queris. Nil tñ michi molestie af-
fert: neq; h̄ me peto fasce lenari. Argumentamur: disputamus:
altercamur: lis manet in vocib⁹ ip̄is: hac lite scolastica crescit:
atq; cōditur amor. Arma ei eo splēdescūt clari⁹ / q̄ p̄fricant⁹ for-
ti⁹ / h̄ vt me vnico v̄bo absoluā / nil adhuc argutiūcl'is suis i me
efficere potuit āpli⁹ / q̄s solēt ū / q̄ i cineres sufflāt q̄ pulueres pro
p̄os i ocl'os excitēt: absceditq; sēp ex disputatōe more cucl'ivo
ce atonita: p̄fusa ⁊ q̄rula. Vale gaudio ml'to: ⁊ plausu iocundo.

Suadetur studentī / vt legib⁹ incūbat poetrie studijs
omissis.

Ep̄la LXXI.

Cordialissimas in oīa vota salutes. Video ex lr̄is tuis gra-
ui oratōe cōpositis: in quarum compositione multum t̄pis iudi-
co fuisse collatum / q̄ arti poetice incumbis: ex qua fesculos col-
ligis: et alienis te plumis tacito auctore coornas / q̄s q̄ ingenui
ai sit: h̄ianiq; pudoris signum / si Plinio credimus / nō velle ta-
cere q̄ ab alio didiceris: nec in tuā messē aliena grana conferre /
cui poetice ideo te meo iudicio ip̄licas / nō vt meli⁹ h̄eas: magis
sapias: aut rectius viuas / h̄ potius vt ornat⁹ fabuleris. Audias
velī vtiliter / q̄ dicam salubriter hanc michi de te firmam sniaz
nō sat te legum p̄odus inspicere q̄ integrū hoīem erigunt / si vis
igit̄ in statum exurgere ad quem cuncte generose mentes aspi-
rant: et dignitatum noīa asseq; ⁊ honores / oīa ista poetica a te
seiuinges: et sacras illas leges tibi cōdes in pectore / vt tandē te
turbamq; fratrum tuoz ab egestate defenses. Dum autē doc-
torat⁹ in signe nomen h̄ebis / poteris tunc / si sic libeat / sulcare
musas q̄ tamen opes sp̄nunt: et antra: et nēora querunt / silua
placet musis: v̄bs est ūmica poetis aut ore patriarcha. Camene
et nimphe iam iacent vidue: atq; nude / h̄ forte allegabis michi
illud Virgilij: nec te peniteat calamo truisse labelluz. Parui h̄
habeo quid de fabellis suis senserit Virgilius / q̄ iam neglectus
iacet: humiq; p̄strat⁹ / pieridum chorus cecidit: oīs castalij: et
beliconis decor abscessit. Fugerūt p̄nasi a vertice nimphe: poe-
te voce: sonoq; carēt: atq; rancescunt. Difficilis est euersis re-

petere statim: ut lapsis in culmen ascendere. Legiste in solio sunt: res
gnat: et sceptrum ipsalia gestat. vale per viribusque enitere. ut legum do
ctrinam persequaris gradiendo spiritum virtutum per semitam raro licet pede signas
tam. quod si feceris: rem prestiteris tibi salubre: inquit gratiam. atque acceptam

Responso ad epistolam precedentem. *Epistola. CCCXXIIII.*
Salutes omnes / quos tenet polus: humanus: aut pelagus. Summa cum ve
neratione litteras tuas carissime viri: si licet quod tuum consilium secutus accipi
quod mihi statui studijs humanitatis per precipuo studio me insistere
nolle. Satis mihi erit si poetice artis non fuero profligator / quod
maiora molior. Volo. non rebus non verborum studio tempus impedere: nec
opto gloriari eloquio: ut dulcedine proprii carum delectari. Quos tamen pro
diales mei interdum quidam recreat dis conductu poetice arti incubunt
quam omnium hominum predicant specimen esse decoy: idque nobis ordinari
non legi doctor amore sincero consulit / quod ita loquitur. ac si musas ipsas
latere loqui audires. Tu etiam clare monstras epistolis tuis / quod in hac
arte eminenter floruisse / quod tam facile orationis obtines cursum. quasi ex na
tura ad hanc solam eloquentiam factus ipse videaris. Et quod poetas omnes
occubuisse narrasti: eosque raucisonos factos: omnesque musas latere
sub antris / eas tamen omnes rursus tua epistola reduxit in lucem. Namque non
eam epistolam depinxisti iuicis. aut absentibus musis. niphis. atque ca
menis nisi ita luculenter: ornate: graviterque scriberes / nisi Tullius:
Virgilius te similes et totum possideret / quod sermones tui venustate
ornas verborum: per spigas floribus. Ad hec certe me trabis verballi quidam
dulciloquo / a quibus me arceri litterarum sensu conabar. Namque poete
lacebit. nisi quod virgilij morientur honores. Ornata spiritus stabit came
na vitis ederis et musa lauris / quod igitur interdum poesim videam inia
mea est / quod mutabo si dissencias. Sed plane cur dissencias explices
rogo / quibus non auctoritati tue omnia tribuam / recte tamen arbitror ratione
quod auctoritate superari. Vale. Ex Romanio rapti nunc clamor
nuncij calcardat. ore labunt. cadit sol. et duplicat umbras. parat
que se dies cedere nocti.

Responso alia super eadem: in aliam tamen sententiam. *Epistola. CCCXXV.*
Immortales secluso tempore salutes. Jam clare video colende precep

tor/ q̄ festinātia mēorā tollat: q̄q̄ nihil eā festine. ac q̄ete faci-
mus. Dū besterno die ex tpe ad te lras darē/ ex memoria exci-
dit q̄d oīm maxie mihi cordi fuerat. Apes ruis lris innuere
nō eē pudici ingenij vti verbis alioꝝ exp̄sione auctoris omīssa
habes forte i hāc sniam pl'es. Horatiū. s. Senecā: Petrarchā
et alios q̄ nō secus scribi volūt: ac apes mellificāt / q̄ lectos nō
suāt flores. s̄ mutāt: trāformāt: et in mella puertunt: voluntq̄
vtendū eē ingenio alieno / s̄ astinendū; v̄bis. Ylla. n. similitudo
lat. thec eminet Turpe ē (inquit seneca) viro caprare flosculos
et notissimus se fulcire vocib⁹: ac media stare nō inuētōe. S̄
ex adūso innumeri sūt / q̄ alienis vtūt. auctore tacito dicentes
vsucapionē tā in vocib⁹: et clausulis / q̄ in reb⁹ cadere. Suffe-
cerit p̄ oīb⁹ allegat⁹ Virgili⁹ / q̄nt ex homero iuētōe. ex lucretio
verba ferē suscepisse. Nā ex equo tria narrāt impossibilia v̄l' Jo-
ui fulmē. v̄l' herculi clauā: vel stlū homero subtrahere Fulmē. n.
iacē neminē decet nisi Jouē. Ineluctabili: inuincibiliq̄ robore
certare nemini vnq̄ / q̄ herculi adscriptū est. Canere antes vt
ecinit homer⁹ videt impossibl' e cuiq̄ scōo. Virgili⁹ certe ita
versus homeri imitat⁹ est / vt transferēdo q̄ prior vates ecine-
rat fecit / vt sua esse credant / cui hoc ip̄o ppulchro factore / as-
scribit rē imensa gl'ia dignā fecisse / ac si Joui fulmē vel herculi
clauā ex manib⁹ excussisset. Cui Virgilio tā dulcis fuit home-
ri imitatio / n̄ quē tā attēte oculos infixit / vt et in vsib⁹ v̄tia q̄
a nōnullis impit' is rep̄hēsa fuerāt ex industria sit imitat⁹ aucto-
re macrobio / q̄ p̄tra tuā sniam virgiliū tā alta in specula locat /
vt nulli⁹ laudib⁹ crescat: nulli⁹ vitupat' idis minuat. Sinez facio
vritus / ne amicas obtūdā aures / si fuero pliri⁹ ineptilogo imo-
rat⁹. vale: atq̄ q̄d voles p̄cipe: oculū q̄q̄ mihi effodito (vt apud
plantū ē / si vllū v̄bū faxo / nisi q̄d ip̄e iusseris) **E**pl'a cccxxiij

Rogatur amicus vt adolescentem inducat / quo bñ scri-
bat: atq̄ erroneis arguit cum insertione nouorum.

Salutes felicissima sorte decoras. Q̄d in p̄cesside iā mech-
anicū me non vidisti vir luce mihi dilectior / nihil aliud fuit in

ca q̄ currū in opia: et hoc iam tpe venire mibi non est integrū
nam alio traboz pollicitus: et nihil duco antiqui fide Scripsit
ad me nepotul me stilo satis p̄posito s̄ rudi caractere Age q̄so
ut fiat bono calamo. De bonitate picture loqr: atq; figure. In
scriptore. n. s̄ l̄raz ornamēto ois virtū laquere videt. Elucescit
enī oē dictamē si l̄raz pulchritudo accesserit. In cūdiusq; men
tib; roclis hoīm se offert si sit splēdida l̄raz foza p̄scripti si. De
formia. n. et incōposita nēo p̄bat. Laboret igr̄ ut inter scriptor
res emineat: nec in scribēdi volocitate letet. p̄pterea .n. formā
dubitā nō assumūt: nec q̄cōq; recte festinātia gerit. Ceterz ei pau
primū virtū p̄mēdavi / ut eidē in dei bonorē p̄dēcia ferret / a q̄
denarios extorsit. Videt ne indignet creator oīm eos cōtem
ni qui / suo noīe opē q̄rūt. Arguas q̄so enī ml̄ta v̄boz acrimos
nia ne āplius lachrimas paupis vilissimi spe lucelli p̄tēnat. Pre
terea petiit famul' tu' / ut statū domus mee tibi oēm p̄scriberē
Frater me' senior vir armorū ē tāta audacia: et robore / ut nō ce
deret furori achillis. tā magno: p̄cero: elegātq; corpore. ut ob
formā dign' videt / si eternos arc' haberet / q̄ ei Jupiter ocio
gandēs iaciēda fulmia daret. Nō tā diligēter vell' aureū dra
cho custodiebat / q̄ h̄ arma sua radiācia curat. Aliqd magni de
eo fertur / s̄ veritas ad huc nubilosa est. Scds frat' oīa dissipat
quē si q̄q; redimo: mox sicut sus lota lotionē pacta se rursus
in lutū p̄icit. Junior diē suū obiit: nec ampl' vescit aura: iuit
quo cuncta feruntur et quo rapimur omnes. Adors oīa tollit
capit omnia tellus. Longa febre perustus est: milleq; mortes
p̄clusit in vna / qui tamen meo in animo nunq; videtur obūsse.
Ibi enim sp̄ mecum est / cuius vultus mibi sēp̄ relucet dulces
q; eius semper mibi arrident oculi / ita quoq; eius verba iam
recenter mibi occurrunt / ut vel ego videar secum alio migrasse
vel ipse hic mecum conseruatus / cui parcat deus / qui te sancti
cōseruet: atq; valētem

¶ Epistola. cccxxv.

¶ Cōgratulat' aicus aīco / q̄ recept' sit in seruitorē regis
et amleissime admonet / ne se āplexib' misceat impudicis.

Salutes: et rursus salutes: Innumerisq; salutibus comitatus.
Sparsit se h' loci nostri aice / quo non dilectior alter / de re mihi
letissima fama / q' tibi videlicet felix hora illuxerit q' ad fuitis sere
uissimi regis nri tua p' industriam te aduexit / vñ non parum tue promo
tioni gratulor / q' te sp' habui mea vita cariorē. Quāq; tñ cōstet
amicitias regū nō eē phēnes / s' petrarchā mētē reuolues / q' cōsu
lit vt edū fore dñis: nō fidendū. Quō nō dñoz p'ditioni adscrip
sero / s' vitijs quorūdā curialiū - q' quos virtute imitari nequunt
p'sequūt iuidia: extrudereq; laborāt ex dñoz gratijs / q's int imi
us credūt esse receptos. Tu. n. illic pegrin' incolas. Tuis te
curis nō alienis inferes: nec oibus oia credas. Multi curiales
put hominū varietas est diuerso thure sacrificant. Sed per ne
bulam nescio quā audiui te veneris illis angorib' implicari / vt
hac de re longe minus sapere videaris / quam egregius ille pi
ctor appelles / qui veneris caput de summi pectoris sui polis
tissima arte perfecit / reliquias corporis ptes / vt poete canit
inchoatas: rudesq; reliquit / quasi hoc ipso significare voluisset
preter primā apparēt iam in ipsa venere nihil esse decorum: vel
sua arte p'cture condignum. Non etiam de nibilo sagax natu
ra / si Valerio credimus. vel potius oculis / rosam que flos ve
neris est ita produxit / q' sub eius purpura multos aculeos re
xit quam etiam spinis amavit quasi presagire vellet natura in
flore quid asp'at'is occulte sub veneris blandicijs contegatur
Sat sit dictū viro prudēt' / Rogo ne tedium faciāt. que amica
fide dicta sunt. Non meum est docuisse Palladē. Vale ceruo
uiuacior: philomena letior: coruoq; longenior. Ex buscoducis
april' .v. merso iā sole luce dimota. **E**pistola cccxxvi

Queritur causa cur pl'es dictiones huius libelli vario
mō vt iam vno: iam alio impresse sint.

Ineffabiles amantissimo corde salutes. velle forte posses
disertissime vir vt loco distantiore abessem vbi tibi amoris tan
tundem / sed molestie minus esset. Sed abundas tam omī vir
tute: tñ hac precipue / q' sp' habeas maximā in amicitia p'statā

audencioꝝ igitur fio ad te iteratas p̄ces effundere. Ademinisse
te arbitror amice fidissime / te nup̄ michi aīo pato atq; p̄ benig-
no misisse epl̄az codicē / cui h̄ noua ip̄ssoria ars characteris fors
mam ptulerat. Sed qz ml̄ta q̄ orthographiā respectant in his re-
perio q̄ me vacillantem: et dubiū reddunt / decreui rursus te p̄-
cibus meis adire p̄contande securitatis gr̄a. Rogo igit̄ / vt hac
me vacillatione leuare digneris. Inuenio in dicto codice multas
dictiones varia syllabicatione depictas. et vt ex mult̄ pau-
cas attingas / reperio qñq; michi per c: qñq; michi littera se omis-
sa: sic nichil: et nihil c̄ posita vel neglecta. Interdū inuēd̄. vel
iocundus p̄ u: vel o. Jam pulchrum: vel pulch̄ h̄ spiratione posi-
ta: v̄l̄ omissa. Similiter namq;: vel nanq; nō aliter cumq;: v̄l̄ cū-
q; / vt promiscue p̄ m: v̄l̄ n̄ syllabice. Sic q̄rtuor. vel q̄rtuor t̄ si-
plici: vel duplicata. Secutū: vel sequutū p̄ c: v̄l̄ q. Nūc exsurgo:
nūc exurgo s̄ suata: v̄l̄ semota. Jā assū: iā ad sū p̄ōi cōspicio: et si-
miles dictiones ml̄tas memoratu innumeras. Rogo igitur mi-
chi significare digneris quid sibi velit hec scribēdi varietas. cur
quoq; modus vnus: idemq; arte / vel vsu solidus non hic obser-
uatus est. Super quo cupio vehementer quid sentias cognosce-
re. quod si fecris magnum michi: gratumq; prestabis obsequiū.
Interea bonam: et letam serua valitudinem.

Rēsio dās rōem cur multe diuerse dictiones i b̄ libelo
lo vario modo ip̄resse sint. **Epl̄a. CCLXXVII.**
Salutes vniuersas vno glomere p̄neras. At securius quid-
dam tibi ornatissime vir tua sup̄ vacillantia de orthographiatu
perscriberem / plurima verba feci cum eo / q̄ harum semper epis-
tolarum impressioni vt ductor astabat. Ex quo accepit hāc syl-
labicationi varietatem non temere: non casu: non ignorantia p̄-
dūsse / sed certa ratione: p̄uenioq; decreto / qui clausis oculis p̄-
cauere studebat / ne in vnam partem potius q̄z aliam inclina-
tioꝝ notaret. In ea precipue re vbi ex equo pondere ad varias
partes tractio est / vbi vīm ars ab vsu discrepat. vel vsus ab ar-
te dissideat: vel vbi artis cum arte: vel vsus cum vsu: vel sentēs

riarum varietas est. Nam quod modus nervosior est: ut dubium repperit / sic dubium reliquit: pari pacto quod epistole non vno stilo decurrat: ut in eorum missione ad te scripsi / sic huius syllabatio iam vno: iam alio modo conficitur. Ne si vna parte reiecta in alteram ceciderit / iam eos habeat quod semper sibi sint infesti. Varia varios delectant: nec voto vivitur vno. Sepe etiam eosdem cibos edentibus / si Gregorio credimus / dicitur sitas placuit coctionis. Sed ubi studiose perquiris hac super re meum iudicium in cinerem algidum proferas / ubi scintillarum inueneris nichil: nec caloris aliquid. Uter igitur modus melior sit quo has dictiones nichil: et michi vel seruata c. littera vel adiecta scribam / ut definiam non expecta. Aetustas forte c. littera non vtilis. Leonardus tamen aretinus non futilis aut or. c. ponere consulit: testes adducens Dantem: Petrarcham: Bocacium: et Collutium salutatum. Usus enim (ut idem inquit) magister: et dominus sermonis est / adeoque impiosus / ut ratio reiecta: solo arbitrio moueatur. Similiter pulcher sepulchrum: et similia an aspirationem ad c. litteram admittant: non laboro. Habet huius aetustas / sed prescians prohibet. Idemque vir acuti: amenique ingenij Gasparinus de adsum: vel assu: adgro: vel acgro: adgesco vel acgesco et his similibus non habeo quod eligam. Non desunt tamen / quae inter duo / quaeque libere dici possunt id ducunt ornatus: politiusque quod vident rariori lingua proferri. Sed quod quod so arte securi: quid rursus vsu est rictius: quem penes (Horatio teste) arbitrium est: et ius: et norma loquendi. Fauorinus vir ornatus: idemque doctissimus precipit / quod moribus viuamus proferitis / sed vobis ut amur presentibus. Si rationes omnium percurrere velis: liber mori fiet: idemque maximus. Sed age / ut libet: et ut omnia verbo claudam Ciceronis / proinde est / ut acceperis. Vale forte felici: et omine fausto.

Explicunt epistole ornatissime maximo artificio ad utilitatem iuuenum studiosorum compositae. Impressaeque Lugduni per magistrum guillelmum regis. Die prima mensis iulij. Anno domini millesimo CCC. octuagesimo octavo.

Quod ad auctorem libri amicus qui diligen-
tissime perlegerat librum.

Te legi vir docte. Places. Letere iuuentus.

Quod quantum studijs debet et ista tuis.

Vos pueri iuuenesq; rogo iam discite doctos.

Amplecti sic sic itur ad astra. Vale.

Incipit tabula p̄tis opusculi continens numero epl̄
stolas. **CCCLXXVij.**

Intimatur amico impletio sue petitionis quo ad collectionem epistolarum.	Epl̄a prima.
Additio ad epistolam p̄ceden̄. per nouam epistolam.	ij.
Rogat amicus amicum q̄ frequentius scribat: ne per non scriptionem amicitia minuat ur.	iiij.
Responsio ad epl̄am p̄cedentem.	iiij.
Cinis rogat curialem/ vt que in curia secreta agantur: ei reuelare dignetur.	v.
Responsio ad p̄cedentem.	vi.
Responsio in aliam sententiam.	vij.
Excusat se amicus q̄ raro scribat: intermiscens pauca de habitudine sui status.	vij.
Cōsulit amic⁹ aīco ne in patriā redeat belli furore turbatā .ix:	
Intimatio nouorum cisalpini super diritate bellorum ad amicum in Italia commorantem.	x.
Responsio amici in italia p̄morantis ad cisalpinum.	xi.
Rurs⁹ cisalpin⁹ scribit ad amicum itali mala mal' p̄pando.	xij.
Victoriam intimat et modum cum pluribus malis bellorum conditionibus.	xij.
Scribit magister vt completo ima artium cursu libros legi pater pro filio emat.	xij.
Epl̄a scolarem patri p̄mendans: idemq; vt supra petens.	xv.
Idem cum prioribus petens.	xvi.
R̄sio p̄ris ad magr̄m cum quadam facetia subrisoria.	xvij.
Responsio in idem tendens.	xvij.
Epl̄a responsina idem sonans.	xix.
Epl̄a excusatina priorum responsionum de nō imputando magistro q̄ filius male didicerit.	xx.
Intiat pater magro/ ne filii studio legum ic̄sibere p̄mittat.	xxi.
Responsio ad idem cum prioribus.	xxij.

Ad idem sub alio modo tendens	xxij.
Scribit amicus amico in curia principis moranti ne per illos rum ludis incumbat.	xxiiij.
Responsio ad precedentem	xxv.
Studens studente ut libros ei accommodet.	xxvi.
Responsio ad precedentem.	xxvij.
Deplangitur fratris matrimonium.	xxviij.
Consolatoria responsio ad precedentem.	xxix.
Scolaris scribit ad patrem ut pro determinatis ei denarios mittat.	xxx.
Responsio patris super filij petitione.	xxxi.
Scribit scolaris ad suum priorem magistrum ut patrem induc cat qd eum determinari permittat.	xxxij.
Responsio magistri ad epistolam priorem.	xxxij.
Pater filium Iouanium mittens scribit regi.	xxxij.
Respondet regens patri.	xxxv.
Scribitur filio studente ut diligenter studeat.	xxxvi.
Responsio studentis ad predicta.	xxxvij.
Scribit studens ad priorem magistrum ut patrem hortetur qd ei denarios pro studio mittat.	xxxvij.
Responsio magistri super studentis petitione.	xxxix.
Intimatur atq; deplangitur pestis.	xl.
Consolatoria responsio super predictis.	xli.
Remittitur ad patrem in artibus graduatus.	xlij.
Intimat frater fratri prius obitu cum doloroso plactu.	xliij.
Amicus librum repetit quem timet venditum esse.	xliij.
Liber remittitur cum excusatione honesta.	xlv.
Scribit senex se pericula climateri anni evasisse.	xlvi.
Rogat pater ne filius suus cum quodam discipulo pueretur.	xlvij.
Responsio regentis super contentis in pced. epla.	xlvij.
Abicitur filius ad amicum ut eum in pedagogio ponat: que pater qualifiat ut ei cautius prospiciatur.	xlix.
Amicus meritoz amici meminit cum sui perpetui seruij ablatide.	l.

Petitur consilium et auxilium ⁊ nunciū credentē.	li.
Ad idem pro celeri iuuamine.	liij.
Responsio ad litteras binas precedentes.	liij.
Littere commendaticie quibus amicus commendat amico.	liij.
Responsio ad epistolam precedentem.	lv.
Deestatio tarde et rare scriptiois.	lv.
Admonitio fidei seruande sup beneficiū pmutatione.	lvij.
Habentur gratie amico: et desiderat eius aduentus.	lvij.
Ad amicum vt frater ex carcere liberetur.	lix.
Littere deprecatorie ad primam missam.	lx.
Littere deprecatorie ad nuptias.	lxi.
Petitur prouisio de fructibus quadragesimalibus.	lxij.
Responsio ad litteras precedentes.	lxij.
Inquiritur iudicio: ⁊ qualificatio cuiusdā domicille.	lxij.
Responsio ad epistolam precedentem.	lxv.
Rogatur patrinus plenatione plis ex sacro fonte.	lxvi.
Responsio ad precedentem.	lxvij.
Rogatur amicus vt certos mutuo det denarios.	lxvij.
Responsio ad priorem.	lxix.
Repetuntur denarij mutuo dati.	lxx.
Littere excitatiue ad scribendum prouocantes,	lxxi.
Precedentis epistole responsio.	lxxij.
Intimatur aduentus amici ad amicum.	lxxij.
Excusatio rare scriptiois ex raritate nūcioꝝ ⁊ rerum.	lxxij.
Increpatio filiū non bene uiuentis.	lxxv.
Alie littere ad idem cum prioribus.	lxxvi.
Ad idem cum penarum comminationibus.	lxxvij.
Responsio filiū excusationem continens.	lxxvij.
Excusatio alia filiū super studiū tepiditate.	lxxix.
Rogatur amicus vt secrete inquirat male fame suggestos rem.	lxxx.
Responsio amici ad precedentem.	lxxxi.
Alia responsio alio modo.	lxxxij.

Epistola semiinuetina.	lxxxiij.
Responsio ad precedentem.	lxxxiij.
Iterum alia quasi inuetina.	lxxxv.
Responsio ad precedentem cum duricie verborum.	lxxxvi.
Alia epistola diffidatoria et durior.	lxxxvij.
Frater ad fratrem vt a vindicta auocet.	lxxxviij.
Alia epistola ad idem cum precedente.	lxxxix.
Adbuc alia epistola ad idem suadens alijs medijs.	lxc.
Responsio fratris in sententia persistentis.	xcj.
Alia responsio fratris consiljs fraternis obedientis.	xcij.
Alia rñsio in optimã partem adiunctis rñibus.	xcij.
Iterum alia responsio ad idem in aliam sententiam.	xcij.
Adonetur amicus de emuloz machinatione.	xcv.
Responsio ad precedentem.	xcvi.
Alia responsio ad idem in aliam sententiam.	xcvij.
Rogatur amicus vt libros nouo caractisandi stilo impressos emat pro amico.	xcviij.
Responsio ad precedentem epistolam.	xcix.
Petuntur littere ab amico.	c.
Alia epistola idem petens cum precedente.	ci.
Responsio ad predictas.	cij.
Rogatur amicus vt certo in loco cum amico pueniat.	cij.
Petur psilium et iuuamẽ in pmutatione beneficij.	cij.
Epistola credentie cum petitione responsi.	cv.
Responsio ad precedentes epistolas.	cvi.
Arguitur amicus domi semper permanens.	cvij.
Opera amici offertur amico ad vibẽ romã migraturo.	cvij.
Responsio ad epistolam superiorẽ.	cix.
Cõmendat causam mris aduocat o lris recordaticijs.	cx.
Intimatio nũmoz leuatoz cũ despatioẽ recupatioẽ.	cxj.
Petuntur frequetiores littere amici: et eius psitia.	cxij.
Responsio ad precedentem.	cxij.
Rogat amicus vt fratrẽ inducat cautius mercari.	cxij.

- Commendatur causa vicini amico. cxxv.
- Excusatur scribendi ineptia cum credentia latozis. cxxvi.
- Conquestio fit de socij immatura morte. cxxvii.
- Responsio consolatoria super epistola precedente. cxxviii.
- Responsio ad idem sub alia forma. cxxix.
- Alia adhuc responsio ad idem sub alia sententia. cxxx.
- Aguntur graz actiões ei qui amico bursaz munere dedit. cxxxi.
- Excusatio super nõ responsione ad litteras missas. cxxxii.
- Cõsulit amic' aieo q' loua. ueiat lectur' poeticas artes. cxxxiii.
- Precedentis epistole responsio. cxxxiiii.
- Hec ep'l'a replicat cõtra preced. ep'l'e responsionẽ. cxxxv.
- Scribit secretarius oppidi brugesi. ad regentẽ pedagogium in Louaniũ vt de rectorẽ scolaz oppido prouideatur. cxxxvi.
- Respondet reges in Louanio petitioni secretarij. cxxxvii.
- Commendatur filius suo magistro per patrem: filium suum paterno quodam errore laudantem. cxxxviii.
- Magistri responsio prudentius iudicantis. cxxxix.
- Rogatur amicus vt suum statum pandat amico. cxxx.
- Responsio ad precedentem. cxxxxi.
- Ad pictorem vt iuuenem pingere doceat. cxxxii.
- Responsio ad dictam epistolam. cxxxiii.
- Aguntur gratie ei qui desideria amici implenit. cxxxiiii.
- Magister ad magistrum ruri morantem. cxxxv.
- R**esponsio. cxxxvi.
- Frater fratri scribit Louani commoranti de proposito sententis fratris ad religionem. cxxxvii.
- Alia epistola ad idem in eandem sententiam. cxxxviii.
- R**esponsio. cxxxix.
- Alia rñsio sup eadẽ in qua madat se fratrem sequantur. cxl.
- Consilium fraternum super eodem. cxli.
- Rñsio fris nõ assentientis psilio fris sed suadet dilatõ. cxlii.
- Asserit psilio frno et dilatõ: donec mutuo colloquant. cxliii.
- Rogatur amicus vt vinum emat pro amico. cxliiii.

Frater fratri inclinat sententiam fratrem militem creatum: et in
capitanem delectum. cccvii

Ad amicum commendatio locosa cuiusdam gloriosi: et elatissi-
mi hominis. cccviii

Epistola conquerens de incendio armigerorum ad creditores
terminos ut solutionis prorogent. cccix.

Responsio ad epistolam precedentem. cccx

Excusatio non scriptiois propter qualitatē temporū. cccxi

Exemplum aliud excusans non scriptioem propter mendacia
populi: et nuncioꝝ. cccxii

Commendatur amicus amico. cccxiii

Responso.

Alia responsio ad idē sed alio sensu. cccxiv.

Scribitur amiculo ut renocet nepotem amore captum ne se
inconsulte miero matrimonio vedat. cccxv.

Responsio ad precedentem epistolam. cccxvi.

Responsio ad id quod in calce precedentis ep̄le petebat. cccxvii.

Arguitur amicus ab amico q̄ non seruauit pollicita frequen-
tis scriptiois: et noua petuntur. cccxix

Responso.

Excusatur silentium: et petitur scriptio. cccxxi

Responsio cum petitione q̄ ualitudini intendat. cccxxii

Attendantur amico capones. cccxxiii.

Responsio ad epistolam predictam. cccxxiiii.

Scribit uniuersitas ad p̄siliū p̄ p̄uilegiōꝝ cultidē. cccxxv.

Ep̄la uniuersitatis ad cancellariū brabātie p̄ eodem. cccxxvi

Scribit particularis amicus ad cancellarium p̄ eodē. cccxxvii

Respondet cācellarius p̄uate p̄sone sup̄ p̄cedē. cccxxviii.

Nepos nepoti excusās se s̄ postlato ex eo i q̄dā f̄cōsilio. cccxxix

Scribit auunculo ad nepotē arguens eum: et fratres q̄ insatias
biles sūt quibus subuentiones negat. cccxxx.

Commendatur magistro scolaris ad sui seruiciū. cccxxxi.

Responsio ad epistolam precedentem. cccxxxii

Scribitur ad priorem monasterij/ne quendam in donatum ad mittat.	ccxxxiij.
Alia epistola ad idem: alijs medijs.	ccxxxiij.
Cōsulit amico ne ad aiz trahat ob locutō detractoris.	ccxxxiij.
Responsio ad precedentem/cum detestatione detractoris: et suorum morum.	ccxxxiij.
Scribit filius pro veste.	ccxxxiij.
Insio in prima parte seriosa: in calce verisoria.	ccxxxiij.
Scribit amicus amico non posse votis suis satis esse/cum excusatione: et oblatione.	ccxxxiij.
Inuitatio ptim seriosa: ptim iocosa vt frequēs sit scriptio.	ccxxxiij.
Epistola responsiua: et excusatiua frequentis scriptiois ex qualitate temporis.	ccxxxiij.
Petitur consultatio super causa pendente coram officiali: et assistentia.	ccxxxiij.
Responsio continens iudicis laudem.	ccxxxiij.
Responsio alia in aliam partem.	ccxxxiij.
Querela amici ad amicum qui ab hostibus captus est.	ccxxxiij.
Consolatio super querela amici predicta.	ccxxxiij.
Rogatur amicus vt medicus mittat amico egroto.	ccxxxiij.
Responsio significans medici missionem.	ccxxxiij.
Rogatur prior magister vt patrem inducat qd filius in pedagogy locetur.	ccxxxiij.
Rogat pater a filio vt eū in pedagogio faciat p̄m̄salē.	ccxxxiij.
Magister scribit scolari conatus eius collaudans.	ccxxxiij.
Pater ad filium: qui filij assentit desiderijs.	ccxxxiij.
Pater ad filium ad militiam prouectum.	ccxxxiij.
A d idem.	ccxxxiij.
Responsio.	ccxxxiij.
Epistola dubitativa super militia filij.	ccxxxiij.
Alia epistola in eandem sententiam.	ccxxxiij.
Arguit pater filium suū militē nō militariter uiuentē.	ccxxxiij.
Epistola commendaricia amici: ob multa merita cari.	ccxxxiij.

R esponsio.	cxlv.
Petitur liber commodato creditus.	cxlvi.
Conquestum est q̄ plus diuitijs q̄ amicis se tribuatur eius cre- dencia: et petitione inuaminis.	cxlvij.
Rogat amicus vt saluū p̄ductū ipetret alio migrādi.	cxlvij.
Amicus in inuocatus consilium petit.	cxlix.
R esponsio.	cl.
Iterum amicus amico.	cll.
A d diem.	clij.
R esponsio.	clij.
A lia responsio.	clij.
A d diem sub alia sententia.	clv.
Rogat pedagogū magistrum pater vt eius filium sub alio ma- gistro in aliam cameram collocet.	clvi.
Amicus amico pro famulo habendo.	clvij.
R esponsio.	clvij.
Alia epistola interrogans habitudinem alterius famuli.	clix.
R esponsio.	clx.
A d idem.	clxi.
R esponsio.	clxij.
Inuitatur socius vt sequat sociū lonanium p̄gentem.	clxij.
A d idem.	clxij.
Petitur festinus aduentus amici vt astat amico.	clxv.
Nunciatur aduentus amici amico.	clxvi.
Frater amico vt reducatur nepos profugus.	clxvij.
R esponsio.	clxvij.
Alia responsio ad idem sed alia sententia.	clxix.
Interrogatur condicio cuiusdam notarij an expediret eum in secretarium episcopi assumi.	clxx.
Responsio dicens notarium illū adulatorē esse	clxxi.
Alia r̄sio in aliam sniam: dicens eundem ebriosum.	clxxij.
Commendatur amicus amico vt ei sit adiutor.	clxxij.
A d idem.	clxxij.

Increpat filius a patre frequenter pecuniā postulat.	clxxv.
Ad idem alijs verbis et sententijs.	clxxvi.
Ad idem rursus / sed alio modo.	clxxvii.
R esponso.	clxxviii.
Nepos ex Italia rediens suo nepoti iuniori lona: studētī.	clxxix.
Responsio ad predictam epistolam.	clxxx.
Iterum nepos nepoti.	clxxxi.
Responsiva ad precedentem epistolam.	clxxxii.
Epistola commendatua.	clxxxiii.
Alia epistola commendatua ad idem.	clxxxiiii.
Alia epistola ampliores adhuc cōmēdationē ptinens.	clxxxv.
Responsio ad predicta.	clxxxvi.
Quedam responsio ad litteras: hic tñ nō insertas.	clxxxvii.
Debitor profugus suis creditoribus.	clxxxviii.
R esponso.	clxxxix.
Congratulatio amici super dignitate adeptā.	cxc.
R esponso.	cxcī.
Novā epistola responsioni respondens.	cxcii.
Epistola increpatua amici / q̄ secreta crediderit mulieri.	cxciii.
Intimat filius patri vestes pdidisse: veniā deprecans.	cxciiii.
Patris responsio super vestium perditione.	cxcv.
Alia respōsio ad idem / sed durior.	cxcvi.
Iterum sup eodē fili⁹ ad prēs dat litteras desolatorias.	cxcvii.
Frater scribit ad fratrem super eodem.	cxcviii.
Ad idem super eodem.	cxc.
Frater fratri respondet.	cc.
Epistola eiusdem ad idem.	ccī.
Pater respondet sup litteris missis a filij sui magistro.	ccii.
Inclitatio ad amiciciam: a hominem non oculo - sed fama norum: cum recitatione novorum.	cciii.
Responsio ad precedentem epistolam.	cciiii.
Epistola commendatua amici: ad amicum.	ccv.
Risio descriptiva incōstantie eius p̄ quo rogatum est.	ccvi.

Alia commendaticia sub alijs verbis: et forma.	eclx.
Epistola meram credentiã continens.	eclxi.
Epistola commendaticia amici ad amicum commendatum: amicum qualificans.	eclxii.
Scribit pater ad magistrum filij: vt determinans fiat / si sic magistro videatur.	eclxiii.
Rogat scholaris magistrum suum priorem: vt patrem inducat vt graduari possit.	eclxiv.
Pater scribit magistro super gradu filij: partim mentem exprimens: partim consilium petens.	eclxv.
Alia epistola in eadem materia: in aliam sententiã.	eclxvi.
Magister prior respondet scolari.	eclxvii.
Scribit pz suo filio suã intetidez de gradu suscipiẽdo.	eclxviii.
Gratulatur vniuersitas de electide sumi p̄rificis: obedientiaz profitetur: oratores mittit: et rotulum petit.	eclxix.
Itez ad summũ p̄rificem sup eisdem in alia forma.	eclxx.
Scribit vniuersitas commendaticias litteras pro quodã doctore suo supposito ad summum pontificem.	eclxxi.
Comẽdatur nepos alteri nepoti: vt ei adiumento sit.	eclxxii.
Responsio ad epistolam prescriptam.	eclxxiii.
D: plangit amicus filium sui fratris au fugisse: et rogatur amicus vt reductioni studeat.	eclxxiiii.
Responsio ad epistolam precedentem.	eclxxv.
Scribit auiculus filio pfugo inducens vt redeat.	eclxxvi.
Itez auiculus filio profugo in aliam formã.	eclxxvii.
Responsio profugi filij ad suũ auiculũ.	eclxxviii.
Ut filium pmoueat ad aliquod beneficium.	eclxxix.
R esponsio ad predicta.	eclxxx.
Querela rare scriptoris.	eclxxxi.
Incimatur amico ne quem pposuerat comitẽ capiat itineris ad sanctã terrã: qz garrulus et mēdax est.	eclxxxii.
Incimat breuis visitatio amici: et leta pfabulatio.	eclxxxiii.
Ad petitionem amici statum suum fratrisqz sui notum facit.	eclxxxiiii.

amico.	ccclxxviii.
Rogatur amicus vt mistat p̄ eū scriptor̄ pit̄ amico.	ccclxxv.
Epistola consolatoria.	ccclxxvi.
Intimat amicus amico q̄ sequenti die secum suo in reditu p̄ā surus sit.	ccclxxvii.
Filius ad patrē p̄ subuētiōe vt libros emat.	ccclxxviii.
R̄sio p̄is q̄ filio neq̄at subuenire ex p̄ditiōe t̄p̄is.	ccclxxix.
Coqueritur pater de dura correctione filij.	ccclxxx.
Responsio ad epistolam prescriptam.	ccclxxxi.
R̄sio ad certas l̄ras hic nō insertas de gl̄oso poeta.	ccclxxxii.
Inq̄ritur status amici: z describitur proprius.	ccclxxxiii.
Tutores scolari studentī Louanij in artibus qui petit adire a liam vniuersitatem.	ccclxxxiiii.
Tutores studentī Louanij in legibus qui petit adire aliam vniuersitatem.	ccclxxxv.
Inuectio iocosa in amicum raro scribentem.	ccclxxxvi.
Rursus iocosa inuectio in eandem sententiam.	ccclxxxvii.
Excusatio sup̄ porrectis p̄cib⁹ p̄ p̄sumace filio ad p̄z.	ccclxxxviii.
Responsio ad epistolam precedentem.	ccclxxxix.
Increpatio fratris sup̄ incauto modo mercandi.	cccc.
Responsio fratris ad precedentem epistolam.	cccci.
Suadetur amico canonico vt grauitate om̄issa se aliquando ludis ingerat et letus viuat.	ccccii.
Responsio ad precedentem epistolam.	cccciii.
Amicus amico consulit ne vniuersitate relicta ad patriam re deat.	cccciiii.
Responsio ad precedentem epistolam.	ccccv.
Congratulatio ad amicum qui ducit vxoꝝem.	ccccvi.
Sit detestatio amico qui anhelat vxoꝝem ducere.	ccccvii.
Tacillatio an potius dolendum q̄ gratulandum amico qui ducit vxoꝝem.	ccccviii.
Significatur in secreto amico q̄ episcopus eum officialem cre abit: si roget.	ccccix.

Responsio

Responsio negativa ad idem.	cccc.
Arguitur amicus q̄ nunq̄ respondet litteris peteturq̄ q̄ p̄ oribus respondeat.	cccci.
Rogatur nepos vt diligentiam faciat q̄ rogati de bona ans cilla provideatur.	ccccii.
Responsio ad precedentem epistolam:	cccciii.
Rogatur amicus vt fide iubeat pro amico.	ccccv.
Respondet amicus et paret desideriis.	ccccvi.
Fratres ex brugis suo fratri louanij studentis.	ccccvii.
Alia epl̄a sub alia forma in eandem sententiam.	ccccviii.
Rogatur amicus vt equos duos commodato mittat amico ambasiaram acturo.	ccccix.
Responsio negativa ad epistolam precedentem.	cccxx.
Epistola iocosa speciosa sup̄ omissione scriptiois.	cccxxi.
Risio cū detestatioe suspiciōis cadētis in amicicia.	cccxxii.
Scribitur vicario episcopi pro iuuamine vt episcopus curam conferat.	cccxxiii.
Respondet vicarius cum oblatione diligentie et spe voti con sequendi.	cccxxiiii.
Inuitat socius a socio vt insequendo promissa ad vniuersitas tem veniat.	cccxxv.
Respondet socius socio se prius in gramatica firmitus velle sū dari q̄ adeat vniuersitatem.	cccxxvi.
Aguntur gratie de honesta tractatione nunciū qui etiam des cribitur secretorum esse vulgator:	cccxxvii.
Dolet amicus q̄ amici sui tepnerit amteicia q̄ suspicatur ex conuersatione cum emulo euenisse.	cccxxviii.
Ad studentē interrogādo habitudinē sui p̄currētis.	cccxxix.
Responsio ad epistolam precedentem.	cccxxx.
Suadetur studentī vt legibus incumbat poetrie studiis om̄s s.	cccxxxi.
Responsio ad epistolam precedentem.	cccxxxii.

Alia responsio super eadem in aliam tñ iniam cccxxij.

Rogatur amicus ut adolescentē inducat / quo bene scribat atz
erroris arguitur cum insertione novorum cccxxiij.

Cōgratnlatur amicus amico / q̄ receptus sit in seruitorem re
gis et amicissime admonet / ne se amplexibus misceat impu
dicis cccxxv.

Queritur causa cur plures dictiones huius libelli vario modo
ut iam vno iam alio impresse sint cccxxvi.

Responsio dans rationem cur multe diuerse dictiones in hoc
libello vario modo impresse sint cccxxvij.

Finis tabule.

101

Incipit tractatus de remedio amoris.

Aneas Sylvius Hippolito mediolanensi. S. p. di. Que
rebaris mecū nocte p̄terita q̄ amori opam dares: nec
deligatū: ac vinctū aīn solvere posses. Dixisti te nec
virginem: nec nuprā: nec viduā amare / sed mulierē q̄
nis pulchrā meretrices tamē / quibuslibet viris p̄cū cā sese sub
sternentē. Id tibi molestū esse aiebas: libēterq; amorē hūc velle
te postargare / sed viā modūq; nescire / quo fieri liber: et amore va
cuus posses. Nā et si plures sacerdotes p̄suleris / neminē tñ re
media / q̄ tibi viderent̄ efficacia p̄tulisse dicebas. Rogabas igr̄
me: magnisq; p̄cib⁹ efflagitasti / egritudini tue vt aliquā afferaz
medelā ac iter oñderē tibi quo possis ardētes amoris flāmas ef
fugere. Parebo desiderio tuo salubriaq; p̄bebo tibi remedia si
ea āplecti volueris: Nec verebor̄ medici culpā mibi ascribi / si
tu obediētis egroti p̄sonā susceperis / q̄uis arbitror / quos p̄su
luisi sacerdotes satis tibi fecisse / si p̄cepta tenuisses / q̄ illi dede
rūt. Sed tibi visa fuerūt fortasse graua. Nā cū dicerēt fuge illā
nihil illi loq̄ris: nihil de illa audias / duz v̄bū visuz est: At febrici
tans quoq; iuitus audit frīgida pocula sibi negari: Si tñ sanari
vult: qđ medic⁹ mādat diligēter obseruat. Tu ergo mi hippo
lite si vis amore euadere. liberq; fieri p̄para vt q̄ p̄cipiam facias.
Nā scito egrotū te esse: maxiaq; infirmitate detētū: et p̄pter sa
nitatē dura: et aspa esse plurima subeūda. Nēpe egrot⁹ est mi
hippolite oīs q̄ amat: ac nedū egrotus: sed mēte etiā capt⁹: atq;
insanus et amēs. De amore inq; illicito. Nā deū colere: et ama
re parentes: vxorē. et liberos virtutū nō est vitij: sanitatisq; non
egritudinis. Et tu amorē illicitū sequeris. Quid tu esse amorē
de quo iā loqmur credis? Veteres putauerūt illā exvenere: vul
canoq; natū puez cecū: alatū: sagittas in manibus habentem /
quibus viros ac mulieres feriens ardorem dilectionis infunde
ret. Apud virgilium legimus Nunc scio quid sit amor. Duris
in cotibus illū / bysmarus aut rhodope: aut extremi garamātes

nō medre

nec generis nostri puez: nec sanguinis edūt. Sed error h̄ mor-
talis ppl'i fui / q̄ veritatē attigere nō potuit. Amor (vt in trage-
dijs inqt seneca) nihil aliud est / nisi vis q̄dā magna mēt̄: blādusq̄
ai calor / q̄ iuuetā gignit luxu ocioz: ⁊ inter leta fortūe bona nu-
trit. Hic mētē hoīs eripit: iudiciū om̄e puerit: sensū ebetat: aīz
extigit. Nāq̄ cū mulierē diligis / nō in te: sed i illa viuīs. Quid
igit̄ pei⁹ est / q̄ viuētē nō viuere: q̄ sensū h̄itē nō scire: q̄ oculis
p̄dituz nō videre. Equidē q̄ amat in aliu mutat virū: nec facit q̄
ante solebat. Hinc p̄meno ap̄d Terētū. Dij boni qd hoc mor-
bi est? Adeon homines imutari ex amore vt nō cognoscas
eundē esse. Putat comicus morbus esse amorē: nec male putat
Nam et apud macrobium luxuriam quevel mater amorū est. vt
filia teterrimū morbi partē hippocrates dicit. Hic morbus ple-
runq̄ iuuenes aggreditur / sed viros quoq̄ senes verat. Tan-
toq̄ periculosior: et risu dignior est / quāto p̄sona q̄ capta ē eta-
te: aut sciētia censet̄ p̄stātor. Cū ergo hyppolite capt⁹ sis: amo-
riq̄ seruias: scias te morbosuz esse: si morbosus es liberari stu-
de. Nam quis morbū patitur: q̄ curari non velit? Sane vt mor-
bus grauior: acerbior: piculosior / eo morbofo maior sit de sanis-
tate cura. Si tua infirmitas magna est / sit et cure diligētia ma-
gna. Cogita mi hyppolite quo in statu es. Tu nihil te estimas
qdquid tibi eueniat leue est: solum super amica anxius es. non
parentes: non necessarios: nō benefactores magni facis / solus
tuus aimus in amica est. Illā amas: illā pmoues illā sōnias: de
illa cogitas: de illa loq̄ris: de illa suspiras: nihil agis qn mediaz
eius hēas. En stulticiā: amēciā: morbūq̄ teterrimū. an nō est pe-
tenda cura? Quis nō sanari hoc morbo velit? Ceterū ad salutē
tuā hec sunt necessaria mi hyppolite / q̄ si feceris san⁹ eris: si ne-
glexeris / sepelieris in morbo tuo: nec te q̄sq̄ iuuare poterit. Co-
gita p̄mū q̄ remote a p̄ceptis dei recesseris: q̄ cū deberes deū
ex toto corde diligere / creaturam amasti: et in ea omnem tuam
dilectionem: et oblectationem posuisti. Sic enim factus es ido-
lorum culto. Nam qui creaturam deo preponit: idolatra est.

102
Negabis te idolatrā esse cū non preponas creatori creaturā.
At si verū fateri vis / plus tuā amicā diligis: q̄ deū. Nam q̄ dei
mādata negligis: postergas: contēnis / q̄ vult amica summa cum
diligentia curas adimplere. Et hoc nempe est preferre mulierē
deo. Hec q̄ magnū est malum: quā periculosum: quā detestabi
le creaturam sic amare vt deum parnifacias. Deus / cum esses
nihil / te aliquid esse fecit. nec te lapidem: nec te gentilē: nec ius
deum: sed hominem christianum fecit / vt posses scire diuina sa
cramenta: et viam qua itur in celum. Ipse quoq; deus cum
ob culpam primi parentis tu: et ceteri homines paradysum a
misissetis / nasci pro te voluit: fieri homo: capi: cedi: vituperari:
crucifigi: mori: ac suo te precioso redimere sanguine. En q̄ ma
gna ingratitudo: iniquitas: inhumanitas: feritas hunc qui tāta
pro te fecerit proptervilem relinquerz mulierculā. Hoc satis te:
ceterosq; christianos mouere deberet: vt omissis amorib; illicitis
deo soli seruiret. Sed cogita vltterius qd agas hyppolite. Pul
chra tibi videtur amica tua: credis nec sic semp pulchrā eā futu
ram. Res est forma fugax (vt inquit Tragedus) Mulier q̄ ho
die formosa est: cras deformis erit. Quid tu bona ppetua: et im
mutabilia pro caducis: mutabilibusq; pmutas? Sit vt putas spe
ctaculi formosa mulier leue hoc bonū est. Nihil em̄ forma mulie
ris est nisi morib; sit adiuta. Castitas est / q̄ feminā laudat: non
forma. Tu nō castitatē sequeris / sed solū formā amas. Forma h
vti flos agri decidit. Rosa mane rubea: sero lāguescit Nihil for
mosi; ē virtute: atq; honestate. Si hāc intueueris mlto tibi for
mosior videret / q̄ tua sit amica. Etem̄ nec lucifer: nec bespus
tā decor; est / q̄ ipsa facies hōestatis quā q reliqt ppter mulierē
existima oro q̄ sit delir; et amēs. Ceterū hyppolite vt tecū nō
multis vtar / quā amas mulier nō tua sola est / idest plures eaz
habent. ipsa te non solū hēt / sed alios quoq; amat. Quid tu in
turba vis facere. Cogita te esse iam in vespo: iam senē: iam morti
prim. Vis ne cū iuuenib; contēdere? Vis cū robustis pugnare.
Quid tibi eo in plio queris in quo victor succumbis. Magna

res est virū senex a iuuenibus extorq̄ri mulierē. si tam es potēs
vt extorqueas / q̄ vicisti / cū prelium hmōi sit: vt vincens suc cū
bat. Quid est oro mulier nisi iuuetutis expilatrix: viroz rapina:
senū mors: p̄imonij deuoratrix: honoris p̄ncies: pabulū diabo
li: ianua mortis: inferni supplementū. Cogita hyppolite quot ma
la p̄ mulierē obuenerūt cū salomō: cū holophernes: cū sampson
per mulierē decepti fuerint. Nō te credis sic fortē esse vt non
illudaris: Sed quanto viris illis debiliores: incautior: imprudē
tior: tanto te ab eo loco semoue / in quo potes decipi. Nihil est
mulieris amor qui cum peccato est. Non est in muliere stabili
tas / q̄ nunc te amat / cras alium amabit: vna tecū amabit alios
Quid tu hunc amorē existimas / qui in plures diuisus est. Nul
la mulier tā fixe aliquē amauit / que veniēte nouo p̄co: nonisq;
vel p̄cibus: vel muneribus nō mutauerit amorē. Mulier ē aīal
ip̄fectū: variū: fallax: mltis morbis: passiōibusq; subiectū: s̄n fide
sine timore: sine p̄stantia: sine pietate. De his loquor mulierib;
que turpes admittunt amores. nunq; hee stabiles sunt. Namq;
vt semel a recto tramite recesserunt / iam se liberas arbitrantur
vt quocunq; velint vagentur: nec amplius vel amici vel mariti
timorem habeant. Credo equidem illam coeundi fetidam vo
luptatem tibi quisam senio exhaustus es pax placere. Nā qd
nedum tibi antiquo et arido / sed iuueni bumecto illa inepta: et
spurcīda voluptas conferre potest / quam mor penitudo p̄sequit̄
An non magna res est admonitio illa: et citatio siue p̄minatio
quedam / que post peccatū e vestigio mentē hominis cruciat.
Quā iniquus est homo qui totiēs admonitus nō quiescit: qd
punitus non emendatur: q̄ correctus nō efficitur melior. Quid
ille actus carnalis operatur: nisi carnis interitū? Trinā solū car
nem interimeret: nō occideret aīam. At duo cū iuicē coeūt: vir
atq; femina / quasi duovasa testea mihi vident̄ q̄ inter se p̄fricēt
donec rumpant̄: et ad nihilum redigant̄. Tu tñ nō in coitu / sed
in visu sermoneq; forsitan oblectaris. Quid obsecro in visu est
tā pulchri vt nō inuenias aliquid pulcrius? Pulchritudo quā

103

debem⁹ querere: in celo est / cui nulla potest res mundana comparari
In illa ois perfectio est: mundana semper diminuta sunt. Illa
perpetua: h caduca: illa fixa / hec fluxa. Hanc quam tu miraris formam
paululum post febris eripiet. Aut si morbus abfuerit / senectus
non deerit: quam illam te retentem: succi plenamque faciem: rugosam: crispam
que reddat. Fiet illa quam nunc miraris membra decursu temporis arida:
squalida: fetore: ac spurcie plena. Non oculi splendorem serva-
bunt: fetebit os: collum incuruabitur: corpus undique sicco: et arido
trunco fiet simile. Cogita h: et auerte spem: priusque fuge quam pue-
ris. Multo enim melius est rem premerere / quam perdere. Jam vero de
sermone suavi: dulci: placido: et mellifluo quem te dicis oblectari ad-
modum miro. Quid enim sermo muliebris in se dulce habet? quod
dicit tibi amica? Nepe aut querit: aut plorat: aut misera: aut tibi ia-
nes fabulas refert. Dicit quod vicia fecerit: quod somnauerit: quot
oua galina peperit: quibus floribus ferta componantur. Omnis sermo
mulieris de re vana: leuique est: in quo quod oblectatur: et ipsum leue
esse oportet. Narrat tibi nonnunquam se et cum alio amatores: et quo
pacto iacuerit: quid donum receperit: quam cenam habuerit: quibus vo-
luptatibus fuerit usa / quam res non gaudium tibi / sed cruciatum af-
ferunt. Sed accipe quam velis gaudia in sermone amice. Eris ne
tam amens: rationisque inops / ut non magis in alicuius docti iuris
verbis: sermonibusque leteris. Resume omnia simul quam in amore
sunt gaudia: rursumque tedia / multa ista: pauca illa reperies. Ver-
ramque illius sententiam dices / quod parum mellis in multo felle misceat
amorem esse. Cum ergo hyppolite totus amor de quo loquimur vanus:
asper: amarus: danosusque sit: et hominem morbo gravissimo te-
neat: curandum est ut ab eo libereris. Cura autem ea est / ut me-
tenti tue persuadeas malum esse amorem. Post hec declines amice
sermonem: otium fugias: in negotium semper sis viros bonos / quod te in-
struant sequaris / nulli ludo: nulli proutio intersis. Si quod largita est
tibi amica: abs te abicias. Nichil penes te sit quod illi est. Puta
illum esse nuntium dyaboli qui te perdere velit. Sint in memoria
tua christi beneficia / quam tibi impedit. Cogita quod benefacietur premia in ce-

lestib⁹ sedib⁹: et quod male facienti supplicia apud inferos pparata
sunt. Cogita dies et nos assidue fieri breuiores: istareque semp vl
timum. Cogita quod irrisui est qui amat: et presertim vir eyo matu
rus. Cogita instabilem mulieris aim. Cogita iacturam tpris / quo
nichil est pcciosius. cogita dissipationem bonorum. cogita vitam
quam vitimus breuissimam in hoc seculo quamuis voluptatibus sit dedita
Et in alio mundo quam ingratus nullum esse vite finem. Hec si tecum
sedulo cogitaueris preceptaque ista tenueris / amorem que cruciaris
a te breui tempore relegabis: virumque alium te prestabis: deo gratum: ce
loque dignum. Vale: Hec habui que nunc rapto contra amorem dicerem /
alias ubi oculum fuerit pluribus te ammonebo. Itex vale: et quod
tibi damno est auertere stude. Ex voyenna p die kalend. Janua
rij. Anno dni millesimo. cccc. octuagesimo secundo.

Pater pontificis maximi ad carolum cypriacum tractat⁹
de amore incipit feliciter.

Tractatum de amore olim sensu: pariterque etate iu
uenes cum nos scripsisse recolimus carole fili dilectissi
me / penitentia immodica: pudorque ac meror aim nos
strum vehemet excruciat. Quippe que sciam⁹: quippe p
testati expresse fuimus / duo contineri in eo libello aptas videlicet / h
ben lasciuam nis: purientemque amoris hystoriam. et morale quod eas co
sequitur edificans dogma. Quorum primum fatuos: atque errantes vi
deo sectari quam plurimos. Alter heu dolor pene nullos ita impra
natum est atque eluscatum infelix mortaliu gen⁹. De amore igitur
que scripsimus olim iuuenes / ptemnite o mortales: atque respuite. Se
quimini que nunc dicimus / et seni magis quam iuueni credite: nec pnatum
boiem pluris facite / quam pontificem. eneque reicite: pinque suscipite. Illud
getile nomen parentes ididere nasceti. hoc christianum in apostolatu
suscepimus. Porro si quem descripsimus Euriali Lucrecieque amo
re deuoti ut accepimus o miseri: o insipientes plegit / huc ppen
si iamiam accedite. Quendam non duorum modo: sed oim amorem / imo
ut poete fingunt deum amoris cupidieque est ovale ingenio: que o pos
sumus artificio describemus. Si autem que quidam o scriptorum nostrorum curiosi le

104
ctores: pl^o art^u pfecto h^o / q^o ibi repies. si fructu: si p^o p^o d^o d^o: si omas
t^o h^o tot^o est fruct^o: p^o p^o d^o d^o: de ornatu alioz def^o iudicij.

Quidimus effigiem lasciu nuper amoris /
Que nimium mentem nouit ymago meam.
Nec barbam malis: nec corpore regmen habebat.
Nudus terga: manus: pectora: crura pedes.

Atq; humeris ale suberant: et flexilis arcus.

Lamina sub tenero ceca supercilio.

Cur puer imberbes nulla lanugine malas.

Cur melius nulla corpora veste tegat.

Lumine cur careat: pharetram cur gestet: et arcum.

Cur habeat pennas calliopea refert.

Sic ego. Sic retulit quesitas illico causas.

Marima pegasei calliopea chozi.

Qui sapit euitat male sana cupidinis arma.

Et tantum pueros intrat ineptus amor.

Sive q^o est puero similis: qui cepit amare.

Et perit mente. pingitur inde puer.

Pingitur et nudus. nullum seruare pudorem:

Et meminit simplex: et manifestus amans.

Pingitur et cecus / quia non bene cernit honestum.

Nescit quo virtus: quo serat error / amans.

Vel quia que peccet credat secreta latere.

Cuncta nec in sese lumina versa videt.

Sic est omnis amans: sic se sic omnia nescit.

Consilium: famam: federa: iura deos.

Aurea q^o curuo torquebat spicula cornu.

Pungere corda ferus significatur amor.

Quod lenibus volucres humeris suspendeat alas.

Causa est huc illuc q^o lenis errat amans.

Vel q^o amor cursum non semper seruat eundem.

Nunc abit: et paruas post redit inde moras.

Dixerat et presens obmutuit orsa labellis.

Effudi tales protinus ore sonos/
Quam vidi effigiem pharetram iestabat: et arcum.
Fax tamen in dextera non fuit vlla sua.
Sed quoniam veterum finxere poemata vatum/
Quos ego quid temere commemorasse putem.
Dic quare nam tedas fertur gestare cupido.
Dic precor armatas cur habet igne mantis.
Quesitam verbis respondens musa duobus.
Sic leuiter causam reddidit. Tunc amor.
Accipe lasciuia q̄ nam sit amoris ymago.
Carole cypriaci gloria magna soli.
Ut melius miserum caueas dum noxas amorem.
Et redeas ad te dum mea metra leges.

Non insulse igitur ut est apud Lactantium quodam poeta triumphum cupidinis describens non modo potentissimum deorum cupidinem sed etiam victoriam facit. Enumeratis enim moribus singulorum quibus in potestatem cupidinis: dictioneque venisset. instruxit popam / in qua iupiter cum ceteris diis ante curiam triumphans ducitur catbenatus. Eleganter id quidem a poeta figuratum / sed si non multum distans a vero. Qui enim virtutis est expertus qui cupiditate aut libidinibus vincitur malis non cupidini ut ille finxit / sed morti subiectus est sempiternae. Stultus autem marcus tullius (inquit Lactantius / qui. L. Terri adulteria obiecit. eadem enim iupiter quem colebat admisit: Qui P. clodio sororis incestum. At illi optimo maximo fuit et soror: et iunx. Quis est ergo tam excors qui hunc regnare in celo putet / quod ne in terra quidem desinit. Aspice quosque philosophos vitae magistros: moresque eorum: et vitia diligenter inquire: et inuenies paucis exceptis iracundos: cupidos libidinosos: arrogantes proternos: et sub obtentu sapientie sua vitia palliantes / eum domi faciunt ea quae in scholis arguissent. Adertior fortasse accusandi gratia. Nonne id ipsum tullius fateetur et queritur in haec verba tullius. Quot quisque philosophorum inuenit / quod sit ita mora

tus ita aīo: z vita iſtitut? ut rō postulat q̄ disciplinā nō oſtēratio
nē ſcie legē vite putet: q̄ obtēpet ipſe ſibi: z de creteris pareat ſuis
videre q̄ alios pecūie cupidos: alios gl'e ml'tos libidinū ſeruos
ut cū eoz vita mirabil'r pugnet oīo. hec cicer. q̄ de re coacti ſūt
q̄ pl'es: hū vero maxie / q̄ ſequūt i venerē: inqz libidiōſos. z mol
les immo in brutales veneris: mſidiqz amatores tal'r exclamare.

Prudentius.

Iba venus ad nutum trabis omnia numina celi.
Astra mores: alioqz rotas errore planetas
Accendis gelidam sub fratris lampade pbebem
Tu fera. tu ceca. ceci. tu ianua leti
Corpora tu maculas: animas in tartara mergis
Abde caput tristi iam feruida pestis abisso
Occide prostibulum: manes pete claudere auerno:
Inqz tenebrosum noctis detrudere fundum

Architrenius.

Combussit frigium pastorem: pergama: grecos
A veneris surgens faculis amor ignis: et ira
Canduit alchides veneris: Messiqz fauilla
Hoc sale sal hominum salomon insulsus amari
Demernit mozem qui amaro gessit amori

Juuenalis.

Sunt q̄ talia verbis Herculis innadūt: et de virtute loquuti
Clunem agitant. ego te ceuentem serpe verebor
Infamis varilus ait. quo deterior te.
Loripidem rectus derideat. et biopem albus

Lactantius.

Igitur qui docent tm̄ nec faciūt ipſis p̄ceptis ſuis detrahunt
pondus. Quis enim obtemperet cum ipſi p̄ceptores doceant
aut non obtemperare. Bonum est autem recta: et honesta p̄s
cipe: sed nisi et facias mendacium est. Et est incongruens: ac
qz ineptum non pectore sed in labijs habere bonitatem.

Seneca in epistolis.

Plerique philosophorum tales sunt ut sint de seris in conuitiis
sumi/ quos si audias in libidinem: in auariciam: in ambitionem
perorantes iudicium suum: professo patet. a deo redundant
ad ipsos maledicta in publicum missa/ quos non aliter intueri
debet/ quam medicos: quorum tituli remedia habent: pices ve-
nena. Quosdam vero: nec pudor tenet vitiorum/ sed atrocitas
turpitudinis sue fingunt ut etiam honeste peccare videantur.
Faciet enim sapiens/ que non probabit/ ut etiam ad ma-
iora transitum inueniat/ sed relinquet mores bonos/ sed tem-
pori aptabit et quibus alij vtuntur in gloriam aut voluptatem
vtetur agende rei causa.

Lactantius institutionum libro tercio.

Aristippo cirenaicarum magistro cum thaide nobili scorto
fuit consuetudo. Quod flagitium grauis ille philosophie do-
ctor sic defendebat ut diceret multum inter se: et ceteros thai-
dis amatores interesse/ quod ipse haberet thaides: alij a thaide ha-
berentur. Preclara: et bonis imitanda sapientia/ huic viro li-
beros in disciplinam daret: ut discerent habere meretricem: Ali-
quid inter se: et perditos interesse dicebat/ quod illi sua bona per-
derent: ipse gratis luxuriaretur. In quo plane sapientior mere-
trix fuit que sic philosophum habuit pro lenone/ ut ad se om-
nis iuuentus doctoris exemplo: et auctoritate corrupta sine ul-
lo pudore concurreret. Quid ergo interfuit: quomodo philoso-
phus ad meretricem famosissimam commearet/ cum eum pos-
pulus: et riuales sui viderent omnibus perditis nequiores. nec
satis fuit ita viuere/ sed etiam docere libidines cepit ac mores
suos de lupanari ad scholas transtulit: differens voluptatem cor-
poris esse summum bonum. que doctrina execrabilis: et pudenda
non in corde philosophi/ sed in sinu meretricis est nata.

ExPLICIT tractatus Pij pape.
secundi de amore.

Liber alloquitur studiosum lectorem.

Chartarum numero noli estimare libellum.

Sum pelago maior utilitate liber.

Aptus sum pueris: aptus iuuenilibus annis.

Ex paruis agris quantus aceruus erit?
Si docte ad doctos optabis scribere amicos.

Materia: stilum: cunctaq; docta dabo.

Ergo age: quid dubitas paruo ere euadere doctus.

Nil melius docto nouimus esse viro.

